

**Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání**  
**„SPOLEČNĚ TO DOKÁŽEME“**

**Základní škola a Mateřská škola Dušejov,  
příspěvková organizace**



## **1. Identifikační údaje**

**Název programu:** SPOLEČNĚ TO DOKÁŽEME

**Název školy:** Základní škola a Mateřská škola Dušejov, příspěvková organizace

**Adresa školy:** Dušejov 86, 588 05 Dušejov

**Ředitel školy:** Mgr. Marcela Krejčová

**Koordinátor ŠVP:** Bc. Hana Čejková

**Kontakty:** Telefon: 567 272 449

Mobil: 724 858 689

E-mail: zsdu.skola@seznam.cz

www.zsdusejov.wz.cz

**Zařazení do sítě škol:** 27. 4. 2006

**IZO:** 102443785

**REDIZO:** 600117081

**IČO:** 75022401

**Zřizovatel:** Obec Dušejov

Dušejov 109, 588 05 Dušejov

IČO:00285811

email:ou.dusejov@ji.cz

**Platnost dokumentu:** od 1. 9. 2022

**Číslo jednací Dodatku číslo 2:**

---

Mgr. Marcela Krejčová

ředitelka školy

razítko školy:

## **2.Obsah**

- 1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE**
- 2. OBSAH**
- 3. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY**
  - 3.1 Úplnost a velikost školy**
  - 3.2 Charakteristika pedagogického sboru**
  - 3.3 Dlouhodobé projekty**
  - 3.4 Umístění školy**
  - 3.5 Charakteristika žáků**
  - 3.6 Podmínky školy**
  - 3.7 Vlastní hodnocení školy**
- 4. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU**
  - 4.1 Zaměření školy**
  - 4.2 Výchovní a vzdělávací strategie**
    - 4.2.1 Kompetence k řešení problémů**
    - 4.2.2 Kompetence k učení**
    - 4.2.3 Kompetence komunikativní**
    - 4.2.4 Kompetence sociální a personální**
    - 4.2.5 Kompetence občanské**
    - 4.2.6 Kompetence pracovní**
    - 4.2.7 Kompetence digitální**
  - 4.3 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami**
  - 4.4 Vzdělávání žáků nadaných**
  - 4.5 Začlenění průřezových témat**
    - 4.5.1 Realizace jednotlivých tematických okruhů**
- 5. UČEBNÍ PLÁNY**
  - 5.1 Školní vzdělávací plán pro I. stupeň**
  - 5.2 Školní vzdělávací plán pro II. stupeň**
  - 5.3 Poznámky k učebnímu plánu**
- 6. UČEBNÍ OSNOVY- PŘEDMĚTY I. STUPEŇ**
  - 6.1 Jazyk a jazyková komunikace**
    - 6.1.1 Český jazyk a literatura**
    - 6.1.2 Anglický jazyk**
  - 6.2 Matematika a její aplikace**
  - 6.3 Informatika**
  - 6.4 Člověk a jeho svět**
    - 6.4.1 Prvouka**
    - 6.4.2 Přírodověda**
    - 6.4.3 Vlastivěda**
  - 6.5 Umění a kultura**
    - 6.5.1 Hudební výchova**
    - 6.5.2 Výtvarná výchova**
  - 6.6 Člověk a zdraví**
    - 6.6.1 Tělesná výchova**
  - 6.7 Člověk a svět práce**
    - 6.7.1 Pracovní výchova**
- 7. UČEBNÍ OSNOVY – PŘEDMĚTY II. STUPEŇ**
  - 7.1 Jazyk a jazyková komunikace**

- 7.1.1 Český jazyk a literatura
- 7.1.2 Anglický jazyk
- 7.1.3 Německý jazyk
- 7.2 Matematika a její aplikace
- 7.3 Informatika
- 7.4 Člověk a společnost
  - 7.4.1 Dějepis
  - 7.4.2 Občanská výchova
- 7.5 Člověk a příroda
  - 7.5.1 Fyzika
  - 7.5.2 Chemie
  - 7.5.3 Přírodopis
  - 7.5.4 Zeměpis
- 7.6 Umění a kultura
  - 7.6.1 Hudební výchova
  - 7.6.2 Výtvarná výchova
- 7.7 Člověk a zdraví
  - 7.7.1 Tělesná výchova
  - 7.7.2 Výchova ke zdraví
- 7.8 Člověk a svět práce
  - 7.8.1 Pracovní výchova
- 7.9 Volitelné předměty – II. stupeň
  - 7.9.1 Základy přírodních věd
  - 7.9.2 Základy psaní všemi deseti
- 8. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků
  - 8.1 Slovní hodnocení
  - 8.2 Klasifikace
  - 8.3 Opravné zkoušky
  - 8.4 Způsob získávání podkladů pro hodnocení
  - 8.5 Zásady pro stanovení celkového hodnocení žáka na vysvědčení v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace
  - 8.6 Způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
  - 8.7 Hodnocení nadaných žáků

### **3. Charakteristika školy**

#### **3.1. Úplnost a velikost školy**

- škola je organizovaná jako sedmitřídní na základě výjimky z počtu žáků udělované zřizovatelem na jednotlivé školní roky v souladu se zákonem 561/2004 Sb. (Školský zákon)
- součástí školy je školní družina a školní jídelna, i mateřská škola, která je dvoutřídní
- patříme mezi venkovské školy s velkou spádovostí žáků z okolních obcí, školu navštěvuje i několik žáků z krajského města Jihlavy
- na 1. stupni je vyučování organizováno formou malotřídní školy se třemi třídami, které jsou spojovány s ohledem na počty žáků
- 2. stupeň je plně organizovaný (6. – 9. třída)
- kapacita školy je 160 žáků

#### **3.2. Charakteristika pedagogického sboru**

- v současnosti pracují na škole pedagogičtí pracovníci, tj. učitelé ZŠ, učitelky MŠ, vychovatelky ŠD, asistenti pedagoga
- dále zde pracuje speciální pedagožka (ve Školním poradenském pracovišti), která spolupracuje s výchovnou poradkyní a metodikem prevence

#### **3.3. Dlouhodobé projekty**

- OP VK – IP 1.4 – Zlepšení podmínek pro vzdělávání na základních školách operačního programu vzdělávání pro konkurenceschopnost EU PENÍZE ŠKOLÁM (1. 9. 2011 – 28. 2. 2014)
- CZ. 1. 07/1.3.50 – Další vzdělávání pracovníků škol a školských zařízení v Kraji Vysočina II – ZŠ A MŠ DUŠEJOV – PODPORA PEDAGOGICKÉHO ASISTENSTVÍ V KRAJI VYSOČINA (1. 2. 2012 - 28. 2. 2014)

#### **3.4. Umístění školy**

- škola je umístěna na okraji obce, která má asi 600 obyvatel

- dopravní dostupnost je velice dobrá jak z okolních vsí, které spádově do naší školy patří, tak i z Jihlavy a z Pelhřimova

### **3.5. Charakteristika žáků**

- většina žáků školy přichází ze spádových obcí (8 vesnic), někteří z krajského města Jihlava a několik žáků i z obcí okresu Pelhřimov
- školu navštěvují žáci se speciálními vzdělávacími potřebami s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního až pátého stupně, žáci nadaní a mimořádně nadaní, část žáků se vzdělává podle individuálních vzdělávacích programů
- s několika žáky pracují asistenti pedagoga
- ve škole jsou vzděláváni žáci.....
- škola vytváří i podmínky pro žáky nadané

### **3.6. Podmínky školy**

#### **Materiální**

- škola v rámci svých možností zajišťuje modernizaci učebnic a školních pomůcek
- kabinety jsou vybaveny běžnými učebními pomůckami
- na tvorbě některých pomůcek se podílejí žáci i učitelé

#### **Technické**

- standardní vybavení cvičné kuchyně a školní dílny
- počítače jsou umístěny ve školní družině, ve třídách 1. stupně, v učebně informatiky, ve školním poradenském pracovišti speciálního pedagoga, ve sborovně, v ředitelně, v kanceláři ŠJ, v kanceláři MŠ a na pracovišti účetní
- některá pracoviště jsou vybavena kopírkami, scannery a tiskárnami
- k výuce slouží také tři interaktivní tabule
- škola má bezbariérový přístup do druhého poschodí

#### **Prostorové**

- k výuce slouží čtyři samostatné odborné učebny (Hv + Vv, cvičná kuchyně, jazyková učebna a učebna informatiky se 14 počítači)
- ve škole je pět menších samostatných kabinetů – Ch, Z + D, F + M, Tv, kabinet s pomůckami pro I. stupeň
- dvě samostatné místnosti využívá speciální pedagog, své prostory má i výchovný poradce

- sborovna je společná pro pedagogy I. a II. stupně, je zde umístěna učitelská knihovna
- dvě místnosti stabilně využívá školní družina
- školní dílna je umístěna poblíž hlavní školní budovy
- škola vlastní pozemek pro pěstitelské práce
- škola nemá vlastní tělocvičnu a pro výuku Tv využívá prostory místní sokolovny, které jsou nevyhovující
- za příznivého počasí výuka Tv probíhá na školním hřišti, jehož součástí je doskočiště pro skok daleký, 60 m běžecká dráha, koše na košíkovou
- škola má moderní (vybudovanou v roce 2006) školní kuchyň

### **Hygienické**

- hygienické zázemí pro žáky I. i II.st. je dostačující
- chybí sociální zařízení v přízemí pro potřeby družiny /využívá WC v 1. poschodí/
- prostory šaten jsou malé a nevyhovující
- na všech WC je zavedena teplá voda, ve třídách studená
- v teplejším období mají žáci možnost trávit přestávky venku u školy
- pro žáky je zaveden pitný režim, škola je také odběratelem dotovaných mléčných výrobků
- velkým přínosem je nově zrekonstruovaná školní kuchyně a jídelna s kapacitou 160 obědů, která zajišťuje stravování pro ZŠ, MŠ a cizí strávníky



### 3.7 Vlastní hodnocení školy

| OBLASTI<br>AUTO<br>EVALUACE        | PODMÍNKY<br>KE VZDĚLÁVÁNÍ<br>(lidské, materiální a finanční<br>zdroje)                                                                                                                      | PRŮBĚH<br>VZDĚLÁVÁNÍ                                                                                                                                | KULTURA<br>ŠKOLY<br>(podpora studentům,<br>spolupráce se ZZ)                                                                                                                                | ŘÍZENÍ<br>ŠKOLY<br>(personální práce,<br>DVPP..)                                                                                                                            | VÝSLEDKY<br>VZDĚLÁVÁNÍ                                                                                                                                                                                                                                                            | VÝSLEDKY PRÁCE<br>ŠKOLY VZHLEDEM<br>K PODMÍNKÁM<br>VZDĚLÁVÁNÍ<br>A K EKONOMICKÝM<br>ZDROJŮM                                                                                                                                                                                                                 |
|------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>CÍLE</b>                        | minimálně udržení stávajících<br>podmínek a v některých<br>oblastech zlepšení podmínek<br>ke vzdělávání                                                                                     | zkvalitnění průběhu<br>vzdělávání                                                                                                                   | zvýšit podporu školy<br>žákům,<br>zlepšit spolupráci se ZZ,<br>se zřizovatelem a<br>vzájemné vztahy mezi<br>pracovníky školy,<br>propracovat práci VP, TU,<br>MP, zlepšit spokojenost<br>ZZ | odborný růst vedení i<br>ostatních pedagogů,<br>zlepšení kvality řízení                                                                                                     | dosažení co<br>nejkvalitnějších výsledků<br>odpovídající individuálním<br>možnostem žáků                                                                                                                                                                                          | zvýšení efektivity využívání<br>zdrojů,<br>ověření reálnosti ŠVP a<br>případná korektura                                                                                                                                                                                                                    |
| <b>KRITÉRIA</b>                    | efektivní využití učitelů podle<br>kvalifikace, sebehodnocení,<br>zlepšit technický stav budov a<br>materiální vybavení, efektivní<br>čerpání rozpočtu a zvýšení<br>mimorozpočtových zdrojů | prokázání vhodnosti<br>metod a přiměřenosti<br>cílů vzdělávání, využití<br>pomůcek, ICT,<br>prokázání aktivity a<br>zapojení žáků,<br>sebehodnocení | pochvaly a odměny<br>převyšují tresty,<br>propracovaný systém<br>pomoci žákům, zvýšení<br>zapojení ZZ do spolupráce<br>se školou, práce se<br>sebehodnocením žáků                           | prokazatelné<br>plánování,<br>jasná organizační<br>struktura a<br>delegování<br>pravomocí, poradní<br>orgány, týmová<br>práce, provádět akce<br>na podporu zavádění<br>změn | výsledky vyhodnocení<br>školních a komerčních<br>srovnávacích testů,<br>(zlepšit pozici nebo alespoň<br>udržet) srovnání<br>s minulými roky a dalšími<br>školami v regionu,<br>minimálně stejná úspěšnost<br>při přijímacím řízení, stejná<br>nebo vyšší úspěšnost<br>v soutěžích | efektivita využívání učitelů,<br>jejich vzdělání, prostor školy,<br>pomůcek, ICT, účelnost<br>využívání financí na rozvoj<br>školy (= zmapovat využití<br>nových investic)<br>korekce cílů a hodnot školy,<br>porovnání ŠVP<br>s realitou+korekce<br>hodnocení a revize plánů<br>rozbor důvodů výběru školy |
| <b>NÁSTROJE</b>                    | přehledy, záznamy,<br>sebehodnotící dotazníky,<br>pozorování, diskuse,<br>rozhovor, dotazníky,<br>sledování dokumentace,<br>zprávy MS, PK                                                   | tematické plány,<br>hospitace, záznamy MS,<br>PK<br>dotazníky, rozhovory                                                                            | diskuse, dotazníky,<br>rozhovory, sebehodnotící<br>dotazníky, portfolium,<br>školní dokumentace<br>výroční zpráva, schránka<br>důvěry, statistiky,<br>informace na webu                     | školní dokumentace,<br>SWOT, dotazníky,<br>rozhovory, plány,<br>zápisy z porad,<br>přehledy, společná<br>školení, plán a<br>přehled DVPP                                    | komerční a školní<br>srovnávací testy +<br>smysluplné vyhodnocení,<br>úspěšnost žáků při<br>přijímacím řízení,<br>přehledy, diskuse výsledů,<br>analýza klasifikace,<br>výsledky soutěží a srovnání                                                                               | přehledy aprobovanosti a<br>odbornosti, rozbor rozvrhu<br>hodin tříd, učitelů i místností,<br>diskuse, dokumentace,<br>rozhovor, výroční zpráva<br>zmapování důvodů nástupu<br>prvňáčků                                                                                                                     |
| <b>ČASOVÝ<br/>HARMONO<br/>GRAM</b> | především konec školního<br>roku,<br>ekonomické faktory se<br>hodnotí i na konci<br>kalendářního roku                                                                                       | hospitace průběžně<br>dotazníky obvykle 1x<br>za sledované období<br>MS, PK - pololetně                                                             | průběžné zprávy ke<br>čtvrtletí, hodnotící zprávy<br>v pololetí a výroční<br>zpráva ke konci školního<br>roku                                                                               | průběžně + hodnotící<br>zprávy na konci<br>pololetí a školního<br>roku                                                                                                      | školní testy ve čtvrtletí a<br>pololetí, výsledky<br>v soutěžích průběžně,<br>komerční testy dle smluv a<br>celkové vyhodnocení na<br>konci školního roku                                                                                                                         | aprobovanost, odbornost, rozvrh<br>hodin - září<br>účelnost využití - průběžně<br>investice - konec roku<br>(šk. + kaled.)<br>ŠVP průběžně + případné<br>korekce červen                                                                                                                                     |

## **4. Charakteristika školního vzdělávacího programu**

### **4.1 Zaměření školy**

Základní škola usilující o harmonický rozvoj osobnosti dítěte s respektováním jeho individuality v bezpečném prostředí, integrující žáky se speciálními vzdělávacími potřebami s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního až pátého stupně a zdravotním postižením, žáci nadaní a mimořádně nadaní.

### **4.2 Výchovní a vzdělávací strategie**

Naplnování jednotlivých klíčových kompetencí ve vzdělávacím procesu žáků:

#### **4.2.1 *Kompetence k řešení problémů***

- klademe důraz na čtení s porozuměním, práci s textem
- nabízíme na výběr dostatečné množství zdrojů informací, učíme žáky informace vyhledávat a třídit
- žákům umožníme realizovat vlastní nápad, vlastní řešení
- vytváříme takové situace, aby žák pocítil radost z úspěchu a z učení
- povedeme žáky v přípravě na různé soutěže, přehlídky a olympiády
- povedeme žáky k sebehodnocení
- klademe důraz na vytváření motivujícího prostředí a zdravého komunikačního klimatu

#### **4.2.2 *Kompetence k učení***

- vedeme žáky k rozpoznání problému, problémové situace a jejich správné identifikaci a interpretaci
- vedeme žáky k objevování vzájemných vztahů a příčin přírodních, společenských a jiných jevů a dějů
- motivujeme žáky co nejvíce problémovými situacemi z každodenního života či zkušeností žáků

- klademe v rozumné míře důraz na využívání mezipředmětových vztahů
- podporujeme malé i větší projekty nejenom ve výuce ve škole, ale i mimo ni
- podporujeme přechod od frontálního vyučování k aktivizujícím formám
- učíme žáky umění prezentovat výsledky řešeného problému
- učíme žáky, aby dokázali výsledky své práce obhajovat

#### **4.2.3 *Kompetence komunikativní***

- ve všech vyučovacích předmětech povedeme žáky ke vhodné, slušné komunikaci se spolužáky, mezi žáky a učiteli, mezi žáky a ostatními pracovníky školy, mezi žáky a dospělými ( i mimo školu)
- učíme žáky obhajovat jejich názory a argumentovat, a to pouze slušnou formou neodporující zásadám slušnosti a morálky
- učíme žáky umění naslouchat názoru jiného člověka (třeba i nesprávnému)
- snažíme se jako učitelé být vzorem komunikace v jednání na úrovni škola – žák – zákonný zástupce (hlavně v hodinách mateřského jazyka podporujeme spisovné vyjadřování)
- učíme žáky správné logické formulaci myšlenek jak v ústním, tak v písemném projevu
- podporujeme práci v týmu či skupině (nejen ve vyučovacích hodinách, ale i napříč všemi ročníky v celoškolních projektech)

#### **4.2.4 *Kompetence sociální a personální***

- vedeme žáky k respektování základních pravidel chování ve škole a společnosti
- podporujeme atmosféru demokracie, přátelství a vzájemné úcty
- učíme žáky využívat skupinovou a týmovou práci

- podílíme se společně se žáky na vytváření pravidel práce v týmu
- učíme žáky rozpoznávat negativní stránky chování ve škole i společnosti a zároveň k nim zaujmout osobní stanovisko
- snažíme se o prevenci sociálně patologických jevů

#### **4.2.5 *Kompetence občanské***

- klademe důraz na zásady dodržování školního řádu, pravidel slušné morálky a zodpovědnosti za vlastní volbu
- učíme žáky nutnosti a odpovědnosti v dodržování morálních hodnot
- učíme žáky orientovat se v citovém životě, otevřeně a kultivovaně projevovat své city a pocity
- snažíme se pomáhat žákům zvládat období dospívání
- vedeme žáky k volbě správného životního stylu, péče o své zdraví i zdraví druhých, bojovat proti zneužívání návykových látek
- vedeme žáky důsledně proti vandalismu, násilí a šikaně (včetně prevence těchto jevů)
- podporujeme principy solidarity mezi žáky, žáky a učiteli, mezi mladou a starší generací, s cizími národy a národnostmi, odlišnými rasami
- učím žáky správně řešit krizové situace a mimořádné případy ohrožení zdraví a života
- učíme žáky uvažovat v evropských i globálních souvislostech
- povedeme žáky k důsledné ochraně životního prostředí a budeme důsledně podporovat principy udržitelnosti života, povedeme dále žáky ke třídění odpadů

#### **4.2.6 *Kompetence pracovní***

- především v oblasti Svět práce a Informatika učíme žáky správně a bezpečně používat různé nástroje a přístroje

- povedeme žáky k osvojování základních praktických dovedností
- dbáme na dodržování bezpečnosti při praktických činnostech a na ochranu životního prostředí
- vedeme žáky k objektivnímu sebehodnocení a posuzování jejich reálných možností v profesní orientaci
- důsledně spolupracujeme se zákonnými zástupci, středními školami, místními podniky v oblasti a Úřadem práce v Jihlavě

#### ***4.2.7. Kompetence digitální***

Na konci základního vzdělávání žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

#### 4.3 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

- vytypovaným žákům a jejich zákonným zástupcům je nabízeno vyšetření v PPP Jihlavě, případně v Pelhřimově, nebo v SPC v Jihlavě
- na základě výsledku vyšetření z poradenských zařízení, po žádosti zákonných zástupců a rozhodnutím ředitelky školy, je speciální pedagožkou zpracován Individuální vzdělávací plán, který je konzultován s jednotlivými vyučujícími i zákonnými zástupci, a se kterým se v daném školním roce pracuje a vyhodnocuje se práce žáka
- v IVP zaznamenáváme doporučená omezení a podpůrná opatření prvního až pátého stupně, která ve vzdělávání realizujeme
- PLPP sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce, PLPP má písemnou podobu
- před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností
- výchovný poradce stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným
- v případě podpůrného opatření (spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů) pro žáky s LMP od třetího stupně podpory, bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření stanovená v RVP ZV
- školní poradenské pracoviště naší školy je tvořeno výchovným poradcem, dále školním speciálním pedagogem
- výchovný poradce je pedagogickým pracovníkem, který je pověřen spoluprací se školským poradenským zařízením
- Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v naší škole využívána podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory zejména:
  - a) v oblasti metod výuky: respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků, metody a formy práce, které umožní častější kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi, důraz na logickou provázanost a smysluplnost vzdělávacího obsahu, respektování pracovního tempa žáků a poskytování dostatečného času k zvládnutí úkolů

b) v oblasti organizace výuky: střídání forem a činností během výuky, u mladších žáků využívání skupinové výuky, postupný přechod k systému kooperativní výuky, v případě doporučení může být pro žáka vložena do vyučovací hodiny krátká přestávka  
c) zařazení předmětů speciálně pedagogické péče

- jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami je v naší škole zařazen podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory předmět speciálně pedagogické péče: logopedická intervence pro žáky se závažnými poruchami řeči
- ve vyučovacím procesu uplatňujeme u těchto dětí individuální tempo, posilujeme motivaci k práci, používáme vhodné didaktické pomůcky
- škola zabezpečuje žákům se SVP relaxační a kompenzační pomůcky
- žák může být zařazen do reedukační péče se speciální pedagožkou (skupinovou, případně i individuální)
- vyučující i ostatní pracovníci školy respektují zdravotní stav žáků se SVP
- při hodnocení je zohledněn druh, stupeň i míra postižení nebo znevýhodnění (slovní hodnocení, kombinace hodnocení známkou i slovního hodnocení, nehodnocení)
- předpokládá se úzká spolupráce školy a rodiny (nad rámec informační schůzky, ve kterých zákonné zástupce seznamujeme s výsledky nápravy, dalšími postupy, domlouváme postupy společné)
- v závažných případech zdravotního postižení na základě doporučení školských poradenských zařízení požádá škola Krajský úřad Kraje Vysočina o zřízení funkce asistenta pedagoga

#### **4.4 Vzdělávání žáků nadaných**

- Specifika mimořádně nadaných žáků:
  - a) žák svými znalostmi, vědomostmi, kreativitou a pracovním tempem převyšuje ostatní žáky
  - b) žák často není schopen respektovat školní pravidla a s tím souvisí i obtížnější komunikace s učiteli a dětmi
  - c) žák projevuje malou ochotu v práci v týmu, má sklon k perfekcionismu, objevuje se zvýšená kritičnost k sobě i k okolnímu světu

- pro tyto žáky je zapotřebí zvýšené motivace k rozšiřování základního učiva do hloubky především v těch vyučovacích předmětech, které reprezentují nadání dítěte
- tito žáci projevují kvalitní koncentraci, dobrou paměť, zálibu v řešení problémových úloh a svými znalostmi přesahují stanovené požadavky
- umožňujeme jim pracovat na počítači (vzdělávací programy), individuálně pracovat s naučnou literaturou (hlavolamy, kvízy, záhady, problémové úlohy), i navštívit vyučovací hodiny ve vyšších ročnících
- v dalších naučných předmětech jsou jim zadávány náročnější samostatné úkoly (referáty k probíranému učivu, zajímavosti ze světa techniky...)
- jsou pověřováni vedením a řízením skupin
- učitelé kladou na tyto žáky vyšší nároky odpovídající jejich dovednostem a schopnostem
- vhodným způsobem je zapojuje do činností v hodině
- žákům jsou zadávány náročnější práce
- tito žáci jsou podporováni v mimoškolních aktivitách
- žáci nadaní spíše technicky, manuálně zruční, jsou směřováni k zapojení do zájmových aktivit organizovaných školou nebo základní uměleckou školou, při výuce bývají pověřováni náročnějšími částmi při plnění zadaných úkolů
- pohybově nadaní žáci jsou podporováni v rozvíjení všech pohybových aktivit, především těch, kde žák projevuje největší zájem a talent, jsou zapojováni do sportovních soutěží, ať už v rámci školy nebo mimo ni, reprezentují školu
- velmi často se stává, že tito žáci mají výkyvy v chování, je nutné toto chování usměrňovat s pedagogickým optimismem a taktně, avšak důsledně
- usměrňujeme žáky v osobnostní výchově, vedeme je k rovnému přístupu k méně nadaným spolužákům, k toleranci, ochotě pomáhat slabším
- na základě doporučení třídního učitele nebo učitele předmětu, ve kterém žák dosahuje mimořádné úrovně, doporučí škola zákonným zástupcům žáka podat žádost o vyšetření v pedagogicko – psychologické poradně a škola doloží k žádosti pedagogickou diagnostiku žáka
- zákonný zástupce může na základě výsledků vyšetření písemně požádat ředitelku školy o vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu
- takovým žákům je vypracováván IVP, ve kterém je rozšířen a prohlouben vzdělávací obsah předmětu, ve kterém žák vyniká

- individuální vzdělávací plán mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s výchovným poradcem a školským poradenským zařízením
- IVP mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel s rodiči mimořádně nadaného žáka
- při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb.
- práce na sestavní IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení
- součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné
- IVP může být zpracován i pro kratší období než je školní rok. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku
- výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn.
- výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP zástupci ředitele školy, který je zaznamená do školní matrik
- může být doporučena i účast ve výuce daného předmětu ve vyšším ročníku
- ředitelka školy může přeradit mimořádně nadaného žáka do vyššího ročníku na základě zkoušky a po dohodě se zákonným zástupcem

#### **4.5 Začlenění průřezových témat**

Průřezová témata jsou nedílnou součástí základního vzdělávání. Jsou odrazem aktuálních problémů současného světa, které se dotýkají života každého člověka.

Tematické okruhy průřezových témat umožňují propojení vzdělávacích oborů a procházejí všemi vzdělávacími oblastmi. Proto jejich obsah integrujeme do vyučovacích předmětů a nevytváříme pro průřezová témata vyučovací předměty samostatné. Žáci si tak mohou lépe uvědomovat souvislosti a propojenost různých vzdělávacích oborů a jejich vzájemné závislosti. Jednotlivá průřezová témata jsou součástí charakteristiky vyučovacích

předmětů a zařazení jednotlivých tematických okruhů průřezových témat je uvedeno v tabulkách pro vyučovací předměty.

#### 4.5.1. Realizace jednotlivých tematických okruhů

| Realizace jednotlivých tematických okruhů tématu <b>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA</b> v jednotlivých ročnících a předmětech (OSV) |                  |           |           |           |           |                                       |                              |                         |                               |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------|-----------|-----------|-----------|-----------|---------------------------------------|------------------------------|-------------------------|-------------------------------|
| <b>1. Osobnostní rozvoj</b>                                                                                                       |                  |           |           |           |           |                                       |                              |                         |                               |
| <b>Tematické okruhy<br/>průřezového tématu</b>                                                                                    | <b>Ročník</b>    |           |           |           |           |                                       |                              |                         |                               |
|                                                                                                                                   | <b>I. stupeň</b> |           |           |           |           | <b>II. stupeň</b>                     |                              |                         |                               |
|                                                                                                                                   | 1. ročník        | 2. ročník | 3. ročník | 4. ročník | 5. ročník | 6. ročník                             | 7. ročník                    | 8. ročník               | 9. ročník                     |
| Rozvoj schopnosti poznávání                                                                                                       | M<br>PRV         | M<br>PRV  | M<br>PRV  | M         | M         | AJ, ČJ, F,<br>M, HV,<br>TV,<br>DĚ, OV | AJ, NJ, ČJ,<br>TV,<br>DĚ, OV | AJ,NJ,<br>ČJ, TV,<br>DĚ | AJ, NJ,<br>ČJ,, DĚ,<br>TV, VV |
| Sebepoznání a sebepojetí                                                                                                          | PRV              | PRV       | PRV       | PŘ        | PŘ        | AJ, ČJ                                | AJ, NJ, ČJ,<br>VV, OV        | AJ, NJ, ČJ              | AJ NJ, ČJ,<br>PV, VV          |
| Seberegulace a sebeorganizace                                                                                                     |                  |           | PRV       |           |           | TV                                    | M, TV                        | CH, TV,<br>VKZ          | PV, CH,<br>VKZ, TV,<br>OV, HV |
| Psychohygiena                                                                                                                     |                  |           |           |           | TV        | PV                                    |                              | CH                      |                               |
| Kreativita                                                                                                                        |                  |           |           |           | VV, PV    | AJ, ČJ,<br>OV, HV,<br>VV              | AJ, ČJ, M,<br>HV, VV         | AJ, NJ, ČJ,<br>M        | AJ, NJ, ČJ,<br>M              |

**VKZ = výchova ke zdraví**

**\* IT = informatika**

Realizace jednotlivých tematických okruhů tématu **OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA** v jednotlivých ročnících a předmětech (OSV)

## 2. Sociální rozvoj

| Tematické okruhy<br>průřezového tématu | Ročník    |           |           |           |           |                                 |                                            |                              |                                 |
|----------------------------------------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|---------------------------------|--------------------------------------------|------------------------------|---------------------------------|
|                                        | I. stupeň |           |           |           |           | II. stupeň                      |                                            |                              |                                 |
|                                        | 1. ročník | 2. ročník | 3. ročník | 4. ročník | 5. ročník | 6. ročník                       | 7. ročník                                  | 8. ročník                    | 9. ročník                       |
| Poznávání lidí                         | ČJ        | ČJ        | ČJ        | ČJ        | ČJ        | DĚ, OV                          | NJ, Z, DĚ,<br>OV                           | NJ, Z, ČJ,<br>VKZ            | NJ, Z, ČJ,<br>VKZ               |
| Mezilidské vztahy                      | PRV       | PRV       | PRV       | ČJ        | ČJ        | ČJ, TV,<br>HV, OV               | NJ, ČJ,<br>PV/pěst./, Z,<br>OV, TV         | NJ, ČJ, Z,<br>HV, TV,<br>VKZ | NJ, ČJ, Z,<br>M, VKZ,<br>OV, TV |
| Komunikace                             |           |           |           | VV        | ČJ        | AJ, F, VV,<br>PV, HV,<br>OV, ČJ | NJ, AJ, ČJ,<br>PV/pěst./, HV,<br>OV, F, VV | AJ, NJ,<br>ČJ, F, HV,<br>VKZ | AJ, NJ,<br>ČJ, VV,<br>M, VKZ    |
| Kooperace a kompetice                  |           |           |           |           | TV        | AJ, ČJ,<br>HV, PV               | AJ, PV<br>/pěst./, NJ,<br>ČJ, OV           | AJ, NJ, ČJ,<br>OV, VV        | AJ, NJ, ČJ                      |

Realizace jednotlivých tematických okruhů tématu **OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA** v jednotlivých ročnících a předmětech (OSV)

### 3. Morální rozvoj

| Tematické okruhy<br>průřezového tématu      | Ročník    |           |           |           |           |                  |            |                           |                        |
|---------------------------------------------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|------------------|------------|---------------------------|------------------------|
|                                             | I. stupeň |           |           |           |           | II. stupeň       |            |                           |                        |
|                                             | 1. ročník | 2. ročník | 3. ročník | 4. ročník | 5. ročník | 6. ročník        | 7. ročník  | 8. ročník                 | 9. ročník              |
| Řešení problémů a<br>rozhodovací dovednosti |           |           | PRV       |           |           | ČJ, TV,<br>PV, Z | NJ, TV, ČJ | NJ, ČJ,<br>TV, VKZ,<br>VV | NJ, ČJ, TV,<br>VKZ, VV |
| Hodnoty, postoje, praktická<br>etika        |           |           |           |           | ČJ/ČT     | ČJ, HV           | NJ, ČJ     | NJ, ČJ                    | NJ, ČJ,<br>HV, VV      |

\* ČJ/ČT – ČESKÝ JAZYK - ČETBA

-----

Realizace jednotlivých tematických okruhů tématu **VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA** v jednotlivých ročnících a předmětech (VDO)

| Tematické okruhy<br>průřezového tématu                     | Ročník    |           |           |           |           |            |             |                   |             |
|------------------------------------------------------------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|------------|-------------|-------------------|-------------|
|                                                            | I. stupeň |           |           |           |           | II. stupeň |             |                   |             |
|                                                            | 1. ročník | 2. ročník | 3. ročník | 4. ročník | 5. ročník | 6. ročník  | 7. ročník   | 8. ročník         | 9. ročník   |
| Občanská společnost a škola                                |           |           |           | PV        | PV        | AJ, OV     | AJ, NJ, OV, | AJ, NJ, OV        | AJ, NJ, ČJ  |
| Občan, občanská společnost a stát                          |           |           |           | VL        |           | OV         | Z           | Z, PŘ, DĚ, OV, PV | CH, ČJ      |
| Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování |           |           |           |           | VJ        | VV         | VV, DĚ      | Z, DĚ, VKZ, OV    | DĚ, VKZ, OV |
| Formy participace občanů v politickém životě               |           |           | PRV       |           |           |            |             | OV                | OV          |

Realizace jednotlivých tematických okruhů tématu **VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH** v jednotlivých ročnících a předmětech (EGS)

| Tematické okruhy<br>průřezového tématu | Ročník    |           |           |           |           |                       |                          |                                           |                                            |
|----------------------------------------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------------------|--------------------------|-------------------------------------------|--------------------------------------------|
|                                        | I. stupeň |           |           |           |           | II. stupeň            |                          |                                           |                                            |
|                                        | 1. ročník | 2. ročník | 3. ročník | 4. ročník | 5. ročník | 6. ročník             | 7. ročník                | 8. ročník                                 | 9. ročník                                  |
| Evropa a svět nás zajímá               | PRV       |           | PRV       | VL        |           | AJ, F, Z,<br>DĚ       | AJ, NJ, F,<br>Z, HV, DĚ  | AJ, NJ,<br>CH, DĚ,<br>VKZ, VV             | AJ, NJ,<br>CH, DĚ,<br>RV, VV               |
| Objevujeme Evropu a svět               |           |           |           |           | VL        | AJ, PŘ, IT,<br>OV, DĚ | AJ, NJ, IT,<br>Z, PŘ, DĚ | AJ, NJ, M,<br>VT, Z, PŘ,<br>F, DĚ,<br>VKZ | AJ, NJ, Z,<br>PŘ, F, OV,<br>DĚ, HV,<br>VKZ |
| Jsme Evropané                          |           |           |           |           | VL        | AJ, VV,<br>OV, HV     | AJ, NJ,<br>VV, Z         | AJ, NJ,<br>DĚ, CH,<br>HV                  | AJ, NJ, Z,<br>OV, DĚ                       |

Realizace jednotlivých tematických okruhů tématu **MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA** v jednotlivých ročnících a předmětech (MKV)

| Tematické okruhy<br>průřezového tématu | Ročník    |           |           |           |           |               |                   |                                 |                   |
|----------------------------------------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|---------------|-------------------|---------------------------------|-------------------|
|                                        | I. stupeň |           |           |           |           | II. stupeň    |                   |                                 |                   |
|                                        | 1. ročník | 2. ročník | 3. ročník | 4. ročník | 5. ročník | 6. ročník     | 7. ročník         | 8. ročník                       | 9. ročník         |
| Kulturní difference                    |           |           | PRV       | HV        | HV        | AJ, M         | AJ, NJ,<br>OV, HV | AJ, NJ                          | AJ, OV            |
| Lidské vztahy                          | HV        | HV        |           |           | ČJ/ČT     | ČJ, TV        | CJ, OV,<br>TV     | NJ, ČJ,<br>OV, TV,<br>VV, Z, PŘ | ČJ, PŘ,<br>TV, OV |
| Etnický původ                          |           |           |           |           | VL        |               | NJ                | NJ, Z, PŘ                       | NJ, Z, HV         |
| Multikulturalita                       | AJ        | AJ        | AJ        | AJ, IT    | AJ, IT    | VZ, OV,<br>DĚ | NJ, IT,<br>OV, DĚ | NJ, IT, DĚ,<br>HV               | NJ, CH,<br>DĚ, OV |
| Princip sociálního smíru a solidarity  |           |           |           |           | HV        |               | OV                | OV                              |                   |

Realizace jednotlivých tematických okruhů tématu **ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA** v jednotlivých ročnících a předmětech (EV)

| Tematické okruhy<br>průřezového tématu            | Ročník    |           |           |           |            |                          |                              |                                                 |                                            |
|---------------------------------------------------|-----------|-----------|-----------|-----------|------------|--------------------------|------------------------------|-------------------------------------------------|--------------------------------------------|
|                                                   | I. stupeň |           |           |           |            | II. stupeň               |                              |                                                 |                                            |
|                                                   | 1. ročník | 2. ročník | 3. ročník | 4. ročník | 5. ročník  | 6.ročník                 | 7. ročník                    | 8. ročník                                       | 9. ročník                                  |
| Ekosystémy                                        | PRV       | PRV       | PRV       | PŘ        | PŘ         | PŘ, VV,<br>Z             | PV/pěst./,<br>Z, PŘ, VV      | CH, VKZ                                         | PŘ, CH,<br>VKZ, VV                         |
| Základní podmínky života                          | PRV       | PRV       | PRV       | PŘ        | PŘ         | PŘ, F                    | PV /pěst./,<br>PŘ            | CH                                              | PŘ, CH                                     |
| Lidské aktivity a problémy<br>životního prostředí |           |           |           | M, TV     | M, PŘ      | AJ, M,<br>PŘ             | AJ, Z, F,<br>PV /pěst./      | AJ, NJ, Z,<br>PŘ, F,<br>PV /pěst./              | AJ, CH, Z,<br>V, OV, PV                    |
| Vztah člověka k prostředí                         |           |           | M, PV     | M, PV     | AJ, PŘ. PV | PŘ, HV,<br>OV, TV,<br>PV | NJ,<br>PV /pěst./,<br>HV, TV | PV/pokrmy/,<br>NJ, TV, Z,<br>HV, CH,<br>VV, VKZ | NJ, Z, F,<br>PV, TV,<br>VKZ, CH,<br>HV, VV |

Realizace jednotlivých tematických okruhů tématu **MEDIÁLNÍ VÝCHOVA** v jednotlivých ročnících a předmětech (MEV)

## 1. Receptivní činnosti

| Tematické okruhy<br>průřezového tématu           | Ročník    |           |           |           |           |               |                              |                                 |                                     |
|--------------------------------------------------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|---------------|------------------------------|---------------------------------|-------------------------------------|
|                                                  | I. stupeň |           |           |           |           | II. stupeň    |                              |                                 |                                     |
|                                                  | 1. ročník | 2. ročník | 3. ročník | 4. ročník | 5. ročník | 6. ročník     | 7. ročník                    | 8. ročník                       | 9. ročník                           |
| Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení      | VV        |           |           |           | I         | AJ, Z         | AJ, NJ,<br>DCJ, Z,<br>PŘ, ČJ | AJ, NJ,<br>PV, CH, Z,<br>ČJ, DĚ | AJ, NJ, ČJ,<br>PRV, CH,<br>Z, F, DĚ |
| Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality |           |           |           | IT        | IT        | TV            | TV                           | NJ, TV                          | NJ, TV                              |
| Stavba mediálních sdělení                        |           |           | VV        | ČJ        | ČJ        | ČJ, VV        | ČJ, OV,<br>VV                | ČJ                              | NJ, ČJ                              |
| Vnímání autora mediálních sdělení                |           |           |           |           | ČJ/S/     | ČJ            | ČJ                           | ČJ, CH                          | ČJ                                  |
| Fungování a vliv médií ve společnosti            |           |           |           | ČJ        | ČJ        | ČJ, VV,<br>OV | ČJ, VV                       | ČJ, VV                          | ČJ, VV                              |

Realizace jednotlivých tematických okruhů tématu **MEDIÁLNÍ VÝCHOVA** v jednotlivých ročnících a předmětech (MEV)

## 2. Produktivní činnosti

| Tematické okruhy<br>průřezového tématu | Ročník    |           |           |           |           |            |            |               |                   |
|----------------------------------------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|------------|------------|---------------|-------------------|
|                                        | I. stupeň |           |           |           |           | II. stupeň |            |               |                   |
|                                        | 1. ročník | 2. ročník | 3. ročník | 4. ročník | 5. ročník | 6. ročník  | 7. ročník  | 8. ročník     | 9. ročník         |
| Tvorba mediálního sdělení              |           |           |           |           | IT        | ČJ, IT, TV | ČJ, IT, TV | ČJ, TV,<br>OV | ČJ, IT, TV,<br>OV |
| Práce v realizačním týmu               | VV        | PV        | ČJ        | ČJ        | ČJ        | ČJ, OV     | ČJ         | ČJ            | ČJ, VV,<br>OV, CH |

## 5.Učební plány

### 5.1. Školní vzdělávací program I. stupeň 1. – 5.ročník

|                             |      |                    | Ročník |     |     |     |     | Celkem hodin | z toho dispon.. |
|-----------------------------|------|--------------------|--------|-----|-----|-----|-----|--------------|-----------------|
|                             |      |                    | 1.     | 2.  | 3.  | 4.  | 5.  |              |                 |
| Celkem hod. za oblast       | 118  | Celkem hodin       | 20     | 22  | 25  | 25  | 26  | 118          | 16              |
|                             |      | Předměty           |        |     |     |     |     |              |                 |
| Jazyk a jazyková komunikace | 42+8 | Český jazyk a lit. | 6+2    | 6+2 | 7+1 | 7   | 7   | 38           | 5               |
|                             |      | Anglický jazyk     | 0+1    | 0+2 | 3+1 | 3+1 | 3   | 14           | 5               |
|                             |      | Německý jazyk      | 0      | 0   | 0   | 0   | 0   | 0            | 0               |
| Matematika a její aplikace  | 20+4 | Matematika         | 4      | 4+1 | 4+1 | 4+1 | 4+1 | 24           | 4               |
| Informatika                 | 2    | Informatika        | 0      | 0   | 0   | 1   | 1   | 2            | 0               |
| Člověk a jeho svět          | 11+2 | Prvouka            | 2      | 2   | 1+1 | 0   | 0   | 6            | 1               |
|                             |      | Vlastivěda         | 0      | 0   | 0   | 2   | 2   | 4            | 0               |
|                             |      | Přírodověda        | 0      | 0   | 0   | 1   | 1+1 | 3            | 1               |
| Umění a kultura             | 12   | Hudební výchova    | 1      | 1   | 1   | 1   | 1   | 5            | 0               |
|                             |      | Výtvarná výchova   | 1      | 1   | 2   | 1   | 2   | 7            | 0               |
| Člověk a zdraví             | 10   | Tělesná výchova    | 2      | 2   | 2   | 2   | 2   | 10           | 0               |
| Člověk a svět práce         | 5    | Pracovní výchova   | 1      | 1   | 1   | 1   | 1   | 5            | 0               |
| z toho disponib.            | 16   |                    | 3      | 5   | 4   | 2   | 2   | 118          | 16              |

## 5.2. Školní vzdělávací program II. stupeň 6. – 9.ročník

|                             |      |                    | Ročník |     |     |     | Celkem hodin | z toho dispon. |
|-----------------------------|------|--------------------|--------|-----|-----|-----|--------------|----------------|
|                             |      |                    | 6.     | 7.  | 8.  | 9.  |              |                |
| Celkem hodin za oblast      | 122  | Celkem hodin       | 29     | 30  | 31  | 32  | 122          | 18             |
|                             |      | Předměty           |        |     |     |     |              |                |
| Jazyk a jazyková komunikace | 33+2 | Český jazyk a lit. | 4+1    | 3+1 | 4   | 4   | 17           | 2              |
|                             |      | Anglický jazyk     | 3+1    | 3+1 | 3+1 | 3   | 15           | 3              |
|                             |      | Německý jazyk      | 0      | 2   | 2   | 2   | 6            | 0              |
| Matematika a její aplikace  | 15+4 | Matematika         | 3+1    | 4+1 | 4+1 | 4+1 | 19           | 4              |
| Informatika                 | 4    | Informatika        | 1      | 1   | 1   | 1   | 4            | 0              |
| Člověk a společnost         | 10+2 | Dějepis            | 1+1    | 1+1 | 2   | 2   | 8            | 2              |
|                             |      | Občanská výchova   | 1      | 1   | 1   | 1   | 4            | 0              |
| Člověk a příroda            | 20+5 | Fyzika             | 1      | 1+1 | 1   | 2   | 6            | 1              |
|                             |      | Chemie             | 0      | 0   | 2   | 2   | 4            | 0              |
|                             |      | Přírodopis         | 1+1    | 1+1 | 2   | 2   | 6            | 2              |
|                             |      | Zeměpis            | 1+1    | 1+1 | 1   | 2   | 7            | 2              |
| Umění a kultura             | 9+0  | Hudební výchova    | 1      | 1   | 1   | 1   | 4            | 0              |
|                             |      | Výtvarná výchova   | 2      | 1   | 1   | 1   | 5            | 0              |
| Člověk a zdraví             | 10+0 | Tělesná výchova    | 2      | 2   | 2   | 2   | 8            | 0              |
|                             |      | Výchova ke zdraví  | 0      | 0   | 1   | 1   | 2            | 0              |
| Člověk a svět práce         | 3+1  | Pracovní výchova   | 0+1    | 1   | 1   | 1   | 4            | 1              |
| z toho disponib.            | 18   |                    | 7      | 7   | 2   | 1   | 122          | 18             |
| Volitelné                   |      |                    |        |     |     |     |              | 1              |

### Volitelné předměty

| Předměty                   |      | Ročník |    |    |    | Součet 1 hod. |
|----------------------------|------|--------|----|----|----|---------------|
|                            |      | 6.     | 7. | 8. | 9. |               |
| Základy psaní všemi deseti | ZPVD | 1      | 0  | 0  | 0  |               |
| Základy přírodních věd     | ZPV  | 1      | 0  | 0  | 0  |               |
| Celkem                     |      | 1      | 0  | 0  | 0  |               |

### 5.3 Poznámky k učebnímu plánu

V obou tabulkách učebního plánu jsou přehledně zachyceny vyučovací předměty, jimž se na naší škole vyučuje v jednotlivých ročnících I. i II. stupně.

#### **16 disponibilních hodin na I. stupni:**

5 vyučovacích hodin pro český jazyk (po dvou hodinách v 1. a 2. ročníku a jedné hodině ve 3. ročníku)

5 vyučovacích hodin pro cizí (anglický) jazyk (jedna hodina v 1. ročníku, dvě hodiny ve 2. ročníku po souhlasu zákonných zástupců s výukou, jedna hodina ve 3. ročníku, 1 hodina ve 4. ročníku)

4 vyučovací hodiny pro matematiku (po jedné hodině ve 2. až 5. ročníku)

1 vyučovací hodina pro prvouku ve 3. ročníku

1 vyučovací hodina pro přírodovědu (jedna hodina v 5. ročníku)

#### **18 disponibilních hodin na II. stupni:**

2 vyučovací hodiny pro český jazyk (v 6. a 7. ročníku)

3 vyučovací hodiny pro anglický jazyk (v 6., 7. a 8. ročníku)

4 vyučovací hodiny pro matematiku (po jedné hodině v 6. až 9. ročníku)

2 vyučovací hodiny pro dějepis (v 6. a 7. ročníku)

1 vyučovací hodina pro fyziku (v 7. ročníku)

2 vyučovací hodiny pro přírodopis (po jedné hodině v 6. a 7. ročníku)

2 vyučovací hodiny pro zeměpis (po jedné hodině v 6. a 7. ročníku)

1 vyučovací hodina pro pracovní výchovu v 6. ročníku

1 vyučovací hodina pro volitelný předmět (v 6. ročníku)

Všechna **průřezová témata** se realizují formou integrace do jednotlivých vyučovacích předmětů na I. i na II. stupni.

Výuka (**vzdělávací obsah vyučovacích předmětů**) je realizována převážně formou klasických vyučovacích hodin, některá témata jsou realizována formou předmětových projektů v jednotlivých ročnících, formou celoškolských projektů nebo vzdělávacích exkurzí.

## **6. Učební osnovy – předměty I. stupně**

### **6.1. Jazyk a jazyková komunikace**

#### **6.1.1. Český jazyk a literatura**

#### **Charakteristika vyučovacího předmětu**

##### **1. Obsahové vymezení**

Obsah předmětu Český jazyk patří do vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Je rozdělen na tři tématické okruhy.

|                               |                                                                                                                                                                                               |
|-------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Komunikační a slohová výchova | - chápání různých jazykových sdělení<br>- čtení s porozuměním<br>- kultivované psaní a mluvení<br>- analýza různých komunikačních situací                                                     |
| Jazyková výchova              | - přesné a logické myšlení<br>- poznávání a rozlišování dalších forem jazyka<br>- osvojování spisovné podoby českého jazyka<br>- prohlubování a uplatňování obecných intelektových dovedností |
| Literární výchova             | - rozpoznávání základních literárních druhů<br>- formulování vlastních názorů<br>- rozlišování fikce od skutečnosti<br>- rozvíjení čtenářských návyků                                         |

##### **2. Časové vymezení**

1. ročník : 8 hodin týdně
2. ročník : 8 hodin týdně
3. ročník : 8 hodin týdně
4. ročník : 7 hodin týdně
5. ročník : 7 hodin týdně

##### **3. Organizační vymezení**

Těžištěm vyučování jsou aktivní vyučovací metody – řešení problémových úkolů, projektové a dialogické metody (rozhovor), dramatizace a dramatické hry, při kterých se žák učí jednat v různých rolích. Žáci pracují ve své třídě, v učebně IT, v žákovské knihovně, při besedách v knihovně obecní nebo městské.

##### **Průřezová témata**

OSV – Sociální rozvoj – Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Komunikace

OSV – Morální rozvoj – Hodnoty, postoje, praktická etika

MEV – Receptivní činnosti – Stavba mediálních sdělení, Vnímání autora mediálních sdělení, Fungování a vliv médií ve společnosti

MEV – Produktivní činnosti – Práce v realizačním týmu

MKV – Lidské vztahy

#### **4.Výchovné a vzdělávací strategie**

| <b><u>Kompetence k učení:</u></b>                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                         |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Žáci:</b>                                                                                                                                                          | <b>Učitel:</b>                                                                                                                                                                          |
| <ul style="list-style-type: none"><li>- pracují s jazykovými příručkami a slovníky</li><li>- vybírá vhodné jazykové prostředky v ústní i písemné komunikaci</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>- vytváří podmínky pro získávání dalších informací</li><li>- vede k ovládnutí jazykových jevů pro dorozumívání v ústní i písemné podobě</li></ul> |

| <b><u>Kompetence k řešení problémů</u></b>                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                         |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Žáci:</b>                                                                                                                                                 | <b>Učitel:</b>                                                                                                                                                                                                          |
| <ul style="list-style-type: none"><li>- vzájemně spolupracují a navrhuji různá řešení problémů</li><li>- umí využít svůj úsudek, zkušenost a názor</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>- ukazuje žáku cestu ke správnému řešení prostřednictvím jeho chyb</li><li>- zadává úkoly k posílení schopnosti žáka využívat vlastních zkušeností a z vlastního úsudku</li></ul> |

| <b><u>Kompetence komunikativní</u></b>                                                                                         |                                                                                                                                                           |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Žáci:</b>                                                                                                                   | <b>Učitel:</b>                                                                                                                                            |
| <ul style="list-style-type: none"><li>- prezentují své myšlenky a názory</li><li>- komunikují na odpovídající úrovni</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>- vede žáky k výstižnému a kultivovanému projevu</li><li>- vytváří dostatečný prostor pro komunikaci žáků</li></ul> |

| <b><u>Kompetence sociální a personální</u></b>                                                                                                              |                                                                                                                                         |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Žáci:</b>                                                                                                                                                | <b>Učitel:</b>                                                                                                                          |
| <ul style="list-style-type: none"><li>- dodržují společně dohodnutá pravidla chování</li><li>- získávají sebedůvěru při vystupování na veřejnosti</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>- vnáší přátelskou atmosféru do procesu výuky</li><li>- vede žáky k vzájemnému respektu</li></ul> |

| <b><u>Kompetence občanské</u></b>                                                                       |                                                                                                                              |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Žáci:</b>                                                                                            | <b>Učitel:</b>                                                                                                               |
| <ul style="list-style-type: none"><li>- projevují pozitivní postoje k uměleckým dílům, jazyku</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>- rozvíjí pozitivní vztah k národnímu jazyku, tradicím a kulturnímu dědictví</li></ul> |

| <b><u>Kompetence pracovní</u></b>                                                                                                  |                                                                                                                                                             |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Žáci:</b>                                                                                                                       | <b>Učitel:</b>                                                                                                                                              |
| <ul style="list-style-type: none"><li>- organizují si a plánují úkoly</li><li>- plní zadané úkoly v rámci svých možností</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>- požaduje dodržování postupů a termínů</li><li>- respektuje věkové, intelektové a etnické zvláštnosti žáka</li></ul> |

## Očekávané výstupy

### KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

#### 1.období

žák

- .. plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti
- .. porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti
- .. respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru
- .. pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost
- .. v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči
- .. volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích
- .. na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev
- .. zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním
- .. píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev
- .. píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení
- .. seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh

#### Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- .. čte s porozuměním jednoduché texty
- .. rozumí pokynům přiměřené složitosti
- .. dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání
- .. zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním
- ..píše písmena a číslice – dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen
- ..spojuje písmena a slabiky
- ..převádí slova z mluvené do psané podoby
- ..dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost
- ..opisuje a přepisuje krátké věty

#### 2. období

žák

- .. čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas
- .. rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává
- .. posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení
- .. reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta
- .. vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku
- .. rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě
- .. volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru
- .. rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace
- .. píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry
- .. sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržением časové posloupnosti

#### Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- ..vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích
- ..má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování
- ..v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči
- ..popíše jednoduché předměty, činnosti a děje
- ..opisuje a přepisuje jednoduché texty
- ..píše správně a přehledně jednoduchá sdělení

- ..píše čitelně a úpravně, dodržuje mezery mezi slovy
- ..ovládá hůlkové písmo

## **JAZYKOVÁ VÝCHOVA**

### **1.období**

žák

- .. rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky
- .. porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná
- .. porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost
- .. rozlišuje slovní druhy v základním tvaru
- .. užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves
- .. spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy
- .. rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky
- .. odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě - mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování

### **Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**

žák

- .. rozlišuje všechna písmena malé a velké abecedy
- .. rozeznává samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky
- .. tvoří slabiky
- .. rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky
- .. píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech

### **2. období**

žák

- .. porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová
- .. rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku
- .. určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu
- .. rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary
- .. vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty
- .. odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změnil větu jednoduchou v souvětí
- .. užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje
- .. píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách
- .. zvládá základní příklady syntaktického pravopisu

### **Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**

žák

- ..pozná podstatná jména a slovesa
- ..dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího
- ..rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik
- ..určuje samohlásky a souhlásky
- ..seřadí slova podle abecedy
- ..správně vyslovuje a píše slova se skupinami hlásek dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě
- ..správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky

## **Očekávané výstupy**

### **LITERÁRNÍ VÝCHOVA**

#### **1.období**

žák

- .. čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku
- .. vyjadřuje své pocity z přečteného textu
- .. rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění
- .. pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností

#### **Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**

žák

- .. pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně
- .. reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací
- .. při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost

#### **2. období**

žák

- .. vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je
- .. volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma
- .. rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů
- .. při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy

#### **Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**

žák

- ..dramatizuje jednoduchý příběh
- ..vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek
- ..čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy
- ..určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti
- ..rozlišuje prózu a verše
- ..rozlišuje pohádkové prostředí od reálného
- ..ovládá tiché čtení a orientuje se ve čteném textu



**Vzdělávací oblast:** Jazyk a jazyková komunikace  
**Vyučovací předmět:** Český jazyk a literatura  
Jazyková výchova

**1. ročník**

| Očekávané výstupy:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Průřezová témata,<br>mezipředmětové vztahy | Poznámky |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------|----------|
| <ul style="list-style-type: none"><li>- rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova</li><li>- člení slova na hlásky, rozlišuje větu, slovo, slabiku, hlásku</li><li>- rozeznává délku samohlásek</li><li>- čte slova s otevřenou i uzavřenou slabikou a shlukem souhlásek</li><li>- rozlišuje slova opačného významu</li><li>- píše velká písmena</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>- abeceda</li><li>- tiskací písmena</li><li>- psací tvar písmen</li><li>- věta, slovo, slabika, hláska</li><li>- krátké a dlouhé samohlásky</li><li>- otevřené a uzavřené slabiky, slabiky se shluky souhlásek</li><li>- antonyma</li><li>- začátek věty, vlastní jména osob<br/>zvířat</li></ul> |                                            |          |

**Vzdělávací oblast:** Jazyk a jazyková komunikace  
**Vyučovací předmět:** Český jazyk a literatura  
Jazyková výchova

## 2. ročník

| Očekávané výstupy:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Průřezová témata,<br>mezipředmětové vztahy | Poznámky |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------|----------|
| <ul style="list-style-type: none"><li>- porovnává významy slov</li><li>- seznamuje se se slovními druhy v základním tvaru</li><li>- odlišuje druhy vět podle postoje mluvčího</li><li>- rozlišuje a dělí hlásky</li><li>- zná gramatiku tvrdých a měkkých souhlásek</li><li>- pozná, správně vysloví a napíše párové souhlásky</li><li>- určuje pořádek slov ve větě</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>- třídění slov</li><li>- slova nadřazená, podřazená a souznačná</li><li>- slovní zásoba</li><li>- podstatná jména</li><li>- slovesa</li><li>- předložky</li><li>- věta oznamovací, tázací, rozkazovací a přací</li><li>- tvoření vět ze slov</li><li>- psaní vět s náležitými znaménky</li><li>- samohlásky dlouhé a krátké</li><li>- souhlásky tvrdé a měkké</li><li>- dvojhlásky</li><li>- souhlásky obojetné</li><li>- souhlásky</li><li>- psaní souhlásek na konci a uvnitř slova</li><li>- tvoření vět ze slov</li><li>- užití spojek</li></ul> |                                            |          |

| Očekávané výstupy                                                                                                 | Učivo                                                                                                                                                                               | Průřezová témata,<br>mezipředmětové vztahy | Poznámky |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------|----------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- odůvodňuje a píše velká písmena</li> <li>- vyslovuje a píše ě</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- začátek věty</li> <li>- obecná a vlastní jména osob, zvířat</li> <li>- slova se skupinami dě, tě, ně, bě, pě,</li> <li>- vě, mě</li> </ul> |                                            |          |

**Vzdělávací oblast:** Jazyk a jazyková komunikace  
**Vyučovací předmět:** Český jazyk a literatura  
**Jazyková výchova**

### 3. ročník

| Očekávané výstupy:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Průřezová témata,<br>mezipředmětové vztahy | Poznámky |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------|----------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- pracuje s vyjmenovanými slovy</li> <li>- poznává a rozlišuje některé slovní druhy</li> <li>- porovnává významy slov</li> <li>- seznamuje se s mluvnickými kategoriemi podstatných jmen</li> <li>- porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost</li> <li>- uvědoměle zvládá pravopis velkých písmen</li> <li>- odlišuje větu jednoduchou od souvětí</li> <li>- užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- pravopis i/y po obojetných souhláskách</li> <li>- použití vyjmenovaných slov v textu</li> <li>- druhy slov</li> <li>- ohebné a neohebné slovní druhy</li> <li>- slova významem podobná (synonyma), homonyma a slova příbuzná</li> <li>- rod mužský, ženský a střední</li> <li>- číslo jednotné a množné</li> <li>- skloňování podstatných jmen</li> <li>- třídění slov</li> <li>- jména zvířat, osob, měst, vesnic, hor a řek</li> <li>- stavba věty jednoduché</li> <li>- spojování vět do souvětí</li> <li>- spojky a jiné spojovací výrazy</li> <li>- doplňování souvětí</li> <li>- tvary podstatných jmen</li> <li>- tvary přídavných jmen</li> <li>- tvary sloves</li> </ul> |                                            |          |

**Vzdělávací oblast:** Jazyk a jazyková komunikace  
**Vyučovací předmět:** Český jazyk a literatura  
**Jazyková výchova**

#### 4. ročník

| Očekávané výstupy:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Průřezová témata,<br>mezipředmětové vztahy | Poznámky |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------|----------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary, slova citově zabarvená</li> <li>- porovnává významy slov</li> <li>- vyhledává základní skladebnou dvojici, zná základní příklady syntaktického pravopisu</li> <li>- rozlišuje ve slově kořen, část příponovou a předponovou</li> <li>- rozpozná předpony a předložky</li> <li>- aktivně pracuje s mluvnickými kategoriemi podstatných jmen</li> <li>- určuje osobu, číslo a čas</li> <li>- určuje slovesný způsob v textu</li> <li>- rozlišuje řeč přímou a uvozovací</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- spisovné tvary slov v psaném a mluveném projevu</li> <li>- význam slov, slova jednoznačná a mnohoznačná</li> <li>- práce s větou</li> <li>- podmět a přísudek, shoda</li> <li>- stavba slova</li> <li>- slovní druhy</li> <li>- rod mužský, ženský, střední</li> <li>- číslo jednotné, množné</li> <li>- pád podstatných jmen</li> <li>- vzory podstatných jmen</li> <li>- práce se slovesy</li> <li>- slovesné způsoby</li> <li>- přímá řeč</li> </ul> |                                            |          |

**Vzdělávací oblast:** Jazyk a jazyková komunikace  
**Vyučovací předmět:** Český jazyk a literatura  
Jazyková výchova

**Ročník: 5.**

| Očekávané výstupy:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Průřezová témata,<br>mezipředmětové vztahy | Poznámky |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------|----------|
| <ul style="list-style-type: none"><li>- rozezná všechny slovní druhy</li><li>- určuje bezpečně osobu, číslo, čas u sloves a rod, číslo, pád a vzor u podstatných jmen</li><li>- vyznačuje slovotvorné základy</li><li>- rozlišuje druhy přídavných jmen a zná gramatiku přídavných jmen tvrdých a měkkých</li><li>- rozpoznává základní druhy zájmen a číslovek</li><li>- osvojuje si základní význam předpon</li><li>- používá předložky s, z</li><li>- procvičuje učivo skupin bě/bje, vě/vje, mě/mně</li><li>- vyhledává různé podměty</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>- slovní druhy</li><li>- mluvnické kategorie</li><li>- kořen, předpona, přípona</li><li>- druhy přídavných jmen</li><li>- přivlastňovací orientačně</li><li>- zájmena a číslovky</li><li>- určování zájmen osobních</li><li>- skloňování číslovek základních</li><li>- zdvojené souhlásky</li><li>- předpony s-, z-, vz-</li><li>- předložky</li><li>- předpona ob- a v- s kořenem na -je</li><li>- podmět vyjádřený, nevyjádřený a několikanásobný</li></ul> |                                            |          |

| Očekávané výstupy:                                                                                                                                                                | Učivo                                                                                                                                                              | Průřezová témata,<br>mezipředmětové vztahy | Poznámky |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------|----------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- upevňuje si shodu přísudku s podmětem</li> <li>- spojuje věty v souvětí</li> <li>- seznamuje se s tvary podmiňovacího způsobu</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- přísudek a podmět</li> <li>- souvětí</li> <li>- vhodné spojky a spojovací výrazy</li> <li>- podmiňovací způsob</li> </ul> |                                            |          |

**Vzdělávací oblast:** Jazyk a jazyková komunikace  
**Vyučovací předmět:** Český jazyk a literatura  
Literární výchova

**Ročník: 1**

| Očekávané výstupy:                                                                                                                                                                                                                               | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Průřezová témata,<br>mezipředmětové vztahy | Poznámky |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------|----------|
| <ul style="list-style-type: none"><li>- čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku</li><li>- posuzuje literární text</li><li>- vysvětlí základní literární pojmy</li><li>- zhodnotí ilustrace</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>- reprodukce textu</li><li>- přednes básně</li><li>- poslech literárních textů pro děti a mládež</li><li>- vyprávění, pohádka</li><li>- pojmy a výrazy: říkadla, rozpočítadla, hádanka, báseň, loutkové divadlo, spisovatel, kniha, časopis, ilustrace</li><li>- ilustrátor</li></ul> |                                            |          |

**Vzdělávací oblast:** Jazyk a jazyková komunikace  
**Vyučovací předmět:** Český jazyk a literatura  
Literární výchova

**Ročník: 2.**

| Očekávané výstupy:                                                                                                                                                                     | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Průřezová témata,<br>mezipředmětové vztahy | Poznámky |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------|----------|
| <ul style="list-style-type: none"><li>- recituje báseň přiměřené náročnosti</li><li>- převypráví příběh</li><li>- posuzuje literární text</li><li>- vysvětlí literární pojmy</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>- přednes, intonace</li><li>- volná reprodukce textu</li><li>- poslech četby prózy a poezie</li><li>- spojování textu s ilustrací</li><li>- dramatizace pohádky</li><li>- poezie: báseň, verš, rým</li><li>- próza: vyprávění, vypravěč, příběh</li><li>- divadlo: jeviště, herec, divák</li></ul> |                                            |          |

**Vzdělávací oblast:** Jazyk a jazyková komunikace  
**Vyučovací předmět:** Český jazyk a literatura  
Literární výchova

**Ročník: 3.**

| Očekávané výstupy:                                                                                                                                                                                                             | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Průřezová témata,<br>mezipředmětové vztahy | Poznámky |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------|----------|
| <ul style="list-style-type: none"><li>- vyjadřuje svůj postoj k přečtenému textu</li><li>- čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu</li><li>- posuzuje literární text</li><li>- vysvětlí literární pojmy</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>- líčení atmosféry příběhu</li><li>- charakteristika postavy</li><li>- přednes básně nebo úryvku prózy</li><li>- pověsti místní, regionální</li><li>- poezie: báseň s dějem</li><li>- próza: pověst, postava, děj</li><li>- autor a jeho fantazie</li></ul> |                                            |          |

**Vzdělávací oblast:** Jazyk a jazyková komunikace  
**Vyučovací předmět:** Český jazyk a literatura  
Literární výchova

**Ročník: 4.**

| Očekávané výstupy:                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Průřezová témata,<br>mezipředmětové vztahy                                                                     | Poznámky |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|
| <ul style="list-style-type: none"><li>- vyjadřuje své pocity z četby</li><li>- volně reprodukuje text dle svých schopností</li><li>- vstupuje do role při dramatizaci</li><li>-</li><li>- uplatňuje základní prvky verbální a neverbální komunikace v mezilidských vztazích</li><li>- vysvětlí literární pojmy</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>- zážitkové čtení a naslouchání</li><li>- volná reprodukce</li><li>- dramatizace</li><li>- ilustrace k přečtenému</li><li>- herní dovednosti</li><li>- komunikační dovednosti</li><li>- přirovnání</li><li>- bajka</li><li>- dramatizace</li></ul> | <p>PT – MEV – produktivní činnosti - Práce v realizačním týmu</p> <p>EtV – Základní komunikační dovednosti</p> |          |

**Vzdělávací oblast:** Jazyk a jazyková komunikace  
**Vyučovací předmět:** Český jazyk a literatura  
Literární výchova

**Ročník: 5.**

| Očekávané výstupy:                                                                                                                                                                                                                                                                     | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Průřezová témata,<br>mezipředmětové vztahy | Poznámky |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------|----------|
| <ul style="list-style-type: none"><li>- rozlišuje podstatné od méně podstatného</li><li>- vyjadřuje souvisle své pocity a názory</li><li>- orientuje se v literárních pojmech</li><li>- využívá pro vlastní četbu školní knihovnu</li><li>- zaznamenává si své dojmy z četby</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>- klíčová slova a pojmy</li><li>- postoje literárních postav</li><li>- hlavní myšlenka literárního díla</li><li>- působení díla</li><li>- poezie: přenášení významu.<br/>zosobnění</li><li>- próza: čas a prostředí děje, hlavní<br/>a vedlejší postavy</li><li>- divadlo: komické, tragické</li><li>- kulturní život regionu</li><li>- orientace v nabídce dětské<br/>literatury</li><li>- zážitkové čtení a naslouchání</li></ul> | EtV – Identifikace základních<br>citů      |          |

**Vzdělávací oblast:** Jazyk a jazyková komunikace  
**Vyučovací předmět:** Český jazyk a literatura  
**Komunikační a slohová výchova**

**Ročník: 1.**

| Očekávané výstupy:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Průřezová témata,<br>mezipředmětové vztahy                                                                                                                                  | Poznámky |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- dodržuje pracovní a hygienické návyky při psaní</li> <li>- správně dýchá</li> <li>- sděluje krátké zprávy a tvoří krátké mluvené projevy</li> <li>- píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky, dodržuje vzájemnou úměrnost psacího písma</li> <li>- plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti</li> <li>- provede písemné nebo mluvené pokyny přiměřené složitosti</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- správné sezení a držení tužky (pera)</li> <li>- naklonění sešitu</li> <li>- péče o grafický materiál</li> <li>- dýchání</li> <li>- tvoření hlasu</li> <li>- výslovnost</li> <li>- prosba, poděkování, omluva, blahopřání</li> <li>- psací tvar (velká, malá)</li> <li>- uvolňování (rytmizace) – psaní</li> <li>- přepis a opis přiměřené náročnosti</li> <li>- technika čtení</li> <li>- pozorné čtení</li> <li>- věcné naslouchání – pozorné a soustředěné</li> </ul> | <p>PT – OSV – sociální rozvoj –<br/>Poznávání lidí</p> <p>EtV – Prosociální chování<br/>v osobních vztazích. Pomoc,<br/>darování, dělení se, spolupráce,<br/>přátelství</p> |          |

**Vzdělávací oblast:** Jazyk a jazyková komunikace  
**Vyučovací předmět:** Český jazyk a literatura  
**Komunikační a slohová výchova**

**Ročník: 2.**

| Očekávané výstupy:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Průřezová témata,<br>mezipředmětové vztahy                                                                                                                                  | Poznámky |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti</li> <li>- respektuje základní formy společenského styku</li> <li>- dodržuje posloupnost dějů na základě pozorování</li> <li>- kontroluje vlastní písemný projev</li> <li>- píše správně jednotlivé tvary písmen</li> <li>- vypravuje podle obrázků</li> <li>- pojmenovává předměty a jejich vlastnosti</li> <li>- napíše jednoduché sdělení</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- plynulé a pozorné čtení</li> <li>- oslovení, zahájení a ukončení dialogu, pozdrav, poděkování</li> <li>- děj – základ vypravování</li> <li>- technika psaní</li> <li>- úhledný a čitelný písemný projev</li> <li>- tvarové skupiny</li> <li>- celková úprava projevu</li> <li>- řazení ilustrací</li> <li>- dějová posloupnost</li> <li>- ústní i písemný popis jednoduchých předmětů a činností</li> <li>- adresa, přání</li> </ul> | <p>PT – OSV – sociální rozvoj –<br/>Poznávání lidí</p> <p>EtV – Prosociální chování<br/>v osobních vztazích. Pomoc,<br/>darování, dělení se, spolupráce,<br/>přátelství</p> |          |

**Vzdělávací oblast:** Jazyk a jazyková komunikace  
**Vyučovací předmět:** Český jazyk a literatura  
**Komunikační a slohová výchova**

**Ročník: 3.**

| Očekávané výstupy:                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Průřezová témata,<br>mezipředmětové vztahy                                                                               | Poznámky |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- souvisle se vyjadřuje a klade otázky</li> <li>- píše čitelně, úhledně a přiměřeně hbitě</li> <li>- vyplňuje poštovní formuláře</li> <li>- napíše krátký dopis</li> <li>- seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti</li> <li>- popisuje jednoduché předměty a činnosti</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- střídání rolí mluvčího a posluchače</li> <li>- zdvořilé vystupování</li> <li>- přehledný písemný projev</li> <li>- odstraňování individuálních nedostatků</li> <li>- podací lístek</li> <li>- celková úprava písemného projevu</li> <li>- souvislé vypravování jednoduchého příběhu</li> <li>- ústní i písemný popis</li> <li>- využívání jednoduché osnovy</li> </ul> | <p>PT – MEV – produktivní činnosti – Práce v realizačním týmu</p> <p>PT – OSV – sociální rozvoj .<br/>Poznávání lidí</p> |          |

**Vzdělávací oblast:** Jazyk a jazyková komunikace  
**Vyučovací předmět:** Český jazyk a literatura  
**Komunikační a slohová výchova**

**Ročník: 4.**

| Očekávané výstupy:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Průřezová témata,<br>mezipředmětové vztahy                                                                                                                                                                                                                                                                   | Poznámky |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|
| <ul style="list-style-type: none"><li>- sestaví jednoduchou osnovu vyprávění</li><li>- vede správně dialog, telefonický rozhovor</li><li>- sestaví telegram</li><li>- reprodukuje obsah přiměřeně složitěho sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta</li><li>- orientuje se v komunikačních žánrech</li><li>- volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru</li><li>- rozezná negativní reklamu</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>- krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením dějové posloupnosti</li><li>- vyjadřování závislé na komunikační situaci, akceptace druhého</li><li>- formy společenského styku</li><li>- pozorné, soustředěné naslouchání</li><li>- klíčová slova</li><li>- zpráva, oznámení, vypravování</li><li>- formální úprava textu</li><li>- dýchání, tvoření hlasu, výslovnost</li><li>- média ( tisk, televize)</li></ul> | <p>EtV – Iniciativa, asertivní chování</p> <p>Pt – OSV – sociální rozvoj – Poznávání lidí</p> <p>PT – OSV – sociální rozvoj – Mezilidské vztahy</p> <p>PT – MEV – receptivní činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"><li>- stavba mediálních sdělení, fungování a vliv médií ve společnosti</li></ul> |          |

**Vzdělávací oblast:** Jazyk a jazyková komunikace  
**Vyučovací předmět:** Český jazyk a literatura  
**Komunikační a slohová výchova**

**Ročník: 5.**

| Očekávané výstupy:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Průřezová témata, mezipředmětové vztahy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Poznámky |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- využívá jazyka jako nástroje k ústnímu i písemnému dorozumívání, zvládá položit vhodnou otázku, uplatňuje důležitost prvků verbální komunikace</li> <li>- užívá průběžně spisovnou výslovnost, eliminuje hrubé výrazy z verbální komunikace</li> <li>- rozlišuje podstatné a nepodstatné informace v textu přiměřené náročnosti</li> <li>- užívá mimojazykové prostředky řeči</li> <li>- vyplňuje běžné tiskopisy</li> <li>- realizuje skupinové projekty v oblasti reklamy</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- kultivovanost projevu</li> <li>- analýza textu přečteného nebo slyšeného</li> <li>- kritické posuzování obsahu</li> <li>- komunikační situace</li> <li>- čtení jako zdroj informací</li> <li>- mimika, gesta</li> <li>- přihláška, dotazník</li> <li>- manipulativní komunikace v masmédiích</li> </ul> | <p>PT – MKV – Lidské vztahy<br/> PT – OSV – sociální rozvoj –<br/> Poznávání lidí, Mezilidské<br/> vztahy, Komunikace</p> <p>EtV – hledání konkrétní pomoci<br/> na základě empatického vnímání</p> <p>PT – MEV – produktivní<br/> činnosti – Práce v realizačním<br/> týmu<br/> PT – MEV – receptivní činnosti<br/> – Stavba mediálních sdělení,<br/> Vnímání autora mediálních<br/> sdělení, Fungování a vliv médií<br/> ve společnosti</p> |          |

## **6.1.2. Anglický jazyk**

### **Charakteristika vyučovacího předmětu**

#### **1. Obsahové vymezení**

Obsahem předmětu anglický jazyk je:

- prohlubuje mezinárodní porozumění
- umožňuje poznávat kulturní tradice a životy lidí
- odstraňuje jazykové bariéry
- umožňuje komunikaci v rámci Evropy a světa
- přispívá k objevování a chápání skutečností
- zaměřuje se na nácvik porozumění mluveného slova, osvojení zvukové podoby jazyka a gramatiku

#### **2. Časové vymezení**

- 1. ročník – 1 vyučovací hodina týdně
- 2. ročník – 2 vyučovací hodiny týdně
- 3. ročník – 4 vyučovací hodiny týdně
- 4. ročník – 4 vyučovací hodiny týdně
- 5. ročník – 3 vyučovací hodiny týdně

#### **3. Organizační vymezení**

Místo realizace:

- předmět je vyučován ve třídě, v jazykové učebně, v počítačové učebně
- podle plánu tematických okruhů v blocích (celé dopoledne)
- krátkodobé projekty na konci každé probírané lekce
- příležitostné akce (besedy, exkurze, přednášky)

Formy a metody práce:

- vyučovací hodina – skupinové vyučování, diskuse, výklad, reprodukce textu, samostatná práce, soutěže, testy, dramatizace, projekty, PC, video

**Průřezová témata:**

- OSV (Sociální rozvoj)
- EGS (Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět)
- MKV (Lidské vztahy, Kulturní difference, Multikulturalita, Etnický původ)
- MDV (Tvorba mediálního sdělení)
- EV (Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí)
- VDO (Občanská společnost a škola)

#### **4. Výchovné a vzdělávací strategie**

| <b><u>Kompetence k učení:</u></b>                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                             |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Žáci:</b>                                                                                                                                                                                                    | <b>Učitel:</b>                                                                                                                                              |
| <ul style="list-style-type: none"><li>- vybírají a využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení.</li><li>- propojují získané poznatky do širších celků</li><li>- poznávají smysl a cíl učení</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>- vede žáky k ověřování výsledků</li><li>- zadává úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace</li></ul> |

| <b><u>Kompetence k řešení problémů</u></b>                                                                                                                          |                                                                                                                                         |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Žáci:</b>                                                                                                                                                        | <b>Učitel:</b>                                                                                                                          |
| <ul style="list-style-type: none"><li>- jsou schopni pochopit problém</li><li>- umí vyhledat vhodné informace</li><li>- jsou schopni hájit svá rozhodnutí</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>- klade vhodné a otevřené otázky</li><li>- umožňuje volný přístup k informačním zdrojům</li></ul> |

| <b><u>Kompetence komunikativní</u></b>                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                  |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Žáci:</b>                                                                                                                                                                                                     | <b>Učitel:</b>                                                                                                                                   |
| <ul style="list-style-type: none"><li>- komunikují na odpovídající úrovni</li><li>- umí naslouchat promluvám druhých lidí</li><li>- formulují a vyjadřují své myšlenky a názory souvisle a kultivovaně</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>- vede k výstižnému a souvislému projevu</li><li>- vytváří příležitosti pro komunikaci mezi žáky</li></ul> |

| <b><u>Kompetence sociální a personální</u></b>                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                             |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Žáci:</b>                                                                                                                                                             | <b>Učitel:</b>                                                                                                                                                                                                                              |
| <ul style="list-style-type: none"><li>- spoluprací ve skupině</li><li>- podílejí se na vytváření příjemné atmosféry v týmu</li><li>- jsou schopni sebekontroly</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>- hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok</li><li>- vede žáky k tomu, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti</li><li>- podněcuje žáky k argumentaci</li></ul> |

| <b><u>Kompetence občanské</u></b>                                                                                                       |                                                                                                                                                                              |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Žáci:</b>                                                                                                                            | <b>Učitel:</b>                                                                                                                                                               |
| <ul style="list-style-type: none"><li>- respektují názory ostatních</li><li>- umí se zodpovědně rozhodnout podle dané situace</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>- vede žáky k prezentaci jejich myšlenek a názorů</li><li>- vede žáky k diskusi</li><li>- vede žáky k vzájemnému naslouchání</li></ul> |

| <b><u>Kompetence pracovní</u></b>                                                               |                                                                                                                                                                                        |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Žáci:</b>                                                                                    | <b>Učitel:</b>                                                                                                                                                                         |
| <ul style="list-style-type: none"><li>- jsou schopni efektivně organizovat svou práci</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>- napomáhá při cestě ke správnému řešení</li><li>- dodává sebedůvěru</li><li>- zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu žáků</li></ul> |

## Očekávané výstupy

### ***ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI***

#### **1.období**

žák

- .. rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně
- .. zopakuje a použije slova a slovní spojení se kterými se v průběhu výuky setkal
- .. rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu
- .. rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu
- .. přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení
- .. píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy

#### **Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**

žák

- .. je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka

#### **2.období**

### ***POSLECH S POROZUMĚNÍM***

žák

- .. rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností
- .. rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
- .. rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu

#### **Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**

žák

- .. rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností
- .. rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)
- .. rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování

### ***MLUVENÍ***

žák

- .. se zapojí do jednoduchých rozhovorů
- .. sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- .. odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá

#### **Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**

žák

- .. pozdraví a poděkuje
- .. sdělí své jméno a věk
- .. vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky (zejména pokud má k dispozici vizuální oporu)

## **ČTENÍ S POROZUMĚNÍM**

žák

.. vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům  
.. rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu

**Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**

žák

.. rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

## **PSANÍ**

žák

.. napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života  
.. vyplní osobní údaje do formuláře

**Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**

žák

.. je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka

## **UČIVO**

- **zvuková a grafická podoba jazyka** - fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov
- **slovní zásoba** - žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích, práce se slovníkem
- **tematické okruhy** - domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí
- **mluvnice** - základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)

**Vzdělávací oblast:** Jazyk a jazyková komunikace  
**Vyučovací předmět:** Anglický jazyk

**Ročník: 1.**

| Očekávané výstupy:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Průřezová témata,<br>mezipředmětové vztahy                                                                                                                                                                                     | Poznámky |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|
| <p><b>ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI</b></p> <p>Žák rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně.</p> <p>Žák zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal.</p> <p>Žák rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu</p> | <p>Zvuková podoba jazyka - základní výslovnostní návyky</p> <p>Slovní zásoba - žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů.</p> <p>Tematické okruhy - rodina, školní pomůcky, hračky, oblečení, narozeniny, koupání, zvířata, Vánoce a Velikonoce.</p> <p>Mluvnice - jednoduchá otázka a odpověď s použitím slovesa <i>být</i>, číslovky 1 – 10, množné číslo podstatných jmen pomocí koncovky <i>s</i>, přivlastňovací zájmena <i>můj</i>, <i>tvůj</i>, rozkazovací způsob</p> | <p>OSV - Rozvoj schopnosti poznávání, Komunikace</p> <p>MKV - Kulturní difference, Lidské vztahy</p> <p>HV - zpěv jednoduchých anglických písní</p> <p>VV - vybarvování oblíbených hraček a zvířat, návrh vlastního trička</p> |          |

**Vzdělávací oblast:** Jazyk a jazyková komunikace  
**Vyučovací předmět:** Anglický jazyk

**Ročník: 2.**

| Očekávané výstupy:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Průřezová témata,<br>mezipředmětové vztahy                                                                                                       | Poznámky |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|
| <p><b>ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI</b></p> <p>Žák rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně.</p> <p>Žák zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal.</p> <p>Žák rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu</p> | <p>Zvuková podoba jazyka - základní výslovnostní návyky</p> <p>Slovní zásoba - žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích</p> <p>Tematické okruhy - zvířata v ZOO, školní pomůcky, barvy, jídlo, obličeje, místnosti v domě, oblečení, dětské sportovní činnosti, Vánoce a Velikonoce</p> <p>Mluvnice - jednoduché otázky a odpovědi s použitím sloves <i>moci</i>, <i>být</i> a pomocného slovesa <i>do</i>, jednoduché užití přítomného času průběhového při popisu činnosti, předložky <i>v</i> a <i>na</i> při popisu umístění, dotazy na množství počítatelných podstatných jmen</p> | <p>OSV - Rozvoj schopnosti poznávání</p> <p>MKV - Kulturní difference</p> <p>HV - zpěv jednoduchých anglických písní</p> <p>VV - vybarvování</p> |          |

**Vzdělávací oblast:** Jazyk a jazyková komunikace

**Vyučovací předmět:** Anglický jazyk

**Ročník:** 3.

| Očekávané výstupy:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Průřezová témata,<br>mezipředmětové vztahy                       | Poznámky |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------|----------|
| <p><b>ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI</b></p> <p>Žák rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele , které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností , a reaguje na ně verbálně i neverbálně .</p> <p>Žák zopakuje a použije slova a slovní spojení , se kterými se v průběhu výuky setkal .</p> <p>Žák rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu , pokud má k dispozici vizuální oporu .</p> <p>Žák rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu , který je pronášen pomalu , zřetelně a s pečlivou výslovností , pokud má k dispozici vizuální oporu .</p> <p>Žák přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení .</p> <p>Žák píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální opory.</p> | <p>Zvuková a grafická podoba jazyka - fonetické znaky (pasivně) , základní výslovnostní návyky , vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov.</p> <p>Slovní zásoba - žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem.</p> <p>Tematické okruhy - moje třída (česká a anglická křestní jména) , moje rodina (popíše sebe a členy rodiny) , můj dům (popíše jednotlivé místnosti domu nebo bytu , zeptá se , odkud kdo je) , můj pokoj (popíše svůj pokoj a věci v něm , zeptá se spolužáka na jeho oblíbenou hračku) , já a mí přátelé (popíše sebe a své přátele podle postavy , barvy očí , délky a barvy vlasů) , domácí mazlíčci (popíše obrázek domácího mazlíčka) , Vánoce .</p> | <p>OSV - Poznávání lidí ,<br/>Komunikace</p> <p>VV</p> <p>HV</p> |          |

| Očekávané výstupy: | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                               | Průřezová témata,<br>mezipředmětové vztahy | Poznámky |
|--------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------|----------|
|                    | <p>Mluvnice - anglická abeceda , číslovky 0 – 100 , osobní a přivlastňovací zájmena , předložky <i>v , na , vedle , pod</i> , vazba <i>there is , there are</i> , sloveso <i>to be , to have got</i> - ve větě oznamovací , tázací , v záporu a krátké odpovědi</p> |                                            |          |

**Vzdělávací oblast:** Jazyk a jazyková komunikace  
**Vyučovací předmět:** Anglický jazyk

**Ročník: 4.**

| Očekávané výstupy:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Průřezová témata,<br>mezipředmětové vztahy         | Poznámky |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------|----------|
| <p><b>POSLECH S POROZUMĚNÍM</b><br/>Žák rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností.</p> <p>Žák rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu.</p> <p>Žák rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu</p> <p><b>MLUVENÍ</b><br/>Žák se zapojí do jednoduchých rozhovorů.</p> <p>Žák sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat.</p> | <p>Poslech textů - žák zachytí konkrétní informace v krátkém jednoduchém poslechovém textu</p> <p>Rozhovor - žák použije základní zdvořilostní obraty ve velmi krátkých a pomalu vedených rozhovorech a poskytne konkrétní informace o sobě, dalších osobách, zvířatech, předmětech, činnostech nebo se na podobné informace zeptá</p> <p>Čtení - žák najde konkrétní informace v krátkém jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům.</p> <p>Psaní - Žák sestaví s použitím slov, jednoduchých slovních spojení a vět krátký pozdrav, dotaz či vzkaz, ve kterém sdělí konkrétní informace nebo se na ně zeptá</p> <p>Práce se slovníkem<br/>Využití možností vzdělávání pomocí PC, tabletů, mobilního telefonu.</p> | <p>VV</p> <p>Čj - dramatická výchova</p> <p>HV</p> |          |

| Očekávané výstupy:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Průřezová témata,<br>mezipředmětové vztahy | Poznámky |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------|----------|
| <p>Žák odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného , rodiny , školy , volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá .</p> <p>ČTENÍ S POROZUMĚNÍM</p> <p>Žák vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu , který se vztahuje k osvojovaným tématům</p> <p>Žák rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života , zejména pokud má k dispozici vizuální oporu.</p> <p>PSANÍ</p> <p>Žák napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě , rodině , činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života .</p> <p>Žák vyplní osobní údaje do formuláře</p> | <p>Tematické okruhy - koníčky a volný čas , jídlo a pití , kalendářní rok ( roční období , měsíce , dny v týdnu , hodiny ) , počasí , škola ( školní předměty a rozvrh hodin ) , oblečení ( módní přehlídka ) , povolání , Velikonoce .</p> <p>Mluvnice - přítomný čas prostý a průběhový , slovesa <i>can</i> a <i>like</i> ve větě oznamovací , tázací , v záporu a krátké odpovědi , předložky času .</p> |                                            |          |

**Vzdělávací oblast:** Jazyk a jazyková komunikace  
**Vyučovací předmět:** Anglický jazyk

**Ročník: 5.**

| Očekávané výstupy:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Průřezová témata, mezipředmětové vztahy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Poznámky |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|
| <p>Udrží pozornost nutnou pro porozumění obsahu sdělení.</p> <p>Rozumí jednoduchým pokynům při práci ve třídě a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a pečlivou výslovností.</p> <p>Prezentuje jednoduché básničky a písničky</p> <p>Řeší jednoduché situace související se seznamováním, se zahájením, vedením a ukončením rozhovoru a se získáváním a poskytováním základních místních, časových a jiných informací.</p> <p>Rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je sdělován pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu.</p> <p>Zapojí se do jednoduchých rozhovorů.</p> <p>Sdělí jednoduchým způsobem základní informace o sobě, rodině, škole, volném čase, prázdninách a odpoví na jednoduché otázky na stejná uvedená témata.</p> <p>Napíše krátký text s použitím jednoduchých vět o sobě, rodinných příslušnících, svých zájmech, prázdninách.</p> | <ul style="list-style-type: none"><li>• Zvuková a grafická podoba jazyka – základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov; práce se slovníkem;</li><li>• Tematické okruhy – nakupování, narozeniny – kdy mám narozeniny; zvířata – kde žije, čím se živí, popis; v minulosti, volný čas – co rád dělám; prázdniny – popis plánů na příští týden, měsíc; státy a kontinenty – zeptat se a hovořit o státech a kontinentech.</li><li>• Mluvnice – přítomný čas prostý, průběhový; sloveso „want to“; předložky místní; řadové číslovky; datum; minulý čas prostý u vybraných pravidelných sloves (like, love, hate, play), nepravidelných sloves (can, go, see, buy).</li></ul> | <p>ČJ – přednes básně</p> <p>HV – zpěv jednoduchých anglických písní</p> <p>VV – vytvoření plakátu (např. zvířat s popisem umístit na mapu světa podle jejich výskytu)</p> <p>M – sčítání, odčítání</p> <p>EV – ekosystémy</p> <p>OSV – poznávání lidí, rozvoj základních dovedností komunikace; rozvoj základních dovedností pro spolupráci při tvorbě projektů</p> <p>MKV – podpora rozvoje tolerance jiných národností</p> |          |

## **6.2. Matematika a její aplikace**

### **Matematika**

#### **Charakteristika vyučovacího předmětu**

##### **1.Obsahové vymezení**

Obsah předmětu Matematika patří do vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace. Je rozdělen na čtyři tématické okruhy.

Čísla a početní operace - osvojení aritmetických operací

- dovednost provádět operace
- algoritmické porozumění
- významové porozumění
- získávání číselných údajů

Závislosti, vztahy a práce s daty – rozpoznání a uvědomění si různých závislostí a změn

- analyzování z tabulek, diagramů a grafů

Geometrie v rovině a prostoru – určování a znázorňování geometrických útvarů

- zkoumání tvarů, prostoru
- modelování reálných situací

Nestandardní aplikační úlohy a problémy – řešení problémových situací a úloh běžného života

- uplatnění logického myšlení

##### **2.Časové vymezení**

1. ročník : 4 hodiny týdně
2. ročník : 5 hodin týdně s využitím jedné disponibilní hodiny
3. ročník : 5 hodin týdně s využitím jedné disponibilní hodiny
4. ročník : 5 hodin týdně s využitím jedné disponibilní hodiny
5. ročník : 5 hodin týdně s využitím jedné disponibilní hodiny

##### **3.Organizační vymezení**

Žáci pracují během vyučování ve své třídě s možností využití počítačové učebny. Při práci používají různé formy a metody, učitel i žáci využívají všechny dostupné vyučovací pomůcky.

##### **Průřezová témata**

OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání

EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí

- Vztah člověka k prostředí

#### **4.Výchovné a vzdělávací strategie**

| <b><u>Kompetence k učení:</u></b>                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Žáci:</b>                                                                                                                                                                                                                                           | <b>Učitel:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| <ul style="list-style-type: none"><li>- učí se přesně a stručně vyjadřovat užíváním matematického jazyka a matematické symboliky při provádění rozborů a zápisu úloh</li><li>- zdokonaluje grafický projev</li><li>- rozvíjí logické myšlení</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>- umožňuje žákům poznávat smysl a cíl učení, posoudit vlastní pokrok, podílet se na utváření kritérií hodnocení</li><li>- vede žáky k ověřování výsledků</li><li>- stanovuje dílčí cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu</li><li>- nabízí způsoby k samostatnému organizování a řízení vlastního učení</li></ul> |

| <b><u>Kompetence k řešení problémů</u></b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Žáci:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | <b>Učitel:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <ul style="list-style-type: none"><li>- učí se provádět rozbor problémů a stanovit plán řešení, odhadovat výsledek, volit správný postup, ověřovat správnost výsledků</li><li>- učí se rozvíjet důvěru ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh</li><li>- učí se systematickosti, vytrvalosti, přesnosti a sebekontroly</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>- vede žáky k plánování postupů a úkolů, zařazuje metody a formy práce tak, aby žáci sami nacházeli správný postup při řešení a stanovily závěry</li><li>- zajímá se o názory a zkušenosti žáků</li><li>- umožňuje, aby žáci v hodině pracovali s odbornou literaturou</li><li>- dodává sebedůvěru</li><li>- podle potřeby žákům pomáhá</li></ul> |

| <b><u>Kompetence komunikativní</u></b>                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Žáci:</b>                                                                                                                                 | <b>Učitel:</b>                                                                                                                                                                                                                                 |
| <ul style="list-style-type: none"><li>- se učí přesnému, stručnému a jasnému vyjadřování, užívání matematických výrazů a symboliky</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>- vede žáky k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu, k užívání správné terminologie</li><li>- seznamuje žáky s různými zdroji informací, s možnostmi různých způsobů a postupů řešení</li></ul> |

| <b><u>Kompetence sociální a personální</u></b>                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                 |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Žáci:</b>                                                                                                                                                                                    | <b>Učitel:</b>                                                                                                                                                                                                  |
| <ul style="list-style-type: none"><li>- učí se pracovat ve skupině, ve dvojicích, dodržovat stanovená pravidla ve skupinové práci</li><li>- učí se argumentovat, posuzovat, srovnávat</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>- umožňuje každému žákovi zažít úspěch, vnímat vlastní pokrok</li><li>- individuálním přístupem napomáhá k budování sebedůvěry žáka a jeho samostatného rozvoje</li></ul> |

| <b>Kompetence občanské</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Žáci:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                               | <b>Učitel:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- se učí ohleduplnosti a taktu, respektování přesvědčení druhých lidí</li> <li>- učí se vnímat složitosti světa a prostředí jako celku</li> <li>- učí se hodnotit práci svou i práci ostatních</li> <li>- učí se kriticky hodnotit obsah různých sdělení</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- umožňuje stanovením jasných kritérií, aby žáci mohli hodnotit výsledky své práce i práce ostatních</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                      |
| <b>Kompetence pracovní</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <b>Žáci:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                               | <b>Učitel:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- se učí využívat matematické poznatky a dovednosti v praktických činnostech denního života</li> <li>- učí se vybírat vhodné pomůcky a postupy k řešení matematických situací</li> </ul>                                                                            | <ul style="list-style-type: none"> <li>- učí žáky pracovat podle návodu předem stanoveného postupu, grafu, tabulky</li> <li>- umožňuje hledat vlastní řešení</li> <li>- umožňuje vyhledávat informace z různých zdrojů, kombinovat je a dále zpracovávat, hledat souvislosti</li> <li>- vede žáky ke správnému vybírání a používání pomůcek, vybavení a techniky</li> </ul> |

## Očekávané výstupy

### ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

#### 1. období

žák

- .. používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků
- .. čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti
- .. užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose
- .. provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly
- .. řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace

#### Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- .. porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20
- .. čte, píše a používá číslce v oboru do 20, numerace do 100
- .. zná matematické operátory  $+$ ,  $-$ ,  $=$ ,  $<$ ,  $>$  a umí je zapsat
- .. sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20
- .. řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20
- umí rozklad čísel v oboru do 20

#### 2. období

žák

- .. využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení
- .. provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel

- .. zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel
- .. řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel
- .. modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku, porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel
- .. přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty
- .. porozumí významu znaku „-“, pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose

### **Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**

žák

- .. čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose, numerace do 1000
- .. sčítá a odčítá z paměti i písemně dvouciferná čísla
- .. zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100
- .. zaokrouhluje čísla na desítky i na stovky s využitím ve slovních úlohách
- .. zapíše a řeší jednoduché slovní úlohy
- .. rozeznává sudá a lichá čísla
- .. používá kalkulátor

## **ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY**

### **1. období**

žák

- .. orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času
- .. popisuje jednoduché závislosti z praktického života
- .. doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel

### **Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**

žák

- .. modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek
- .. doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20
- zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu
- uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi

### **2. období**

žák

- .. vyhledává, sbírá a třídí data
- .. čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy

### **Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**

žák

- .. vyhledá a roztrídí jednoduchá data (údaje, pojmy apod.) podle návodu
- .. orientuje se a čte v jednoduché tabulce
- .. určí čas s přesností na čtvrt hodiny, převádí jednotky času v běžných situacích
- .. provádí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času
- .. uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi

# GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

## 1. období

žák

- .. rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci
- .. porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky
- .. rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině

### Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- .. pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit
- .. rozezná přímku a úsečku, narýsuje je a ví, jak se označují
- .. používá pravítko

## 2. období

žák

- .. narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce
- .. sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran
- .. sestrojí rovnoběžky a kolmice
- .. určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu
- .. rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru

### Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- .. znázorní, narýsuje a označí základní rovinné útvary
- .. měří a porovnává délku úsečky
- .. vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran
- .. sestrojí rovnoběžky a kolmice
- .. určí osu souměrnosti překládáním papíru
- .. pozná základní tělesa

## NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

### 2. období

žák

- .. řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky

### Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- .. řeší jednoduché praktické slovní úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé na matematických postupech



**Vzdělávací oblast:** Matematika a její aplikace  
**Vyučovací předmět:** Matematika

## 1. ročník

| Očekávané výstupy:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Průřezová témata, mezipředmětové vztahy                                                                                                                                                                      | Poznámky |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>Spočítá prvky daného konkrétního souboru v oboru přirozených čísel do 20 včetně</li> <li>Vytvoří konkrétní soubor s daným počtem prvků do 20 včetně</li> <li>Umí přečíst a napsat přirozená čísla do 20</li> <li>Užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti</li> <li>Zná a používá matematická znaménka</li> <li>Umí porovnat soubory prvků s počtem do 20 a čísla v oboru přirozených čísel do 20</li> <li>Užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose</li> <li>Provádí z paměti jednoduché číselné operace s přirozenými čísly</li> <li>Používá přirozená čísla k modelování reálných situací</li> <li>Orientuje se v čase</li> <li>Orientuje se v prostoru</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>Počítání předmětů v daném souboru</li> <li>Vytváření různých konkrétních souborů ( korálky, kuličky, knoflíky apod. ) s daným počtem prvků</li> <li>Čtení a psaní čísel, číslic</li> <li>Znaménka <math>&lt;</math>, <math>&gt;</math>, <math>=</math></li> <li>Znaménka <math>+</math>, <math>-</math></li> <li>Vztahy větší, menší, rovná se, porovnávání čísel</li> <li>Číselná řada, číselná osa 0 – 20</li> <li>Sčítání a odčítání čísel v oboru 0 – 20 bez přechodu desítky</li> <li>Řešení slovních úloh na sčítání a odčítání, na porovnávání, s využitím vztahů o n- více, o n- méně</li> <li>Pojem hodina, čas</li> <li>Pojmy vpředu, vzadu, nahoře, dole, vpravo, vlevo, pod, nad, hned před, hned za</li> </ul> | <p>OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání</p> <p>Čj – psaní – psaní číslic a čísel</p> <p>Pv – stavebnice, modelování těles</p> <p>Vv – geometrické tvary jako základ dekorativních prací</p> |          |

| Očekávané výstupy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Učivo                                                                                                                                                                                                                                              | Průřezová témata,<br>mezipředmětové vztahy | Poznámky |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------|----------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>• Rozezná, pojmenuje a vymodeluje základní rovinné útvary</li> <li>• Rozezná a pojmenuje základní tělesa</li> <li>• Nachází reprezentaci geometrických útvarů a těles v realitě</li> <li>• Geometrické útvary třídí podle tvaru, velikosti a barev</li> <li>• Užívá logickou úvahu</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Trojúhelník, čtverec, kruh, obdélník</li> <li>• Krychle, koule, kvádr, válec</li> <li>• Skládačky a stavebnice</li> <li>• Geometrické tvary</li> <li>• Porovnávání obrázků, obrázkové analogie</li> </ul> |                                            |          |

**Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace**  
**Vyučovací předmět: Matematika**

**Ročník: 2.**

| Očekávané výstupy:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Průřezová témata, mezipředmětové vztahy                                                                                                                                              | Poznámky |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>Spočítá předměty v daném souboru do 100</li> <li>Vytváří konkrétní soubor s daným počtem prvků do 100</li> <li>Umí přečíst a zapsat přirozená čísla v oboru do 100</li> <li>Porovnává přirozená čísla v oboru do 100, umí je seřadit vzestupně i sestupně</li> <li>Zobrazí čísla na číselné ose</li> <li>Užívá lineární uspořádání</li> <li>Zná význam závorek, počítá příklady se závorkami</li> <li>Provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly v oboru do 100</li> <li>Seznámí se s principem násobilky v oboru do 50</li> <li>Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace</li> <li>Orientuje se v čase</li> <li>Provádí jednoduché převody jednotek času</li> <li>Pracuje s jednoduchými tabulkami</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>Počítání předmětů po jedné, po desítkách do 100 v daném souboru</li> <li>Práce s počítadlem, penězi, čtvercovou sítí, knoflíky apod.</li> <li>Čtení a psaní čísel 0 – 100</li> <li>Porovnávání čísel 0 – 100</li> <li>Číselná osa 0 – 100</li> <li>Číselná řada 0 – 100</li> <li>Počítání se závorkami</li> <li>Sčítání a odčítání čísel v oboru do 100 s přechodem přes desítky, vlastnosti početních operací s přirozenými čísly</li> <li>Násobení a dělení do 50</li> <li>Slovní úlohy na sčítání, odčítání a porovnávání s využitím vztahů o n – více, o n – méně, složené slovní úlohy s využitím závorek</li> <li>Čtení údajů na hodinách, den, hodina, minuta, sekunda</li> <li>Převody časových jednotek hodina, minuta, sekunda</li> <li>Tabule násobků, tabule sčítání, číselné osy, doplňování tabulek</li> </ul> | <p>OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání</p> <p>Pv – modelování těles<br/> Čj – psaní – psaní čísel a číslic<br/> Vv – geometrické tvary v dekorativních pracích</p> |          |

| Očekávané výstupy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Průřezová témata,<br>mezipředmětové vztahy | Poznámky |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------|----------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>• Rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa</li> <li>• Zná pojem bod, přímka, čára přímá, křivá a lomená, úsečka</li> <li>• Narýsuje přímku, lomenou čáru, úsečku dané délky</li> <li>• Odhaduje, měří a porovnává délku úsečky</li> <li>• Rozezná a vymodeluje jednoduché osově souměrné útvary v rovině</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh, koule, válec, krychle, kvádr, kužel, jehlan</li> <li>• Přímka, čára, úsečka</li> <li>• Rýsování úsečky, přímky, čáry</li> <li>• Délka úsečky, jednotky délky ( cm, dm, mm, m )</li> <li>• Osa souměrnosti, osově souměrné útvary ( strom, sněhulák, srdíčko )</li> </ul> |                                            |          |

**Vzdělávací oblast:** Matematika a její aplikace  
**Vyučovací předmět:** Matematika

**Ročník:** 3.

| Očekávané výstupy:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Průřezová témata, mezipředmětové vztahy                                                                                                                                                                             | Poznámky |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>Vytváří soubory s daným počtem prvků v oboru do 1000</li> <li>Spočítá předměty v daném souboru</li> <li>Čte a zapisuje trojciferná čísla</li> <li>Porovnává přirozená čísla v oboru do 1000</li> <li>Užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti</li> <li>Zobrazí číslo na číselné ose</li> <li>Užívá lineární uspořádání</li> <li>Provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly</li> <li>Umí sčítat a odčítat písemně čísla v oboru do 1000</li> <li>Užívá spoje všech násobílek</li> <li>Určuje neúplný podíl a zbytek v jednoduchých příkladech</li> <li>Násobí a dělí dvojciferné číslo jednociferným mimo obor násobílek</li> <li>Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené situace</li> <li>Umí užívat závorek při provádění jednoduchých početních operací</li> <li>Doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>Znázorňování penězi, ve čtvercové síti</li> <li>Počítání po stovkách, desítkách, jednotkách</li> <li>Zápis a čtení čísel</li> <li>Porovnávání čísel</li> <li>Porovnávání čísel</li> <li>Číselná osa</li> <li>Počítání po stovkách, desítkách, jednotkách, násobky čísel</li> <li>Sčítání a odčítání v oboru do 1000</li> <li>Písemné sčítání a odčítání</li> <li>Násobení a dělení v oboru násobílek</li> <li>Dělení se zbytkem</li> <li>Násobení a dělení dvojciferných čísel číslem jednociferným</li> <li>Řešení jednoduchých i složených slovních úloh</li> <li>Počítání se závorkami</li> <li>Násobky čísel 0 – 10, ceny zboží, vzdálenosti</li> </ul> | <p>OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání</p> <p>EV – Vztah člověka k prostředí</p> <p>Pv – modelování těles<br/> Vv – geometrické tvary v dekorativních pracích<br/> Prv – objem, hmotnost, čas</p> |          |

**Vzdělávací oblast:**     **Matematika a její aplikace**  
**Vyučovací předmět:**   **Matematika**  
**Ročník: 4.**

| Očekávané výstupy                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Průřezová témata,<br>mezipředmětové vztahy | Poznámky |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------|----------|
| <ul style="list-style-type: none"><li>• Rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci</li><li>• Porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky</li><li>• Rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>• Bod, přímka, polopřímka, úsečka, vzájemná poloha dvou přímek v rovině, vzájemná poloha stran ve čtverci a obdélníku</li><li>• Rýsování, měření a odhad délky úsečky, stran trojúhelníka, obdélníka, čtverce<br/>Jednotky délky a jejich převody<br/>Obvod obdélníka, čtverce a trojúhelníka<br/>Osa souměrnosti, osově souměrné útvary</li></ul> |                                            |          |

| Očekávané výstupy:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Průřezová témata,<br>mezipředmětové vztahy                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Poznámky |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>Uvědomuje si komutativnost a asociativnost sčítání a násobení</li> <li>Provádí pamětné i písemné početní operace v oboru přirozených čísel do 10000</li> <li>Zaokrouhluje přirozená čísla, odhaduje a kontroluje výsledky</li> <li>Aplikuje osvojené početní operace při řešení slovních úloh</li> <li>Umí číst jednoduché hodnoty z tabulek a diagramů</li> <li>Vyhledává data</li> <li>Narýsuje základní rovinné útvary, umí pracovat s kružítkem</li> <li>Sčítá a odčítá graficky úsečky</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>Asociativní a komutativní zákon</li> <li>Psaní a čtení čísel, zobrazení na číselné ose a porovnávání, pamětné a písemné sčítání a odčítání, dělení se zbytkem, násobení a dělení v oboru velké násobilky, písemné násobení jednociferným a dvojciferným činitelem a písemné dělení jednociferným dělitelem</li> <li>Zaokrouhlování na tisíce, stovky, desítky</li> <li>Slovní úlohy se dvěma početními operacemi, slovní úlohy vedoucí k porovnávání čísel</li> <li>Tabulky, diagramy, grafy</li> <li>Jízdní řád</li> <li>Rýsování libovolného obdélníku, čtverce, pravoúhlého trojúhelníku, kružnice a kruhu s daným středem a poloměrem</li> <li>Grafický součet a rozdíl úseček, délka úsečky, jednotky délky a jejich převody</li> </ul> | <p>OSV – Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání</p> <p>EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí<br/>EV – vztah člověka k prostředí</p> <p>Pv – modelování těles<br/>Vv – geometrické tvary v dekorativních pracích<br/>Tv – měření sportovních výkonů (běh, skok, hod), porovnávání, odhad vzdáleností</p> |          |

| Očekávané výstupy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Průřezová témata,<br>mezipředmětové vztahy | Poznámky |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------|----------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>• Určí délku lomené čáry</li> <li>• Sestrojí rovnoběžky, kolmice a různoběžky</li> <li>• Určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě</li> <li>• Určí souřadnice bodu ve čtvercové síti</li> <li>• Určí osu souměrnosti překládáním papíru</li> <li>• Znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Měření a sčítání délky úseček</li> <li>• Vzájemná poloha dvou přímek, průsečík<br/>Rýsování rovnoběžek, kolmic, různoběžek<br/>Kolmice a kolmost</li> <li>• Obsah čtverce a obdélníku<br/>Jednotky obsahu<br/>Slovní úlohy na řešení obsahu čtverce a obdélníka</li> <li>• Souřadnice bodu</li> <li>• Osově souměrné útvary</li> <li>• Osově souměrné útvary</li> </ul> |                                            |          |

**Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace**

**Vyučovací předmět: Matematika**

**Ročník: 5.**

| Očekávané výstupy:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Průřezová témata, mezipředmětové vztahy                                                                                                                                                                                                                              | Poznámky |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|
| <ul style="list-style-type: none"><li>Využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení</li><li>Provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel do 1 000 000</li><li>Zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel</li><li>Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel</li><li>Zná římské číslice I – X, L, C, M, D</li><li>Zná pojem zlomek, pozná a dokáže vyznačit polovinu, třetinu a čtvrtinu</li><li>Vyhledává, sbírá a třídí data</li><li>Čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy</li><li>Modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>Vlastnosti početních výkonů a jejich užití</li><li>Přirozená čísla v oboru do 1 000 000 ( zápis, čtení, porovnávání ),sčítání a odčítání do 1 000 000, násobení deseti, stem tisícem, písemné násobení trojčiferným činitelem, dělení jednociferným a dvouciferným dělitelem</li><li>Číselná osa, zobrazení přirozených čísel na číselné ose, porovnávání čísel<br/>Odhad výsledku, kontrola výpočtu<br/>Zaokrouhlování čísel na tisíce, desetitisíce, statisíce</li><li>Jednoduché a složené slovní úlohy</li><li>Římské číslice</li><li>Zlomky - porovnává, sčítá a odčítá zlomky se stejným základem v oboru kladných čísel</li><li>Údaje v jízdním řádu, cenících</li><li>Tabulky , diagramy, grafy</li></ul> | <p>OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání</p> <p>EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <p>Vv – geometrické tvary v dekorativních pracích<br/>Pv – modelování, sítě těles<br/>Tv – měření sportovních výkonů, porovnávání, odhad</p> |          |

| Očekávané výstupy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Průřezová témata, mezipředmětové vztahy | Poznámky |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------|----------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>Narýsuje a znázorní základní rovinné útvary ( čtverec, obdélník, trojúhelník, kružnici ), užívá jednoduché konstrukce</li> <li>Sčítá a odčítá graficky úsečky, určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran</li> <li>Sestrojí rovnoběžky a kolmice</li> <li>Určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu</li> <li>Rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru</li> <li>Řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky</li> <li>Přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty</li> <li>Porozumí významu znaku „-“, pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>Konstrukce trojúhelníku, čtverce a obdélníku</li> <li>Obvody geometrických útvarů</li> <li>Vzájemná poloha dvou přímek v rovině</li> <li>Obsah čtverce a obdélníka</li> <li>Osově souměrné útvary</li> <li>Netradiční slovní úlohy, prostorová představivost, číselné a obrázkové řady</li> <li>Desetinná čísla</li> <li>Učivo - přirozená čísla, celá čísla a desetinná č. a zlomky</li> </ul> |                                         |          |

## **6.3. Informatika**

### **Charakteristika vyučovacího předmětu**

#### **1.Obsahové vymezení**

Obsahem předmětu Informatika je utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- systémovému přístupu při analýze situací a jevů světa kolem něj
- nacházení různých řešení a výběru toho nejvhodnějšího pro danou situaci
- ke zkušenosti, že týmová práce umocněná technologiemi může vést k lepším výsledkům než samostatná práce
- porozumění různým přístupům ke kódování informací i různým způsobům jejich organizace
- rozhodování na základě relevantních dat a jejich korektní interpretace, jeho obhajobání pomocí věcných argumentů
- komunikaci pomocí formálních jazyků, kterým porozumí i stroje
- standardizování pracovních postupů v situacích, kdy to usnadní práci
- posuzování technických řešení z pohledu druhých lidí a jejich vyhodnocování v osobních, etických, bezpečnostních, právních, sociálních, ekonomických, environmentálních a kulturních souvislostech
- nezdolnosti při řešení těžkých problémů, zvládání nejednoznačnosti a nejistoty a vypořádání se s problémy s otevřeným koncem
- otevřenosti novým cestám, nástrojům, snaze postupně se zlepšovat

Na prvním stupni základního vzdělávání si žáci prostřednictvím her, experimentů, diskusí a dalších aktivit vytvářejí první představy o způsobech, jakými se dají data a informace zaznamenávat, a objevují informatické aspekty světa kolem nich. Postupně si žáci rozvíjejí schopnost popsat problém, analyzovat ho a hledat jeho řešení. Ve vhodném programovacím prostředí si ověřují algoritmické postupy. Informatika také společně s ostatními obory pokládá základy uživatelských dovedností. Poznáváním, jak se s digitálními technologiemi pracuje, si žáci vytvářejí základ pro pochopení informatických konceptů. Součástí je i bezpečné zacházení s technologiemi a osvojování dovedností a návyků, které vedou k prevenci rizikového chování.

V průběhu základního vzdělávání žáci začínají vyvíjet funkční technická řešení problémů. Osvojují si časté testování prototypů a jejich postupné vylepšování jako přirozenou součást designu a vývoje v informačních technologiích. Zvažují a ověřují dopady navrhovaných řešení na jedince, společnost, životní prostředí.

#### **2.Časové vymezení**

- ve 4. roč. 1 vyučovací hodina týdně
- v 5. roč. 1 vyučovací hodina týdně

#### **3.Organizační vymezení**

Místo realizace:

- učebna PC

Formy a metody realizace:

- vyučovací hodina

### Průřezová témata:

- MKV (multikulturalita)
- MEV/RČ (interpretace vztahů mediálních sdělení a reality)
- MEV/PČ (tvorba mediálního sdělení)
- EGS (objevujeme Evropu a svět)

### 4.Výchovné a vzdělávací strategie

| <b><i>Kompetence k učení:</i></b>                 |                                                                                                                    |
|---------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Žáci:</b>                                      | <b>Učitel:</b>                                                                                                     |
| -využívají svých poznámek při praktických úkolech | -vede žáky k samostatnému objevování možností využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě |

| <b><i>Kompetence k řešení problémů</i></b>                                                                                                          |                                                                                               |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Žáci:</b>                                                                                                                                        | <b>Učitel:</b>                                                                                |
| -učí se chápat, že v životě se při práci s IT budou často setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení, ale že způsobů řešení je více | -vede žáky nejen k nalézání řešení, ale také k jeho praktickému provedení a dotažení do konce |

| <b>Kompetence komunikativní</b>                                                                                           |                                                                        |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------|
| <b>Žáci:</b>                                                                                                              | <b>Učitel:</b>                                                         |
| -učí se pro komunikaci na dálku využívat vhodné technologie, některé práce odevzdávají prostřednictvím elektronické pošty | -vede žáky k dodržování pravidel, forem vhodných pro danou technologii |

| <b>Kompetence sociální a personální</b>                                                                     |                                                                                                                   |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Žáci:</b>                                                                                                | <b>Učitel:</b>                                                                                                    |
| -učí se hodnotit svoji práci i práci ostatních<br>-učí se chápat, že každý člověk je různě chápavý a zručný | -vede žáky ke kolegiaritě, práci v týmu<br>-učí žáky rozdělit si a naplánovat práci, hlídat si časový harmonogram |

| <b>Kompetence občanské</b>                                     |                                                                                                                          |
|----------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Žáci:</b>                                                   | <b>Učitel:</b>                                                                                                           |
| -seznamují se z vazbami na legislativu a obecné morální zákony | -vede žáky ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení ke kterým se mohou dostat prostřednictvím Internetu i jinými cestami |

| <b>Kompetence pracovní</b>                                                   |                                                                                            |
|------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Žáci:</b>                                                                 | <b>Učitel:</b>                                                                             |
| -dodržují bezpečnostní i hygienická pravidla pro práci s výpočetní technikou | -vede žáky k využívání ICT pro hledání informací důležitých pro jejich další profesní růst |

## **Očekávané výstupy**

### **DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ**

#### **2.období**

žák

- .. uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat
- .. popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji
- .. vyčte informace z daného modelu

#### **Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**

žák

- .. uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na otázky, které se týkají jeho osoby na základě dat
- .. popíše konkrétní situaci, která vychází z jeho opakované zkušenosti, určí, co k ní již ví

### **ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ**

žák

- ..sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů
- ..popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení
- .. v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy
- .. ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu

#### **Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**

žák

- .. rozpozná opakující se vzory, používá opakování známých postupů
- .. sestavuje symbolické zápisy postupů I-5-2-02p popíše jednoduchý problém související s okruhem jeho zájmů a potřeb, navrhne a popíše podle předlohy jednotlivé kroky jeho řešení
- .. rozpozná opakující se vzory, používá opakování známých postupů

### **INFORMAČNÍ SYSTÉMY**

žák

- .. v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi

.. pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data

**Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**

žák

.. v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky

.. pro vymezený problém, který opakovaně řešil, zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data

**DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE**

žák

.. najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu

.. propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí

.. dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi

**Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**

žák

.. najde a spustí známou aplikaci, pracuje s daty různého typu

.. popíše bezpečnostní a jiná pravidla stanovená pro práci s digitálními technologiemi

**Vzdělávací oblast:** Informatika  
**Vyučovací předmět:** Informatika  
**Ročník:** 4.

| Očekávané výstupy:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Průřezová témata, mezipředmětové vztahy | Poznámky |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------|----------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů</li> <li>- popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení</li> <li>- v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi</li> <li>- pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: žák</li> <li>- v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky</li> <li>- pro vymezený problém, který opakovaně řešil, zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data</li> <li>- najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu</li> <li>-</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- řešení problému krokováním: postup, jeho jednotlivé kroky, vstupy, výstupy a různé formy zápisu pomocí obrázků, značek, symbolů či textu; příklady situací využívajících opakovaně použitelné postupy; přečtení, porozumění a úprava kroků v postupu, algoritmu; sestavení funkčního postupu řešícího konkrétní jednoduchou situaci</li> <li>- systémy: skupiny objektů a vztahy mezi nimi, vzájemné působení; příklady systémů z přírody, školy a blízkého okolí žáka; části systému a vztahy mezi nimi</li> <li>- práce se strukturovanými daty: shodné a odlišné vlastnosti objektů; řazení prvků do řad, číslovaný a nečíslovaný seznam, víceúrovňový seznam; tabulka a její struktura; záznam, doplnění a úprava záznamu</li> <li>- hardware a software: digitální</li> <li>- uložení dat, otevírání souborů</li> </ul> | MKV-Multikulturalita                    |          |

| Očekávané výstupy:                                                                                                                       | Učivo                                                                                                                                                                                | Průřezová témata,<br>mezipředmětové vztahy | Poznámky |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------|----------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- zařízení a jejich účel; prvky v uživatelském rozhraní; spouštění, přepínání a ovládání aplikací;; uložení dat, otevírání souborů</li> </ul> | <p>MKV-Multikulturalita</p>                |          |

**Vzdělávací oblast: Informatika**  
**Vyučovací předmět: Výpočetní technika**  
**5. ročník**

| Očekávané výstupy:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Průřezová témata, mezipředmětové vztahy | Poznámky |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------|----------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat</li> <li>- popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji</li> <li>- vyčte informace z daného modelu</li> <li>- uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na otázky, které se týkají jeho osoby na základě dat</li> <li>- popíše konkrétní situaci, která vychází z jeho opakované zkušenosti, určí, co k ní již ví</li> <li>- v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy</li> <li>- ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu</li> <li>- propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí</li> <li>- dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- data, informace: sběr (pozorování, jednoduchý dotazník, průzkum) a záznam dat s využitím textu, čísla, barvy, tvaru, obrazu a zvuku; hodnocení získaných dat, vyvozování závěrů</li> <li>- kódování a přenos dat: využití značek, piktogramů, symbolů a kódů pro záznam, sdílení, přenos a ochranu informace</li> <li>- modelování: model jako zjednodušené znázornění skutečnosti; využití obrazových modelů (myšlenkové a pojmové mapy, schémata, tabulky, diagramy) ke zkoumání, porovnávání a vysvětlování jevů kolem žáka</li> <li>- programování: experimentování a objevování v blokově orientovaném programovacím prostředí; události, sekvence, opakování, podprogramy; sestavení programu</li> <li>- kontrola řešení: porovnání postupu s jiným a diskuse o nich; ověřování</li> <li>- počítačové sítě: propojení technologií, (bez)drátové připojení; internet, práce ve sdíleném prostředí.</li> </ul> | MKV-Multikulturalita                    |          |

| Očekávané výstupy | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                            | Průřezová témata,<br>mezipředmětové vztahy | Poznámky |
|-------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------|----------|
|                   | <ul style="list-style-type: none"> <li>- sdílení dat bezpečnost: pravidla bezpečné práce s digitálním zařízením; uživatelské účty, hesla</li> <li>- funkčnosti programu a jeho částí opakovaným spuštěním kódu; nahrazení opakujícího se vzoru cyklem</li> </ul> |                                            |          |

## **6.4. Člověk a jeho svět**

### **6.4.1. Prvouka**

#### **Charakteristika vyučovacího předmětu**

##### **1.Obsahové vymezení**

**Prvouka se realizuje ve vzdělávacím oboru Člověk a jeho svět.**

Obsahem předmětu prvouka je:

- pozorování a pojmenovávání věcí, jevů a dějů, jejich vzájemných vztahů a souvislostí
- utváření se prvotního uceleného obrazu světa
- poznávání sebe i nejbližšího okolí
- vnímání lidí a vztahů mezi nimi
- seznámení s místně i časově vzdálenějšími osobami a jevy
- porozumění světu kolem sebe a vnímání základních vztahů ve společnosti
- všímání si podstatných stránek i krásy lidských výtvorů a přírodních jevů
- porozumění soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům
- chápání současnosti jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti

##### **2.Časové vymezení**

- v 1. a 2. ročníku 2 vyučovací hodiny týdně
- ve 3. ročníku 2 vyučovací hodiny týdně

##### **3.Organizační vymezení**

Místo realizace:

- třídy
- knihovny
- učebna PC
- veřejná prostranství mimo školu
- naučné stezky

Formy a metody realizace:

- vyučovací hodina
- besedy
- vycházky

**Průřezová témata:**

- OSV/OR (rozvoj schopnosti poznávání, sebezpoznání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace)
- OSV/SR (mezilidské vztahy)
- OSV/MR (řešení problémů a rozhodovací dovednosti)
- VDO (formy participace občanů v politickém životě)
- EGS (Evropa a svět nás zajímá)
- MKV (kulturní difference)
- EV (ekosystémy, základní podmínky života, lidské aktivity a problémy živ. prostředí, vztah člověka k prostředí)

#### **4.Výchovné a vzdělávací strategie**

| <b><u>Kompetence k učení:</u></b>                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                 |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Žáci:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                               | <b>Učitel:</b>                                                                                                  |
| -objevují a poznávají všechno ,co je zajímavé a v čem by v budoucnu mohli uspět<br>-poznávají podstatu zdraví i příčin nemoci<br>upevňují si zásady preventivního chování a orientují se ve světě informací ,časovém a místním propojování historických zeměpisných a kulturních informací | -pomáhá řešit a třídit informace podle zvolených nebo zadaných kritérií<br>-motivuje žáky pro celoživotní učení |

| <b><u>Kompetence k řešení problémů</u></b>                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Žáci:</b>                                                                                                                                                                    | <b>Učitel:</b>                                                                                                                                                                 |
| -upevňují si účelné rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých<br>-poznávají a ovlivňují svou jedinečnost | -učí žáky pracovat s odbornou literaturou, encyklopediemi apod. využívání různých informačních zdrojů<br><br>-pomáhá žákům, aby došli k samostatným objevům, řešením a závěrům |

| <b><u>Kompetence komunikativní</u></b>                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                    |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Žáci:</b>                                                                                                                                                                   | <b>Učitel:</b>                                                                                                                                                     |
| -pojmenovávají pozorované skutečnosti a zachycují je ve vlastních projevech, názorech a výtvorech<br>-vyjadřují přirozeně pozitivní city ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí | -podporuje u žáků prezentaci svých myšlenek a názorů, kladení otázek k věci, vzájemnému se naslouchání a zdůvodňování svých závěrů, vzájemně si radí a pomáhají si |

| <b><u>Kompetence sociální a personální</u></b>                                                         |                                                                             |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------|
| <b>Žáci:</b>                                                                                           | <b>Učitel:</b>                                                              |
| -učí se respektovat názory druhých, přispívají k diskusi<br>-efektivně spolupracují na řešení problémů | -učí se věcně argumentovat<br>-vede děti k oceňování svých názorů a přínosů |

| <b><u>Kompetence občanské</u></b>                          |                                                                                              |
|------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Žáci:</b>                                               | <b>Učitel:</b>                                                                               |
| -utváří si ohleduplný vztah k přírodě i kulturním výtvorům | -motivuje žáky hledat možnosti aktivního uplatnění ochrany přírody a k respektování pravidel |

| <b><u>Kompetence pracovní</u></b>       |                                                |
|-----------------------------------------|------------------------------------------------|
| <b>Žáci:</b>                            | <b>Učitel:</b>                                 |
| -utváří si pracovní návyky v jednoduché | -učí žáky používat různé materiály, nástroje a |

|                              |                                                                        |
|------------------------------|------------------------------------------------------------------------|
| samostatné i týmové činnosti | vybavení<br>-zohledňuje soudobý vztah a poznání<br>technického rozvoje |
|------------------------------|------------------------------------------------------------------------|

## **Očekávané výstupy**

### ***MÍSTO, KDE ŽIJEME***

#### **1. období**

žák

- .. vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí
- .. začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popisuje změny v nejbližším okolí, obci (městě)
- .. rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost

#### **Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**

žák

- .. orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy
- .. popíše a zvládne cestu do školy
- .. uvede nejvýznamnější místa v okolí svého bydliště a školy

### ***LIDÉ KOLEM NÁS***

#### **1. období**

žák

- .. rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi
- .. odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností
- .. projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům

#### **Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**

žák

- .. rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy
- .. dodržuje základní pravidla společenského chování
- .. při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně
- .. projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům
- .. pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti

### ***LIDÉ A ČAS***

#### **1. období**

žák

- .. využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti
- .. pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije
- .. uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost

#### **Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**

žák

- .. pozná, kolik je hodin; orientuje se v čase
- .. zná rozvržení svých denních činností
- .. rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti
- .. poznává různé lidské činnosti

## **ROZMANITOST PŘÍRODY**

### **1. období**

žák

- .. pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích
- .. roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě
- .. provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů

### **Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**

žák

- .. pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích
- .. pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat
- .. pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami
- .. provede jednoduchý pokus podle návodu

## **ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ**

### **1. období**

žák

- .. uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle, projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví
- .. rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času, uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných
- .. chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné, ovládá způsoby komunikace s operátory s tísňových linek
- .. reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech

### **Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**

žák

- .. uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu; popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění
- .. pojmenuje hlavní části lidského těla
- .. rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování; neohrožuje své zdraví a zdraví jiných
- .. uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu
- .. chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek
- .. reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech



**Vzdělávací oblast:** Člověk a jeho svět  
**Vyučovací předmět:** Prvouka

**Ročník: 1.**

| Očekávané výstupy:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Učivo                                                                                                                                                                                                                                     | Průřezová témata,<br>mezipředmětové vztahy                                                                                                                | Poznámky |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>-orientuje se v místě svého bydliště</li> <li>-zná prostředí svého domova</li> <li>-chová se ukázněně ke spolužákům ,učitelům a jiným osobám ve škole a mimo ni</li> <li>-dokáže rozlišit nežádoucí formy chování</li> <li>-dodržuje základní hygienické a učební návyky</li> <li>-rozlišuje čas k práci a odpočinku</li> <li>-umí vyjádřit svá přání ,názory a problémy</li> <li>- osvojí si používání základních komunikačních pravidel ve třídě, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům</li> <li>-dodržuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky</li> <li>-zná zásady správné životosprávy a zdravého životního stylu</li> <li>-rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině</li> <li>-zná jednotlivé členy rodiny v jejich základních rolích a vztazích</li> <li>-využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě</li> </ul> | <p>Domov</p> <p>Škola<br/>Riziková místa a situace</p> <p>Základní komunikační dovednosti</p> <p>Péče o zdraví<br/>Zdravý životní styl</p> <p>Rodina<br/>Soužití lidí</p> <p>Základní orientace v čase, denní režim<br/>Rytmus života</p> | <p>OSV/OR-Rozvoj schopnosti poznávání</p> <p>EGS-Evropa a svět nás zajímá</p> <p>EtV – Mezilidské vztahy a komunikace</p> <p>OSV/SR-Mezilidské vztahy</p> |          |

| Očekávané výstupy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Učivo                                                                                                                                                 | Průřezová témata,<br>mezipředmětové vztahy                                                                                                           | Poznámky |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|
| <p>-rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti<br/>-orientuje se v čase (rok, měsíc, týden, dny v týdnu ,<br/>hodina)</p> <p>-umí časově zařadit Vánoce a Velikonoce</p> <p>-umí popsat viditelné proměny v přírodě<br/>v jednotlivých ročních obdobích<br/>-chová se ohleduplně k přírodě, chrání ji<br/>-zná domácí zvířata a jejich mláďata</p> <p>-umí pojmenovat části lidského těla<br/>-zná názvy běžných onemocnění<br/>-ví,co dělat v případě úrazů<br/>-rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá<br/>bezpečná místa pro hru a trávení volného času<br/>-uplatňuje základní pravidla účastníka silničního<br/>provozu<br/>-dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby<br/>neohrožoval zdraví své a zdraví jiných<br/>-chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci<br/>-reaguje adekvátně na pokyny dospělých při<br/>mimořádných událostech<br/>-ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových<br/>linek</p> | <p>Přírodní prostředí<br/>Živočichové</p> <p>Lidské tělo, stavba těla, základní funkce a<br/>projevy člověka<br/>Zdraví ,nemoc<br/>Osobní bezpečí</p> | <p>EV-Ekosystémy<br/>EV-Základní podmínky života<br/>EV-Lidské aktivity a problémy<br/>živ. prostředí</p> <p>OSV/OR-Sebepoznání a<br/>sebepojetí</p> |          |

**Vzdělávací oblast:** Člověk a jeho svět  
**Vyučovací předmět:** Prvouka

**Ročník: 2.**

| Očekávané výstupy:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Průřezová témata,<br>mezipředmětové vztahy                                                                            | Poznámky |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|
| <ul style="list-style-type: none"><li>-orientuje se v síti obchodů a služeb v nejbližším okolí</li><li>-umí zacházet s přidělenými penězi</li><li>-je schopen komunikovat s prodávčem</li><li>-zná a dodržuje zásady společenského chování</li><li>-předvídá, co může být v jeho okolí nebezpečné,nebezpečí se snaží vyhnout</li><li>-využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času</li><li>-uplatňuje základní pravidla účastníka silničního provozu</li><li>-zná vztahy v rodině (sestřenice ,bratranec apod.)</li><li>-umí slušně požádat o pomoc a poděkovat</li><li>-umí odvodit význam a potřebu různých povolání a pracovních činností</li><li>-zná běžně užívané výrobky ,ví k čemu slouží</li><li>-projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků,jejich přednostem i nedostatkům</li><li>- osvojí si používání základních komunikačních pravidel ve třídě</li></ul> | <p>Obec, místní krajina<br/>Práva a spravedlnost<br/>Osobní bezpečí<br/>Chování lidí</p> <p>Riziková místa a situace</p> <p>Rodina<br/>Chování lidí, ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality, rizikové situace, rizikové chování, předcházení konfliktům<br/>Soužití lidí, principy demokracie</p> | <p>OSV/OR-Rozvoj schopnosti poznávání</p> <p>OSV/SR-Mezilidské vztahy</p> <p>EtV – Mezilidské vztahy a komunikace</p> |          |

| Očekávané výstupy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Učivo                                                                                                                                                                                                                                     | Průřezová témata, mezipředmětové vztahy                                                                                                                                                                                    | Poznámky |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|
| <p>-orientuje se v čase :kalendář. rok, školní rok, pozná hodiny</p> <p>-zná své datum narození</p> <p>-rozliší rozdíly mezi městským a vesnickým prostředím</p> <p>-umí začlenit svou obec do příslušného kraje</p><br><p>-pozoruje ,popíše a porovná proměnu v přírodě v jednotlivých ročních obdobích</p> <p>-zná a umí rozlišit charakteristické znaky :les ,park, louka, zahrada, pole, potok, řeka</p> <p>-umí pojmenovat běžně se vyskytující stromy, keře, byliny a zemědělské plodiny</p> <p>-chápe potřebu péče o pokojové rostliny (zalévání, světlo, teplo)</p> <p>-má povědomí o významu živ. prostředí pro člověka</p> <p>-zná ,umí pojmenovat a chápe potřebu pravidelné péče o domácí zvířata i o jiné živočichy chované pro radost</p> | <p>Orientace v čase a časový řád, denní režim</p><br><p>Současnost a minulost v našem životě</p><br><br><br><br><p>Voda, vzduch</p> <p>Půda</p> <p>Rostliny, houby, živočichové</p> <p>Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody</p> | <p>OSV/OR-Sebepoznání a sebepojetí</p><br><br><br><br><br><br><br><br><p>EV-Ekosystémy</p> <p>EV-Základní podmínky života</p> <p>EV-Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <p>EV-Vztah člověka k prostředí</p> |          |

| Očekávané výstupy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Učivo                                                                                                                                                                                             | Průřezová témata,<br>mezipředmětové vztahy | Poznámky |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------|----------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>-uplatňuje základní hygienické ,režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle</li> <li>-projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví</li> <li>-chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci ,odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná a v případě potřeby žádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě</li> <li>-ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek</li> </ul> | <p>Lidské tělo, stavba těla, základní funkce a projevy člověka<br/> Péče o zdraví<br/> Správná životospráva<br/> Výběr a způsoby uchovávání potravin,<br/> vhodná skladba stravy, pitný režim</p> |                                            |          |

**Vzdělávací oblast:** Člověk a jeho svět  
**Vyučovací předmět:** Prvouka

**Ročník: 3.**

| Očekávané výstupy:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Průřezová témata,<br>mezipředmětové vztahy                                                                                                                                                                                                                                                     | Poznámky |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|
| <p>-pozdraví, přivítá se, představí se, rozloučí se<br/>-nevyvyšuje se nad ostatní, neprosazuje své potřeby silou</p> <p>-umí začlenit svou obec do příslušného kraje a obslužného centra ČR<br/>-umí popsat změny v nejbližším okolí , obci<br/>-orientuje se v plánu obce<br/>-určí hlavní a vedlejší světové strany</p> <p>-projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jiných lidí, jejich přednostem a nedostatkům<br/>-má povědomí o základních lidských právech a právech dítěte<br/>-zná práva a povinnosti žáků školy</p> <p>-umí porovnat na příkladech minulost a současnost(proměny způsobu života, bydlení, předmětů denní potřeby)<br/>-pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu</p> | <p>Pravidla slušného chování</p> <p>Obec, místní krajina<br/>Domov<br/>Škola, riziková místa a situace<br/>Minulost a současnost obce</p> <p>Soužití lidí, principy demokracie<br/>Mezilidské vztahy<br/>Právo a spravedlnost, protiprávní jednání, korupce, právní ochrana občanů a majetku<br/>Denní režim</p> <p>Současnost a minulost v našem životě<br/>Regionální památky</p> | <p>VDO-Formy participace občanů v politickém životě</p> <p>OSV/OR-Rozvoj schopnosti poznávání</p> <p>OSV/SR-Mezilidské vztahy<br/>OSV/OR-Seberegulace a sebeorganizace</p> <p>OSV/MR-Řešení problémů a rozhodovací dovednosti<br/>MKV-Kulturní difference<br/>EGS-Evropa a svět nás zajímá</p> |          |

| Očekávané výstupy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Průřezová témata,<br>mezipředmětové vztahy              | Poznámky |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------|----------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti</li> <li>- uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost</li> <li>-založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu</li> <li>-umí provádět jednoduché pokusy u skupiny známých látek</li> <li>-určí jejich společné a rozdílné vlastnosti</li> <li>-umí změřit základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů</li> <li>-rozliší přírodniny, lidské výtvořiny, suroviny</li> <li>-zná základní rozdělení živočichů</li> <li>-umí pojmenovat vnější částí těla u nejznámějších druhů</li> <li>-ví čím se liší rozmnožování jednotlivých skupin</li> <li>-umí rozlišit domácí a hospodářská zvířata</li> <li>-zná vybraná zvířata volně žijící v určitých přírodních společenstvech (pole, louky, les apod.)</li> <li>-umí pojmenovat části rostlin a projevy života rostlin</li> <li>-zná vybrané kvetoucí a nekvetoucí rostliny a dřeviny</li> <li>-pečuje o nenáročnou pokojovou rostlinu</li> <li>-zná vybrané hospodářské a léčivé rostliny</li> <li>-umí pojmenovat běžně se vyskytující jedlé a jedovaté houby</li> <li>-pojmenuje a popíše profesi svých rodičů</li> <li>-popíše své záliby, uvede jaké povolání by chtěl vykonávat</li> </ul> | <p>Živá a neživá příroda<br/>Živočichové</p> <p>Rovnováha v přírodě<br/>Ohleduplné chování v přírodě a její ochrana</p> <p>Rostliny<br/>Životní podmínky<br/>Ohleduplné chování v přírodě a její ochrana<br/>Vlastnosti a změny látek<br/>Voda a vzduch<br/>Nerosty a horniny, půda<br/>Vážení a měření</p> <p>Náš svět<br/>Povolání</p> | <p>EV-Ekosystémy</p> <p>EV-Základní podmínky života</p> |          |

| Očekávané výstupy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Učivo                                                                                      | Průřezová témata,<br>mezipředmětové vztahy | Poznámky |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------|----------|
| <p>-ví ,jak jsme se narodili a rozlišuje jednotlivé etapy lidského života</p> <p>-umí popsat vnější části těla člověka, základní funkce a projevy</p> <p>- uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví</p> <p>- rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných</p> <p>- chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek</p> <p>- reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech</p> <p>- uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista</p> <p>-účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob</p> | <p>Lidské tělo</p> <p>Péče o zdraví, správná výživa, pitný režim</p> <p>Osobní bezpečí</p> | <p>OSV/OR-Sebepoznání a sebepojetí</p>     |          |

## **6.4.2. Přírodověda**

### **Charakteristika vyučovacího předmětu**

#### **1.Obsahové vymezení**

Obsahem předmětu přírodověda ,která je součástí vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět je 5 tématických okruhů

1. Místo, kde žijeme-okolní krajina(místní oblast, region), naše vlast, Evropa a svět
2. Lidé kolem nás - chování lidí, principy demokracie, základní globální problémy
3. Lidé a čas - orientace v čase a časový řád, současnost a minulost v našem životě
4. Rozmanitost přírody-voda a vzduch, vesmír a Země, rostliny, houby, živočichové, životní podmínky, rovnováha v přírodě ,ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody
- 5.Člověk a jeho zdraví -lidské tělo, partnerství, rodičovství, základy sexuální výchovy,péče o zdraví, zdravá výživa, návykové látky a zdraví, osobní bezpečí, situace hromadného ohrožení

#### **2.Časové vymezení**

- ve 4. ročníku jedna hodina týdně
- v 5. ročníku dvě hodiny týdně

#### **3.Organizační vymezení**

Místo realizace:

- třídy
- knihovny
- učebna PC
- veřejná prostranství mimo školu
- naučné stezky

Formy a metody realizace:

- vyučovací hodina
- besedy
- vycházky

**Průřezová témata:**

- OSV/OR (sebepoznání a sebepojetí)
- VDO (formy participace občanů v politickém životě)

- EV (ekosystémy, základní podmínky života, lidské aktivity a problémy živ. prostředí)

#### **4.Výchovné a vzdělávací strategie**

##### **Kompetence k učení:**

| Žáci:                                                                                                       | Učitel:                                                                            |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------|
| -získávají informace o přírodě, učí se pozorovat přírodu, zaznamenávat a hodnotit výsledky svého pozorování | -umožňuje žákům používat vhodné učební pomůcky, encyklopedie a odbornou literaturu |

##### **Kompetence k řešení problémů**

| Žáci:                                                                                                                       | Učitel:                                                                       |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------|
| -učí se řešit zadané úkoly, správně se rozhodovat v různých situacích, učí se vyhledávat informace vhodné k řešení problémů | -zařazuje metody, při kterých docházejí k objevům řešením a závěrům žáci samy |

##### **Kompetence komunikativní**

| Žáci:                                                                                                                                                                                                                                                             | Učitel:                                     |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------|
| -rozšiřují si slovní zásobu v osvojovaných tématech, k pojmenování pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech<br>-učí se vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných | -vede žáky k používání správné terminologie |

##### **Kompetence sociální a personální**

| Žáci:                                                                                                               | Učitel:                                                                                                  |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| -pracují ve skupině, učí se spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, respektují názory a zkušenosti druhých | -zajímá se o náměty, názory a zkušenosti žáků<br>-zadáva úkoly, při kterých žáci mohou pracovat společně |

##### **Kompetence občanské**

| Žáci:                                                                                                                                                                                                       | Učitel:                                                                                                                              |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| -učí se poznávat a chápat rozdíly mezi lidmi, učí se tolerantnímu chování a jednání, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci, chování v situacích ohrožení vlastního zdraví i zdraví a bezpečnosti druhých | -vyžaduje dodržování pravidel slušného chování<br>-buduje u žáků ohleduplný vztah k přírodě<br>-umožňuje každému žákovi zažít úspěch |

##### **Kompetence pracovní**

| Žáci:                                                                                              | Učitel:                                                                                          |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------|
| -utvářejí si pracovní návyky v jednoduché samostatné i týmové činnosti, dodržují vymezená pravidla | -umožňuje žákům pozorovat, manipulovat a experimentovat<br>-vede žáky ke správným způsobům užití |

|  |                                                                                       |
|--|---------------------------------------------------------------------------------------|
|  | pomůcek, vybavení a techniky<br>-vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti |
|--|---------------------------------------------------------------------------------------|

## **Očekávané výstupy**

### ***MÍSTO, KDE ŽIJEME***

#### **2. období**

žák

- .. určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu
- .. určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě
- .. rozlišuje mezi náčrtý, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokouli
- .. vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického
- .. zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích
- .. rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam

#### **Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**

žák

- .. popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec (město) do příslušného kraje
- .. orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany
- .. řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě
- .. má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě
- .. uvede pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti regionu, ve kterém bydlí
- .. sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest
- .. pozná státní symboly České republiky

### ***LIDÉ KOLEM NÁS***

#### **2. období**

žák

- .. vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)
- .. rozlišuje základní rozdíly mezi jednotlivci, obhájí při konkrétních činnostech své názory, popřípadě připustí svůj omyl, dohodne se na společném postupu a řešení se spolužáky
- .. rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy

.. orientuje se v základních formách vlastnictví, používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy  
.. poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města)

**Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**  
žák

.. dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě)  
.. rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých  
.. uvede základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy  
.. používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze  
.. porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady rizik půjčování peněz  
.. sestaví jednoduchý osobní (rodinný) rozpočet, uvede příklady základních příjmů a výdajů

## ***LIDÉ A ČAS***

### **2. období**

žák

.. pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy  
.. využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek  
.. rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik  
.. srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik  
.. objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů

**Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**

.. rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách  
.. uvede významné události, které se vztahují k regionu a kraji  
.. vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště

## ***ROZMANITOST PŘÍRODY***

### **2. období**

žák

.. objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka  
.. vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období

.. zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné

vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí

.. porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy

.. zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat

.. stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí, v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit

.. založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu

### **Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**

žák

.. na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody

.. popíše střídání ročních období

.. zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přizpůsobení organismů prostředí

.. zvládá péči o pokojové rostliny a zná způsob péče o drobná domácí zvířata

.. chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí

.. popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují

.. reaguje vhodným způsobem na pokyny dospělých při mimořádných událostech

.. provádí jednoduché pokusy se známými látkami

## **ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ**

### **2. období**

žák

.. využívá poznatků o lidském těle, k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života

.. rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození

.. účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob

.. uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožující zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně jí vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista

.. předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek

.. uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou

.. rozpozná život ohrožující zranění, ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc

.. uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku

### **Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**

žák

.. uplatňuje základní znalosti, dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu

.. rozlišuje jednotlivé etapy lidského života

- .. uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události
- .. uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty; správně vyhodnotí jednoduchou dopravní situaci na hřišti
- .. odmítá návykové látky
- .. ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc
- .. uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku

**Vzdělávací oblast:** Člověk a jeho svět  
**Vyučovací předmět:** Přírodověda

**Ročník: 4.**

| Očekávané výstupy:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Průřezová témata,<br>mezipředmětové vztahy                                                                                                                  | Poznámky |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|
| <p>-umí vyvodit a dodržovat pravidla chování pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami ,v rodině , v obci</p> <p>-dohodne se na společném postupu a řešení se spolužáky</p> <p>-orientuje se v čase kalendářním, ročních období a denním režimu</p> <p>-umí zdůvodnit význam chráněných částí přírody, nemovitých a movitých kulturních památek</p> <p>-má základní informace o postavení Země ve vesmíru</p> <p>-umí vysvětlit střídání dne a noci a ročních období jako důsledek pohybu Země ve vesmíru</p> <p>-zná význam Slunce pro život na Zemi</p> <p>-zná působení magnetické a gravitační síly</p> <p>-umí charakterizovat některá přírodní společenstva(louka, les, rybník ,řeka pole)</p> <p>-zná a umí pojmenovat běžně se vyskytující živočichy a rostliny a umí je zařadit do jednotlivých společenstev</p> | <p>Soužití lidí, vzájemná komunikace<br/> Chování lidí, rizikové chování<br/> Základy asertivního chování<br/> Partnerství, manželství, rodičovství<br/> Základy sexuální výchovy</p> <p>Orientace v čase, časový řád, denní režim</p> <p>Chráněná území</p> <p>Vesmír a Země(sluneční soustava)</p> <p>Rozmanitost přírody<br/> Rostliny, houby, živočichové</p> | <p>OSV/OR-Sebepoznání a sebepojetí<br/> ETV – Schopnost spolupráce, iniciativa, asertivní chování</p> <p>EV-Ekosystémy<br/> EV-Základní podmínky života</p> |          |

| Očekávané výstupy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Průřezová témata,<br>mezipředmětové vztahy | Poznámky |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------|----------|
| <p>-umí popsat stavbu jejich těla ,průběh a způsob života</p> <p>-zná běžné zemědělské plodiny ,jejich význam a použití</p> <p>-získá poznatky o neživé přírodě vlastním pozorováním</p> <p>- provádí jednoduché pokusy se známými látkami</p> <p>-stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika mimořádných událostí, v modelové situace prokáže schopnost se účinně chránit</p> <p>-rozpozná život ohrožující zranění</p> <p>-zná zásady první pomoci</p> <p>-zná telefonní čísla tísňového volání a správný způsob volání na tísňovou linku</p> <p>-má podvědomí o pojmech terorismus a anonymní oznámení</p> <p>-dodržuje pokyny dospělých při mimořádných událostech, postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén)</p> <p>-zná příčiny a prevenci vzniku požárů, ochrana a evakuaci při požáru</p> <p>-ví co je integrovaný záchranný systém</p> | <p>Voda, vzduch ,půda, počasí, vlastnosti látek</p> <p>Ohleduplné chování v přírodě , živelné a ekologické katastrofy</p> <p>Rizika v přírodě - rizika spojená s ročními obdobími a sezónními činnostmi, mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi</p> <p>Člověk a jeho zdraví, návykové látky a zdraví, krizové situace, formy násilí, čísla tísňového volání</p> <p>První pomoc</p> <p>Dopravní situace, bezpečnostní prvky</p> |                                            |          |

**Vzdělávací oblast:** Člověk a jeho svět  
**Vyučovací předmět:** Přírodověda

**Ročník: 5.**

| Očekávané výstupy:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Průřezová témata,<br>mezipředmětové vztahy                                                                                                                       | Poznámky |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|
| <p>-rozpozná ve svém okolí jednání a chování ,která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy</p> <p>-umí zjistit telefonní číslo linky důvěry,krizového centra</p> <p>-zná pravidla telefonování na tyto instituce</p> <p>-má povědomí o významných sociálních problémech,problémech konzumní společnosti a o globálních problémech přírodního prostředí</p> <p>-zná jednoduché stroje a jejich praktické použití(páka ,kladka,nakloněná rovina apod.)</p> <p>-má základní poznatky o využití elektrické energie a zná a dodržuje pravidla bezpečnosti práce při manipulaci s běžnými elektrickými přístroji</p> <p>-umí objasnit důvody pro zařazení státních svátků a významných událostí</p> <p>-zná některé hospodářsky významné horniny a nerosty</p> <p>-umí vysvětlit proces zvětvávání hornin a využití některých nerostů</p> | <p>Právo s spravedlnost, protiprávní jednání, korupce, nárok na reklamaci</p> <p>Pozitivní hodnocení sebe a druhých</p> <p>Návykové látky a zdraví</p> <p>Mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená</p> <p>Základní globální problémy</p> <p>Rizika v přírodě jako ve 4. ročníku</p> <p>Člověk a technika</p> <p>Osobní bezpečnost, krizové situace</p> <p>Současnost a minulost v našem životě</p> <p>Rozmanitost přírody</p> <p>Nerosty a horniny,půda</p> | <p>OSV/OR-Sebepoznání a sebepojetí</p> <p>ETV – Schopnost spolupráce, iniciativa, asertivní chování</p> <p>EV-Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> |          |

| Očekávané výstupy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Průřezová témata,<br>mezipředmětové vztahy                  | Poznámky |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------|----------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- umí zformulovat a zapsat výsledek pozorování rostlin a živočichů</li> <li>- umí vysvětlit pojem potravní řetězec</li> <li>- zná význam zdravého životního prostředí pro člověka a jeho hlavní znečišťovatele</li> <li>- vnímá prospěšnost a škodlivost zásahů člověka do přírody a umí říct příklady</li> <li>- vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období</li> <li>- uvědomuje si podmínky života na Zemi</li> </ul><br><ul style="list-style-type: none"> <li>- využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře zdravého způsobu života</li> <li>- umí ošetřit drobná poranění a zajistit lékařskou pomoc</li> <li>- rozpozná život ohrožující zranění</li> <li>- uvědomuje si škodlivost kouření, užívání drog a alkoholu, gamblerství, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií</li> </ul> | <p>Rostliny<br/>Živočichové<br/>Životní podmínky<br/>Rovnováha v přírodě<br/>Ohleduplné chování člověka v přírodě</p><br><p>Denní režim<br/>Vesmír a Země<br/>Měsíc</p><br><p>Lidské tělo<br/>Návykové látky a zdraví<br/>Osobní bezpečí, linky tísňového volání<br/>Partnerství, manželství, rodičovství, základy sexuální výchovy</p><br><p>Péče o zdraví, nemoci přenosné a nepřenositelné, prevence nemocí a úrazů</p> | <p>EV-Ekosystémy</p><br><p>EV-Základní životní podmínky</p> |          |

| Očekávané výstupy                                                                                                                                                                                              | Učivo                                                                                                            | Průřezová témata,<br>mezipředmětové vztahy | Poznámky |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------|----------|
| <p>-zná svoje základní práva a povinnosti (šikana, týrání, sexuální zneužívání atd.)</p> <p>-správně vyhodnotí dopravní situaci</p> <p>- vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista</p> | <p>Krizové situace, vhodná a nevhodná místa pro hru, označení nebezpečných látek, rizikové situace v dopravě</p> |                                            |          |

### **6.4.3. Vlastivěda**

#### **Charakteristika vyučovacího předmětu**

##### **1.Obsahové vymezení**

Obsahem předmětu vlastivěda ,která je součástí vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět, jsou 3 tématické okruhy

1. Místo, kde žijeme
  - chápání organizace života v obci, ve společnosti
  - praktické poznávání místních, regionálních skutečností s důrazem na dopravní výchovu
  - postupné rozvíjení vztahu k zemi ,národní cítění
2. Lidé kolem nás
  - upevnění základů vhodného chování a jednání mezi lidmi
  - uvědomování si významu a podstaty tolerance, pomoci, solidarity, úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen
  - směřování k výchově budoucího občana demokratického státu
  - seznamování se s základními právy a povinnostmi i problémy ve společnosti a ve světě
3. Lidé a čas
  - orientace v dějinných souvislostech, postup událostí
  - snaha o vyvolání zájmů u žáků samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z historie a současnosti

##### **2.Časové vymezení**

- 4. a 5. ročník
- 2 vyučovací hodiny týdně

##### **3.Organizační vymezení**

Místo realizace:

- třídy
- knihovny
- učebna PC
- veřejná prostranství mimo školu
- naučné stezky

Formy a metody realizace:

- vyučovací hodina
- besedy
- vycházky

**Průřezová témata:**

- VDO (principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování, občan, občanská společnost a stát)
- EGS (objevujeme Evropu a svět, jsme Evropané, Evropa a svět nás zajímá)
- MKV (etnický původ)

#### **4.Výchovné a vzdělávací strategie**

| <b><u>Kompetence k učení:</u></b>                                                                                                           |                                                                                                            |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Žáci:</b>                                                                                                                                | <b>Učitel:</b>                                                                                             |
| -učí se vyznačit v jednoduchém plánu obce místo bydliště, školy, cestu na určené místo<br>-učí se začlenit obec(město) do příslušného kraje | -vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky<br>-srozumitelně žákům vysvětluje, co se mají naučit |

| <b><u>Kompetence k řešení problémů</u></b>               |                                                                                                                              |
|----------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Žáci:</b>                                             | <b>Učitel:</b>                                                                                                               |
| -učí se rozlišit přírodní a umělé prvky v okolní krajině | -umožňuje každému žákovi zažít úspěch<br>-umožňuje, aby žáci v hodině pracovali s odbornou literaturou, encyklopediemi apod. |

| <b>Kompetence komunikativní</b>                                                                                                                                                      |                                                                      |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------|
| <b>Žáci:</b>                                                                                                                                                                         | <b>Učitel:</b>                                                       |
| -učí se vyjádřit různými způsoby estetické hodnoty a rozmanitost krajiny<br>-využívají časové údaje při řešení různých situací, rozlišují děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti | -vede žáky k ověřování výsledků<br><br>-podněcuje žáky k argumentaci |

| <b>Kompetence sociální a personální</b>                                                              |                                                                                                                                                        |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Žáci:</b>                                                                                         | <b>Učitel:</b>                                                                                                                                         |
| -rozlišují vztahy mezi lidmi, národy<br>-odvodí význam a potřebu různých povolání a různých činností | -vytváří příležitosti k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů a jiných forem záznamů<br>-vytváří heterogenní pracovní skupiny |

| <b>Kompetence občanské</b>                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                            |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Žáci:</b>                                                                                                                                                                               | <b>Učitel:</b>                                                                                                                             |
| -pojmenují některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události v oblastech ČR (případně ve státech Evropy)<br>-projevují toleranci přirozeným odlišnostem lidské společnosti | -umožňuje žákům ,aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků<br>-vede žáky k hodnocení vlastních výsledků |

| <b>Kompetence pracovní</b>                                                                                                     |                                                                                                                                                |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Žáci:</b>                                                                                                                   | <b>Učitel:</b>                                                                                                                                 |
| -uplatňují elementární poznatky o lidské společnosti, soužití a o práci lidí a na příkladech porovnávají minulost a současnost | -zajímá se o náměty, názory a zkušenosti žáků<br>-vede žáky k plánování úkolů a postupů<br>-zadáva úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat |

## **Očekávané výstupy:**

### ***MÍSTO, KDE ŽIJEME***

#### **2. období**

žák

- .. určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu
- .. určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě
- .. rozlišuje mezi náčrtky, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokouli
- .. vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického
- .. zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích
- .. rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam

#### **Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**

žák

- .. orientuje se na mapě České republiky
- .. určí světové strany Jihlava a její okolí
- .. umí určit světové strany v přírodě i podle mapy a orientuje se podle nich
- .. orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany
- .. řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě světové strany, orientační body, orientuje se v mapě obce, vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách na mapách naší republiky
- .. má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě mapy-Jihlava a její okolí, kraj Vysočina, - - vyhledá typické regionální zvláštnosti v naší vlasti, uvede pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti regionu, ve kterém bydlí
- .. zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích
- .. rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam pozná státní symboly České republiky symboly, základní státoprávní pojmy

### ***LIDÉ KOLEM NÁS***

#### **2. období**

žák

- .. vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)
- .. rozlišuje základní rozdíly mezi jednotlivci, obhájí při konkrétních činnostech své názory, popřípadě připustí svůj omyl, dohodne se na společném postupu a řešení se spolužáky
- .. rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy
- .. orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích
- .. poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města)

#### **Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**

žák

- .. vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci, dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě)

- .. rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu řešení, rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy
- .. rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých, uvede základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy
- .. používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze,
- .. porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi
- .. uvede příklady rizik půjčování peněz
- .. sestaví jednoduchý osobní/rodinný rozpočet, uvede příklady základních příjmů a výdajů

## **LIDÉ A ČAS**

### **2. období**

žák

- .. pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy
- .. využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek
- .. rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik
- .. srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik
- .. objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů

### **Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**

žák

- rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik
- rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách
- uvede významné události, které se vztahují k regionu a kraji
- vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště
- zná nejstarší české národní pověsti a významné osobnosti české historie
- srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti
- pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy
- vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí

**Vyučovací předmět: Vlastivěda**

**Ročník: 4.**

| Očekávané výstupy:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Průřezová témata, mezipředmětové vztahy                                         | Poznámky |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------|----------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>-orientuje se na mapě kde umí najít své bydliště</li> <li>-zná název svého kraje a krajského města</li> <li>-zná pojem nadmořská výška</li> <li>-popíše povrch ČR</li> <li>-vyhledá ČR na mapě Evropy</li> <li>-zná rozdíl mezi podnebím a počasím</li> <li>-umí charakterizovat podnebí ČR</li> <li>-ukáže na mapě Čechy (střední,severní,západní a jižní),Moravu a Slezsko</li> <li>-stručně charakterizuje jednotlivé oblasti podle mapy (povrch,poloha,hospodářství....)</li> <li>-ví, že Praha je hlavní město ČR</li> <li>-zná významné kulturní památky,vzdělávací instituce a průmyslové podniky</li> <li>-vyhledá na mapě další významná města</li> <li>-umí pojmenovat a ukázat na mapě sousední státy ČR</li> <li>-vysvětlí pojmy glóbus a mapa</li> </ul> | <p><b>Místo ,kde žijeme</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>-obec(město), místní krajina-její části, poloha v krajině ,minulost a současnost obce (města),vyznačené budovy,dopravní síť</li> <li>-okolní krajina (místní oblast,region)</li> <li>-zemský povrch a jeho tvary,půda,rostlinstvo,živočišstvo,vliv krajiny na život lidí,životní prostředí ,orientace,světové strany</li> </ul> <p>-regiony ČR –Praha a vybrané oblasti ČR ,surovinové zdroje ,výroba ,služby a obchod</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>-naše vlast-domov,národ,státní zřízení a politický systém,státní správa,samospráva,státní symboly</li> <li>-armáda ČR</li> </ul> | <p>VDO-Občan,občanská společnost a stát</p> <p>EGS-Evropa a svět nás zajímá</p> |          |

| Očekávané výstupy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Průřezová témata,<br>mezipředmětové vztahy                            | Poznámky |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------|----------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>-zná význam měřítka a mapy</li> <li>-zná základní geografické značky</li> <li>-rozlišuje hlavní orgány státní moci a zná některé jejich zástupce</li> <li>-zná symboly našeho státu a jejich význam</li> <li>-rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, odůvodní si své názory</li> <li>-rozpozná ve svém okolí jednání a chování ,která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy</li> <li>-orientuje se v základních formách vlastnictví</li> <li>-srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a v současnosti s využitím regionálních specifíků</li> </ul> | <p>-mapy obecně zeměpisné a tématické - obsah, grafika, vysvětlivky</p> <p>Práva a spravedlnosti, základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy, protiprávní jednání a korupce, právní ochrana občanů a majetku včetně nároků na reklamaci</p> <p>Lidé kolem nás, základy asert. chování</p> <p>-soužití lidí - mezilidské vztahy, obchod, firmy, zájmové spolky, politické strany</p> <p>-vlastnictví - soukromé, veřejné, osobní, společné, rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti, hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení, banka jako správce peněz, úspory, půjčky</p> <p>Lidé a čas</p> <p>-regionální památky-péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost</p> <p>-báje, mýty, pověsti-minulost kraje, domov, vlast, rodný kraj</p> | <p>ETV – Rozlišování mezi vhodnými a nevhodnými nabídkami druhých</p> |          |

**Vzdělávací oblast:** Člověk a jeho svět  
**Vyučovací předmět:** Vlastivěda

**Ročník: 5.**

| Očekávané výstupy:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Průřezová témata,<br>mezipředmětové vztahy                                                                                                                                                                      | Poznámky |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|
| -zná letopočet vzniku ČR<br>-zná jméno prvního a současného prezidenta ČR<br>-vysvětlí pojmy vláda,parlament,zákon<br>-najde na mapě ČR jednotlivé kraje ,významná města,<br>-umí popsat a charakterizovat kraj Vysočina<br>-vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody,osídlení,hospodářství a kultury<br>-stručně popíše regiony z hlediska přírodního,historického,politického,správního a vlastnického<br>-orientuje se na mapě Evropy<br>-ukáže na mapě státy EU a určí jejich polohu k ČR<br>-pojmenuje a vyhledá hlavní města zemí EU | Místo kde žijeme<br>-naše vlast-domov,krajina,národ,základy státního zřízení a politického systému ČR,státní správa a samospráva ,státní symboly, armáda ČR<br>-regiony v ČR-Praha a vybrané oblasti ČR ,surovinové zdroje,výroba ,služby a obchod<br><br>Evropa a svět<br>-kontinenty,evropské státy, EU, cestování<br>-mapy obecně zeměpisné a tématické<br>-obsah,grafika,vysvětlivky<br><br>Lidé kolem nás<br>-soužití lidí -mezilidské vztahy,obchod,firmy<br>-vlastnictví-soukromé ,veřejné,osobní,společné, rozpočet - jako ve 4. třídě<br>-kultura –podoby a projevy kultury,kulturní instituce,masová kultura a subkultura<br>Právo a spravedlnost, základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy, korupce, reklamace | VDO-Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování<br><br><br><br><br><br>EGS-Objevujeme Evropu a svět<br>EGS-Jsme Evropané<br>ETV – Tvořivost v mezilidských vztazích<br><br><br>MKV-Etnický původ |          |

| Očekávané výstupy                                                                                                                                                                                                                                      | Učivo                                                                                                                                                                                                                                            | Průřezová témata,<br>mezipředmětové vztahy | Poznámky |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------|----------|
| <p>-umí popsat charakteristické rysy způsobu života v pravěku ,středověku a dnes</p> <p>-zná pojmy a umí je časově zařadit Velká Morava, Přemyslovci a Jagellonci</p> <p>-zná významné osobnosti z historie a umí je zařadit do příslušného období</p> | <p>Lidé a čas</p> <p>-současnost a minulost v našem životě</p> <p>-proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny</p> <p>-orientace v čase – dějiny jako časový sled událostí</p> |                                            |          |

## **6.5. Umění a kultura**

### **6.5.1. Hudební výchova**

#### **Charakteristika vyučovacího předmětu**

##### **1. Obsahové vymezení**

Obsah předmětu Hudební výchova patří do vzdělávací oblasti Umění a kultura. Je rozdělen do čtyř okruhů.

Vokální činnost – práce s hlasem, kultivace mluveného i pěveckého projevu

Instrumentální činnost – hra na hudební nástroje a jejich využití při produkci a reprodukci

Hudebně pohybová činnost – ztvárnění hudby pohybem a tancem

Poslechová činnost – aktivní vnímání hudby

- poznávání žánrů, stylů, podob

##### **2. Časové vymezení**

1. – 5. ročník : 1 hodina týdně

##### **3. Organizační vymezení**

Žáci pracují během vyučování ve své třídě s možností využití učebny hudební výchovy. Využívají všech dostupných vyučovacích pomůcek a audiovizuální techniky. Pracují různými formami práce a s využitím nejrozličnějších metod.

##### **Průřezová témata**

MKV - Kulturní diference

- Lidské vztahy

##### **4. Výchovné a vzdělávací strategie**

| <b><u>Kompetence k učení:</u></b>                                                      |                                                                                                                                                   |
|----------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Žáci:</b>                                                                           | <b>Učitel:</b>                                                                                                                                    |
| - učí se zpívat na základě svých dispozic intonačně čistě rytmicky přesně v jednohlase | - vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky, využívat je<br>- na základě vlastního prožitku umět posoudit vlastní pokrok, zažít úspěch |

| <b><u>Kompetence k řešení problémů</u></b>                                                                                                                                                          |                                                                                                                      |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Žáci:</b>                                                                                                                                                                                        | <b>Učitel:</b>                                                                                                       |
| - učí se rozlišovat kvalitu tónů, tempa a dynamiky v hudebních dílech<br>- učí se rozpoznat v proudu znějící hudby hudební nástroje, odlišit hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální | - vede žáky ke vzájemnému naslouchání, ke srovnávání a ověřování správnosti názoru, chápat a rozpoznat nesrovnalosti |

| <b>Kompetence komunikativní</b>                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                              |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Žáci:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                      | <b>Učitel:</b>                                                                                                                                                                                                               |
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- učí se interpretovat hudební skladby, rytmicí, melodizaci, improvizaci</li> <li>- učí se reagovat pohybem na znějící hudbu</li> <li>- učí se chápat hudební díla jako formu komunikace mezi lidmi, vyjádření citů, prožitků, možnost sblížení</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- ukazuje na hudebních dílech možnost kladného působení hudby na psychiku lidí, na jejich náladu, chování</li> <li>- vytváří příležitosti pro hudební komunikaci mezi žáky</li> </ul> |

| <b>Kompetence sociální a personální</b>                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Žáci:</b>                                                                                                                                                                                                                                           | <b>Učitel:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- se učí kritickému posuzování žánrů a stylů hudby</li> <li>- se učí spolupráci při sborovém zpěvu, pocitu zodpovědnosti</li> <li>- se učí uvědomit si individuální přínos jedince pro celou skupinu</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- vede všechny žáky k zapojení do hudebních aktivit podle jejich individuálních dispozic</li> <li>- podporuje vědomí přínosu každého jedince pro výsledek práce</li> <li>- učí žáky vzájemnému naslouchání a ohledu na druhé, ocenění práce a snahy</li> </ul> |

| <b>Kompetence občanské</b>                                                                                                                                                           |                                                                                                                           |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Žáci:</b>                                                                                                                                                                         | <b>Učitel:</b>                                                                                                            |
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- se učí kritickému myšlení a přístupu k hodnocení obsahu hudebních děl</li> <li>- se učí pochopení významu hudby v životě člověka</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- umožňuje žákům podílet se na utváření kritérií pro hodnocení činností</li> </ul> |

| <b>Kompetence pracovní</b>                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Žáci:</b>                                                                                                                                             | <b>Učitel:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- se učí využívat jednoduché hudební nástroje k doprovodným činnostem, vyjádřit pohybem hudební náladu</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- vede žáky k užívání známých termínů, znaků a symbolů</li> <li>- vede žáky k používání různých nástrojů a vybavení</li> <li>- sleduje a ohodnocuje pokrok všech žáků, povzbuzuje k další práci, oceňuje dílčí úspěchy</li> <li>- pomáhá najít osobní vztah k hudbě v životě každého žáka</li> </ul> |

## Očekávané výstupy

### 1. období

žák

- .. zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase
- .. rytmitizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem
- .. využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře
- .. reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie
- .. rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby
- .. rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální

#### **Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**

žák

- .. zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty
- .. správně a hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytmitizaci říkadel i při zpěvu
- .. reaguje pohybem na tempové a rytmické změny
- .. rozliší sílu zvuku
- pozorně vnímá jednoduché skladby

### 2. období

žák

- .. zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlasu v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti
- .. realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not
- .. využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní
- .. rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby
- .. vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace
- .. rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metrorytmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny
- .. ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace

#### **Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**

žák

- .. zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem
- .. propojí vlastní pohyb s hudbou
- .. doprovodí spolužáky na rytmické hudební nástroje
- .. odliší tóny podle výšky, síly a barvy - pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb - správně hospodáří s dechem při interpretaci písní - frázování



**Vzdělávací oblast:** Umění a kultura  
**Vyučovací předmět:** Hudební výchova

**Ročník: 1.**

| Očekávané výstupy:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Průřezová témata,<br>mezipředmětové vztahy                                                                                      | Poznámky |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>Zpívá známé jednoduché písně na základě svých dispozic</li> <li>Rytmizuje a melodizuje jednotlivé texty</li> <li>Učí se používat dětské hudební nástroje k rytmickým cvičením a hudebnímu doprovodu</li> <li>Provádí hudebně pohybovou činnost</li> <li>Rozlišuje kvalitu tónů, tempo a dynamiku</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>Pěvecké dovednosti a hlasová hygiena ( dýchání, držení těla, výslovnost, nasazení tónu)<br/>Sjednocování hlasového rozsahu</li> <li>Hlasová a dechová cvičení<br/>Tón, zvuk, hlas mluvený a zpěvní<br/>Význam not<br/>Vytleskávání rytmu podle vzoru<br/>Melodizace slov, krátkých textů<br/>Rytmická a melodická ozvěna</li> <li>Hra na hudební nástroje z Orfeova instrumentáře ( názvy – dřívka, triangel, hůlky, bubínek )<br/>Znalost hudebních nástrojů ( klavír, flétna, kytara )</li> <li>Hra na tělo<br/>Pohybové vyjádření vlastností tónů, tempa, emocionálního zážitku<br/>Lidové tanečky a pohybové hry se zpěvem<br/>Taktování 2/4 taktu</li> <li>Kvalita tónů ( hluboký – vysoký, krátký – dlouhý )<br/>Silně – slabě<br/>Pomalou - rychle</li> </ul> | <p>MKV - Lidské vztahy</p> <p>Vv – ilustrace písní<br/>Čj – říkadla a jejich melodizace a rytmizace<br/>Tv – rytmická chůze</p> |          |

| Očekávané výstupy                                                                                                          | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                | Průřezová témata,<br>mezipředmětové vztahy | Poznámky |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------|----------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>Rozpozná vybrané hudební nástroje, odliší hudbu vokální a instrumentální</li> </ul> | <p>Vesele – smutně<br/>Řeč - zpěv</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Hudební nástroje ( klavír, flétna, kytara, housle )</li> </ul> <p>Poslech vybraných skladeb<br/>Ukolébavka, pochod<br/>Lidský hlas – hudební nástroj<br/>Řeč - zpěv</p> |                                            |          |

**Vzdělávací oblast:** Umění a kultura  
**Vyučovací předmět:** Hudební výchova

**Ročník: 2.**

| Očekávané výstupy:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Průřezová témata,<br>mezipředmětové vztahy                                                                                          | Poznámky |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>Zpívá na základě svých dispozic jednoduché písně</li> <li>Rytmizuje a melodizuje jednoduché texty</li> <li>Využívá jednoduché hudební nástroje</li> <li>Reaguje pohybem na hudbu, vyjadřuje pohybem rytmus, zpěv doprovází tanečními kroky</li> <li>Rozlišuje kvality tónů, tempové a dynamické změny</li> <li>Pozná a rozlišuje hudební nástroje podle zvuku</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>Pěvecké dovednosti ( měkké nasazení, hlavový tón, výslovnost, volný nástup )<br/>Hlasová hygiena<br/>Rozšiřování a sjednocování hlasového rozsahu ( písně ve 2/4 a 3/4 taktu )</li> <li>Hudební hry ( ozvěna, otázka – odpověď )</li> <li>Hra rytmických doprovodů s využitím Orfeova instrumentáře, zobcových fléten</li> <li>Pohybové hry, pochod, lidové tanečky, taneční kroky, emocionální zážitek z hudby vyjádřený pohybem</li> <li>Rytmus pomalý – rychlý, melodie stoupavá a klesavá, zesilování a zeslabování, zrychlování a zpomalování<br/>Sledování obrysu melodie v notové zápisu<br/>Opakování, nota čtvrt'ová, osminová, půlová, pomlky</li> <li>Klavír, trubka, housle, pikola</li> </ul> | <p>MKV – Lidské vztahy</p> <p>Vv – ilustrace písní<br/>Tv – taneční a pochodový krok<br/>Čj – říkadla, rytmicizace a melodizace</p> |          |

| Očekávané výstupy                                                                  | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                         | Průřezová témata,<br>mezipředmětové vztahy | Poznámky |
|------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------|----------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>Rozlišuje lidovou a umělou píseň</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>Kvality tónů, vztahy mezi tóny<br/>Hudební výrazové prostředky,<br/>hudební prvky ( pohyb, melodie,<br/>rytmus ), hudební styly ( hudba<br/>taneční , pochodová, ukolébavka)<br/>Vybrané poslechové skladby</li> </ul> |                                            |          |

**Vzdělávací oblast:** Umění a kultura  
**Vyučovací předmět:** Hudební výchova

**Ročník: 3.**

| Očekávané výstupy:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Průřezová témata,<br>mezipředmětové vztahy                | Poznámky |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------|----------|
| <ul style="list-style-type: none"><li>• Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase</li><li>• Rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem</li><li>• Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře</li><li>• Reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie</li><li>• Rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby</li><li>• Rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>• Pěvecké dovednosti ( dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu )<br/>Hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu, zpěv vybraných písní<br/>Kánon</li><li>• Hudební rytmus ( 2/4 a 3/4 takt – vytleskávat, taktovat ), notová osnova; nota celá, půlová, čtvrt'ová<br/>Rytmizace, hudební improvizace, hry, melodizace textu</li><li>• Hra na hudební nástroje ( Orfeův instrumentář ), flétna...</li><li>• Pohybový doprovod, pohybová improvizace, taneční kroky, taktování, pohybový doprovod znějící hudby<br/>Jednoduché lidové tance, taneční hry se zpěvem</li><li>• Kvalita tónů, vztahy mezi tóny, souzvuk, melodie vzestupná, sestupná, lomená; rytmus</li><li>• Hudba vokální, instrumentální, hudební nástroje, hudební styly a žánry ( hudba pochodová, taneční, ukolébavka)</li></ul> | <p>Vv – ilustrace písní<br/>Tv – pochod, taneční krok</p> |          |

**Vzdělávací oblast:** Umění a kultura  
**Vyučovací předmět:** Hudební výchova

**Ročník: 4.**

| Očekávané výstupy:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Průřezová témata,<br>mezipředmětové vztahy                                              | Poznámky |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------|----------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky v tóninách dur i moll</li> <li>Orientuje se podle svých schopností a dovedností v jednoduché melodii či písni zapsané v notách a využívá svých znalostí k realizaci jednoduché melodie nebo písně ( zpěv, hra, tanec, doprovod)</li> <li>Využívá podle svých schopností a dovedností jednoduchých hudebních nástrojů k doprovodné hře</li> <li>Pracuje s hudební formou jednoduché písně či skladby</li> <li>Tvořivě obměňuje při rytmozaci a melodizaci podle svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>Opakování a rozvíjení činností z 1. období ( pěvecké dovednosti, hlasová hygiena ), prodlužování výdechu, vázání tónů<br/>Nácvik kánonu, průprava dvojhlasu<br/>Intonace v dur a moll tónině</li> <li>Grafický záznam vokální hudby – čtení a zápis rytmického schématu, orientace v notovém záznamu<br/>Znaménka p, mf, f, délka not, repetice, houslový klíč, stupnice C dur – názvy not</li> <li>Hra na orffovské hudební nástroje a zobcové flétny<br/>Rytmozace říkadel</li> <li>Hudební forma malá, rondo<br/>Melodie, doprovod<br/>Vztah předvětí a závětí, ukončení závětí</li> <li>Hudební výrazové prostředky, hudební prvky ( téma, stupňování, gradace )<br/>Rozvíjení poznatých dovedností 1. období<br/>Odlišování durového a mollového tónorodu</li> </ul> | <p>MKV – Kulturní diferenciacce</p> <p>Vv – ilustrace<br/>Tv – pochod, taneční krok</p> |          |

| Očekávané výstupy                                                                                                                             | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Průřezová témata,<br>mezipředmětové vztahy | Poznámky |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------|----------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>Využívá známých tanečních kroků a pohybových prostředků k pohybovému vyjádření hudby, písně</li> </ul> | <p>Pěvecký sbor<br/>Slovní vyjádření hudby</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Sousedská, menuet<br/>Valčíkový krok ( 3/4 takt )<br/>Taktování na 2 a 3 doby<br/>Vyjádření charakteru poslouchané hudby a emocionálního zážitku<br/>pohybem – improvizace, pantomima</li> </ul> |                                            |          |

**Vzdělávací oblast:** Umění a kultura  
**Vyučovací předmět:** Hudební výchova

**Ročník:** 5.

| Očekávané výstupy:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Průřezová témata, mezipředmětové vztahy                                                                                                   | Poznámky |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá pěvecké dovednosti</li> <li>Realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností ( zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou ) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not</li> <li>Využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché, popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní</li> <li>Rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby</li> <li>Vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché předehery, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>Vokální dovednosti osvojené v nižších ročnících, hlasová hygiena Lidový dvojhlas, kánon ( rozvíjení činností z 1. období ) Realizace písní v dur i moll tóninách Intonace, vokální improvizace ( vokální nástupy ) Zpěv české hymny</li> <li>Práce s notovým zápisem ( čtení a zápis rytmického schématu písně, orientace v notovém záznamu ( takt – melodie ), rozbor písně Pojmy stupnice C dur – repetice, zesílení, zeslabení, houslový a basový klíč</li> <li>Doprovod písní na rytmické a melodické hudební nástroje ( Orffův instrumentář, flétna ) Doprovod písní tónikou, dominantou</li> <li>Jednoduchá písňová forma ( a – b )</li> <li>Tvorba předeher, meziher a doher s využitím tónového materiálu písně Elementární hudební improvizace hudebního doprovodu</li> </ul> | <p>MKV – Princip sociálního smíru a solidarity<br/> MKV – Kulturní diferenciacce</p> <p>Vv – ilustrace<br/> Tv – pochod, taneční krok</p> |          |

| Očekávané výstupy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Průřezová témata,<br>mezipředmětové vztahy | Poznámky |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------|----------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>Rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metrorytmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny</li> <li>Ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>Rozvíjení činností z 2. období ( hudby vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidový hlas, hudební nástroj )<br/>Hudební výrazové prostředky a hudební prvky<br/>Hudební formy ( malá a velká písňová, rondo, variace )<br/>Interpretace hudby<br/>Hudební styly a žánry ( pochodová, taneční, atd. )</li> <li>Taktování, pohybový doprovod znějící hudby, 3/4 a 4/4 takt, menuet, valčík<br/>Orientace v prostoru ( utváření pohybové paměti, reprodukce pohybů prováděných při tanci, pohybová improvizace s využitím tanečních kroků )</li> </ul> |                                            |          |

## **6.5.2. Výtvarná výchova**

### **Charakteristika vyučovacího předmětu**

#### **1. Obsahové vymezení**

Obsah předmětu Výtvarná výchova patří do vzdělávací oblasti Umění a kultura. Je rozdělen na tři tématické okruhy.

- |                                 |                                                                                                    |
|---------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Rozvíjení smyslové citlivosti   | – schopnost rozeznávat podíl jednotlivých smyslů na vnímání reality                                |
|                                 | - výběr a uplatnění vhodných prostředků pro vyjádření reality                                      |
| Uplatňování subjektivity        | - uplatňování vlastních zkušeností při tvorbě, vnímání a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření |
| Ověřování komunikačních účinků- | utváření obsahu vizuálně obrazných vyjádření v procesu komunikace                                  |
|                                 | - hledání nových i neobvyklých možností pro uplatnění výsledků vlastní tvorby                      |

#### **2. Časové vymezení**

1. ročník : 1 hodina týdně
2. ročník : 1 hodina týdně
3. ročník : 2 hodiny týdně
4. ročník : 1 hodiny týdně
5. ročník : 2 hodiny týdně

#### **3. Organizační vymezení**

Žáci pracují ve své třídě, v terénu a počítačové učebně. Při práci používají aktivní vyučovací metody – řešení problémových úkolů, projekty, tvořivá hra, experimentování. Důraz je kladen na skupinové formy práce ( kooperativní výuka ) a samostatnou činnost žáků.

#### **Průřezová témata**

MEV – receptivní činnosti - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

- Stavba mediálních sdělení

MEV – produktivní činnosti – Práce v realizačním týmu

OSV - sociální rozvoj – Komunikace, Kreativita

## Kompetence

### Kompetence k učení

- \* Pozorování
- \* Experiment
- \* Diskuse
- \* Práce s výtvarným dílem, obraze

### Kompetence k řešení problémů

- \* Vytváření myšlenkových schémat
- \* Vyhledávání podobných a odlišných znaků ve výtvarných pracích vlastních i v pracích spolužáků
- \* Kritické myšlení – hodnocení vlastního úspěchu i neúspěchu

### Kompetence komunikativní

- \* Tvorba vhodných a sdělných verbálních i neverbálních vyjádření
- \* Využívání ustálených významů ve výtvarném projevu
- \* Využívání informačních a komunikačních prostředků
- \* Používání neverbálního vyjadřování jako prostředku vytváření vztahů

### Kompetence sociální a personální

- \* Práce ve dvojicích, skupinová práce
- \* Realizace projektů
- \* Sebepoznávání

### Kompetence občanské

- \* Návštěvy kulturních akcí – výstavy, muzea
- \* Poznávání kulturních tradic a dědictví
- \* Osvojování si zásad chování v krizových situacích
- \* Otevírání různých pohledů na problémy, výchova k toleranci

### Kompetence pracovní

- \* Bezpečné a účinné používání materiálů, nástrojů a vybavení
- \* Přizpůsobování se změnám parametrů zadání
- \* Využívání osvojených vědomostí a dovedností pro řešení konkrétních problémů
- \* Rozvoj systematickosti a vytrvalosti při vypracování zadaných samostatných i skupinových úkolů

## Očekávané výstupy

### 1. období

#### žák

.. rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ

.. v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace

.. vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky

.. interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností

.. na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil

## **Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**

žák

- .. zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu
- .. rozpoznává, pojmenovává a porovnává linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)
- .. uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům

## **2. období**

žák

- .. při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné)
- .. užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a sopečurální postup; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model
- .. při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy
- .. nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě
- .. osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění)
- .. porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace
- .. nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil

## **Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**

žák

- .. uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr
- .. rozlišuje, porovnává, třídí a pojmenovává linie, barvy, tvary, objekty, rozpoznává jejich základní vlastnosti a vztahy (kontrasty – velikost, barevný kontrast), uplatňuje je podle svých schopností při vlastní tvorbě, při vnímání tvorby ostatních i umělecké produkce i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)
- .. při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie
- .. vyjádří (slovně, mimoslovně, graficky) pocit z vnímání tvůrčí činnosti vlastní, ostatních i uměleckého díla

**Vzdělávací oblast:** Umění a kultura  
**Vyučovací předmět:** Výtvarná výchova

**Ročník: 1.**

| Očekávané výstupy:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Průřezová témata,<br>mezipředmětové vztahy | Poznámky |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------|----------|
| <ul style="list-style-type: none"><li>- ovládá správné držení kreslicího náčiní</li><li>- pozoruje přírodní útvary kolem, rozlišuje a hodnotí jejich tvary a barvu</li><li>- zvládá kresbu měkkým grafickým materiálem ( voskový nebo suchý pastel ),dřívkem, rudkou</li><li>- vnímá události různými smysly</li><li>- rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření</li><li>- výtvarně vyjadřuje vlastní postoje ke skutečnosti na základě vlastního prožitku</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>- hygiena kreslení</li><li>- vnímání krásy přírodních materiálů</li><li>- vytváření estetického vztahu žáků k přírodě</li><li>- odlišnosti linií a tvarů na základě jeho zkušeností, zážitků a představ</li><li>- práce s plastickými materiály ( papír, hlína, modurit )</li><li>- vizuální, haptické hledisko vnímání</li><li>- smyslová citlivost</li><li>- barvy teplé a studené</li><li>- objekty</li><li>- tvary</li><li>- osobní zkušenost</li><li>- představy</li></ul> |                                            |          |

| Očekávané výstupy:                                                                                                                             | Učivo                                                                                                                                                                 | Průřezová témata,<br>mezipředmětové vztahy                                                                                                                                         | Poznámky |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- zamýšlí se nad významem reklam</li> <li>- spolupracuje na společných výtvarných projektech</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- zdravý životní styl</li> <li>- prospěšnost výrobků</li> <li>- nezdravá reklama</li> <li>- koordinace a spolupráce</li> </ul> | <p>MV –Prvouka – zdraví<br/>PT – MEV – receptivní činnosti<br/>- Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p> <p>PT – MEV – produktivní činnosti – Práce v realizačním týmu</p> |          |

**Vzdělávací oblast:** Umění a kultura  
**Vyučovací předmět:** Výtvarná výchova

**Ročník: 2.**

| Očekávané výstupy:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Průřezová témata,<br>mezipředmětové vztahy                                                             | Poznámky |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|
| <ul style="list-style-type: none"><li>- zná barvy základní a podvojně</li><li>- aktivně pracuje s jednoduchou ilustrací</li><li>- pozoruje přírodní útvary a porovnává jejich strukturu</li><li>- výtvarně dotváří přírodniny na základě představ</li><li>- rozeznává základní prostorové útvary</li><li>- různě řadí vystřižované tvary</li><li>- chápe funkčnost předmětu a dokáže ho jednoduchou výtvarnou formou vyjádřit</li><li>- získává estetické vnímání a estetický vztah ke skutečnosti</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>- barevný kontrast a harmonie</li><li>- prostředky pro vyjádření fantazie</li><li>- uspořádání prostoru</li><li>- výběr vhodných prostředků</li><li>- poznávání živé a neživé přírody</li><li>- kombinace přírodních materiálů</li><li>- prostorové útvary</li><li>- shlukování materiálů</li><li>- zvláštnosti materiálů ( tvrdost, měkkost, váha, barevné nuance)</li><li>- rozvíjení citu pro prostor</li><li>- smysl pro výtvarný rytmus</li><li>- elementární vztahy mezi tvarem, funkcí a materiálem</li><li>- vztah k výtvarnému umění</li></ul> | <p><b>MV – Literární výchova – naši ilustrátoři</b></p> <p><b>MV – Prvouka – příroda kolem nás</b></p> |          |

**Vzdělávací oblast:** Umění a kultura  
**Vyučovací předmět:** Výtvarná výchova

**Ročník: 3.**

| Očekávané výstupy:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Průřezová témata,<br>mezipředmětové vztahy | Poznámky |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------|----------|
| <ul style="list-style-type: none"><li>- míchá uvědoměle barvy</li><li>- využívá jednoduchých vztahů mezi linií, tvarem, texturou</li><li>- využívá další jednoduché výtvarné techniky</li><li>- ilustruje říkanky, pohádky</li><li>- projevuje své vlastní životní zkušenosti</li><li>- porovnává tradiční obrysové zobrazení se zobrazením vnitřní stavby</li><li>- poznává přírodní zákonitosti</li><li>- všímá si změn v přírodě</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>- teorie barvy</li><li>- kombinace barev</li><li>- podobnost, kontrast, rytmus</li><li>- koláž, frotáž, tisk, otisk</li><li>- motivace založená na fantazii</li><li>- smyslové vnímání</li><li>- charakteristika postav a jejich vztahů</li><li>- akční tvar malby a kresby</li><li>- uspořádání objektů do celků ( velikost, vzájemné postavení</li><li>- osobní zkušenost, emoce, nálady</li><li>- rozdíl mezi obrysovou linií a linií vnitřního řezu</li><li>- symetrie některých přírodních útvarů</li><li>- porovnávání představ se skutečností</li><li>- rozvoj výtvarného vnímání</li><li>- porovnávání bohatosti tvarů v přírodě</li><li>- rozmanitost tvarů, pestrost barev</li></ul> |                                            |          |

| Očekávané výstupy:                                                                                          | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                              | Průřezová témata,<br>mezipředmětové vztahy  | Poznámky |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------|----------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- systematicky pozoruje objekty</li> <li>- pracuje v týmu</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- rozvoj zrakové a výtvarně grafické představy</li> <li>- společné tvarové znaky</li> <li>- analýza a funkce detailů větších mechanismů</li> <li>- grafické techniky</li> <li>- týmová spolupráce</li> <li>- vzájemná komunikace</li> </ul> | <p>PT – MEV – stavba mediálních sdělení</p> |          |

**Vzdělávací oblast:** Umění a kultura  
**Vyučovací předmět:** Výtvarná výchova

**Ročník: 4.**

| Očekávané výstupy:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Průřezová témata,<br>mezipředmětové vztahy | Poznámky |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------|----------|
| <ul style="list-style-type: none"><li>- vyhledá vhodnou barevnost k přírodnímu tvaru, volně výtvarně zobrazí tvar a barvu přírodnin</li><li>- využívá výrazovost barvy k vyjádření představy a fantazie při malbě jednotlivých lidských postav a zvířat</li><li>- zkouší a ověřuje výrazové vlastnosti linie na základě zrakové zkušenosti a představivosti</li><li>- vyváženě rozmístí obrazové prvky v ploše</li><li>- všímá si barevného kontrastu předmětů a pozadí</li><li>- pozoruje a výtvarně vnímá předměty jako záměrný výtvar lidí</li><li>- kombinuje různé techniky</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>- estetické vnímání barvy</li><li>- barva a výrazové materiály</li><li>- kreslená nebo do podkladu vyrývaná linie</li><li>- výtvarně grafické představy</li><li>- vzájemný vztah a rozmístění obrazových prvků</li><li>- hra s barvou</li><li>- vystižení barev a odstínu</li><li>- dotváření představy do konkrétní obrazové podoby</li><li>- vztah tvaru k funkci a materiálu</li><li>- tisk z koláže, vosková technika</li><li>- kreativita</li></ul> |                                            |          |

| Očekávané výstupy                                                                                                                                                 | Učivo                                                                                                                                                                                                                                        | Průřezová témata,<br>mezipředmětové vztahy | Poznámky |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------|----------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření</li> <li>- komunikuje o obsahu svých děl</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- světlostní a barevné kvality textury</li> <li>- kombinace a proměny v ploše a prostoru</li> <li>- ověřování komunikačních účinků</li> <li>- záměry tvorby a proměny obsahu vlastních děl</li> </ul> | PT – OSV – sociální rozvoj - komunikace    |          |

**Vzdělávací oblast:** Umění a kultura  
**Vyučovací předmět:** Výtvarná výchova

**Ročník: 5.**

| Očekávané výstupy:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Průřezová témata,<br>mezipředmětové vztahy                                     | Poznámky |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------|----------|
| <ul style="list-style-type: none"><li>- uplatňuje ve vlastní výtvarné činnosti teoretické a praktické poznatky a dovednosti</li><li>- uplatňuje výrazové vlastnosti linie</li><li>- orientuje se v řazení prvků</li><li>- projevuje smysl a cit pro prostorové formy</li><li>- seznamuje se s proporcemi lidského těla a hlavy</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>- teorie barvy</li><li>- vztah k materiálu</li><li>- zpracování s ohledem na účel</li><li>- využití výrazových možností linie, tvaru, plochy a struktury</li><li>- užití různých nástrojů a materiálů</li><li>- uplatnění kontrastu a vztahu tvarů, ploch a barev v plošné kompozici</li><li>- zjednodušení prvků</li><li>- tvarová a barevná kompozice</li><li>- symetrie, asymetrie</li><li>- vytváření jednoduchých prostorových objektů</li><li>- prostorové jevy a vztahy ( hmota, tvar, struktura,světlo, barva )</li><li>- konfrontace představy se skutečností</li></ul> | <p>AJ – Doplnění projektů a soutěží výtvarných projevem<br/>ČJ - Ilustrace</p> |          |

| Očekávané výstupy                                                                                                                                                                                                                                                                      | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Průřezová témata,<br>mezipředmětové vztahy                         | Poznámky |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------|----------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- poznává různé způsoby uměleckého vyjádření skutečnosti</li> <li>- nebojí se originálního ztvárnění předlohy či představy</li> <li>- spolupracuje, domlouvá se při tvorbě společného díla</li> <li>- kladně hodnotí práci spolužáka</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- chápání odlišnosti uměleckého vyjadřování</li> <li>- vztah umění x skutečnost</li> <li>- figura, portrét, zátiší, socha</li> <li>- pružnost, originalita</li> <li>- skupinové práce, společné výtvary</li> <li>- výzdoba třídy vlastními výtvary</li> </ul> | <p><b>PT – OSV – osobnostní rozvoj</b><br/><b>- kreativita</b></p> |          |

## **6.6. Člověk a zdraví**

### **6.6.1. Tělesná výchova Charakteristika vyučovacího předmětu**

#### **1. Obsahové vymezení**

Obsah předmětu Tělesná výchova patří do vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Je rozdělena na tři tématické okruhy.

Činnosti ovlivňující zdraví – poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty

- regenerace sil a kompenzace různého zatížení
- hygienické návyky při TV
- bezpečnost při pohybových činnostech

Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

- všestranný tělesný rozvoj
- pohybové a sportovní hry
- atletika, gymnastika
- plavání

Činnosti podporující pohybové učení

- komunikace a organizace při TV
- názvosloví a pravidla osvojovaných činností
- dodržování pravidel
- přebírání organizačních rolí

#### **2.Časové vymezení**

1.– 5. ročník: po 2 hodinách týdně

#### **3. Organizační vymezení**

Žáci cvičí v tělocvičně, na hřišti, ve volné přírodě, v plaveckém bazénu (s přihlédnutím k určité sportovní aktivitě). Učitel i žáci využívají dostupné náčiní a nářadí. Při cvičení jsou využívány různé metody a formy.

#### **Průřezová témata**

EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí

OSV – Osobnostní rozvoj – Psychohygiena

OSV – Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice

## **Kompetence**

### **Kompetence k učení**

*učitel:*

- vede žáky k vymezení cíle a posouzení vlastního pokroku
- napomáhá žákům plánovat, jakým způsobem se zdokonalit
- podněcuje žáky ke kritickému hodnocení jejich výsledků

*žák:*

- učí se plánovat a organizovat vlastní činnost
- užívá osvojené názvosloví dle své věkové úrovně
- pokouší se kriticky ohodnotit svůj výkon

### **Kompetence k řešení problémů**

*učitel:*

- napomáhá při hledání taktiky v kolektivních a individuálních sportech
- vede žáky k tomu, aby se dokázali správně rozhodnout, a za své rozhodnutí nést odpovědnost

*žák:*

- hledá správnou taktiku v kolektivních a individuálních sportech
- dokáže se správně rozhodovat a stát si za svým rozhodnutím

### **Kompetence komunikativní**

*učitel:*

- podněcuje žáky k vnímání mimojazykového vyjadřování (pohybové hry, tanec)
- podporuje u žáků spolupráci při dosahování společného cíle družstva
- vede žáky k naslouchání názoru druhých
- projevuje zájem o názory a zkušenosti žáků

*žák:*

- komunikuje na odpovídající úrovni
- aktivně se zapojuje do diskuse

### **Kompetence sociální a personální**

*učitel:*

- vede žáky ke spolupráci ve skupině
- napomáhá vytvářet žákům příjemnou atmosféru ve skupině
- učí respektovat výkony druhých
- uplatňuje individuální přístup k žákům se specifickými vzdělávacími potřebami a k talentovaným žákům

*žák:*

- spolupracuje ve skupině
- podílí se na vytváření příjemné atmosféry v kolektivu
- respektuje výkony druhých

### **Kompetence občanská**

*učitel:*

- vyžaduje dodržování pravidel fair play
- odmítá a popírá fyzické a psychické násilí
- motivuje žáky, aby se aktivně zapojovali do sportovních aktivit

*žák*

- dodržuje pravidla fair play
- respektuje názory ostatních

- aktivně se zapojuje do sportovních aktivit

## **Kompetence pracovní**

*učitel:*

- vysvětluje žákům nutnost ochrany zdraví svého i druhých
- zdůrazňuje potřebu pohybových aktivit pro člověka

*žák*

- chrání své zdraví a zdraví ostatních
- spoluorganizuje svůj pohybový režim

## **Očekávané výstupy**

### **1. období**

*žák*

- .. spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti
- .. zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení
- .. spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích
- .. uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy
- .. reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci

### **Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**

*žák*

- .. zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost
- .. dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách
- .. reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti - projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám - zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů

### **2. období**

*žák*

- .. podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti
- .. zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením
- .. zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her
- .. uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka
- .. jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti
- .. jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví
- .. užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení
- .. zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy

- .. změní základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky
- .. orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace

### **Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**

žák

- .. chápe význam tělesné zdatnosti pro zdraví a začleňuje pohyb do denního režimu
- .. zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním svalovým oslabením
- .. zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností
- .. uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti
- .. reaguje na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti
- .. dodržuje pravidla her a jedná v duchu fair play
- .. zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla
- .. zvládá podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umí využívat cviky na odstranění únavy

**Vzdělávací oblast:** Člověk a zdraví  
**Vyučovací předmět:** Tělesná výchova  
Činnosti ovlivňující zdraví

**Ročník: 1.**

| Očekávané výstupy:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Průřezová témata,<br>mezipředmětové vztahy | Poznámky |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------|----------|
| <ul style="list-style-type: none"><li>- spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti</li><li>- dovede se samostatně převléknout do vhodného cvičebního úboru a dodržuje zásady hygieny</li><li>- dodržuje základní zásady bezpečného pohybu a chování při TV a sportu</li><li>- zvládá jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>- rytmické a kondiční formy cvičení</li><li>- zařazování cvičení během dne</li><li>- důležitost pohybu pro zdraví</li><li>- preventivní význam zdravotně zaměřených činností</li><li>- správné držení těla</li><li>- zdravotně zaměřená cvičení</li><li>- vhodná obuv a úbor</li><li>- hygiena</li><li>- bezpečnost při TV</li><li>- chování ve známých prostorech</li><li>- chování na hřišti</li><li>- bezpečnost v šatnách</li><li>- manipulace s náčiním a pomůckami</li><li>- zásady jednání a chování</li><li>- pohybová tvořivost</li><li>- základy sportovních her</li></ul> |                                            |          |

**Vzdělávací oblast:** Člověk a zdraví  
**Vyučovací předmět:** Tělesná výchova  
**Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností**

**Ročník: 1.**

| Očekávané výstupy:                                                                                                                                                                                     | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Průřezová témata,<br>mezipředmětové vztahy | Poznámky |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------|----------|
| <ul style="list-style-type: none"><li>- zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>- <u>pohybové hry</u> s různým zaměřením, využití předmětů denní potřeby, k pohybovým hrám, pohybová tvořivost, osvojování různých způsobů lokomoce</li><li>- <u>gymnastika</u> – průpravná cvičení, soustředění na cvičení</li><li>- akrobacie – průpravná cvičení pro zvládnutí kotoulu vpřed, kotoul vpřed</li><li>- přeskok – průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu</li><li>- lavička – chůze s dopomocí</li><li>- cvičení s náčiním – míč</li><li>- <u>rytmické a kondiční formy cvičení</u> vnímání a prožívání rytmu a melodie estetický pohyb těla (chůze, běh, poskoky), nápodoba pohybem</li></ul> |                                            |          |

| Očekávané výstupy                                                                                                                                                                                        | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Průřezová témata,<br>mezipředmětové vztahy | Poznámky |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------|----------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- <u>základy atletiky</u> – průpravná cvičení pro ovlivňování běžecké rychlosti, vytrvalosti, odrazové síly a obratnosti</li> <li>- běh – 20 – 60m, běh prokládaný chůzí, základy polovysokého startu</li> <li>- skok – skok z místa, skok do dálky z rozběhu – nácvik</li> <li>- hod – míčkem z místa, hod z chůze</li> <li>- <u>základy sportovních her</u><br/>držení míče jednoruč a obouruč, manipulace s míčem odpovídající velikosti a hmotnosti na místě a v pohybu (házení a chytání), spolupráce ve hře, průpravné hry</li> <li>- <u>turistika a pobyt v přírodě</u> – chování v přírodě, aplikace pohybových her v terénu, ošetření drobných poranění v improvizovaných podmínkách, chování v dopravních prostředcích, elementární ochrana přírody</li> <li>- <u>další pohybové činnosti</u> - dle zájmu žáků</li> </ul> |                                            |          |

**Vzdělávací oblast:**      **Člověk a zdraví**  
**Vyučovací předmět:**   **Tělesná výchova**  
                                     **Činnosti podporující pohybové učení**

**Ročník: 1.**

| <b>Očekávané výstupy:</b>                                                                                                                                                                            | <b>Učivo</b>                                                                                                                                                                     | <b>Průřezová témata,<br/>mezipředmětové vztahy</b> | <b>Poznámky</b> |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------|-----------------|
| <ul style="list-style-type: none"><li>- reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci</li><li>- spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>- základní pojmy spojené s osvojovanými činnostmi, cvičebními prostory a vybavením</li><li>- zjednodušená pravidla her a soutěží</li></ul> |                                                    |                 |

**Vzdělávací oblast:** Člověk a zdraví  
**Vyučovací předmět:** Tělesná výchova  
Činnosti ovlivňující zdraví

**Ročník: 2.**

| Očekávané výstupy:                                                                                                                                                                                                           | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Průřezová témata,<br>mezipředmětové vztahy | Poznámky |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------|----------|
| <ul style="list-style-type: none"><li>- spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti</li><li>- dodržuje základní zásady bezpečného pohybu a chování při TV a sportu</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>- rytmické a kondiční formy cvičení</li><li>- zařazování cvičení během dne</li><li>- preventivní význam zdravotně zaměřených činností</li><li>- správné držení těla, dýchání</li><li>- zdravotně zaměřená cvičení</li><li>- význam přípravy organismu před cvičením</li><li>- bezpečnost při TV</li><li>- bezpečnost v šatnách</li><li>- bezpečný pohyb a chování i v méně známých prostorách (bazén)</li><li>- vhodné a nevhodné prostředí pro TV a sport</li><li>- manipulace s náčiním</li></ul> |                                            |          |

**Vzdělávací oblast:** Člověk a zdraví  
**Vyučovací předmět:** Tělesná výchova  
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

**Ročník: 2.**

| Očekávané výstupy:                                                                                                                                                                                     | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Průřezová témata,<br>mezipředmětové vztahy | Poznámky |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------|----------|
| <ul style="list-style-type: none"><li>- zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>- <u>pohybové hry</u> s různým zaměřením, využití předmětů denní potřeby, k pohybovým hrám, pohybová tvořivost, osvojování různých způsobů lokomoce</li><li>- <u>gymnastika</u> – průpravná cvičení, soustředění na cvičení</li><li>- akrobacie – průpravná cvičení pro zvládnutí kotoulu vzad, kotoul vzad</li><li>- přeskok – průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu, odrazový můstek</li><li>- lavička – chůze bez pomoci, rovnovážné postoje</li><li>- cvičení s náčiním – míč, švihadlo</li><li>- <u>rytmické a kondiční formy cvičení</u> vnímání a prožívání rytmu a melodie estetický pohyb těla, obraty, rytmizovaný pohyb</li></ul> |                                            |          |

| Očekávané výstupy                                                                                                                                                                                        | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Průřezová témata,<br>mezipředmětové vztahy | Poznámky |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------|----------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- <u>základy atletiky</u> – průpravná cvičení pro ovlivňování běžecké rychlosti, vytrvalosti, odrazové síly a obratnosti</li> <li>- běh – 20 – 60m, chůzí, motivovaný běh, základy nízkého startu</li> <li>- skok – skok do dálky, spojení rozběhu s odrazem</li> <li>- hod – míčkem z místa, hod z chůze</li> <li>- <u>základy sportovních her</u><br/>držení míče jednoruč a obouruč, manipulace s míčem odpovídající velikosti a hmotnosti na místě a v pohybu, průpravné hry</li> <li>- <u>turistika a pobyt v přírodě</u> – chování v přírodě, aplikace pohybových her v terénu, ošetření drobných poranění v improvizovaných podmínkách, chování v dopravních prostředcích, elementární ochrana přírody</li> <li>- <u>další pohybové činnosti</u> - dle zájmu žáků</li> <li>- <u>plavání</u> – povinný plavecký výcvik</li> </ul> |                                            |          |

**Vzdělávací oblast:**      **Člověk a zdraví**  
**Vyučovací předmět:**   **Tělesná výchova**  
                                     **Činnosti podporující pohybové učení**

**Ročník: 2.**

| <b>Očekávané výstupy:</b>                                                                                                                                                                                        | <b>Učivo</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                            | <b>Průřezová témata,<br/>mezipředmětové vztahy</b> | <b>Poznámky</b> |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------|-----------------|
| <ul style="list-style-type: none"><li>- spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích</li><li>- reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>- základy sportovních her</li><li>- týmová spolupráce</li><li>- ohleduplnost</li><li>- základní pojmy spojené s novými pohybovými činnostmi a s prostředím</li><li>- základní organizační činnosti na smluvené povely, signály (zaujímání a změny míst)</li></ul> |                                                    |                 |

**Vzdělávací oblast:** Člověk a zdraví  
**Vyučovací předmět:** Tělesná výchova  
Činnosti ovlivňující zdraví

**Ročník: 3.**

| Očekávané výstupy:                                                                                                                                                                                                                                                            | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Průřezová témata,<br>mezipředmětové vztahy | Poznámky |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------|----------|
| <ul style="list-style-type: none"><li>- dodržuje základní zásady bezpečného pohybu a chování při TV a sportu</li><li>- spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti</li><li>- usiluje o zlepšení pohybových činností</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>- bezpečnost při TV</li><li>- bezpečnost v šatnách</li><li>- bezpečný pohyb a chování i v méně známých prostorách (bazén)</li><li>- vhodné a nevhodné prostředí pro TV a sport</li><li>- příprava a ukládání náradí</li><li>- rytmické a kondiční formy cvičení</li><li>- zařazování cvičení během dne</li><li>- preventivní význam zdravotně zaměřených činností</li><li>- správné držení těla, dýchání</li><li>- zdravotně zaměřená cvičení</li><li>- funkce pohybu ve zdravém životním stylu (rozvoj zdatnosti, dovedností, regenerace)</li><li>- význam přípravy organismu před cvičením</li><li>- škodlivý vliv kouření a pití alkoholu</li><li>- individuální předpoklady</li><li>- příprava před pohybovou činností</li><li>- motivace</li></ul> |                                            |          |

**Vzdělávací oblast:** Člověk a zdraví  
**Vyučovací předmět:** Tělesná výchova  
**Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností**

**Ročník: 3.**

| Očekávané výstupy:                                                                                                                                                                                     | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Průřezová témata,<br>mezipředmětové vztahy | Poznámky |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------|----------|
| <ul style="list-style-type: none"><li>- zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>- <u>pohybové hry</u> s různým zaměřením</li><li>- <u>gymnastika</u> – průpravná cvičení, soustředění na cvičení</li><li>- akrobacie – průpravná cvičení pro zvládnutí kotoulu vzad, kotoul vzad</li><li>- přeskok – průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu, odrazový můstek</li><li>- lavička – chůze bez pomoci, rovnovážné postoje</li><li>- cvičení s náčiním – míč, švihadlo</li><li>- <u>rytmické a kondiční formy cvičení</u> vnímání a prožívání rytmu a melodie estetický pohyb těla, obraty, rytmizovaný pohyb</li></ul> |                                            |          |

| Očekávané výstupy                                                                                                                                                                                        | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Průřezová témata,<br>mezipředmětové vztahy                      | Poznámky |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------|----------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- <u>základy atletiky</u> – průpravná cvičení pro jednotlivé atletické činnosti</li> <li>- běh – 60m, motivovaný běh v terénu až do 10 minut, nízký start</li> <li>- skok – skok do výšky – průpravná cvičení</li> <li>- hod – míčkem z rozběhu, spojení rozběhu s odhodem</li> <li>- <u>základy sportovních her</u> – pohyb s míčem, zastavení, chytání míče obouruč, přihrávka obouruč vrchní</li> <li>- <u>turistika a pobyt v přírodě</u> – chování v přírodě, aplikace pohybových her v terénu, ošetření závažnějších poranění , jízda na kole – nasedání a sesedání, ohleduplné chování k přírodě</li> <li>- <u>další pohybové činnosti</u> - dle zájmu žáků</li> </ul> | <p>PT – EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> |          |

**Vzdělávací oblast:** Člověk a zdraví  
**Vyučovací předmět:** Tělesná výchova  
Činnosti podporující pohybové učení

**Ročník: 3.**

| Očekávané výstupy:                                                                                                                                                                                                                                                  | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Průřezová témata,<br>mezipředmětové vztahy | Poznámky |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------|----------|
| <ul style="list-style-type: none"><li>- spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích</li><li>- reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci</li><li>- respektuje a dodržuje dohodnutá pravidla</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>- základy sportovních her</li><li>- týmová spolupráce</li><li>- ohleduplnost</li><li>- organizace při TV</li><li>- základní pojmy spojené s novými pohybovými činnostmi a s prostředím</li><li>- základní organizační činnosti na smluvené povely, signály (zaujímání a změny míst)</li><li>- pravidla a jejich dodržování</li><li>- spolupráce ve skupině</li></ul> |                                            |          |

**Vzdělávací oblast:** Člověk a zdraví  
**Vyučovací předmět:** Tělesná výchova  
Činnosti ovlivňující zdraví

**Ročník: 4.**

| Očekávané výstupy:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Průřezová témata,<br>mezipředmětové vztahy | Poznámky |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------|----------|
| <ul style="list-style-type: none"><li>- projevuje přiměřenou samostatnost a vůli pro zlepšení úrovně své zdatnosti</li><li>- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti</li><li>- uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí, adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka</li><li>- chápe preventivní význam zdravotně zaměřených činností</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>- význam přípravy organismu před cvičením</li><li>- rozvoj rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu</li><li>- soustředění na správné a přesné provedení cviku</li><li>- pohybová tvořivost</li><li>- využití netradičního náčiní při cvičení</li><li>- nevhodné činnosti ohrožující zdraví</li><li>- osobní hygiena při různých pohybových aktivitách</li><li>- škodlivý vliv kouření, alkoholu a drog na zdraví a pohybovou výkonnost</li><li>- ošetření větších poranění, přivolání lékaře</li><li>-</li><li>- jednostranná zátěž, svalová únava</li><li>- cviky pro zahřátí a uvolnění</li><li>- strečinková cvičení</li><li>- kontrola a korekce jednotlivých cviků</li><li>- dechová cvičení</li></ul> |                                            |          |

**Vzdělávací oblast:** Člověk a zdraví  
**Vyučovací předmět:** Tělesná výchova  
**Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností**

**Ročník: 4.**

| Očekávané výstupy:                                                                                                                                                                                     | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Průřezová témata,<br>mezipředmětové vztahy | Poznámky |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------|----------|
| <ul style="list-style-type: none"><li>- zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>- <u>pohybové hry</u> s různým zaměřením</li><li>- <u>gymnastika</u> – pojmy, názvy náradí, základní záchrana a pomoc</li><li>- akrobacie – průpravná cvičení pro zvládnutí stoje na rukou, akrobatické kombinace</li><li>- přeskok – nácvik roznožky</li><li>- lavička – kombinace rovnovážných cviků</li><li>- cvičení s náčiním – míč, švihadlo, obruč</li><li>- <u>rytmické a kondiční formy cvičení</u> chování při tanci, obměny tempa a rytmu, krok poskočný, taneční krok 2/4</li><li>- <u>plavání</u> – povinný plavecký výcvik</li></ul> |                                            |          |

| Očekávané výstupy                                                                                                                                                                                        | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Průřezová témata,<br>mezipředmětové vztahy | Poznámky |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------|----------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- <u>základy atletiky</u> – průpravná cvičení pro jednotlivé atletické činnosti</li> <li>- běh – 60m, motivovaný běh v terénu, nízký start na povel, běžecká abeceda</li> <li>- skok – skok do výšky z krátkého rozběhu, nácvik</li> <li>- hod – míčkem z rozběhu, spojení rozběhu s odhodem</li> <li>- <u>základy sportovních her</u> – držení míče pod kontrolou, přihrávka a chytání míče jednoruč, vedení míče (driblinkem, nohou)</li> <li>- <u>turistika a pobyt v přírodě</u> – chování v přírodě, aplikace pohybových her v terénu, ošetření závažnějších poranění , jízda na kole, ochrana životního prostředí</li> <li>- <u>další pohybové činnosti</u> - dle zájmu žáků</li> </ul> |                                            |          |

**Vzdělávací oblast:** Člověk a zdraví  
**Vyučovací předmět:** Tělesná výchova  
Činnosti podporující pohybové učení

**Ročník: 4.**

| Očekávané výstupy:                                                                                                                                                                                                                                                                           | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Průřezová témata,<br>mezipředmětové vztahy | Poznámky |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------|----------|
| <ul style="list-style-type: none"><li>- jedná v duchu fair play, dodržování pravidel, respektuje opačné pohlaví a zdravotní handicap</li><li>- zhodnotí kvalitu výkonu spolužáka, změří základní pohybové výkony a porovnává je</li><li>- samostatně získá informace o TV a sportu</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>- pravidla her a soutěží</li><li>- adekvátní reakce na přestupky</li><li>- následky při porušení pravidel</li><li>- terminologie</li><li>- záznam výkonů a jejich porovnání</li><li>- objektivní hodnocení</li><li>- zdroje informací (časopisy, knihy, internet)</li><li>- znalosti o sportu v místě bydliště</li><li>- sportovní školní akce</li></ul> |                                            |          |

**Vzdělávací oblast:** Člověk a zdraví  
**Vyučovací předmět:** Tělesná výchova  
Činnosti ovlivňující zdraví

**Ročník: 5.**

| Očekávané výstupy:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Průřezová témata,<br>mezipředmětové vztahy | Poznámky |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------|----------|
| <ul style="list-style-type: none"><li>- projevuje přiměřenou samostatnost a vůli pro zlepšení úrovně své zdatnosti</li><li>- uplatňuje pravidla hygieny, a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí, adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka</li><li>- chápe preventivní význam zdravotně zaměřených činností</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>- význam přípravy organismu před cvičením</li><li>- rozvoj rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu</li><li>- soustředění na správné a přesné provedení cviku</li><li>- nevhodné činnosti, které ohrožují zdraví</li><li>- osobní hygiena při různých pohybových aktivitách</li><li>- škodlivý vliv kouření, alkoholu a drog na zdraví a pohybovou výkonnost</li><li>- ošetření větších poranění, přivolání lékaře</li><li>- jednostranná zátěž, svalová únava</li><li>- cviky pro zahřátí a uvolnění</li><li>- strečinková cvičení</li><li>- kontrola a korekce jednotlivých cviků</li><li>- dechová cvičení</li></ul> |                                            |          |

**Vzdělávací oblast:** Člověk a zdraví  
**Vyučovací předmět:** Tělesná výchova  
**Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností**

**Ročník: 5.**

| Očekávané výstupy:                                                                                                                                                                                     | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Průřezová témata,<br>mezipředmětové vztahy | Poznámky |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------|----------|
| <ul style="list-style-type: none"><li>- zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>- <u>pohybové hry</u> s různým zaměřením,</li><li>- <u>gymnastika</u> – pojmy, názvy náradí, základní záchrana a pomoc</li><li>- akrobacie – kotoul vpřed, vzad a jejich modifikace, stoj na rukou s pomocí</li><li>- přeskok –roznožka přes kozu našir odrazem z můstku</li><li>- cvičení s náčiním – jednoduché sestavy s hudebním doprovodem</li><li>- <u>rytmické a kondiční formy cvičení</u> chování při tanci, obměny tempa a rytmu, krok poskočný a přísunný, taneční krok 2/4 a 3/4</li></ul> |                                            |          |

| Očekávané výstupy                                                                                                                                                                                        | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Průřezová témata,<br>mezipředmětové vztahy | Poznámky |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------|----------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- <u>základy atletiky</u> – průpravná cvičení pro jednotlivé atletické činnosti</li> <li>- běh - 60m, motivovaný běh v terénu, nízký start na povel z bloků, běžecká abeceda</li> <li>-</li> <li>- skok – skok do výšky</li> <li>- hod – míčkem z rozběhu, spojení rozběhu s odhodem</li> <li>- <u>základy sportovních her</u> – utkání podle zjednodušených pravidel, střelba jednoruč a obouruč (košíková), obrana a útok, řešení situace jeden proti jednomu (fotbal)</li> <li>- <u>turistika a pobyt v přírodě</u> – chování v přírodě, aplikace pohybových her v terénu, ošetření závažnějších poranění , jízda na kole – nasedání a sesedání, ohleduplné chování k přírodě</li> <li>- <u>další pohybové činnosti</u> - dle zájmu žáků</li> </ul> |                                            |          |

**Vzdělávací oblast:** Člověk a zdraví  
**Vyučovací předmět:** Tělesná výchova  
Činnosti podporující pohybové učení

**Ročník: 5.**

| Očekávané výstupy:                                                                                                                                                                                                                                                                        | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Průřezová témata,<br>mezipředmětové vztahy                                                               | Poznámky |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|
| <ul style="list-style-type: none"><li>- zhodnotí kvalitu výkonu spolužáka, změří základní pohybové výkony a porovnává je</li><li>- přebírá některé organizační úkoly od učitele, ve spolupráci s ním řeší konfliktní situace</li><li>- samostatně získá informace o TV a sportu</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>- terminologie</li><li>- záznam výkonů a jejich porovnání</li><li>- objektivní hodnocení</li><li>- organizace jednotlivých cvičení nebo soutěží</li><li>- rozhodování a hodnocení</li><li>- tělocvičné názvosloví</li><li>- časová organizace</li><li>- zdroje informací (časopisy, knihy, internet)</li><li>- znalosti o sportu v místě bydliště</li><li>- sportovní školní akce</li></ul> | PT – OSV – osobnostní rozvoj –<br>Psychohygiena<br>PT – OSV – sociální rozvoj –<br>Kooperace a kompetice |          |

## **6.7. Člověk a svět práce**

### **6.7.1. Pracovní výchova**

#### **Charakteristika vyučovacího předmětu**

##### **1.Obsahové vymezení**

Obsah předmětu pracovní výchova patří do vzdělávací oblasti Člověk a svět práce. Je na prvním stupni rozdělen do čtyř tématických okruhů.

##### **Práce s drobným materiálem:**

vytváření předmětů z tradičních i netradičních materiálů  
poznávání vlastností materiálů, funkce a využití pracovních materiálů a pomůcek  
organizace práce a jednoduché pracovní postupy  
lidové zvyky, řemesla, tradice

##### **Konstrukční činnosti:**

práce se stavebnicemi  
sestavování modelů  
práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem

##### **Pěstitelské práce:**

péče o nenáročné rostliny  
pěstování rostlin ze semen  
základní podmínky pro pěstování rostlin  
pozorování růstu rostlin, jejich zaznamenávání a hodnocení výsledků pozorování

##### **Příprava pokrmů:**

pravidla správného stolování  
jednoduché stolování

Ve všech tématických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci.

##### **2.Časové vymezení**

1. – 5. ročník : 1 hodina týdně

##### **3.Organizační vymezení**

Předmět je vyučován v hodinových vyučovacích jednotkách, žáci pracují ve své třídě s možností využití školního pozemku a školní cvičné kuchyně. Při práci používají různé dostupné pomůcky a materiály, které se učí zpracovávat různými formami práce.

##### **Průřezová témata:**

VDO – Občanská společnost a škola  
EV – Vztah člověka k prostředí  
MEV – Práce v realizačním týmu  
OSV – Osobnostní rozvoj – kreativita

## **Očekávané výstupy**

### **PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM**

#### **1. období**

žák

- .. vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů
- .. pracuje podle slovního návodu a předlohy

#### **Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**

žák

- .. zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami; vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů
- .. pracuje podle slovního návodu a předlohy

#### **2. období**

žák

- .. vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu
- .. využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic
- .. volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu
- .. udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu

#### **Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**

žák

- .. vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu
- .. využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii
- .. volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu
- .. udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při drobném poranění

### **KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI**

#### **1. období**

žák

- .. zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi

#### **Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**

žák

- .. zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi

#### **2. období**

žák

- .. provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž
- .. pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu
- .. dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu

#### **Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**

žák

- .. provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž
- .. pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu
- .. udržuje pořádek na svém pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při drobném úrazu - užívá jednoduché pracovní nástroje a pomůcky

## **PĚSTITELSKÉ PRÁCE**

### **1. období**

žák

- .. provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování
- .. pečuje o nenáročné rostliny

### **Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**

žák

- .. provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky
- .. pečuje o nenáročné rostliny

### **2. období**

žák

- .. provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování
- .. ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny
- .. volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní
- .. dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu

### **Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**

žák

- .. dodržuje základní podmínky a užívá postupy pro pěstování vybraných rostlin
- .. ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny a provádí pěstitelská pozorování
- .. volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní
- .. dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu na zahradě

## **PŘÍPRAVA POKRMŮ**

### **1. období**

žák

- .. připraví tabuli pro jednoduché stolování
- .. chová se vhodně při stolování

### **Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**

žák

- .. upraví stůl pro jednoduché stolování
- .. chová se vhodně při stolování

### **2. období**

žák

- .. orientuje se v základním vybavení kuchyně, připraví samostatně jednoduchý pokrm
- .. dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování
- .. udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce
- .. poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni

### **Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**

žák

- .. uvede základní vybavení kuchyně
- .. připraví samostatně jednoduchý pokrm
- .. dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování při stolování
- .. udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni - uplatňuje zásady správné výživy

**Vzdělávací oblast:**      **Člověk a svět práce**  
**Vyučovací předmět:**    **Pracovní výchova**

**Ročník: 1.**

| <b>Očekávané výstupy:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | <b>Učivo</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | <b>Průřezová témata,<br/>mezipředmětové vztahy</b> | <b>Poznámky</b> |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------|-----------------|
| <ul style="list-style-type: none"><li>• Vytváří jednoduché výrobky z dostupných materiálů</li><li>• Osvojil si jednoduché postupy s papírem, modelovací hmotou a přírodninami</li><br/><li>• Vytváří jednoduché stavby ze stavebnic</li><li>• Zná základy péče o pokojové rostliny</li><li>• Pozoruje a popisuje sezónní práce na zahradě</li><li>• Zná základy správného stolování</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>• Výrobky z přírodnin, modelovací hmoty, papíru, textilií, vlny ...</li><li>• Skládání, lepení, stříhání, trhání, mačkání, práce se šablonou<br/>Navlékání, propichování, krájení, lepení, třídění<br/>Hnětení, válení, stlačování</li><li>• Stavebnice, skládání, rozkládání</li><li>• Péče o rostliny</li><li>• Vycházky, zahrada</li><li>• Společné vánoční posezení</li></ul> |                                                    |                 |

**Vzdělávací oblast:** Člověk a svět práce  
**Vyučovací předmět:** Pracovní výchova

**Ročník: 2.**

| Očekávané výstupy:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Průřezová témata,<br>mezipředmětové vztahy | Poznámky |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------|----------|
| <ul style="list-style-type: none"><li>• Pracuje s různými předměty a materiály</li><li>• Dodržuje podle pokynů jednoduché pracovní postupy</li><li>• Pracuje se stavebnicemi, ke konstrukční práci využívá obalů, krabic apod.</li><li>• Pozoruje podmínky pro růst rostlin a využívá je v péči o rostliny</li><li>• Umí zaset semena</li><li>• Chová se vhodně při stolování, připraví tabuli pro jednoduché stolování</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>• Práce s papírem, textilem, drobným materiálem, přírodninami, Vánoce, Velikonoce – dekorace, výzdoba</li><li>• Výroba drobných předmětů z různých materiálů</li><li>• Jednoduché stavby, předměty</li><li>• Podmínky pro růst rostlin, voda, světlo, teplo</li><li>• Velikonoční dekorace ze vzrostlého obilí</li><li>• Příprava jednoduché tabule</li></ul> | MEV – Práce v realizačním týmu             |          |

**Vzdělávací oblast:** Člověk a svět práce  
**Vyučovací předmět:** Pracovní výchova

**Ročník: 3.**

| Očekávané výstupy:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Průřezová témata,<br>mezipředmětové vztahy                                             | Poznámky |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------|----------|
| <ul style="list-style-type: none"><li>• Vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů</li><li>• Pracuje podle slovního návodu a předlohy</li><li>• Zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi</li><li>• Provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování</li><li>• Připraví tabuli pro jednoduché stolování</li><li>• Chová se vhodně při stolování</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>• Vlastnosti materiálů a jejich využití v praxi ( papír, textil, modelovací hmota, přírodniny, drobný materiál )<br/>Lidové zvyky a tradice</li><li>• Organizace práce<br/>Jednoduché pracovní postupy<br/>Výběr vhodného materiálu, pomůcek a nástrojů</li><li>• Práce se stavebnicemi, montáž a demontáž</li><li>• Podmínky pro pěstování rostlin, pěstování ze semen, záznam do tabulky</li><li>• Jednoduchá tabule</li><li>• Pravidla stolování, vhodné a nevhodné chování při jídle</li></ul> | EV – Vztah člověka k prostředí<br><br>Vv – koláže, kombinované práce<br>Prv - rostliny |          |

**Vzdělávací oblast:** Člověk a svět práce  
**Vyučovací předmět:** Pracovní výchova

**Ročník: 4.**

| Očekávané výstupy:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Průřezová témata,<br>mezipředmětové vztahy                                                  | Poznámky |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------|----------|
| <ul style="list-style-type: none"><li>• Zvládá přiměřené pracovní postupy pro práci s různými materiály při zhotovování různých výrobků</li><li>• Vytváří předměty s prvky lidové tvorby</li><li>• Montuje s demontuje stavebnice</li><li>• Pracuje podle předlohy, nebo slovního návodu</li><li>• Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti, udržuje pořádek</li><li>• Provádí jednoduché pěstitelské činnosti</li><li>• Ošetřuje podle pokynů pokojové a jiné rostliny</li><li>• Umí použít podle druhu práce správné nářadí</li><li>• Dodržuje základní hygienické a bezpečnostní zásady při pěstitelských pracích</li><li>• Orientuje se v základním vybavení kuchyně</li><li>• Připraví jednoduchý pokrm</li><li>• Zná pravidla správného společenského chování u stolu</li><li>• Respektuje pokyny k zachování bezpečnosti a hygieny</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>• Práce s různými materiály ( papír, textil, modelovací hmota, drobný a netradiční materiál )</li><li>• Velikonoční a vánoční dekorace, aranžování</li><li>• Práce se stavebnicemi</li><li>• Jednoduché návody, předlohy ve stavebnicích</li><li>• Příprava, úklid pomůcek a materiálů</li><li>• Sazení, setí rostlin, přesazování</li><li>• Péče o pokojové rostliny</li><li>• Péče o zaseté a zasazené rostliny na školním pozemku</li><li>• Nářadí a náčiní, ukládání nástrojů</li><li>• Pravidla bezpečnosti a hygieny, alergie na rostliny, jedovaté rostliny</li><li>• Nábytek, nádobí, spotřebiče v kuchyni</li><li>• Pokrmy studené kuchyně ( ovocné, zeleninové saláty )</li><li>• Chování u stolu</li><li>• Bezpečnost v kuchyni, pořádek, čistota, nebezpečí úrazu, první pomoc</li></ul> | <p>VDO – Občanská společnost a škola ( výstavky )</p> <p>EV – Vztah člověka k prostředí</p> |          |

**Vzdělávací oblast:** Člověk a svět práce  
**Vyučovací předmět:** Pracovní výchova

**Ročník: 5.**

| Očekávané výstupy:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Průřezová témata, mezipředmětové vztahy                                                                                                | Poznámky |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>Vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu</li> <li>Využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic</li> <li>Volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu</li> <li>Udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu</li> <li>Provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž</li> <li>Pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu</li> <li>Dodržuje zásady hygieny a práce, poskytne první pomoc při úrazu</li> <li>Provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování</li> <li>Ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny</li> <li>Volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní</li> <li>Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>Zpracování všech druhů dostupného drobného materiálu</li> <li>Lidové tradice ve výrobě užitkových předmětů, hraček, dárků, zpracování přírodních materiálů</li> <li>Výběr pomůcek a nástrojů podle druhu práce, funkce a využití</li> <li>Bezpečnost a hygiena práce, nebezpečí úrazu, soustředění na práci, uspořádání pomůcek</li> <li>Složitější stavebnicové prvky, konstrukční stavebnice, modely</li> <li>Práce s návodem</li> <li>Bezpečnost práce, první pomoc</li> <li>Pěstitelské činnosti na školním pozemku</li> <li>Práce na školním pozemku, péče o rostliny ve třídě</li> <li>Nářadí, náčiní, pomůcky, jejich používání, ukládání</li> <li>Bezpečnost a hygiena práce</li> </ul> | <p>VDO – občanská společnost a škola ( výstavy )</p> <p>OSV – Osobnostní rozvoj – Kreativita</p> <p>EV – Vztah člověka k prostředí</p> |          |

| Očekávané výstupy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                       | Průřezová témata,<br>mezipředmětové vztahy | Poznámky |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------|----------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>• Orientuje se v základním vybavení kuchyně</li> <li>• Připraví samostatně jednoduchý pokrm</li> <li>• Dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování</li> <li>• Udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Inventář kuchyně, domácí spotřebiče</li> <li>• Výběr a skladování potravin, pokrmy studené kuchyně</li> <li>• Společenské desatero</li> <li>• Pravidla bezpečnosti, hygienické zásady, první pomoc<br/>Úklid pracoviště</li> </ul> |                                            |          |

## **7. Učební osnovy – předměty II. stupně**

### **7.1. Jazyk a jazyková komunikace**

#### **7.1.1. Český jazyk a literatura**

##### **Charakteristika vyučovacího předmětu**

Vyučovací předmět český jazyk a literatura je vyučován ve všech ročnících 2. stupně. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru český jazyk a literatura stanovených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání a související očekávané výstupy průřezových témat. K stěžejním patří schopnost komunikace slovní i písemné, přiměřené reakce na nejrůznější komunikační situace, přehled, znalost a pochopení slovesného dědictví českého i evropského a v neposlední řadě dovednost zacházet s jazyka ve všech jeho podobách.

Vyučovací předmět český jazyk a literatura má mezi ostatními předměty stěžejní postavení.

Dovednosti, které si v jeho rámci žáci osvojují, jsou důležité nejen pro vzdělávání v rámci oblasti Jazyk a jazyková komunikace, ale umožňují získávání poznatků ve všech dalších oborech.

##### **1.Obsahové vymezení**

- zvládnutí pravopisu lexikálního i morfologického
- rozeznávat a porozumět slovním druhům a jejich vztahům ve větách a souvětích
- znalost a přehled literárních žánrů a druhů, historického vývoje literatury a k němu odpovídajícím literárním dílům a jejich autorů
- porozumění a pochopení literárního textu, tvorba textu vlastního
- zvládnutí komunikace písemné i mluvené s použitím a vhodnou volbou co nejširší škály jazykových prostředků

##### **2.Časové vymezení**

Vyučuje se:

V 6. ročníku 5 vyučovacích hodin týdně

V 7. – 9. ročníku 4 hodiny týdně

##### **3.Organizační vymezení**

Předmět je vyučován v hodinových časových jednotkách. Je realizován v učebně českého jazyka. V jazykové výchově je využívána převážně frontální metoda výuky s nejrůznějšími formami opakování a udržování učiva. V Literární výchově, slohové a komunikační výchově pracují žáci častěji ve skupinách na krátkodobých projektech, jsou zařazovány hry a soutěže a množství aktivizujících metod. Vyučovací předmět je úzce spjat s návštěvami knihovny, divadelních a filmových představení.

##### **Mezipředmětové vztahy**

Český jazyk a literatura je úzce spjat s učivem dějepisu, vývoj společnosti a myšlení souvisí s učivem hudební výchovy a občanské výchovy. Ve slohové a komunikační výchově lze navázat takřka na jakékoli téma z nejrůznějších oborů a to formou mediální výchovy, diskuzí.

## **Průřezová témata**

OSV, MEV, MKV, EV

### ***Kompetence k učení***

- rozvíjet u žáků dovednosti potřebné k osvojení učiva
- předkládat žákům možnosti používání osvojených dovedností z jazykového vzdělávání v jiných oblastech
- vést žáky k systematickému vedení a ukládání informací
- vést žáky k aplikaci naučených pravidel pravopisu a jejich vzájemnému propojování
- seznamovat žáky s mluvnickými a literárními termíny souvisejícími s probíraným učivem

### ***Kompetence k řešení problémů***

- vést žáky k tomu, aby samostatně nalézali pravidla, kterými se řídí probírané mluvnické jevy
- vést žáky k tomu, aby uměli nalézat chyby v textu a odůvodnit správné řešení

### ***Kompetence komunikativní***

- vést žáky ke správné formulaci obsahu sdělení v rámci probíraných žánrů
- nabízet žákům dostatek příležitostí k porozumění probíraných literárních textů
- pomocí literárního i gramatického učiva rozšiřovat slovní zásobu žáků
- vést žáky ke správné, srozumitelné stavbě větných celků, k vyprávění

### ***Kompetence sociální a personální***

- vytvářet příležitosti k tomu, aby žáci mohli diskutovat v malých skupinách i v rámci celé třídy
- vést žáky k tomu, aby dokázali požádat o pomoc

### ***Kompetence občanské***

- seznámit žáky s naším slovesným dědictvím a vysvětlovat jim jeho význam
- podporovat v žácích potřebu literárního projevu, recitace, četby

### ***Kompetence pracovní***

- vést žáky k dodržování hygienických zásad při čtení a psaní
- vést žáky k přípravě a udržování jejich pracovního prostoru

Na 2. stupni je naším hlavním cílem cestou rozvoje jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování vést žáky k přesnému a logickému myšlení, prohlubovat jejich obecné intelektové dovednosti. Literární učivo se zde již stává nástrojem tvořivé

Interpretace a produkce vlastních textů. Žáci se učí vybírat vhodné jazykové prostředky.

## **Očekávané výstupy**

### **KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA**

žák

- .. odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji
- .. rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru
- .. rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj
- .. dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci
- .. odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru
- .. v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči
- .. zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu
- .. využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát
- .. uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování
- .. využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů

#### **Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**

žák

- .. čte plynule s porozuměním; reprodukuje text
- .. komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk
- .. píše běžné písemnosti; podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost; popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup; vypráví podle předem připravené osnovy; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma

### **JAZYKOVÁ VÝCHOVA**

žák

- .. spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova
- .. rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech
- .. samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami
- .. správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci
- .. využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace
- .. rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí
- .. v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí
- .. rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití

#### **Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**

žák

- .. orientuje se v Pravidlech českého pravopisu

- .. pozná a určí slovní druhy; skloňuje podstatná jména a přídavná jména; pozná osobní zájmena; časuje slovesa
- .. rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk
- .. rozezná větu jednoduchou od souvětí
- .. správně píše slova s předponami a předložkami
- .. ovládá pravopis vyjmenovaných slov
- .. zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem

## **LITERÁRNÍ VÝCHOVA**

žák

- .. uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla
- .. rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora
- .. formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo
- .. tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie
- .. rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty
- .. rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele
- .. uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře
- .. porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování
- .. vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích

### **Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**

žák

- .. orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku
- .. ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení
- .. rozezná základní literární druhy a žánry
- .. dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury
- .. má pozitivní vztah k literatuře

**Vzdělávací oblast:** Jazyk a jazyková komunikace  
**Vyučovací předmět:** Český jazyk a literatura (jazyková výchova)

**Ročník:**6

| Očekávané výstupy:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Průřezová témata,<br>mezipředmětové vztahy                       | Poznámky                                       |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------|
| <p>Pracuje se základními jazykovými příručkami</p> <p>Odlišuje spisovný a nespisovný projev</p> <p>Učí se rozpoznávat nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov</p> <p>Učí se ovládat pravopisné jevy lexikální a morfologické</p> <p>Rozpozná ohebné slovní druhy</p> <p>Uvědomuje si vztahy mezi základními větnými členy</p> | <p>Obecné poučení o jazyce (jazykové příručky)</p> <p>Zvuková stránka jazyka (spisovná a nespisovná výslovnost)</p> <p>Slovní zásoba a tvoření slov (způsoby tvoření slov a obohacování slovní zásoby)</p> <p>Pravopis lexikální a morfologický</p> <p>Tvarosloví (ohebné slovní druhy)</p> <p>Skladba (základní větné členy)</p> <p>Pravopis (shoda podmětu s přísudkem)</p> | <p>OSV - Osobnostní rozvoj<br/>- rozvoj schopnosti poznávání</p> | <p>Pravopis v průběhu celého školního roku</p> |

**Vzdělávací oblast:** Jazyk a jazyková komunikace  
**Vyučovací předmět:** Český jazyk a literatura (literární výchova)

**Ročník:6**

| Očekávané výstupy:                                                                                | Učivo                                                                                                                              | Průřezová témata, mezipředmětové vztahy                                                                 | Poznámky                                             |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------|
| Rozlišuje základní literární druhy a žánry                                                        | Druhy zobrazení skutečnosti a literární žánry                                                                                      | OSV<br>- Osobnostní rozvoj<br>- kreativita                                                              | Zhodnocení vlastní četby – v mluvené i písemné formě |
| Přednáší z paměti texty přiměřené věku                                                            | Poezie pro děti a mládež                                                                                                           | - Sociální rozvoj<br>- poznávání lidí<br>- mezilidské vztahy<br>- komunikace<br>- kooperace a kompetice | Návštěva knihovny                                    |
| Zvládá dramatizaci jednoduchého textu                                                             | Próza s tématem Vánoc, biblické příběhy, Kocourkov                                                                                 | - Morální rozvoj<br>- řešení problémů a rozhodovací dovednosti<br>- hodnoty, postoje a praktická etika  |                                                      |
| Vyjádří své pocity z přečteného textu                                                             | Řecké báje a pověsti, římské báje, lidová slovesnost (pohádky, pověsti, hádanky, říkadla, přísloví, rčení), bajky, moderní pohádky |                                                                                                         |                                                      |
| Podle svých schopností volně reprodukuje text, případně tvoří vlastní literární text na dané téma | Postup při rozboru básní, příběhy odvahy a dobrodružství                                                                           | EtV – Komunikace, Důstojnost a identita lidské osoby                                                    |                                                      |
| Vyhledává informace v různých informačních zdrojích                                               | Slovníček spisovatelů a literárních výrazů, webové stránky                                                                         |                                                                                                         |                                                      |
| Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby                                                      | Četba zadaná a podle vlastního výběru                                                                                              |                                                                                                         |                                                      |

**Vzdělávací oblast:** Jazyk a jazyková komunikace  
**Vyučovací předmět:** Český jazyk literatura (komunikační a slohová výchova)

**Ročník: 6.**

| Očekávané výstupy:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Průřezová témata, mezipředmětové vztahy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Poznámky |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|
| <p>Rozpozná jednoduché případy manipulativní komunikace zejména v masmédiích a zaujímá k nim kritický postoj</p> <p>Osvojuje si základní normy písemného vyjadřování, zvládá jednoduchou grafickou úpravu textu</p> <p>Dokáže odlišit a použít přímou a nepřímou řeč</p> <p>Dokáže výstižně vyjadřovat svoje pocity a postoje</p> <p>Komunikuje pohotově a přiměřeně v běžných komunikačních situacích</p> <p>Využívá základy studijního čtení – vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenku textu, vytvoří otázky, výpisky nebo výtah z přečteného textu</p> <p>Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů</p> | <p>Reklamní a propagační texty, oslovení</p> <p>Korespondence (vzkaz, pohled, dopis e-mail)<br/>Vypravování – tvorba odstavců a osnovy</p> <p>Přímá řeč – její zápis a možnosti uplatnění ve vypravování, vypravování, vypravování podle obrázků, popis a vypravování</p> <p>Dialog a monolog v životě</p> <p>Klíčová slova, výpisky a výtah</p> <p>Vypravování, popis předmětu, osoby, děje a pracovního postupu</p> | <p>OSV<br/>- Osobnostní rozvoj - kreativita<br/>- Sociální rozvoj<br/>- mezilidské vztahy<br/>- komunikace<br/>- kooperace a kompetice</p> <p>MKV - lidské vztahy<br/>- multikulturalita</p> <p>MEV - Sociální rozvoj<br/>- práce v realizačním týmu (receptivní činnosti)<br/>- vnímání autora mediálních sdělení<br/>- fungování a vliv médií ve společnosti</p> <p>EtV – Komunikace, Asertivní chování</p> |          |

**Vzdělávací oblast:** Jazyk a jazyková komunikace  
**Vyučovací předmět:** Český jazyk a literatura (jazyková výchova)

**Ročník: 7.**

| Očekávané výstupy:                                                                                                           | Učivo                                                                                                     | Průřezová témata,<br>mezipředmětové vztahy               | Poznámky                                         |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------|--------------------------------------------------|
| Rozlišuje a příklady v textu dokládá způsoby obohacování slovní zásoby, rozpozná přenesené pojmenování, zvláště ve frazémech | Způsoby obohacování slovní zásoby, stavba slova                                                           | OSV - Osobnostní rozvoj<br>- rozvoj schopnosti poznávání | Pravopis<br>v průběhu<br>celého<br>školního roku |
| Samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu a SSČ i dalšími jazykovými příručkami                                        | Samostatná práce s jazykovými příručkami                                                                  |                                                          |                                                  |
| Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě                                                                     | Věty jednočlenné, dvojčlenné<br>Větné členy<br>Souvětí podřadné, věty vedlejší                            |                                                          |                                                  |
| V písemném projevu zvládá pravopis lexikální i morfologický ve větě a v souvětí                                              | Pravopis: základy interpunkce, psaní velkých písmen, koncovky jmen, předpony, přípony, zdvojené souhlásky |                                                          |                                                  |
| Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí, obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití                                                    | Rozvrstvení národního jazyka, jazyk spisovný a nespisovný - obecná čeština, nářečí                        |                                                          |                                                  |
| Zná syntaktické vztahy mezi hlavními a ostatními větnými členy                                                               | Větné členy                                                                                               |                                                          |                                                  |

**Vzdělávací oblast:** Jazyk a jazyková komunikace  
**Vyučovací předmět:** Český jazyk a literatura (literární výchova)

**Ročník: 7.**

| Očekávané výstupy:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Průřezová témata, mezipředmětové vztahy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Poznámky                                                                                                  |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>Rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci</p> <p>Přednáší z paměti texty přiměřené věku</p> <p>Zná nejstarší literární památky (Mezopotámie, Egypt, Palestina), orientuje se v literatuře starověkého Řecka a Říma</p> <p>Vyjádří pocity z přečteného, dokáže vyhledat podstatné znaky textu, jednoduše popisuje strukturu a jazyk díla, vlastními slovy interpretuje smysl</p> <p>Tvoří literární text podle svých schopností na dané téma prozaický i veršovaný, je schopen vytvořit vlastní výtvarný doprovod literárních textů</p> <p>Vyhledává informace ve slovnících, v knihovně i v dalších informačních zdrojích</p> | <p>Literární druhy a žánry a jejich funkce, obrazná pojmenování, rým</p> <p>O přátelství a lásce (poezie Jana Nerudy, Jaroslava Seiferta, Ivana Martina Jirouse, A. S. Puškina)</p> <p>Staré příběhy - Epos o Gilgamešovi, literatura egyptská a hebrejská, řecké báje a pověsti</p> <p>V krajinách fantazie (Wilde, Exupéry, Prévert, Vyskočil), Jak jsem potkal lidi (Bass, Pavel, Procházková), poezie ohlasová, ústní lidová slovesnost</p> <p>Tvůrčí psaní, knižní ilustrace</p> <p>Práce se slovníky, získávání informací z internetu, návštěva knihovny</p> | <p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Osobnostní rozvoj</li> <li>- sebepoznání a sebepojetí</li> <li>- kreativita</li> <li>- Sociální rozvoj</li> <li>- mezilidské vztahy</li> </ul> <p>MEV - Produktivní činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- práce v realizačním týmu (receptivní činnosti)</li> <li>- stavba mediálních sdělení</li> </ul> <p>MKV – lidské vztahy</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- multikulturalita</li> </ul> <p>EV- vztah člověka k prostředí</p> <p>EtV – Reálné a zobrazené vzory, Důstojnost a identita lidské osoby</p> | <p>Zhodnocení a interpretace četby – v mluvené i písemné formě, četba zadaná i podle vlastního výběru</p> |

**Vzdělávací oblast:** Jazyk a jazyková komunikace  
**Vyučovací předmět:** Český jazyk a literatura (komunikační a slohová výchova)  
**Ročník:** 7.

| Očekávané výstupy:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                              | Průřezová témata, mezipředmětové vztahy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Poznámky                                             |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------|
| <p>Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, vhodnými jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci</p> <p>Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně využívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru</p> <p>Využívá základů studijního čtení- vyhledává klíčová škola, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, vyhledává informace</p> <p>Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování</p> <p>Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů</p> <p>Dokáže výstižně vyjadřovat svoje pocity a postoje</p> | <p>Rozlišení různých komunikačních prostředků a situací</p> <p>Komunikace verbální a neverbální</p> <p>Práce s informacemi</p> <p>Životopis – souvislý a strukturovaný, popis pracovního postupu</p> <p>Vnější popis osoby, charakteristika, vypravování</p> <p>Umělecký popis</p> | <p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Osobnostní rozvoj</li> <li>- sebepoznání a sebepojetí</li> <li>- kreativita</li> <li>- Sociální rozvoj</li> <li>- mezilidské vztahy</li> <li>- komunikace</li> <li>- kooperace a kompetice</li> </ul> <p>EtV</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- komunikace</li> <li>- důstojnost a identita lidské osoby</li> <li>- asertivní chování</li> </ul> <p>MEV – Receptivní činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</li> <li>- vnímání autora mediálních sdělení</li> <li>- fungování a vliv médií ve společnosti</li> </ul> <p>MKV – kulturní difference</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- lidské vztahy</li> <li>- multikulturalita</li> </ul> | <p>Důraz na ústní jazykový projev a jeho kvalitu</p> |

**Vzdělávací oblast:** Jazyk a jazyková komunikace  
**Vyučovací předmět:** Český jazyk a literatura (jazyková výchova)

**Ročník: 8.**

| Očekávané výstupy:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Průřezová témata, mezipředmětové vztahy                                                                                              | Poznámky                                       |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------|
| <p>Spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova</p> <p>Rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenovávání</p> <p>Samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu a SSČ i jinými jazykovými příručkami</p> <p>Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich užívá ve vhodné komunikační situaci</p> <p>Využívá znalostí o jazyk. Normě při tvorbě vhodných jazyk. Projevů podle komunikační situace</p> <p>Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí</p> <p>V písemném projevu zvládá pravopis lexikální a morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i v souvětí</p> <p>Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu, zdůvodní jejich užití</p> | <p>Zvuková stránka věty, spodoba znělosti a artikulace, melodie věty</p> <p>Slovní zásoba a význam slova</p> <p>Samostatná práce s vhodnými jazykovými příručkami, jádro a rozvoj slovní zásoby</p> <p>Slovní druhy a jejich funkce ve větě, komplexní jazykové rozbory, projev mluvený a psaný- zásady pro výběr jazykových prostředků a specifika textu</p> <p>Jazyk a komunikace, norma a kodifikace, kultura jazyka a řeči</p> <p>Poměr mezi větami a větnými členy</p> <p>Interpunkce věty jednoduché a souvětí, psaní velkých písmen</p> <p>Obecný výklad o jazyce, jeho vývoj, jazykové skupiny, disciplíny jazykovědy</p> | <p>OSV - Osobnostní rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- rozvoj schopnosti poznávání</li> <li>- kreativita</li> </ul> | <p>Pravopis v průběhu celého školního roku</p> |

**Vzdělávací oblast:** Jazyk a jazyková komunikace  
**Vyučovací předmět:** Český jazyk a literatura (literární výchova)

**Ročník: 8.**

| Očekávané výstupy:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Průřezová témata, mezipředmětové vztahy                                                                                                                                                                                                                                | Poznámky                                                                                                  |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>Rozlišuje základní literární žánry a porovnává je</p> <p>Charakterizuje středověkou literaturu na našem území i ve světě, má přehled o nejdůležitějších literárních dílech daného období</p> <p>Charakterizuje literaturu humanistickou a barokní u nás i ve světě, používá termíny humanismus a renesance, má přehled o nejdůležitějších dílech a autorech</p> <p>Uvádí žánry literatury z období klasicismu, rozpozná specifika doby osvícenství</p> <p>Dokáže porovnat předchozí období s literaturou romantickou, orientuje se v dílech českého a světového romantismu</p> <p>Charakterizuje literaturu realismu, porovná ji s předchozím obdobím a uvede příklad děl</p> | <p>Charakteristika literárních žánrů (lyrika, epika, drama, rozlišení poezie a prózy)<br/>řecké drama, Starý zákon, Nový zákon</p> <p>Staroslověnské písemnictví, vznik česky psané literatury, literatura související s husitstvím, kritika společnosti</p> <p>Renesance a humanismus v Itálii, Francii, Anglii a Španělsku, český humanismus, doba pobělohorská</p> <p>Bajka, tragédie a komedie, encyklopedisté</p> <p>Poezie – zejména balada, román, ohlasová poezie, sběratelé lidové slovesnosti, český a světový romantismus</p> <p>Epigramy, Karel Havlíček Borovský, Charles Dickens, ruská literatura, parnasistní literatura u nás</p> | <p>MKV – Lidské vztahy<br/>- multikulturalita<br/>- Evropa a svět nás zajímá</p> <p>EtV – Aplikovaná etická výchova (duchovní rozměr člověka)</p> <p>DĚJEPIS – starověk, středověk, renesance a humanismus, baroko a klasicismus (novověk)</p> <p>ZEMĚPIS – Evropa</p> | <p>Zhodnocení a interpretace četby – v mluvené i písemné formě, četba zadaná i podle vlastního výběru</p> |

**Vzdělávací oblast:** Jazyk a jazyková komunikace  
**Vyučovací předmět:** Český jazyk a literatura (komunikační a slohová výchova)

**Ročník: 8.**

| Očekávané výstupy:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Průřezová témata, mezipředmětové vztahy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Poznámky                       |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------|
| <p>Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru</p> <p>Rozpozná manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj</p> <p>Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru</p> <p>Samostatně připraví a s oporou o text přednese referát</p> <p>Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci</p> <p>Zapojuje se do diskuze, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu</p> <p>Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem, nebo i vlastnímu tvořivému psaní na základě vlastních dispozic a osobních zájmů</p> | <p>Formulace otázek na dané téma, aktivní vstup do rozhovoru, procvičování subjektivně zabarveného popisu</p> <p>Porovnávání různých zdrojů informací a zaujímání postojů ke sdělovanému obsahu</p> <p>Rozlišení různých komunikačních situací a vhodné zvolení komunikačních prostředků, přiměřené reakce na danou komunikační situaci</p> <p>Výklad a referát</p> <p>Přihláška, objednávka, žádost, pozvánka</p> <p>Pravidla komunikace, vedení diskuze a dialogu</p> <p>Charakteristika, úvaha, referát, výklad, recenze</p> | <p>OSV- Sociální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- kooperace a kompetice</li> <li>- komunikace</li> <li>- Mezilidské vztahy</li> <li>- Poznávání lidí</li> </ul> <p>- Osobnostní rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- sebepoznání a sebepojetí</li> <li>- Kreativita</li> </ul> <p>MEV - Receptivní činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</li> <li>- interpretace vztahu mediálních sdělení a reality</li> <li>- fungování a vliv médií ve společnosti</li> </ul> <p>EtV</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- komunikace</li> <li>- asertivní chování</li> </ul> <p>MKV – lidské vztahy</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- multikulturalita</li> </ul> | <p>Důraz na mluvený projev</p> |

**Vzdělávací oblast:** Jazyk a jazyková komunikace  
**Vyučovací předmět:** Český jazyk a literatura (jazyková výchova)

**Ročník: 9.**

| Očekávané výstupy:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Průřezová témata,<br>mezipředmětové vztahy                                        | Poznámky                                                   |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------|
| <p>Rozlišuje a příklady z textu dokládá způsoby obohacování slovní zásoby, rozpozná přenesené významy slov, zvláště ve frazémeh</p> <p>Samostatně pracuje se všemi dostupnými jazykovými příručkami</p> <p>Správně třídí slovní druhy, spisovné tvary slov vědomě užívá ve vhodné komunikační situaci</p> <p>Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí</p> <p>V písemném projevu zvládá pravopis lexikální i morfologický, syntaktický ve větě jednoduché i ve složitém souvětí</p> <p>Je poučen o vývoji českého jazyka</p> <p>Spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova</p> | <p>Slovní zásoba a její obohacování, tvoření slov, význam slova</p> <p>Práce s jazykovými příručkami</p> <p>Tvarosloví, komplexní jazykový rozbor</p> <p>Stavba větná – souvětí podřadné a souřadné</p> <p>Interpunkce ve větě i ve složitém souvětí, psaní velkých písmen</p> <p>Vývoj českého jazyka – základní etapy</p> <p>Zvuková stránka jazyka, skloňování cizích vlastních jmen</p> | <p>OSV - Osobnostní rozvoj<br/>– rozvoj schopnosti poznávání<br/>- kreativita</p> | <p>Pravopis<br/>v průběhu<br/>celého<br/>školního roku</p> |

**Vzdělávací oblast:** Jazyk a jazyková komunikace  
**Vyučovací předmět:** Český jazyk a literatura (literární výchova)  
**Ročník:** 9.

| Očekávané výstupy:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Průřezová témata, mezipředmětové vztahy                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Poznámky                                                                                                  |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>Uvádí základní literární směry a jejich významné představitele české i světové</p> <p>Orientuje se v literatuře konce 19. století</p> <p>Zná hlavní představitele moderní literatury – zejména ukázky tvorby českých autorů dokáže jednoduše interpretovat</p> <p>Uceleně reprodukuje čtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními jazykovými prostředky interpretuje smysl díla</p> <p>Formuluje písemně i ústně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního či filmového představení a názory na umělecké dílo</p> <p>Rozpozná základní výrazné rysy individuálního stylu autora</p> <p>Rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty</p> <p>Porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém a filmovém zpracování</p> <p>Vyhledává informace v různých typech katalogů, knihovně a dalších informačních zdrojích</p> | <p>Podobnosti a rozdíly literárních textů 19. a 20. stol.</p> <p>Ukázky z moderní literatury domácí i světové</p> <p>Obrazná pojmenování (personifikace, metafora, oxymóron, eufemismus, ironie, sarkasmus, alegorie)</p> <p>Recenze, literární kritika<br/>Reflexe četby</p> <p>Specifika autorské poetiky, odraz doby, autorův život jako inspirace</p> <p>Aspekty umělecké literatury</p> <p>Čtenářský a divácký zážitek</p> <p>Internet jako zdroj informací<br/>Knihovna – kulturní a literární centrum</p> | <p>OSV - Osobnostní rozvoj<br/>– hodnoty, postoje, praktická etika</p> <p>EtV<br/>- komunikace<br/>- důstojnost a identita lidské osoby</p> <p>DĚJEPIS – dějiny 19. a 20. století</p> <p>MEV - Receptivní činnosti<br/>– kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p> <p>MKV – Lidské vztahy<br/>- Multikulturalita<br/>- Kulturní diference</p> | <p>Zhodnocení a interpretace četby – v mluvené i písemné formě, četba zadaná i podle vlastního výběru</p> |

**Vzdělávací oblast:** Jazyk a jazyková komunikace  
**Vyučovací předmět:** Český jazyk a literatura (komunikační a slohová výchova)

**Ročník: 9.**

| Očekávané výstupy:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Průřezová témata, mezipředmětové vztahy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Poznámky                       |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------|
| <p>Rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj</p> <p>Rozlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodné užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru</p> <p>V mluveném a psaném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních i neverbálních a paralingválních prostředků řeči</p> <p>Zapojuje se do diskuze, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu</p> <p>Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému projevu, tvořivé práci s textem a tvořivému psaní na základě osobních zájmů</p> <p>Využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace</p> <p>Odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji</p> | <p>Přesvědčování a manipulace</p> <p>Rozlišení různých komunikačních situací a vhodné zvolení komunikačních prostředků, přiměřené reakce na danou komunikační situaci</p> <p>Slohotvorní činitele, psané a mluvené texty, funkční styly, slohové postupy a útvary podle záměru mluvčího</p> <p>Pravidla komunikace, řízení diskuze a pravidla dialogu</p> <p>Životopis, úvaha, některé publicistické útvary – komentář, fejeton, reportáž</p> <p>Rozlišení a vhodné užití formálního a neformálního stylu, oficiálnost projevu</p> <p>Práce s informačními zdroji, rozhovor</p> | <p>MEV - Receptivní činnosti<br/>– vnímání autora mediálních sdělení<br/>– interpretace vztahu mediálních sdělení a reality</p> <p>OSV - Osobnostní rozvoj<br/>– sebepoznání a sebepojetí</p> <p>EtV<br/>- iniciativa a komplexní prosociálnost<br/>- komunikace<br/>- asertivní chování</p> <p>MEV - Produktivní činnosti<br/>– práce v realizačním týmu</p> <p>MEV - Produktivní činnosti<br/>– tvorba mediálního sdělení<br/>- Receptivní činnosti<br/>- fungování a vliv médií ve společnosti</p> | <p>Důraz na mluvený projev</p> |

## **7.1.2. Anglický jazyk**

### **Charakteristika vyučovacího předmětu**

#### **1. Obsahové vymezení**

Obsahem předmětu anglický jazyk je:

- prohlubuje mezinárodní porozumění
- umožňuje poznávat kulturní tradice a životy lidí
- odstraňuje jazykové bariéry
- umožňuje komunikaci v rámci Evropy a světa
- přispívá k objevování a chápání skutečností
- zaměřuje se na nácvik porozumění mluveného slova, osvojení zvukové podoby jazyka a gramatiku

#### **2. Časové vymezení**

- 6. ročník - 3 vyučovací hodiny týdně
- 7. ročník - 3 vyučovací hodiny týdně
- 8. ročník - 3 vyučovací hodiny týdně
- 9. ročník - 3 vyučovací hodiny týdně

#### **3. Organizační vymezení**

Místo realizace:

- předmět je vyučován ve třídě, v jazykové učebně, v počítačové učebně
- podle plánu tematických okruhů v blocích (celé dopoledne)
- krátkodobé projekty na konci každé probírané lekce
- příležitostné akce (besedy, exkurze, přednášky)

Formy a metody práce:

- vyučovací hodina – skupinová práce, diskuse, výklad, reprodukce textu, samostatná práce, soutěže, testy, práce s interaktivní tabulí dramatizace, projekty, PC, video

**Průřezová témata:**

- OSV (Kreativita, komunikace, rozvoj schopnosti poznávání, sebepoznávání a sebepojetí a kooperace)
- EGS (Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět, Jsem Evropané)
- MKV (Kulturní difference)
- EV (Lidské aktivity a problémy životního prostředí)
- MEV (Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení)
- VDO (Občanská společnost a škola)

#### **4. Výchovné a vzdělávací strategie**

| <b><u>Kompetence k učení:</u></b>                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                             |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Žáci:</b>                                                                                                                                                                                                    | <b>Učitel:</b>                                                                                                                                              |
| <ul style="list-style-type: none"><li>- vybírají a využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení.</li><li>- propojují získané poznatky do širších celků</li><li>- poznávají smysl a cíl učení</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>- vede žáky k ověřování výsledků</li><li>- zadává úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace</li></ul> |

| <b><u>Kompetence k řešení problémů</u></b>                                                                                                                          |                                                                                                                                         |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Žáci:</b>                                                                                                                                                        | <b>Učitel:</b>                                                                                                                          |
| <ul style="list-style-type: none"><li>- jsou schopni pochopit problém</li><li>- umí vyhledat vhodné informace</li><li>- jsou schopni hájit svá rozhodnutí</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>- klade vhodné a otevřené otázky</li><li>- umožňuje volný přístup k informačním zdrojům</li></ul> |

| <b><u>Kompetence komunikativní</u></b>                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                  |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Žáci:</b>                                                                                                                                                                                                     | <b>Učitel:</b>                                                                                                                                   |
| <ul style="list-style-type: none"><li>- komunikují na odpovídající úrovni</li><li>- umí naslouchat promluvám druhých lidí</li><li>- formulují a vyjadřují své myšlenky a názory souvisle a kultivovaně</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>- vede k výstižnému a souvislému projevu</li><li>- vytváří příležitosti pro komunikaci mezi žáky</li></ul> |

| <b><u>Kompetence sociální a personální</u></b>                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                             |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Žáci:</b>                                                                                                                                                             | <b>Učitel:</b>                                                                                                                                                                                                                              |
| <ul style="list-style-type: none"><li>- spoluprací ve skupině</li><li>- podílejí se na vytváření příjemné atmosféry v týmu</li><li>- jsou schopni sebekontroly</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>- hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok</li><li>- vede žáky k tomu, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti</li><li>- podněcuje žáky k argumentaci</li></ul> |

| <b><u>Kompetence občanské</u></b>                                                                                                       |                                                                                                                                                                              |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Žáci:</b>                                                                                                                            | <b>Učitel:</b>                                                                                                                                                               |
| <ul style="list-style-type: none"><li>- respektují názory ostatních</li><li>- umí se zodpovědně rozhodnout podle dané situace</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>- vede žáky k prezentaci jejich myšlenek a názorů</li><li>- vede žáky k diskusi</li><li>- vede žáky k vzájemnému naslouchání</li></ul> |

| <b><u>Kompetence pracovní</u></b>                                                               |                                                                                                                                                                                        |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Žáci:</b>                                                                                    | <b>Učitel:</b>                                                                                                                                                                         |
| <ul style="list-style-type: none"><li>- jsou schopni efektivně organizovat svou práci</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>- napomáhá při cestě ke správnému řešení</li><li>- dodává sebedůvěru</li><li>- zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu žáků</li></ul> |

## **Očekávané výstupy**

### ***POSLECH S POROZUMĚNÍM***

žák

- .. rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně
- .. rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat

#### **Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**

žák

- .. rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů
- .. rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby

### ***MLUVENÍ***

žák

- .. se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích
- .. mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech
- .. vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života

#### **Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**

žák

- .. odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby

### ***ČTENÍ S POROZUMĚNÍM***

žák

- .. vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech
- .. rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace

#### **Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**

žák

- .. rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

### ***PSANÍ***

žák

- .. vyplní základní údaje o sobě ve formuláři
- .. napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- .. reaguje na jednoduché písemné sdělení

#### **Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**

žák

- .. reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby



**Vzdělávací oblast:** Jazyk a jazyková komunikace  
**Vyučovací předmět:** Anglický jazyk

**Ročník: 6.**

| Očekávané výstupy:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Průřezová témata, mezipředmětové vztahy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Poznámky |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|
| <p>Rozumí informacím v jednoduchých textech, které jsou pronášeny pomalu a s adekvátní slovní zásobou. Dokáže postihnout hlavní smysl jednoduchého sdělení.</p> <p>Rozumí pokynům učitele při práci ve třídě a dokáže na ně reagovat.</p> <p>Čte nahlas a foneticky správně přiměřeně jednoduché audio – orálně připravené texty.</p> <p>Orientuje se v obsahu jednoduchého textu, vyhledává odpovědi na otázky</p> <p>Recituje z paměti několik říkanek.</p> <p>Formuluje otázky a odpovídá na ně.</p> <p>Umí sdělit základní informace o sobě, své rodině a bydlišti.</p> <p>Požádá si o hlavní jídlo a něco k pití v restauraci.</p> <p>Porovná roční období, jídlo.</p> <p>Písemně formuluje otázky a odpovědi na ně.</p> <p>Napíše jednoduchý recept.</p> <p>Má základní poznatky o zemích dané jazykové oblasti</p> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Zvuková a grafická podoba jazyka – základní výslovnostní návyky – vyhláskovat slova abecedně; důraz a rytmus; frázový důraz; znění samohlásek;</li> <li>• Tematické okruhy – Můj život: pozdravit, představit se, říci něco o sobě a svém volném čase; Zvířata – vyprávět o svém oblíbeném zvířeti; Prázdniny: popsat, co jsem zažil o prázdninách; Jídlo – zahrát scénku v restauraci, objednat si jídlo; Svět: porovnat roční období, život lidí žijících v cizí zemi; Zábava: říci, co se chystám udělat – dívat se na televizi; popsat programy.</li> <li>• Mluvnice –<br/> Sloveso be, can, have got – otázky<br/> Přítomný čas prostý, průběhový<br/> Ukazovací zájmena<br/> Řadové číslovky<br/> Minulý čas prostý u pravidelných a nepravidelných sloves<br/> Počitatelná a nepočitatelná podstatná jména<br/> Členy a/an/the; a little/a few<br/> Stupňování přídavných jmen, porovnání<br/> as...as</li> </ul> | <p>ČJ – přednes básně</p> <p>Z – Velká Británie</p> <p>OSV – rozvoj základních dovedností pro spolupráci při nácviku a prezentaci scének</p> <p>VDO – podpora participace na rozhodnutí celku s vědomím vlastní odpovědnosti za takové rozhodnutí</p> <p>EGS – Kultivace postoje k Evropě jako širší vlasti</p> <p>MKV – podpora vědomí a tolerance kulturní difference</p> |          |

Pomůcky: Audio video techniky, počítače, časopisy, slovníky, mapy, encyklopedie, obrazový a kopírovaný materiál, názorné pomůcky.

**Vzdělávací oblast:** Jazyk a jazyková komunikace  
**Vyučovací předmět:** Anglický jazyk

**Ročník:** 7.

| Očekávané výstupy:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Průřezová témata, mezipředmětové vztahy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Poznámky |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|
| <p>Představí svoji rodinu.<br/> Pohovoří o tom, co dělal o víkendu.<br/> Dokáže postihnout hlavní smysl sdělení textu;<br/> vyhledá základní informace ve složitějším textu.<br/> Pozve kamaráda na oslavu.<br/> Představí sebe i blízkou osobu, řekne, co mají a co nemají rádi.<br/> Pohovoří o zkušenostech - co kdy zažil.<br/> Využívá slovníky.<br/> Popíše obrázek.<br/> Reaguje v nejběžnějších řečových situacích<br/> Jednoduše vyjádří svůj názor.<br/> Přednese krátkou zprávu, poradí, pohovoří o školních pravidlech.<br/> Napíše stručný dopis.<br/> Má základní poznatky o anglicky mluvících zemích.<br/> Doplní vybraná slova do slyšeného textu nebo do vybrané písně.<br/> Odpoví na otázky na základě poslechu.</p> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Zvuková a grafická podoba jazyka – základní výslovnostní návyky pro požadovanou slovní zásobu; krátké, dlouhé samohlásky; dvojhlásky, souhlásky; intonace.</li> <li>• Tematické okruhy – Můj život: představit se, říci něco o své minulosti, co jsem dělal o víkendu; Budoucnost: věda, sluneční soustava; Časy a místa, moje budoucnost – vymyslet příběh o robotech; Londýn, Velká Británie: zeptat se na cestu, hovořit o pamětihodnostech; Zkušenosti: hovořit o svých ambicích, přáních, o tom, co lidé udělali; Problémy: hovořit o školních pravidlech, napsat dopis kamarádovi</li> <li>• Mluvnice –<br/> Přítomný čas prostý/průběhový<br/> Minulý čas prostý/průběhový<br/> Budoucí čas s „will“<br/> Člen určitý „the“, neurčitý „a“/“an“<br/> Předpřítomný čas prostý<br/> Should/shouldn't; must/mustn't, don't have to</li> </ul> | <p>Z – Velká Británie, Londýn<br/> ČJ – vyprávění, dopis<br/> HV – poslech a zpěv anglických písní<br/> Dějepis – četba o známých osobnostech, historii UK<br/> OSV – uvědomování si podpory vzájemné pomoci; přijímání a respektování pravidel her<br/> EGS – Rozšiřování znalostí o cizích zemích v konfrontaci se znalostmi o České republice<br/> MKV – vysvětlení pojmů kultura, národnost, netolerance<br/> VDO – podpora komunikačních, dialogických a prezentačních dovedností<br/> EV – chápání souvislostí mezi vývojem lidské populace a vztahu k prostředí</p> |          |

Pomůcky: Audio video techniky, počítače, časopisy, slovníky, mapy, encyklopedie, obrazový a kopírovaný materiál, názorné pomůcky, hry.

**Vzdělávací oblast:** Jazyk a jazyková komunikace  
**Vyučovací předmět:** Anglický jazyk

**Ročník: 8.**

| Očekávané výstupy:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Průřezová témata, mezipředmětové vztahy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Poznámky |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|
| <p>Rozumí psanému dialogu - vyplní vynechaná slova do vět na základě paměti.</p> <p>Jednoduše převypráví přečtený nebo slyšený text.</p> <p>Ústně prezentuje známou osobnost a uvede její zkušenosti – co udělala, dokázala.</p> <p>Hovoří o zdravém životním stylu – navrhne, co jíst, jak kvalitně spát, jak sportovat, co dělat při nemoci nebo úrazu; popíše lidské tělo.</p> <p>Poprosí druhého o pomoc.</p> <p>Objedná si jídlo v restauraci.</p> <p>Čte širší okruh tištěných materiálů – časopisy, texty z internetu.</p> <p>Vyhledá jednoduché informace v autentických materiálech.</p> <p>Domluví si setkání, společenský program, nakupovat různé zboží, jízdenky, vstupenky apod.</p> <p>Užívá jednoduché obraty, vyjadřující svolení, odmítnutí, radost, politování, omluvu, prosbu.</p> <p>Napíše osobní dopis, vyjádří své zážitky, dojmy, přání.</p> <p>Napíše nebo slovně popíše hlavní smysl sdělení, včetně důležitých detailů.</p> <p>Vyplní běžný formulář a dotazník.</p> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Zvuková a grafická podoba jazyka – větný přízvuk; abecední hláskování slov – opakování; samohlásky – shodné hláskování, různá výslovnost; intonace v otázce.</li> <li>• Tematické okruhy – Minulost a přítomnost; Sláva a bohatství: vyjádřit přání, popsat představy; Zdraví a bezpečnost: hovořit o zdravém životním stylu; Hrdinové minulosti: popsat slavnou osobnost historie; Životní prostředí; Vztahy (v rodině, přátelské; generační)</li> <li>• Mluvnice -<br/> Přítomné časy, minulé časy<br/> Předpřítomný čas ve srovnání s minulým časem prostým<br/> Předpřítomný čas s „for“, „since“<br/> Vedlejší věty podmětne (who)<br/> Vedlejší věty předměté (that)<br/> Vedlejší věty příslovečné časové<br/> Should/might<br/> Sloveso +ing nebo infinitiv<br/> Trpný rod přítomný i jiných časů<br/> První kondicionál</li> </ul> | <p>Český jazyk – orientace v textu; struktura dopisu</p> <p>Občanská – objasnění, jak může poznání a hodnocení vlastní osobnosti ovlivnit vztahy s druhými lidmi</p> <p>Zeměpis</p> <p>Dějepis – rozšiřování vědomostí o významných osobnostech historie</p> <p>Hudební výchova – poslech anglických písní</p> <p>Výtvarná výchova – vytváření plakátů</p> <p>EV – otázky globálního oteplování</p> <p>MKV – multikulturalita, etnický původ</p> <p>EV – uvedení souvislostí mezi vývojem lidské populace a vztahu k životnímu prostředí</p> |          |

Pomůcky: Audio video techniky, počítače, časopisy, slovníky, mapy, encyklopedie, obrazový a kopírovaný materiál, názorné pomůcky, hry.

**Vzdělávací oblast:** Jazyk a jazyková komunikace  
**Vyučovací předmět:** Anglický jazyk

**Ročník: 9.**

| Očekávané výstupy:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Průřezová témata, mezipředmětové vztahy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Poznámky |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|
| <p>Rozpozná odlišný akcent mezi dvěma a více mluvčími.</p> <p>Rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech. Obsah jednoduše popíše.</p> <p>Rozumí obsahu jednoduché řeči týkající se osvojovaných témat, monologickým i dialogickým projevům rodilých mluvčích, pronášeným v přirozeném tempu a obsahujícím několik neznámých výrazů snadno odhadnutelných z kontextu.</p> <p>Zeptá se na základní informace a odpoví na ně.</p> <p>Reaguje v dialogických u situacích každodenního života.</p> <p>Vede jednoduchý dialog; vyjádří vlastní názor, návrh, nesouhlas.</p> <p>Mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech.</p> <p>Vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech.</p> <p>Vyhledá požadované informace v textu.</p> <p>Napiše stručný životopis.</p> <p>Vyplní běžný formulář a dotazník.</p> <p>Odhadne význam některých neznámých výrazů.</p> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Zvuková a grafická podoba jazyka – podobná výslovnost u dvojhlásek; tzv. „tichá“ písmena; znělé a neznělé souhlásky; slovní přízvuk; ukončení přičestí; vázání slov</li> <li>• Tematické okruhy – Co máš rád?; Moje problémy a starosti; Dokonalé místo pro život; Místo a čas - změna domluvené schůzky, tvoje tělo; Nebezpečný svět – varování, rady, opatrnost; Povolání; Nakupování a prodej – peníze, měna, nákup jízdenky, prodej století; Protest – odmítání</li> <li>• Mluvnice –<br/> Předpřítomný čas prostý/průběhový<br/> Minulý čas prostý ve srovnání s předpřítomným prostým<br/> Členy<br/> Budoucnost s „will“, „going to“, předpřít. čas pro vyjádření plánů<br/> První a druhý kondicionál<br/> Frázová slovesa; Způsobová slovesa v trpném rodě<br/> Přímá řeč; nepřímé otázky</li> </ul> | <p>Český jazyk – orientace v textu, struktura životopisu; Romeo a Julie</p> <p>Občanská výchova – pomoc lidem s problémy; způsob vzdělávání v USA</p> <p>Zeměpis – regiony v Anglii, USA</p> <p>Dějepis – historie popu</p> <p>Přírodopis – informace o hmyzu</p> <p>EV – vztah člověka a prostředí</p> <p>EGS – rozvoj základních vědomostí potřebných pro porozumění sociálních a kulturních odlišností mezi národy</p> <p>VDO – zainteresovaný, aktivní, otevřený postoj v životě</p> <p>OSV – analýza vlastních i cizích postojů a hodnot</p> <p>MKV – komunikace ve skupině se spolužáky různých sociokulturních skupin</p> |          |

Pomůcky: Audio video techniky, počítače, časopisy, slovníky, mapy, encyklopedie, obrazový a kopírovaný materiál, názorné pomůcky, hry



## **7.1.3 Německý jazyk**

### **Charakteristika vyučovacího předmětu**

#### **1.Vzdělávací obsah předmětu**

- zaměřuje se na nácvik porozumění mluvenému slovu, osvojení zvukové podoby jazyka a na gramatiku
- umožňuje osvojení potřebných jazykových znalostí a dovedností
- přispívá k chápání a objevování skutečností
- poskytuje jazykový základ pro komunikaci v rámci Evropy a světa
- snižuje jazykové bariéry
- umožňuje poznávat život lidí a kulturní tradice
- prohlubuje mezinárodní porozumění

#### **2.Časová dotace**

- další cizí jazyk - 2 hodiny týdně (7. – 9.ročník)

#### **3.Organizační vymezení**

- předmět vyučován ve třídě, v jazykové učebně, v počítačové učebně,
- předmět vyučován převážně v 45minutových vyučovacích jednotkách
- podle plánu tematických okruhů v blocích (celé dopoledne)
- krátkodobé projekty uplatněny na konci každé probírané lekce
- účast žáků na soutěžích
- příležitostné akce (exkurze, besedy, přednášky)

#### **Průřezová témata**

- OSV ( Sociální rozvoj)
- EGS ( Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět)
- MKV ( Lidské vztahy, Kulturní difference, Multikulturalita, Etnický původ)
- MDV ( Tvorba mediálního sdělení)
- EV ( Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí)
- VDO ( Občanská společnost a škola)

#### **4.Výchovné a vzdělávací strategie**

| <b><u>Kompetence k učení:</u></b>                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                             |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Žáci:                                                                                                                                                                                                          | Učitel:                                                                                                                                                     |
| <ul style="list-style-type: none"><li>- vybírají a využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení</li><li>- propojují získané poznatky do širších celků</li><li>- poznávají smysl a cíl učení</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>- vede žáky k ověřování výsledků</li><li>- zadává úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace</li></ul> |

| <b><u>Kompetence k řešení problémů</u></b>                                                                                |                                                                                                                            |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Žáci:                                                                                                                     | Učitel:                                                                                                                    |
| <ul style="list-style-type: none"><li>- jsou schopni pochopit problém</li><li>- umí vyhledávat vhodné informace</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>- klade vhodné otázky</li><li>- umožní volný přístup k informačním zdrojům</li></ul> |

| <b><u>Kompetence komunikativní</u></b>                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Žáci:                                                                                                                                                       | Učitel:                                                                                                                                                                                                                                                               |
| <ul style="list-style-type: none"><li>- komunikují na odpovídající úrovni</li><li>- umí naslouchat promluvám druhých lidí a vhodně na ně reagovat</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>- vede žáky k výstižnému a souvislému projevu</li><li>- vytváří příležitosti pro komunikaci mezi žáky</li><li>- vede žáky k aktivitám, které mohou být vykonávány individuálně, ve dvojicích, ve skupinách, týmech...</li></ul> |

| <b><u>Kompetence sociální a personální</u></b>                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                             |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Žáci:                                                                                                                                                                     | Učitel:                                                                                                                                                                                                                                     |
| <ul style="list-style-type: none"><li>- spolupracují ve skupině</li><li>- se podílejí na utváření příjemné atmosféry v týmu</li><li>- jsou schopni sebekontroly</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>- hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok</li><li>- vede žáky k tomu, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti</li><li>- podněcuje žáky k argumentaci</li></ul> |

| <b><u>Kompetence občanské</u></b>                                                                                                       |                                                                                                                                                                              |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Žáci:                                                                                                                                   | Učitel:                                                                                                                                                                      |
| <ul style="list-style-type: none"><li>- respektují názory ostatních</li><li>- se umí zodpovědně rozhodnout podle dané situace</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>- vede žáky k prezentaci jejich myšlenek a názorů</li><li>- vede žáky k diskusi</li><li>- vede žáky k vzájemnému naslouchání</li></ul> |

| <b><u>Kompetence pracovní</u></b>                                                               |                                                                                                                                                            |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Žáci:                                                                                           | Učitel:                                                                                                                                                    |
| <ul style="list-style-type: none"><li>- jsou schopni efektivně organizovat svou práci</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>- napomáhá při cestě ke správnému řešení</li><li>- zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu žáků</li></ul> |

## **Očekávané výstupy**

### ***POSLECH***

žák

- .. rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně
- .. rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
- .. rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat

#### **Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**

žák

- .. je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka
- .. vhodně reaguje na zadané pokyny
- .. rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování
- .. dokáže porozumět základním informacím v poslechových textech
- .. rozumí jednoduchým pokynům učitele
- .. rozumí otázkám, které se týkají základních osobních údajů (zejména jména a věku)

### ***MLUVENÍ***

žák

- .. se zapojí do jednoduchých rozhovorů
- .. sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- .. odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá

#### **Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**

žák

- .. rozšiřuje si slovní zásobu dle osvojovaných témat
- .. pozdraví a poděkuje, vyjádří souhlas a nesouhlas
- .. vhodně reaguje na otázky a umí je vytvořit
- .. sdělí své jméno a věk
- .. zvládne vyprávět s pomocí obrázků na dané osvojené téma

### ***ČTENÍ S POROZUMĚNÍM***

žák

- .. rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům
- .. rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům
- .. rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledává v něm požadovanou informaci

### **Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**

žák

.. rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

### ***PSANÍ***

žák

.. vyplní základní údaje o sobě ve formuláři

.. napíše jednoduché věty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojených témat stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení

### **Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**

žák

.. reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby

.. umí napsat krátký text v rozsahu probíraných témat

.. reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby

.. zvládne používat základní pravidla německého pravopisu

.. reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby

.. napíše krátký e-mail

**Vzdělávací oblast:** Jazyk a jazyková komunikace  
**Vyučovací předmět:** Německý jazyk  
**Ročník:** 7.

| Výstup                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Průřezová témata, mezipředm. vztahy, projekty, kurzy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Poznámky |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|
| <p><b>POSLECH:</b><br/> <b>Žák</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně</li> <li>- rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu</li> <li>- rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat</li> </ul> <p><b>MLUVENÍ:</b><br/> <b>Žák</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- se zapojí do jednoduchých rozhovorů</li> <li>- sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat</li> <li>- odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá</li> </ul> | <p>Vstupní audioorální kurz – Říkaný k nácviku výslovnosti</p> <p>Gramatické učivo:<br/> Abeceda<br/> Slovosled věty oznamovací<br/> Tvoření otázek<br/> Zájmena osobní<br/> Zájmena mein, dein, wer<br/> Sloveso „sein“<br/> Pravidelná slovesa v jedn.č. a přít. čase<br/> Člen určitý a neurčitý<br/> Přídavná jména v přísudku<br/> Vazba „von“<br/> Otázka zjišťovací a doplňovací<br/> Posouzení „richtig“ x „falsch“<br/> Sloveso „haben“<br/> 4.pád podst. jmen s neurč. členem<br/> 4.pád podst. jmen s urč. členem<br/> Zápor „nicht“ a „kein“<br/> Způsobové sloveso „mögen“<br/> Časové údaje s předložk. „um, am, im“<br/> Množné číslo některých podst. jmen<br/> Tykání x vykání</p> | <p>OSV – Osobnostní rozvoj-<br/> rozvoj schopnosti<br/> poznávání, sebepoznání a<br/> sebepojetí, kreativita<br/> OSV- Sociální rozvoj-<br/> poznávání lidí, mezilidské<br/> vztahy, komunikace,<br/> kooperace a kompetice<br/> OSV – Morální rozvoj –<br/> řešení problému a<br/> rozhodovací dovednosti,<br/> hodnoty, postoje, praktická<br/> etika<br/> VDO – občanská společnost<br/> a škola<br/> EGS – Evropa a svět nás<br/> zajímá, objevujeme Evropu<br/> a svět, jsme Evropané<br/> MKV – etnický původ,<br/> multikulturalita</p> |          |

| Výstup                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Průřezová témata,<br>mezipředm. vztahy,<br>projekty, kurzy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Poznámky |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|
| <p>ČTENÍ S POROZUMĚNÍM:</p> <p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům</li> <li>- rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům</li> <li>- rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledává v něm požadovanou informaci</li> </ul> <p>PSANÍ:</p> <p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- vyplní základní údaje o sobě ve formuláři</li> <li>- napíše jednoduché věty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojených témat</li> <li>- stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení</li> </ul> | <p>Témata:</p> <p>Pozdravy</p> <p>Dny v týdnu</p> <p>Číslovky 0 – 100</p> <p>Barvy</p> <p>Moje rodina</p> <p>Jména</p> <p>Představování, poděkování</p> <p>Adresa, telefon</p> <p>Škola a školní potřeby</p> <p>Činnosti, koníčky</p> <p>Kamarádi, hry, hračky</p> <p>Narozeniny a oslava</p> <p>Pozvání, blahopřání</p> <p>Vánoce</p> <p>Velikonoce</p> | <p>EV – vztah člověka k prostředí</p> <p>MEV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p> <p>Mezipředmětové vztahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- český jazyk,</li> <li>- anglický jazyk</li> <li>- přírodopis,</li> <li>- zeměpis, (ekologie),</li> <li>- dějepis,</li> <li>- výpočetní technika,</li> <li>- výtvarná výchova,</li> <li>- hudební výchova,</li> <li>- občanská výchova,</li> </ul> |          |

**Vzdělávací oblast:** Jazyk a jazyková komunikace  
**Vyučovací předmět:** Německý jazyk  
**Ročník:** 8.

| Výstup                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Průřezová témata, mezipředm. vztahy, projekty, kurzy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Poznámky                                                                               |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------|
| <p><b>POSLECH:</b><br/> <b>Žák</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně</li> <li>- rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu</li> <li>- rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat</li> </ul> <p><b>MLUVENÍ:</b><br/> <b>Žák</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- se zapojí do jednoduchých rozhovorů</li> <li>- sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat</li> <li>- odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá</li> </ul> | <p>Gramatické učivo:</p> <p>Úvod do časování nepravidelných sloves a sloves s odlučitelnou předponou</p> <p>Předložka „in“ se 3. a 4. pádem</p> <p>Předložky se 3. pádem</p> <p>Časování způsobových sloves (können, müssen,)</p> <p>Číslovky do 100 000</p> <p>Množné číslo některých podst. jmen</p> <p>Vazby „ich fahre mit ...“, „tut mir weh...“</p> <p>Předložka „nach“ („reisen nach“)</p> <p>Časování slovesa „fahren“</p> <p>Časování neprav. sloves v přít. čase</p> <p>Slovesa s odluč. předponou</p> <p>Vazba „es gibt“</p> <p>Prívlastňovací zájmena</p> <p>Časování slovesa „möchten“</p> <p>Zákl. matematické úkony</p> | <p>OSV – Osobnostní rozvoj-<br/>rozvoj schopnosti poznávání,<br/>sebezpoznaní a sebepojetí,<br/>kreativita</p> <p>OSV- Sociální rozvoj-<br/>poznávání lidí, mezilidské<br/>vztahy, komunikace, kooperace<br/>a kompetice</p> <p>OSV – Morální rozvoj – řešení<br/>problému a rozhodovací<br/>dovednosti, hodnoty, postoje,<br/>praktická etika</p> <p>EGS - Objevujeme Evropu a<br/>svět, Evropa a svět nás zajímá,<br/>Jsme Evropané</p> <p>MKV - Multikulturalita<br/>- Etnický původ</p> <p>EV - Vztah člověka k prostředí</p> <p>MDV - Tvorba mediálního<br/>sdělení</p> <p>Mezipředmětové vztahy:<br/>- český jazyk, přírodopis,<br/>zeměpis, (ekologie),<br/>dějepis, výpočetní technika,<br/>výtvarná výchova, hudební<br/>výchova, občanská výchova,<br/>ostatní cizí jazyky</p> | <p><u>Jazykové<br/>prostředky:</u><br/>vyplývají<br/>z obsahu použité<br/>učebnice</p> |

| Výstup                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Průřezová témata,<br>mezipředm. vztahy,<br>projekty, kurzy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Poznámky |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|
| <p>ČTENÍ S POROZUMĚNÍM:</p> <p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům</li> <li>- rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům</li> <li>- rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledává v něm požadovanou informaci</li> </ul> <p>PSANÍ:</p> <p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- vyplní základní údaje o sobě ve formuláři</li> <li>- napíše jednoduché věty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojených témat</li> <li>- stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení</li> </ul> | <p>Témata:</p> <p>Reálie Německa, Rakouska, Švýcarska</p> <p>Byt, bydlení</p> <p>Denní a týdenní program</p> <p>Škola – rozvrh hodin</p> <p>Nakupování</p> <p>Cestování, dopravní prostředky</p> <p>Části těla, nemoc</p> <p>Roční období, počasí.</p> <p>Oblečení</p> <p>Vánoce</p> <p>Velikonoce</p> | <p>EV – vztah člověka k prostředí</p> <p>MEV – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality</p> <p>Mezipředmětové vztahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- český jazyk,</li> <li>- anglický jazyk</li> <li>- přírodopis,</li> <li>- zeměpis, (ekologie),</li> <li>- dějepis,</li> <li>- výpočetní technika,</li> <li>- výtvarná výchova,</li> <li>- hudební výchova,</li> <li>- občanská výchova,</li> </ul> |          |

**Vzdělávací oblast:** Jazyk a jazyková komunikace  
**Vyučovací předmět:** Německý jazyk  
**Ročník:** 9.

| Výstup                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Průřezová témata, mezipředm. vztahy, projekty, kurzy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Poznámky |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|
| <p><b>POSLECH:</b><br/> Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně</li> <li>- rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu</li> <li>- rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat</li> </ul> <p><b>MLUVENÍ:</b><br/> Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- se zapojí do jednoduchých rozhovorů</li> <li>- sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat</li> <li>- odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá</li> </ul> | <p>Gramatické učivo:</p> <p>Časování způsob. sloves<br/> Preteritum: „sein“, „haben“<br/> Rozkazovací způsob<br/> Číslo do 1 000 000<br/> Množné číslo podstatných jmen<br/> 3. pád množného čísla<br/> Minulý čas - perfektum<br/> Zájmena osobní a přivlastňovací<br/> Předložky se 3. a 4.pádem<br/> Stupňování „gern“ a „gut“</p> | <p>OSV – Osobnostní rozvoj-<br/> rozvoj schopnosti<br/> poznávání, sebepoznání a<br/> sebepojetí, kreativita<br/> OSV- Sociální rozvoj-<br/> poznávání lidí, mezilidské<br/> vztahy, komunikace,<br/> kooperace a kompetice<br/> OSV – Morální rozvoj –<br/> řešení problému a<br/> rozhodovací dovednosti,<br/> hodnoty, postoje, praktická<br/> etika<br/> VDO – občanská společnost<br/> a škola<br/> EGS – Evropa a svět nás<br/> zajímá, objevujeme Evropu<br/> a svět, jsme Evropané<br/> MKV – kulturní diference,<br/> lidské vztahy, etnický původ<br/> multikulturalita<br/> EV – vztah člověka<br/> k prostředí, lidské aktivity a<br/> problémy životního<br/> prostředí</p> |          |

| Výstup                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Průřezová témata,<br>mezipředm. vztahy,<br>projekty, kurzy                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | <u>Poznámky</u>                                                       |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------|
| <p>ČTENÍ S POROZUMĚNÍM:</p> <p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům</li> <li>- rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům</li> <li>- rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledává v něm požadovanou informaci</li> </ul> <p>PSANÍ:</p> <p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- vyplní základní údaje o sobě ve formuláři</li> <li>- napíše jednoduché věty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojených témat</li> <li>- stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení</li> </ul> | <p>Témata:</p> <p>Škola – třída, rozvrh hodin, příkazy, škola v Německu</p> <p>Zvířata – v ZOO, na statku, v lese, na louce, u vody, ve vzduchu. U zvěrolékaře.</p> <p>Volný čas – Koníčky, prázdniny v Rakousku, narozeniny</p> <p>Bydlení – dům, byt, místnosti, město, venkov</p> <p>Vánoce</p> <p>Velikonoce</p> | <p>MEV – stavba mediálních sdělení</p> <p>Mezipředmětové vztahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- český jazyk,</li> <li>- anglický jazyk</li> <li>- přírodopis,</li> <li>- zeměpis, (ekologie),</li> <li>- dějepis,</li> <li>- výpočetní technika,</li> <li>- výtvarná výchova,</li> <li>- hudební výchova,</li> <li>- občanská výchova,</li> </ul> | <p><u>Jazykové prostředky vyplývají z obsahu použité učebnice</u></p> |

## **7.2. Matematika a její aplikace**

### **Matematika**

#### **Charakteristika vyučovacího předmětu**

Vyučovací předmět matematika obsahově vychází ze vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace a je rozdělen na tematické okruhy: Čísla a početní operace; Číslo a proměnná; Závislosti, vztahy a práce s daty; Geometrie v rovině a prostoru; Nestandardní aplikační úlohy a problémy.

Všechny okruhy sledují společný cíl využití matematických dovedností v běžném životě a pomáhá žákům získávat matematickou gramotnost, které povedou k trvalému využívání matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech a rozvíjení kombinatorického i logického myšlení.

Předmět je založen především na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty, které rozvíjí prostorovou představivost a tvořivost. Přispívá současně k rozvoji abstraktního a logického myšlení a učí užití matematiky v reálných situacích. Vytváří předpoklady pro další studium.

#### **1.Obsahové vymezení :**

Vzdělávání zaměřeno na:

- užití matematiky v reálných situacích
- osvojení pojmů, matematických postupů
- rozvoj abstraktního a exaktního myšlení
- logické a kritické usuzování

#### **2.Časové vymezení :**

Vyučuje se:

- v 6. roč. - 4 hod. týdně
- v 7., 8. a 9. roč. – 5 hod. týdně

#### **3.Organizační vymezení:**

Předmět převážně vyučován v hodinových vyučovacích jednotkách. Výuka probíhá ve třídách nebo je realizována v učebně matematiky a učebně informatiky. Žáci pracují v rámci celé třídy, v jednotlivých skupinách, dvojicích i individuálně. Je realizována tematická výuka a krátkodobé projekty. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, matematickou symboliku a způsoby jejich užití.

#### **Mezipředmětové vztahy:**

Matematika je úzce spjata s ostatními předměty. Jedná se zvláště o fyziku a chemii, ale i o zeměpis a dějepis.

#### **Průřezová témata, která prolínají předmětem:**

OSV, EV, EGS

#### **4.Výchovné vzdělávací strategie**

| <b><i>Kompetence k učení:</i></b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Žáci:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | <b>Učitel:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <ul style="list-style-type: none"><li>- osvojování základních matematických pojmů, vztahů postupnou abstrakcí a zobecnováním reálných jevů<ul style="list-style-type: none"><li>- vytváření zásoby matematických nástrojů (pojmů a vztahů, algoritmů, metod řešení úloh)</li></ul></li><li>- využívání prostředků výpočetní techniky</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>- zařazuje metody, při kterých docházejí k řešení a závěrům žáci sami</li><li>- vede žáky k plánování postupů úkolů</li><li>- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů</li><li>- zadává úkoly s využitím informačních a komunikačních technologií</li><li>- vede žáky k aplikaci znalostí v ostatních vyučovacích předmětech a v reálném životě</li></ul> |

| <b><i>Kompetence k řešení problémů</i></b>                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                            |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Žáci:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                | <b>Učitel:</b>                                                                                                                                                             |
| <ul style="list-style-type: none"><li>- zjišťují, že realita je složitější než její matematický model</li><li>- provádějí rozbor problému a plánu řešení, odhadování výsledků</li><li>- učí se zvolit správný postup při řešení slovních úloh a reálných problémů</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení</li><li>- vede žáky k ověřování výsledků</li></ul> |

| <b>Kompetence komunikativní</b>                                                                                                                           |                                                                                                                                             |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Žáci:</b>                                                                                                                                              | <b>Učitel:</b>                                                                                                                              |
| <ul style="list-style-type: none"><li>- zdůvodňují matematické postupy</li><li>- vytvářejí hypotézy</li><li>- komunikují na odpovídající úrovni</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>- vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky</li><li>- podle potřeby pomáhá žákům</li></ul> |

| <b>Kompetence sociální a personální</b>                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                              |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Žáci:</b>                                                                                                                                                                                              | <b>Učitel:</b>                                                                                                                                               |
| <ul style="list-style-type: none"><li>- spolupracují ve skupině</li><li>- se podílejí na utváření příjemné atmosféry v týmu</li><li>- učí se věcně argumentovat, učí se schopnosti sebekontroly</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat</li><li>- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování</li></ul> |

| <b>Kompetence občanské</b>                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Žáci:</b>                                                                                                                                                                          | <b>Učitel:</b>                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- respektují názory ostatních</li> <li>- si formují volní a charakterové rysy</li> <li>- se zodpovědně rozhodují podle dané situace</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé</li> <li>- umožňuje, aby žáci na základě jasných kritérií hodnotili svoji činnost nebo její výsledky</li> <li>- se zajímá, jak vyhovuje žákům způsob jeho výuky</li> </ul> |

| <b>Kompetence pracovní</b>                                                                                                       |                                                                                                                                              |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Žáci:</b>                                                                                                                     | <b>Učitel:</b>                                                                                                                               |
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- si zdokonalují grafický projev</li> <li>- efektivně organizují vlastní práci</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- požaduje dodržování dohodnuté kvality, termínů</li> <li>- vede žáky k ověřování výsledků</li> </ul> |

## Očekávané výstupy

### ČÍSLO A PROMĚNNÁ

žák

- .. provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu
- .. zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor
- .. modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel
- .. užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)
- .. řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů
- .. řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)
- .. matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním
- .. formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav
- .. analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel

### Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- .. písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí víceciferná čísla, dělí se zbytkem
- .. čte desetinná čísla, zná jejich zápis a provádí s nimi základní početní operace
- ...zvládá orientaci na číselné ose - umí zobrazit desetinné číslo
- .. umí pracovat se zlomky a smíšenými čísly, používá vyjádření vztahu celek – část (zlomek, desetinné číslo, procento)
- .. rozlišuje kladná a záporná čísla, umí zobrazit celá čísla na číselné ose
- .. provádí odhad výsledku a umí čísla porovnávat a zaokrouhlovat v oboru do 1 000 000

## **ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY**

žák

- .. vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data
- .. porovnává soubory dat
- .. určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti
- .. vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem
- .. matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů

### **Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**

žák

- .. umí používat měřítko u map a plánů
- .. vyhledává a třídí data, umí porovnávat data
- .. vypracuje jednoduchou tabulku
- .. užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, času, obsahu, objemu
- .. zvládá početní úkony s penězi
- .. chápe pojem 1 %, procentová část, počet procent, základ
- .. řeší jednoduché úlohy na procenta

## **GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU**

žák

- .. zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku
- .. charakterizuje a třídí základní rovinné útvary
- .. určuje velikost úhlu měřením a výpočtem
- .. odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů
- .. využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh
- .. načrtne a sestrojí rovinné útvary
- .. užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků
- .. načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osově souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar
- .. určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti
- .. odhaduje a vypočítá objem a povrch těles
- .. načrtne a sestrojí síť základních těles
- .. načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině
- .. analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu

### **Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**

žák

- .. vyznačuje, rýsuje a měří jednoduché úhly, provádí jednoduché konstrukce
- .. sestrojí základní rovinné útvary ve středové a osově souměrnosti
- .. vypočítá obvod a obsah trojúhelníka, čtverce, obdélníka
- .. rozeznává a rýsuje základní rovinné útvary
- .. vypočítá povrch a objem kvádra, krychle
- .. sestrojí síť základních těles
- .. zobrazuje jednoduchá tělesa

- .. provádí jednoduché konstrukce
- .. odhaduje délku úsečky, určí délku lomené čáry, graficky sčítá a odčítá úsečky
- .. umí zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami
- .. používá technické písmo a čte a rozumí jednoduchým technickým výkresům

## **NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY**

žák

- .. užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací
- .. řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí

## **Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**

žák

- .. samostatně řeší praktické úlohy
- .. hledá různá řešení předložených situací
- .. aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí
- .. využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh

**Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace**

**Vyučovací předmět: Matematika**

**Ročník: 6.**

| Očekávané výstupy:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Průřezová témata,<br>*mezipředmětové vztahy                 | Poznámky |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------|----------|
| <b>Číslo a početní operace</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- umí základní početní operace s přirozenými čísly</li> <li>- dělí dvojciferným číslem</li> <li>- sčítá a odčítá desetinná čísla</li> <li>- násobí přirozená čísla čísly desetinnými</li> <li>- ovládá přednosti početních výkonů</li> </ul><br><b>Geometrie v rovině a prostoru</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- zná základní geometrické obrazce</li> <li>- užívá jednoduché konstrukce</li> <li>- sestrojí kolmici, rovnoběžku</li> <li>- vypočítá obvod, obsah čtverce a obdélníka</li> <li>- ovládá převody délek a obsahu</li> </ul> | <b>Rozšířené opakování<br/>1. až 5. ročníku</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- přirozená čísla - porovnávání, zaokrouhlování</li> <li>- přirozená čísla – sčítání, odčítání, násobení a dělení</li> <li>- dělení dvojciferným číslem</li> <li>- desetinná čísla – sčítání, odčítání</li> <li>- násobení a dělení desetinného čísla číslem přirozeným</li> <li>- přednosti početních výkonů</li> <li>- základní geometrické obrazce</li> <li>- konstrukce kolmice, rovnoběžky, čtverce, obdélníka</li> <li>- výpočet obvodu, obsahu čtverce a obdélníka</li> <li>- využití ve slovních úlohách</li> <li>- převody jednotek délky a obsahu</li> <li>- povrch krychle, kvádru bez vzorce – síť</li> </ul> | <p>* Fy – převody jednotek, obsah pozemku, měření délky</p> |          |

| Očekávané výstupy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Průřezová témata,<br>* mezipředmětové vztahy | Poznámky                                       |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------|------------------------------------------------|
| <b>Číslo a proměnná</b><br><b>Desetinná čísla</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- chápe pojem desetinné číslo</li> <li>- zapisuje a zobrazuje desetinné číslo na číselné ose</li> <li>- umí porovnat, zaokrouhlit desetinná čísla</li> <li>- umí je sčítat, odčítat, násobit a dělit</li> <li>- umí převádět jednotky</li> <li>- umí vypočítat aritmetický průměr</li> <li>- analyzuje a řeší problémy ve slovních úlohách</li> <li>- provádí operace s desetinnými čísly</li> <li>- umí vyjádřit část celku zlomkem</li> <li>- rozliší označení čísla zlomkem a desetinným číslem</li> </ul> | <b>Aritmetika</b><br><b>Desetinná čísla</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- čtení a zápis desetinných čísel</li> <li>- zobrazení na číselné ose</li> <li>- porovnávání desetinných čísel</li> <li>- zaokrouhlování desetinných čísel</li> <li>- sčítání a odčítání desetinných čísel</li> <li>- násobení a dělení desetinných čísel 10, 100, 1000 ...</li> <li>- slovní úlohy</li> <li>- vyjádření celku zlomky</li> </ul> | *Fy, Ch, D – číselná osa, výpočty            | M-9-1-02<br>M-9-1-04<br>M-9-1-02p<br>M-9-1-06p |
| <b>Kladná a záporná čísla</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- rozlišuje kladná a záporná čísla</li> <li>- umí zobrazit kladná a záporná čísla na číselné ose</li> <li>- chápe pojem opačné číslo</li> <li>- určí absolutní hodnotu čísla a chápe její geometrický význam</li> <li>- provádí početní operace s celými čísly</li> <li>- analyzuje a řeší problémy, modeluje konkrétní situace a v nich využívá matematický aparát v oboru celých čísel</li> </ul>                                                                                                                               | <b>Celá čísla</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- kladná a záporná celá čísla</li> <li>- zobrazení na číselné ose</li> <li>- porovnávání celých čísel</li> <li>- absolutní hodnota čísla</li> <li>- početní operace s celými čísly</li> <li>- slovní úlohy s celými čísly</li> </ul>                                                                                                                                       | *Fy, Ch, D – číselná osa, výpočty            | M-9-1-01<br><br>M-9-1-01p<br>M-9-1-06p         |



| Očekávané výstupy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Průřezová témata,<br>* mezipředmětové vztahy                                                                   | Poznámky                                                                                                                             |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Trojúhelníky</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- dokáže poznat, označit i určit základní prvky tvořící a určující trojúhelník</li> <li>- rozezná vnitřní a vnější úhly</li> <li>- načrtne a sestrojí trojúhelník ze tří stran</li> <li>- rozezná různé druhy trojúhelníků</li> <li>- umí sestrojit trojúhelníky podle vět sss, sus, usu</li> <li>- umí sestrojit opsanou a vepsanou kružnici</li> </ul> | <b>Trojúhelníky</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- trojúhelník. základní pojmy, vnitřní a vnější úhly, výšky, těžnice, střední příčky</li> <li>- konstrukce trojúhelníku ze tří stran</li> <li>- rovnoramenný a rovnostranný trojúhelník</li> <li>- rozumí pojmům vnitřní a vnější úhel</li> <li>- sestrojení podle vět sss, sus, usu</li> <li>- kružnice opsaná, vepsaná</li> </ul> | * Fy – měření pozemku                                                                                          | M-9-3-01<br>M-9-3-02<br>M-9-3-04<br>M-9-3-06<br>M-9-3-07<br>M-9-3-13<br>M-9-3-04p<br>M-9-3-06p                                       |
| <b>Kvádr, krychle</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- dokáže načrtnout i sestrojit prostorové zobrazení, sestrojit síť kváдру a krychle</li> <li>- vypočítá objem kváдру a krychle</li> <li>- využívá znalostí při řešení slovních úloh</li> <li>- sestrojí síť základních těles</li> </ul>                                                                                                                | <b>Objem a povrch kváдру a krychle</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- zobrazení kváдру a krychle</li> <li>- objem a povrch kváдру a krychle</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                               | * Fy – měření objemu tělesa, objemové jednotky, převody<br>OSV – rozvoj schopností poznávání – řešení problémů | M-9-3-01<br>M-9-3-03<br>M-9-3-09<br>M-9-3-10<br>M-9-3-11<br>M-9-3-12<br>M-9-3-13<br>M-9-3-03p<br>M-9-3-10p<br>M-9-3-11p<br>M-9-3-12p |

| Očekávané výstupy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Učivo                                                                                                                                                                        | Průřezová témata,<br>* mezipředmětové vztahy | Poznámky                                                                   |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------|
| <b>Rovinné útvary</b><br><b>Čtyřúhelníky</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- charakterizuje pojem rovnoběžník</li> <li>- rozlišuje typy rovnoběžníků a umí je sestrojit</li> <li>- odhaduje a vypočítává obvod a obsah rovnoběžníků</li> <li>- zná pojem lichoběžník</li> <li>- dokáže vypočítat obvod a obsah lichoběžníku</li> <li>- zvládá jednoduché konstrukční úlohy</li> </ul> | <b>Čtyřúhelníky</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- základní pojmy</li> <li>- rovnoběžníky</li> <li>- obsah a obvod rovnoběžníků</li> <li>- lichoběžníky</li> </ul> |                                              | M-9-3-01<br>M-9-3-02<br>M-9-3-03<br>M-9-3-13<br><br>M-9-3-04p<br>M-9-3-06p |

**Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace**  
**Vyučovací předmět: Matematika**

**Ročník: 7.**

| Očekávané výstupy:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Průřezová témata,<br>* mezipředmětové vztahy | Poznámky                                           |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------|----------------------------------------------------|
| <b>Číslo a proměnná</b><br><b>Zlomky</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- porozumí pojmu celek a část celku</li> <li>- dokáže část celku zapsat pomocí zlomku</li> <li>- znázorní části celků na číselné ose</li> <li>- chápe proces krácení a rozšiřování zlomků a využívá této znalosti při porovnávání zlomků</li> <li>- umí převádět smíšená čísla na zlomek a obráceně</li> <li>- provádí matematické operace se zlomky</li> <li>- analyzuje a řeší jednoduché problémy, využívá při řešení slovních úloh</li> <li>- převádí zlomky na desetinná čísla a obráceně</li> </ul> | <b>Aritmetika</b><br><b>Zlomky</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- pojem zlomku</li> <li>- znázornění na číselné ose</li> <li>- krácení, rozšiřování</li> <li>- porovnávání podle velikosti</li> <li>- smíšená čísla</li> <li>- operace se zlomky</li> <li>- slovní úlohy</li> <li>- zlomky a desetinná čísla</li> </ul> | * Fy, Ch – chemické a fyzikální výpočty      | M-9-1-01<br>M-9-1-04<br><br>M-9-1-01p<br>M-9-1-04p |
| <b>Racionální čísla</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- chápe pojem racionální číslo</li> <li>- umí porovnat racionální čísla</li> <li>- umí početní operace s racionálními čísly</li> <li>- umí výpočty aplikovat ve slovních úlohách</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | <b>Racionální čísla</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- sčítání, odčítání, násobení a dělení racionálních čísel</li> <li>- porovnání racionálních čísel</li> <li>- slovní úlohy</li> </ul>                                                                                                                               |                                              | M-9-1-01<br>M-9-1-01p                              |

| Očekávané výstupy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Průřezová témata,<br>* mezipředmětové vztahy                                                                                           | Poznámky                                                                                                    |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Poměr, měřítko,<br/>přímá a nepřímá úměrnost</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- porozumí pojmu poměr a převrácený poměr</li> <li>- umí vyjádřit poměr mezi zadanými hodnotami</li> <li>- porozumí pojmu poměr a převrácený poměr</li> <li>- používá vědomosti o poměru při práci s plánem a mapou</li> <li>- dokáže změnit velikost čísla v daném poměru</li> <li>- porozumí vztahům přímá a nepřímá úměrnost</li> <li>- chápe pojem úměra a využívá trojčlenku k řešení příslušných úloh</li> <li>- dokáže analyzovat problém a řeší složitější slovní úlohy</li> </ul> | <b>Poměr, měřítko,<br/>přímá a nepřímá úměrnost</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- poměr, převrácený poměr</li> <li>- měřítko plánu a mapy</li> <li>- změna čísla v daném poměru</li> <li>- přímá úměrnost</li> <li>- nepřímá úměrnost</li> <li>- úměra; trojčlenka</li> <li>- složitější úlohy na trojčlenku</li> </ul> | * Z – měřítko mapy<br><br>OSV – práce s mapou, poměr v domácnosti, sportu, průmyslu                                                    | M-9-1-01<br>M-9-1-04<br>M-9-1-05<br>M-9-2-02<br>M-9-2-03<br>M-9-2-04<br>M-9-1-05p<br>M-9-2-02p<br>M-9-2-04p |
| <b>Procenta</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- chápe pojmy celek, základ, 100% a 1%</li> <li>- analyzuje úlohy s výpočtem počtu procent, základu, procentové části</li> <li>- zvládá aplikační úlohy na procenta</li> <li>- je schopen logické úvahy a nalézá různá řešení</li> <li>- dokáže správně sestavit různé tabulky a grafy pomocí procentního počtu</li> </ul>                                                                                                                                                                                                     | <b>Procenta</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- pojem procenta</li> <li>- řeší slovní úlohy na procenta</li> <li>- procenta v tabulkách a grafech</li> <li>- řeší jednoduché úlohy na procenta</li> </ul>                                                                                                                 | * Ch – koncentrace<br>EV – Lidské aktivity a problémy živ. prostředí – stav ovzduší<br>přítomnost škodlivých látek<br>OSV - kreativita | M-9-1-04<br>M-9-1-06<br><br>M-9-1-06p                                                                       |

| Očekávané výstupy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                       | Průřezová témata,<br>* mezipředmětové vztahy | Poznámky                         |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------|----------------------------------|
| <b>Druhá mocnina a odmocnina</b><br><br>- určí druhou mocninu odmocninu výpočtem, pomocí tabulek a kalkulačky<br>- užívá druhou mocninu a odmocninu ve výpočtech                                                                                                                                                                                                                            | <b>Druhá mocnina a odmocnina</b><br><br>- druhá mocnina<br>- druhá odmocnina                                                                                                                                                                                                |                                              | M-9-1-08<br>M-9-2-02<br>M-9-2-03 |
| <b>Mocniny s přirozeným mocnitelem a operace s nimi</b><br><br>- zapíše čísla ve tvaru $a \cdot 10^n$ (n je celé číslo)<br>- určí třetí mocniny pomocí tabulek<br>- orientuje se v hodnotách mocnin záporných čísel a nuly<br>- provádí početní operace s mocninami (sčítá, odčítá, násobí, dělí, umocňuje)<br>- řeší problémy, ve kterých se objevují mocniny s nekladným celým mocnitelem | <b>Mocniny s přirozeným mocnitelem a operace s nimi</b><br><br>- mocniny s přirozenými mocniteli<br>- určování třetích mocnin pomocí tabulek<br>- mocniny záporného čísla, nuly a kladného čísla<br>- početní operace s mocninami<br>- mocniny s nekladným celým mocnitelem | * Fy – zápis jednotek fyzikálních veličin    | M-9-1-08<br>M-9-2-02<br>M-9-2-03 |
| <b>Výrazy (1.část)</b><br><br>- rozumí pojmu číselný výraz<br>- určí hodnotu číselného výrazu<br>- chápe pojem proměnná, výraz s proměnnou<br>- rozliší jednočlen a mnohočlen                                                                                                                                                                                                               | <b>Výrazy a jejich užití</b><br><br>- proměnná a výraz, číselný výraz<br>- výraz s proměnnou<br>- jednočlen a mnohočlen<br>- sčítání a odčítání jednočlenů a mnohočlenů                                                                                                     |                                              | M-9-1-07                         |

| Očekávané výstupy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Učivo                                                                                                                                                                                   | Průřezová témata,<br>* mezipředmětové vztahy              | Poznámky              |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------|-----------------------|
| <b>Lineární rovnice (1.část)</b><br><br>- užívá a zapisuje vztah rovnosti<br>- řeší lineární rovnice pomocí ekvivalentních úprav<br>- provádí zkoušku řešení                                                                                                                                                                             | <b>Rovnice</b><br><br>- rovnost a její vlastnosti<br>- lineární rovnice s jednou neznámou                                                                                               | * Fy – vztahy mezi veličinami,<br>řešení fyzikálních úloh | M-9-1-08              |
| <b>Geometrie v rovině a prostoru</b><br><b>Shodnost, středová souměrnost,</b><br><b>osová souměrnost</b><br><br>- umí definovat shodnost, rozezná shodné rovinné útvary, užívá věty o shodnosti trojúhelníků v početních a konstrukčních úlohách<br>- dokáže sestrojit trojúhelník z daných prvků<br>- sestrojí útvary středově souměrné | <b>Geometrie</b><br><b>Shodnost, středová souměrnost,</b><br><b>osová souměrnost</b><br><br>- shodnost rovinných útvarů<br>- shodnost trojúhelníků<br>- středová souměrnost             |                                                           | M-9-3-08<br>M-9-3-08p |
| <b>Další shodná zobrazení v rovině</b><br><br>- zobrazí rovinné útvary v posunutí a otáčení<br>- u složitějších úloh využívá kombinačních schopností v úlohách z jiných oblastí, než je matematika                                                                                                                                       | <b>Další shodná zobrazení v rovině</b><br><br>- zobrazí rovinné útvary v posunutí a otáčení<br>- u složitějších úloh využívá kombinačních schopností v úlohách z jiných oblastí, než je |                                                           | M-9-3-08<br>M-9-3-08p |

**Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace**

**Vyučovací předmět: Matematika**

**Ročník: 8.**

| Očekávané výstupy:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Průřezová témata,<br>* mezipředmětové vztahy | Poznámky                                 |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------|------------------------------------------|
| <b>Číslo a proměnná</b><br><b>Pythagorova věta a její užití</b><br><br>- umí odvodit Pythagorovu větu<br>- využívá poznatků při výpočtu stran pravoúhlého trojúhelníku<br>- analyzuje úkoly s problémy, řeší slovní úlohy s využitím Pythagorovy věty<br>- užívá logické úvahy při řešení úloh a problémů<br>- určí čísla, která patří do množiny R                                                                             | <b>Aritmetika</b><br><b>Pythagorova věta a její užití</b><br><br>- Pythagorova věta<br>- výpočet délek stran pravoúhlého trojúhelníku<br>- využití Pythagorovy věty k řešení dalších úloh<br>- iracionální čísla, reálná čísla                                                                        | <br><br>* D – starověké Řecko                | <br><br>M-9-1-08<br>M-9-2-02<br>M-9-2-03 |
| <b>Výrazy (2.část)</b><br><br>- rozumí pojmu číselný výraz<br>- určí hodnotu číselného výrazu<br>- chápe pojem proměnná, výraz s proměnnou<br>- rozliší jednočlen a mnohočlen<br>- zapíše pomocí výrazu s proměnnou slovní text<br>- provádí početní operace s výrazy (sčítání, odčítání, násobení, dělení)<br>- užívá pravidla pro určení druhé mocniny dvojčlenu a rozdílu druhých mocnin<br>- upravuje mnohočleny na součiny | <b>Výrazy a jejich užití</b><br><br>- proměnná a výraz, číselný výraz<br>- výraz s proměnnou<br>- jednočlen a mnohočlen<br>- sčítání a odčítání jednočlenů a mnohočlenů<br>- násobení výrazů<br>- druhá mocnina dvojčlenu, rozdíl druhých mocnin<br>- dělení mocnin<br>- úpravy mnohočlenů na součiny |                                              | <br><br>M-9-1-07                         |

| Očekávané výstupy                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Učivo                                                                                                                                                                                                                                            | Průřezová témata,<br>* mezipředmětové vztahy           | Poznámky             |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------|----------------------|
| <b>Lineární rovnice (2.část)</b><br><br>- užívá a zapisuje vztah rovnosti<br>- řeší lineární rovnice pomocí ekvivalentních úprav<br>- provádí zkoušku řešení<br>- analyzuje problém a dokáže následně sestavit lineární rovnici a řeší ji<br>- dokáže vyloučit neznámou z různých vzorců          | <b>Lineární rovnice</b><br><br>- rovnost a její vlastnosti<br>- lineární rovnice s jednou neznámou<br>- slovní úlohy řešené rovnicemi<br>- výpočet neznámé ze vzorce                                                                             | * Fy – vztahy mezi veličinami, řešení fyzikálních úloh | M-9-1-08             |
| <b>Soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými</b><br><br>- dovede určit počet řešení lineární rovnice se dvěma neznámými<br>- řeší soustavy dvou lineárních rovnic známými metodami<br>- využívá znalostí k řešení slovních úloh pomocí soustav dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými | <b>Soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými</b><br><br>- lineární rovnice se dvěma neznámými<br>- soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými<br>- slovní úlohy řešené pomocí soustav dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými | * Ch – směsi<br>* Fy – pohyb, práce                    | M-9-1-02<br>M-9-1-08 |
| <b>Rovnice s neznámou ve jmenovateli</b><br><br>- dovede určit počet řešení lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli                                                                                                                                                                            | <b>Rovnice s neznámou ve jmenovateli</b><br><br>- využití znalosti o lomených výrazech                                                                                                                                                           |                                                        | M-9-1-08             |

| Očekávané výstupy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Průřezová témata,<br>* mezipředmětové vztahy                              | Poznámky                                                                                                           |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Lomené výrazy a jejich užití</b><br><br>- rozpozná lomený výraz<br>- určí společného jmenovatele lomených výrazů<br>- krátí a rozšiřuje výrazy<br>- provádí takové početní výkony s lomenými výrazy, aby výsledkem operací byl zjednodušený výraz<br>- řeší lineární operace s neznámou ve jmenovateli s využitím znalostí o výrazech                                                                                                                                                                                | <b>Lomené výrazy a jejich užití</b><br><br>- lomený výraz<br>- společný násobek a společný dělitel<br>- rozšiřování a krácení lomených výrazů<br>- početní výkony s lomenými výrazy<br>- složené lomené výrazy a jejich zjednodušování<br>- lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli | <br><br><br><br><br><br><br>* Fy – výpočet neznámé ze vzorce              | <br><br><br><br><br><br><br>M-9-1-07                                                                               |
| <b>Geometrie v rovině a prostoru</b><br><b>Kružnice. Kruh</b><br><br>- rozliší pojmy kružnice, kruh; umí pojmenovat prvky kružnice a kruhu<br>- určí vzájemnou polohu kružnice a přímky<br>- rozumí Thaletově větě a dokáže ji využít v konstrukčních úlohách<br>- určí vzájemnou polohu dvou kružnic<br>- provádí výpočet délky kružnice a obsahu kruhu<br>- analyzuje problém a využívá při řešení slovních úloh znalostí o kružnici a kruhu<br>- chápe pojmy kružnicový oblouk a kružnicový výsek a obojí vypočítává | <b>Geometrie</b><br><b>Kružnice. Kruh</b><br><br>- základní pojmy<br>- vzájemná poloha kružnice a přímky<br>- Thaletova věta<br>- vzájemná poloha dvou kružnic<br>- délka kružnice, obsah kruhu<br>- kružnicový oblouk, kruhová výseč                                                  | <br><br><br><br><br><br><br>* D – starověké Řecko<br><br>OSV - Kreativita | <br><br><br><br><br><br><br>M-9-3-01<br>M-9-3-02<br>M-9-3-04<br>M-9-3-06<br>M-9-3-13<br><br>M-9-3-04p<br>M-9-3-06p |

| Očekávané výstupy                                                                                                                                                                                                                                                                                | Učivo                                                                                                                                                                                             | Průřezová témata,<br>* mezipředmětové vztahy | Poznámky                                                                  |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------|
| <b>Hranoly a válce</b><br><br>- určí a pojmenuje prvky válce a hranolu<br>- vypočítá povrch a objem válce a hranolu<br>- využívá vědomostí při řešení jednoduchých i složitějších slovních úloh                                                                                                  | <b>Hranoly a válce</b><br><br>- základní pojmy<br>- povrch a objem válce a hranolu                                                                                                                | OSV – povrch, obsah bazénu drátu, ...        | M-9-1-03<br>M-9-3-09<br>M-9-3-10<br>M-9-3-11<br>M-9-3-12<br><br>M-9-3-12p |
| <b>Konstrukční úlohy v rovině</b><br><br>- umí sestavit jednoduché konstrukce<br>- využívá znalostí o trojúhelníku a čtyřúhelníku k řešení konstrukčních úloh<br>- dokáže při řešení konstrukčních úloh úkol načrtnout, zkonstruovat a popsat<br>- analyzuje a řeší složitější konstrukční úlohy | <b>Konstrukční úlohy v rovině</b><br><br>- základní konstrukční úlohy<br>- množina všech bodů dané vlastnosti<br>- zná Thaletovu větu a umí ji použít při konstrukci<br>- další konstrukční úlohy |                                              | M-9-3-01<br>M-9-3-05<br>M-9-3-13<br><br>M-9-3-05p                         |

**Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace**

**Vyučovací předmět: Matematika**

**Ročník: 9.**

| Očekávané výstupy:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Učivo                                                                                                                                                                                     | Průřezová témata,<br>* mezipředmětové vztahy                     | Poznámky                                                                                |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Závislosti, vztahy a práce s daty</b><br><b>Základy statistiky</b><br><br>- má osvojeny základní statistické pojmy a umí s nimi pracovat<br>- zpracovává základní statistické údaje<br>- vyhledává a vyhodnotí jednoduchá statistická data v grafech a tabulkách<br>- využívá kombinačního úsudku při řešení úloh                               | <b>Aritmetika</b><br><b>Základy statistiky</b><br><br>- postavení a úkoly statistiky<br>- základní statistické pojmy<br>- aritmetický průměr<br>- další statistické pojmy – medián, modus |                                                                  | M-9-2-01<br>M-9-2-04<br>M-9-2-05<br><br>M-9-2-01p<br>M-9-2-02p<br>M-9-2-04p             |
| <b>Funkce</b><br><br>- chápe pojem funkce jako vztah<br>- dokáže sestavit bod v PSS<br>- umí řešit funkce graficky v PSS<br>- dokáže sestavit tabulku, sestavit graf, vyjádřit rovnicí lineární funkci, nepřímou úměrnost, kvadratickou funkci<br>- rozliší stoupající, klesající, konstantní funkci<br>- rozumí pojmu funkce s absolutní hodnotou | <b>Funkce</b><br><br>- pojem funkce<br>- grafy funkcí<br>- lineární funkce<br>- nepřímá úměrnost<br>- kvadratická funkce<br>- funkce s absolutní hodnotou                                 | OSV – Komunikace – funkční závislosti v různých oblastech života | M-9-2-01<br>M-9-2-02<br>M-9-2-04<br>M-9-2-05<br><br>M-9-2-01p<br>M-9-2-02p<br>M-9-2-04p |

| Očekávané výstupy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Průřezová témata,<br>* mezipředmětové vztahy | Poznámky                                                                  |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------|
| <b>Geometrie v rovině a prostoru</b><br><b>Podobnost</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- rozlišuje pojmy shodnost a podobnost</li> <li>- zná věty o podobnosti trojúhelníků a umí využít znalostí k výpočtům i při konstrukcích</li> <li>- umí graficky dělit úsečku</li> <li>- zvládá základní úlohy s využitím goniometrických funkcí</li> <li>- užívá znalostí o goniometrických funkcích při výpočtu stran a úhlů pravoúhlého trojúhelníku</li> <li>- analyzuje problémy a řeší s použitím goniometrických funkcí slovní úlohy</li> <li>- řeší úlohy, kde využívá prostor. představivost</li> <li>- kombinuje poznatky z různých témat. oblastí</li> </ul> | <b>Geometrie</b><br><b>Podobnost</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- podobnost geometrických útvarů v rovině</li> <li>- podobnost trojúhelníků</li> <li>- dělení úsečky v daném poměru</li> <li>- goniometrické funkce, základní pojmy a základní úlohy</li> <li>- užití goniometrických funkcí při výpočtu stran a ostrých úhlů v pravoúhlém trojúhelníku</li> <li>- další užití goniometrických funkcí</li> </ul> |                                              | M9-3-07                                                                   |
| <b>Jehlan. Kužel. Koule.</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- charakterizuje jednotlivá tělesa</li> <li>- umí narýsovat síť a zní těleso vymodelovat</li> <li>- vypočítá objem a povrch komolého jehlanu a kužele</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | <b>Jehlan. Kužel. Koule.</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- objem a povrch jehlanu</li> <li>- objem a povrch rotačního kužele</li> <li>- objem a povrch koule</li> <li>- objem a povrch komolého jehlanu a kužele</li> </ul>                                                                                                                                                                                       | OSV – Kreativita – stavebnictví,<br>...      | M-9-1-03<br>M-9-3-09<br>M-9-3-10<br>M-9-3-11<br>M-9-3-12<br><br>M-9-3-12p |

| Očekávané výstupy                                                                                                                                                                                               | Učivo                                                                                                                                                                                 | Průřezová témata,<br>* mezipředmětové vztahy | Poznámky                                                       |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------|----------------------------------------------------------------|
| <b>Lineární nerovnice</b><br><br>- chápe rozdíl mezi pojmy rovnost a nerovnost<br>- řeší lineární nerovnice a výsledek ověřuje zkouškou                                                                         | <b>Lineární nerovnice</b><br><br>- nerovnost<br>- lineární nerovnice                                                                                                                  |                                              |                                                                |
| <b>Nestandardní aplikační úlohy a problémy</b><br><br>- umí doplnit číselné a logické řady a obrázkové analogie<br>- vyřeší netradiční geometrické úlohy<br>- vypočítá objem a povrch komolého jehlanu a kužele | <b>Netradiční logické úlohy</b><br><br>- číselné a logické řady<br>- netradiční geometrické úlohy<br>- aplikace znalostí z ostatních předmětů<br>- samostatné řešení praktických úloh |                                              | M-9-4-01<br>M-9-4-02<br>M-9-1-09<br><br>M-9-4-01p<br>M-9-4-02p |
| <b>Finanční matematika</b><br><br>- řeší úkoly z praxe na jednoduché a složené úrokování<br>- využívá kombinačního úsudku při řešení při řešení úloh z finanční matematiky                                      | <b>Finanční matematika</b><br><br>- jednoduché úrokování<br>- složené úrokování                                                                                                       | OSV – plat, srážky, úroky                    |                                                                |

## 7.3. Informatika

### Charakteristika vyučovacího předmětu

#### 1.Obsahové vymezení

Obsahem předmětu Informatika je utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- systémovému přístupu při analýze situací a jevů světa kolem něj
- nacházení různých řešení a výběru toho nejvhodnějšího pro danou situaci
- ke zkušenosti, že týmová práce umocněná technologiemi může vést k lepším výsledkům než samostatná práce
- porozumění různým přístupům ke kódování informací i různým způsobům jejich organizace
- rozhodování na základě relevantních dat a jejich korektní interpretace, jeho obhajování pomocí věcných argumentů
- komunikaci pomocí formálních jazyků, kterým porozumí i stroje
- standardizování pracovních postupů v situacích, kdy to usnadní práci
- posuzování technických řešení z pohledu druhých lidí a jejich vyhodnocování v osobních, etických, bezpečnostních, právních, sociálních, ekonomických, environmentálních a kulturních souvislostech
- nezdolnosti při řešení těžkých problémů, zvládání nejednoznačnosti a nejistoty a vypořádání se s problémy s otevřeným koncem
- otevřenosti novým cestám, nástrojům, snaze postupně se zlepšovat

Na druhém stupni základního vzdělávání žáci tvoří, experimentují, prověřují své hypotézy, objevují, aktivně hledají, navrhují a ověřují různá řešení, diskutují s ostatními a tím si prohlubují a rozvíjejí porozumění základním informatickým konceptům a principům fungování digitálních technologií. Při analýze problému vybírají, které aspekty lze zanedbat a které jsou podstatné pro jeho řešení. Učí se vytvářet, formálně zapisovat a systematicky posuzovat postupy vhodné pro automatizaci, zpracovávat i velké a nesourodé soubory dat. Díky poznávání toho, jak a proč digitální technologie fungují, žáci chápou základní principy kódování, modelování a s větším porozuměním chrání sebe, své soukromí, data i zařízení. V průběhu základního vzdělávání žáci začínají vyvíjet funkční technická řešení problémů. Osvojují si časté testování prototypů a jejich postupné vylepšování jako přirozenou součást designu a vývoje v informačních technologiích. Zvažují a ověřují dopady navrhovaných řešení na jedince, společnost, životní prostředí.

#### 2.Časové vymezení

- v 6. - 9. ročníku 1 vyučovací hodina týdně

#### 3.Organizační vymezení

Místo realizace:

- učebna PC

Formy a metody realizace:

- vyučovací hodina

Průřezová témata:

- MKV (multikulturalita)
- MEV/RČ (interpretace vztahů mediálních sdělení a reality)
- MEV/PČ (tvorba mediálního sdělení)
- EGS (objevujeme Evropu a svět)

#### **4.Výchovné a vzdělávací strategie**

| <b><u>Kompetence k učení:</u></b>                                                               |                                                                                                                    |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Žáci:</b>                                                                                    | <b>Učitel:</b>                                                                                                     |
| - spolupracují ve skupině a prosazují svoje řešení problémů<br>- umí si vytvořit vlastní úsudek | -vede žáky k samostatnému objevování možností využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě |

| <b><u>Kompetence k řešení problémů</u></b>                                                                     |                                                                           |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------|
| <b>Žáci:</b>                                                                                                   | <b>Učitel:</b>                                                            |
| -učí se chápat ,že se při práci s ICT budou často setkávat s překážkami, které nemají jen jedno správné řešení | -vede žáky nejen k nalézání řešení, ale také k jeho praktickému provedení |

| <b>Kompetence komunikativní</b>                                                                            |                                                                         |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------|
| <b>Žáci:</b>                                                                                               | <b>Učitel:</b>                                                          |
| -učí využívat vhodné technologie práce na PC, některé práce odevzdávají prostřednictvím elektronické pošty | -vede žáky k dodržování pravidel , forem vhodných pro danou technologii |

| <b>Kompetence sociální a personální</b>                                                            |                                                                                                                 |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Žáci:</b>                                                                                       | <b>Učitel:</b>                                                                                                  |
| -učí se hodnotit svoji práci i práci spolužáků<br>-učí se vnímat, že každý člověk je různě chápavý | -vede žáky ke společné práci v týmu<br>-učí žáky rozdělit si a naplánovat práci, sledovat poslušnost bodů práce |

| <b>Kompetence občanské</b>                                      |                                                                                                             |
|-----------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Žáci:</b>                                                    | <b>Učitel:</b>                                                                                              |
| -seznamují se z vazbami na legislativní a obecné morální zákony | -vede žáky k sebekritickému myšlení nad obsahy sdělení, ke kterým se mohou dostat prostřednictvím internetu |

| <b>Kompetence pracovní</b>                                                                                       |                                                                                            |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Žáci:</b>                                                                                                     | <b>Učitel:</b>                                                                             |
| -dodržují bezpečnostní i hygienická pravidla pro práci s výpočetní technikou – chrání své zdraví při práci na PC | -vede žáky k využívání ICT pro hledání informací důležitých pro jejich další profesní růst |

## **Očekávané výstupy – 6. ročník**

### **DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ**

žák

- .. získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat
- .. navrhuje a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu
- .. vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní
- .. zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji

#### **Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**

žák

- .. získá z dat informace, interpretuje data z oblastí, se kterými má zkušenosti
- .. zakóduje a dekoduje jednoduchý text a obrázek
- .. popíše problém podle nastavených kritérií a na základě vlastní zkušenosti určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; k popisu problému používá grafické znázornění
- .. stanoví podle návodu, zda jsou v popisu problému všechny informace potřebné k jeho řešení

### **DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE**

žák

- .. popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě
- .. ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos

#### **Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**

žák

- .. rozlišuje funkce počítače po stránce hardwaru i operačního systému
- .. ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu

## **Očekávané výstupy – 7. ročník**

### **ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ**

žák

- .. po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen
- .. rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení
- .. vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému
- .. v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné
- .. ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu

## **Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**

žák

- .. po přečtení jednotlivých kroků algoritmu vztahujícího se k praktické činnosti, kterou opakovaně řešil, uvede příklad takové činnosti
- .. rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a popíše podle návodu kroky k jejich řešení
- .. navrhne různé algoritmy pro řešení problému, s kterým se opakovaně setkal

## **Očekávané výstupy – 8. ročník**

### **INFORMAČNÍ SYSTÉMY**

žák

- .. vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů
- .. nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat
- .. vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat
- .. sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu

## **Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**

žák

- .. popíše účel informačních systémů, které používá
- .. nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce
- .. na základě doporučeného návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat

## **Očekávané výstupy – 9. ročník**

### **DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE**

žák

- .. vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky
- .. poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače
- .. dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení

## **Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**

žák

- .. pracuje v online prostředí; propojí podle návodu digitální zařízení a na příkladech popíše možná rizika, která s takovým propojením souvisejí
- .. rozpozná typické závady a chybové stavy počítačů a obrátí se s žádostí o pomoc na dospělou osobu
- .. dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat



**Vzdělávací oblast: Informatika**  
**Předmět: Informatika**  
**Ročník: 6. a 7.**

| Očekávané výstupy:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Průřezová témata,<br>mezipředmětové vztahy                   | Poznámky |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------|----------|
| <p>6. ročník</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat</li> <li>- navrhuje a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu</li> <li>- vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní</li> <li>- zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji</li> <li>- popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě</li> <li>- ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos</li> </ul> | <p>6. třída</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- data, informace: získávání, vyhledávání a ukládání dat obecně a v počítači; proces komunikace, kompletnost dat, časté chyby při interpretaci dat</li> <li>- kódování a přenos dat: různé možnosti kódování čísel, znaků, barev, obrázků, zvuků a jejich vlastnosti; standardizované kódy; bit; bajt, násobné jednotky; jednoduché šifry a jejich limity</li> <li>- modelování: schéma, myšlenková mapa, vývojový diagram, ohodnocený a orientovaný graf; základní grafové úlohy</li> <li>- hardware a software: pojmy hardware a software, součásti počítače a principy jejich společného fungování; operační systémy – funkce, typy, typické využití; datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému, komprese a formáty souborů, správa souborů, instalace aplikací; fungování nových technologií kolem žáka</li> </ul> | <p>MKV-Multikulturalita<br/>EGS-Objevujeme Evropu a svět</p> |          |

| Očekávané výstupy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Průřezová témata, mezipředmětové vztahy | Poznámky |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------|----------|
| <p>7. ročník</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen</li> <li>- rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení</li> <li>- vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému</li> <li>- v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné</li> <li>- ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- algoritmizace: dekompozice úlohy, problému; tvorba, zápis a přizpůsobení algoritmu</li> <li>- -programování: nástroje programovacího prostředí, blokově orientovaný programovací jazyk, cykly, větvení, proměnné</li> <li>- kontrola: ověření algoritmu, programu (například změnou vstupů, kontrolou výstupů, opakovaným spuštěním); nalezení chyby (například krokováním); úprava algoritmu a programu</li> <li>- tvorba digitálního obsahu: tvorba programů (například příběhy, hry, simulace, roboti); potřeby uživatelů, uživatelské rozhraní programu; autorství a licence programu; etika programátora</li> </ul> | <p>MEV/PČ-Tvorba mediálního sdělení</p> |          |

**Vzdělávací oblast: Informatika**

**Předmět: Informatika**

**Ročník: 8.**

| Očekávané výstupy:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Průřezová témata,<br>mezipředmětové vztahy                      | Poznámky |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------|----------|
| <ul style="list-style-type: none"><li>- vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů</li><li>- nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat</li><li>- vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat</li><li>- sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>- informační systémy: informační systém ve škole; uživatelé, činnosti, práva, struktura dat; ochrana dat a uživatelů, účel informačních systémů a jejich role ve společnosti</li><li>- návrh a tvorba evidence dat: formulace požadavků; struktura tabulky, typy dat; práce se záznamy, pravidla a omezení; kontrola správnosti a použitelnosti struktury, nastavených pravidel; úprava požadavků, tabulky či pravidel</li><li>- hromadné zpracování dat: velké soubory dat; funkce a vzorce, práce s řetězcí; řazení, filtrování, vizualizace dat; odhad závislostí</li></ul> | <p>EGS-Objevujeme Evropu a svět</p> <p>MKV-Multikulturalita</p> |          |

**Vzdělávací oblast: Informatika**  
**Vyučovací předmět: Informatika**  
**Ročník: 9.**

| Očekávané výstupy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Průřezová témata,<br>mezipředmětové vztahy | Poznámky |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------|----------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky</li> <li>- poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače</li> <li>- dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- počítačové sítě: typy, služby a význam počítačových sítí, fungování sítě – klient, server, switch, IP adresa; struktura a principy internetu; web – fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz, URL, vyhledávač; princip cloudových aplikací; metody zabezpečení přístupu k datům, role a přístupová práva</li> <li>- řešení technických problémů: postup při řešení problému s digitálním zařízením – nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení</li> <li>- bezpečnost: útoky – cíle a metody útočníků, nebezpečné aplikace a systémy; zabezpečení digitálních zařízení a dat – aktualizace, antivir, firewall, bezpečná práce s hesly a správce hesel, dvoufaktorová autentizace, šifrování dat a komunikace, zálohování a archivace dat</li> <li>- digitální identita: digitální stopa (obsah a metadata) – sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, cookies, sledování komunikace, informace v souboru; sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat, fungování a algoritmy sociálních sítí</li> </ul> | MEV/PČ-Tvorba mediálního sdělení           |          |



## **7.4. Člověk a společnost**

### **7.4.1. Dějepis**

#### **Charakteristika vyučovacího předmětu**

Nejdůležitějším směřováním předmětu je rozvíjení vlastního historického vědomí žáků, uvědomování si postavení svého, svého regionu, země v širším měřítku. Tento předmět má naučit vnímání obrazů vývojových linií a získání orientace v čase. Žáci mohou pochopit souvislosti dějinných událostí a procesů a v návaznosti kulturní rozmanitost světa, která jim umožní utváření pozitivního hodnotového systému.

#### **1.Obsahové vymezení**

- seznámení s objevením lidské civilizace na Zemi, jejím postupným vývojem a proměnami
- pochopení vlivu náboženství, příčin vzniku států a vývoje společnosti během středověku a raného novověku
- pochopení příčin a důsledků zhroucení středověkých hodnot, nástupu osvícenství, vzniku národnostních hnutí v Evropě a našem území, vzniku českého národa
- porozumění příčinám a důsledkům světových válek, následnému rozdělení světa a vývoji v 2. polovině 20. století
- aplikování nabytých poznatků v praktickém životě

#### **2.Časové vymezení**

Vyučuje se na celém 2. stupni 2 hodiny týdně.

#### **3.Organizační vymezení**

Předmět je vyučován převážně v hodinových časových jednotkách s výjimkou besed a jiných kulturních akcí. Je realizován v kmenových třídách jednotlivých ročníků. Formy a metody práce vyplývají z charakteru učiva, jsou zařazovány: skupinová práce, krátkodobé projekty, referáty a jiné aktivizující metody.

## **Rozvoj klíčových kompetencí**

### ***Kompetence k učení***

- vést žáky pomocí samostatné i skupinové práce k tomu, aby byli schopni vyhledávat informace a třídit je podle jejich důležitosti
- vést žáky k tomu, aby byli schopni získané informace v životě využívat a správně pracovat s termíny
- vést žáky k tomu, aby chápali souvislosti mezi jednotlivými událostmi a aby se snažili vystihnout jejich příčiny a důsledky
- naučit žáky orientovat se v mapách a jejich legendách
- podnítit žáky k hledání efektivních způsobů učení, vést je k plánování a samostatnosti během učení
- pěstovat u žáků dovednost práce s texty v literatuře a na internetu

### ***Kompetence k řešení problémů***

- učit žáky práci s různými zdroji informací, ověřovat a porovnávat získané informace
- učit žáky kriticky pohlížet na předkládané informace
- podněcovat žáky k objevování paralel mezi některými jevy
- nabízet žákům dostatek příležitostí k diskusi
- vést žáky k hledání argumentů k obhajobě svého názoru

### ***Kompetence komunikativní***

- vést žáky k umění formulovat své myšlenky a názory ústně i písemně
- vést žáky k zapojení do diskuse a argumentaci
- komunikace ve dvojicích a během skupinové práce
- učení slušnému vyjadřování a naslouchání ostatním
- využívání informačních a komunikačních technologií

### ***Kompetence sociální a personální***

- schopnost pracovat ve dvojicích, skupinově a při projektovém vyučování
- snaha o formulaci objektivního zhodnocení vlastního i cizího výkonu
- umění spolupráce
- posilování uvědomění si vlastní hodnoty a schopností

### ***Kompetence občanské***

- poznání kulturních tradic i historického dědictví a vztah k nim
- uvědomění si pouta s minulostí
- respektování odlišností cizích kultur a úcta k nim
- pochopení společenských norem v různých dobách

### ***Kompetence pracovní***

- práce na zadaných úkolech a vedení k systematickosti
- odpovědnost za splnění úkolů
- práce se školními pomůckami, literaturou a informačními a komunikačními technologiemi

**Mezipředmětové vztahy:**

Učivo dějepisu úzce souvisí s náplní předmětů český jazyk, občanská výchova a zeměpis.

**Průřezová témata**

OSV, VDO, MKV,EGS,MDV

## **Očekávané výstupy**

### **ČLOVĚK V DĚJINÁCH**

žák

- .. uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků
- .. uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány
- .. orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu

#### **Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**

žák

- .. chápe význam dějin jako možnost poučit se z minulosti
- .. má základní orientaci v čase (časová osa)

### **POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI**

žák

- .. charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu
- .. objasní význam zemědělství, dobytkařství a zpracování kovů pro lidskou společnost
- .. uvede příklady archeologických kultur na našem území

#### **Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**

žák

- .. rozliší základní rozdíly ve způsobu života pravěkých a současných lidí
- .. podle obrázků popíše pravěká zvířata, způsob jejich lovu, zbraně, předměty denní potřeby a kultovní předměty

### **NEJSTARŠÍ CIVILIZACE. KOŘENY EVROPSKÉ KULTURY**

žák

- .. rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací
- .. uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví
- .. demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství a souvislost s judaismem
- .. porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie

#### **Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**

žák

- .. uvědomuje si souvislosti mezi přírodními podmínkami a vývojem starověkých států
- .. popíše život v době nejstarších civilizací

## KŘESŤANSTVÍ A STŘEDOVĚKÁ EVROPA

žák

- .. popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států
- .. porovná základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblasti
- .. objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech
- .. vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám
- .. ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury

### Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- .. uvede první státní útvary na našem území
- .. uvede základní informace z období počátků českého státu
- .. popíše úlohu a postavení církve ve středověké společnosti
- .. charakterizuje příčiny, průběh a důsledky husitského hnutí
- .. rozeznává období rozkvetu českého státu v době přemyslovské a lucemburské
- .. uvede nejvýraznější osobnosti přemyslovského a lucemburského státu

## OBJEVY A DOBÝVÁNÍ. POČÁTKY NOVÉ DOBY

žák

- .. vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky
- .. vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život
- .. popíše a demonstrovuje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky
- .. objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie
- .. objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky
- .. na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchie, parlamentarismus
- .. rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek

### Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- .. popíše důsledky objevných cest a poznávání nových civilizací pro Evropu
- .. uvede zásadní historické události v naší zemi v daném období

## MODERNIZACE SPOLEČNOSTI

žák

- .. vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti

- .. objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé
- .. porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů
- .. charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin; uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích
- .. na vybraných příkladech demonstroe základní politické proudy
- .. vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezení význam kolonií

### **Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**

#### **žák**

- .. pojmenuje nejvýraznější osobnosti českých dějin v novověku
- .. uvede základní historické události v naší zemi v 19. století
- .. vyjmenuje nejvýznamnější osobnosti českých dějin 19. století
- .. rozlišuje rozdíly ve způsobu života společnosti jednotlivých historických etap

## **MODERNÍ DOBA**

#### **žák**

- .. na příkladech demonstroe zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky
- .. rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů
- .. charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu
- .. na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv
- .. zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí

### **Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**

#### **žák**

- .. uvede základní informace o vzniku samostatné Československé republiky a jejím vývoji
- .. popíše průběh a důsledky 1. a 2. světové války

## **ROZDELENÝ A INTEGROJÍCÍ SE SVĚT**

#### **žák**

- .. vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků
- .. vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce
- .. posoudí postavení rozvojových zemí
- .. prokáže základní orientaci v problémech současného světa

### **Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**

#### **žák**

- .. popíše politický a hospodářský vývoj v poválečné Evropě a v Československu
- .. chápe význam událostí v roce 1989 a vítězství demokracie v naší vlasti

**Vzdělávací oblast:** Člověk a společnost  
**Vyučovací předmět:** Dějepis

**Ročník: 6.**

| Očekávané výstupy:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Průřezová témata, mezipředmětové vztahy                                                        | Poznámky |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- Uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků</li> <li>-Uvede příklady zdrojů informací o minulosti, pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány</li> <li>-Orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu</li> <li>-Charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu</li> <li>-Objasní význam, zemědělství, chovu dobytka a zpracování kovů pro lidskou společnost</li> <li>-Uvede příklady archeologických kultur na našem území</li> <li>-Rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací</li> <li>-Uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového dědictví</li> <li>-Demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury, uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství a souvislost s judaismem</li> <li>-Porovnává formy vlády a ostavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie</li> </ul> | <p>Historie, archeologie, pomocné vědy historické, kroniky, pověsti, mýty, legendy, znalost okolí, muzea, knihovny</p> <p>Práce s časovou osou ( přímkou ) , přiřazování dějů k ose</p> <p>Vývoj člověka – lovec, zemědělec, řemeslník a vývoj jeho náboženských představ</p> <p>Faktory, které ovlivňují zemědělství – podnebí, poloha</p> <p>Doba kamenná, bronzová a železná</p> <p>Starověké civilizace: Mezopotámie, Egypt, Čína, Indie</p> <p>Starověká kultura a její vývoj, olympiáda</p> <p>Antické Řecko a Řím – Athény, Sparta, Alexandr Veliký, království / republika/ císařství, náboženství</p> | <p>OSV (Osobnostní rozvoj )</p> <p>-Rozvoj schopnosti poznávání</p> <p>EGS – Jsme Evropané</p> |          |

**Vzdělávací oblast:** Člověk a společnost  
**Vyučovací předmět:** Dějepis  
**Ročník:** 7.

| Očekávané výstupy:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Průřezová témata, mezipředmětové vztahy                                                                                                                         | Poznámky |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|
| <p>-Popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států</p> <p>-Porovná základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblasti</p> <p>-Vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi církevní a světskou mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám</p> <p>-Objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech</p> <p>-Ilustruje postavení jednotlivých vrstev ve středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury</p> <p>-Vysvětlí znovuoobnovení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky, příčiny a důsledky zámořských objevů</p> <p>-Vymezí význam husitské tradice pro český kulturní a politický život</p> <p>-Rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a uvede jejich představitele</p> <p>-Zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně k němu přistupuje</p> <p>-Objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie</p> | <p>Stěhování národů, vznik a vývoj raně středověkých státních útvarů, základy křesťanství, jeho šíření, další významná náboženství středověku</p> <p>První státní útvary na našem území v 9. – 10. st.</p> <p>Feudalismus-vývoj středověké společnosti, kulturní slohy</p> <p>Renesance, humanismus, stav a vývoj středověké společnosti, reformace/protireformace, zámořské objevy</p> <p>Husitství, postavení českého státu v Evropě</p> <p>Rozmanitost kulturních projevů, kulturní tradice, hodnoty a jejich respektování</p> <p>Přemyslovci, Lucemburkové a Jagellonci , Habsburkové na českém trůně</p> | <p>OSV ( Osobnostní rozvoj )</p> <p>- rozvoj schopnosti poznávání</p> <p>EGS – Jsme Evropané</p> <p>Etv – úcta k lidské osobě</p> <p>MKV - Multikulturalita</p> |          |



**Ročník: 8.**

| Očekávané výstupy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Průřezová témata, mezipředmětové vztahy                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Poznámky |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|
| <p>-Objasní příčiny, vznik a důsledky třicetileté války a posoudí její vliv na dění v Evropě</p> <p>-Na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchii a parlamentarismus</p> <p>-Vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují změny ve společnosti</p> <p>-Objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na straně jedné a na druhé rozbití starých společenských struktur v Evropě</p> <p>-Porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů</p> <p>-Charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin, uvede požadavky ve vybraných revolucích</p> <p>-Na vybraných příkladech demonstuje základní politické proudy</p> <p>-Vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla, charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezení význam kolonií</p> | <p>Třicetiletá válka, české země po třicetileté válce</p> <p>Historie a státní zřízení ve Francii, Anglii, Rusku a habsburské monarchii</p> <p>Barokní kultura a osvícenství, industrializace a její důsledky pro společnost, sociální problémy 18. – 19. st.</p> <p>Velká francouzská revoluce a napoleonské války</p> <p>Národní obrození, emancipace národů, revoluční rok 1848 u nás a v Evropě, romantismus</p> <p>Vznik a dějiny USA, emancipace žen, emancipace národů</p> <p>Vznik Rakouska – Uherska, vznik hnutí, spolků a nových politických stran, konzervatismus, liberalismus, demokratismus a socialismus, občanská práva</p> <p>Imperialismus a kolonialismus, technický a vědecký pokrok, Velká Británie, Francie, Rusko, USA, Itálie a Německo v 2. polovině 19. století</p> | <p>OSV (Osobnostní rozvoj)<br/>- Rozvoj schopnosti poznávání</p> <p>VÝCHOVA<br/>DEMOKRATICKÉHO<br/>OBČANA – Občan, občanská společnost a stát</p> <p>EGS – Jsme Evropané</p> <p>EtV – Důstojnost a identita lidské osoby</p> <p>VÝCHOVA<br/>DEMOKRATICKÉHO<br/>OBČANA – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</p> |          |

**Vzdělávací oblast:** Člověk a společnost

**Vyučovací předmět:** Dějepis

**Ročník 9.**

| Očekávané výstupy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Průřezová témata, mezipředmětové vztahy                                                                                                                                                                                                                                              | Poznámky |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|
| <p>-Na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky</p> <p>-Rozpozná klady a zápory demokratických systémů</p> <p>-Charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších politických, ekonomických a společenských souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu</p> <p>-Na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv</p> <p>-Zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní prostředí</p> <p>-Vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolarity světa a uvede příklady střetávání obou bloků</p> <p>-Vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické spolupráce</p> <p>- Posoudí postavení rozvojových zemí</p> <p>-Prokáže základní orientaci v současných problémech světa</p> | <p>Příčiny a průběh první a druhé světové války, důsledky politické, hospodářské, sociální a kulturní</p> <p>Uspořádání Evropy po první světové válce, role USA, demokracie, tržní ekonomika</p> <p>Totalitní režimy – komunismus, fašismus, nacismus – důsledky pro Československo a svět, politická a hospodářská situace v meziválečném období</p> <p>Antisemitismus, rasismus, fašismus, nacismus, zločiny proti lidskosti za druhé světové války, boj za lidská práva, vznik OSN</p> <p>Vznik Československa a jeho vývoj do roku 1939, situace za druhé světové války, Československo v letech 1945-1989, vznik České republiky</p> <p>Závěr druhé světové války, rozdělení světa, studená válka, soupeření obou bloků</p> <p>Studená válka, vznik NATO, Varšavské smlouvy, situace v zemích východního bloku</p> <p>Rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět</p> <p>Problémy současnosti; věda, kultura, technika a vzdělání jako faktory vývoje</p> | <p>EGS – Jsme Evropané</p> <p>VÝCHOVA<br/>DEMOKRATICKÉHO<br/>OBČANA – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</p> <p>EtV – Důstojnost a identita lidské osoby</p> <p>MKV – Princip sociálního smíru a solidarity, etnický původ</p> <p>MKV - Multikulturalita</p> |          |

## **7.4.2 Občanská výchova**

### **Charakteristika vyučovacího předmětu**

#### **1. Obsahové vymezení**

Obsahem předmětu občanská výchova je:

- postupné formování a rozvíjení občanského profilu žáků
- orientace ve významných okolnostech společenského života
- utváření vztahů žáků ke skutečnosti
- formování vnitřních postojů žáků k důležitým oblastem lidského života
- formování vědomí odpovědnosti za vlastní život
- vedení k sebepoznávání

#### **2. Časové vymezení**

- 6. – 9. ročník
- 1 vyučovací hodina týdně

#### **3. Organizační vymezení**

Místo realizace:

- třídy
- komunitní učebna
- knihovna
- učebna PC
- veřejná prostranství mimo školu

Formy a metody realizace

- vyučovací hodina - skupinové vyučování, diskuse, výklad, reprodukce textu, samostatná práce, soutěže, testy, dramatizace, projekty, PC, video
- beseda
- dotazníky – interview

#### **Průřezová témata**

- OSV- osobnostní rozvoj (rozvoj schopn. poznávání, sebepoznání a sebepojetí, sebereg. a sebeorganiz., kreativita)
  - sociální rozvoj (poznávání lidí, mezilid. vztahy, komunikace, kooperace a kompetice)
- VDO (Občan, občanská společnost a stát; Formy participace občanů v politickém životě, Principy demokr. jako formy vlády a způsobu rozhodování, Občanská spol. a škola)
- EGS (Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané)
- MKV (Kulturní diference, Lidské vztahy, Multikulturalita, Princip sociál. smíru a solidarity)
- EV (Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředím)
- MEV - receptivní činnosti (Stavba mediál. sdělení, Fungování a vliv médií ve společnosti)
  - produktivní činnosti (Tvorba mediál. sdělení, Práce v realizačním týmu)

#### **4. Výchovné a vzdělávací strategie**

| <b><u>Kompetence k učení:</u></b>                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Žáci:                                                                                                                                                                                                                                                    | Učitel:                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <ul style="list-style-type: none"><li>- vybírají a využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení, propojují získané poznatky do širších celků, nalézají souvislosti</li><li>- získané poznatky hodnotí, třídí a vyvozují z nich závěry</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>- vede žáky k ověřování důsledků<ul style="list-style-type: none"><li>- předkládá metody, při kterých žáci docházejí k objevům, řešením a závěrům</li></ul></li><li>- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů</li></ul> |

| <b><u>Kompetence k řešení problémů</u></b>                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                     |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Žáci:                                                                                                                                                                                                                                                                            | Učitel:                                                                                                             |
| <ul style="list-style-type: none"><li>- tvořivě přistupují k řešení problému<ul style="list-style-type: none"><li>- umí vyhledat vhodné informace, pracovat s nimi a nalézt řešení</li></ul></li><li>- umí kriticky myslet</li><li>- jsou schopni hájit svá rozhodnutí</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>- klade otevřené otázky</li><li>- umožňuje volný přístup k pomůckám</li></ul> |

| <b><u>Kompetence komunikativní</u></b>                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Žáci:                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Učitel:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <ul style="list-style-type: none"><li>- formulují a vyjadřují své myšlenky a názory souvisle a kultivovaně</li><li>- umí naslouchat promluvám druhých lidí, vhodně na ně reagují</li><li>- komunikují na odpovídající úrovni</li><li>- umí využívat ke komunikaci vhodné technologie</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>- rozvíjí zájem o náměty, vyjadřování názorů a využití zkušeností žáků<ul style="list-style-type: none"><li>- vede žáky k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu</li></ul></li><li>- podněcuje žáky k argumentaci</li><li>- vytváří příležitosti pro komunikaci mezi žáky</li></ul> |

| <b><u>Kompetence sociální a personální</u></b>                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                      |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Žáci:                                                                                                                                                                                                           | Učitel:                                                                                                                                                                                              |
| <ul style="list-style-type: none"><li>- umí spolupracovat v týmu, vzájemně si naslouchají a pomáhají,</li><li>- upevňují dobré mezilidské vztahy</li><li>- umí hodnotit svoji práci i práci ostatních</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>- hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok</li><li>- vede žáky k tomu, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti</li></ul> |

| <b><u>Kompetence občanské</u></b>                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                           |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Žáci:                                                                                                                                                                                                                                               | Učitel:                                                                                                                                                   |
| <ul style="list-style-type: none"><li>- znají legislativu, obecné morální zákony a dodržují je</li><li>- respektují názory ostatních</li><li>- formují své volní a charakterové rysy</li><li>- zodpovědně se rozhodují podle dané situace</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování</li><li>- vede žáky k prezentaci jejich myšlenek a názorů</li></ul> |

| <b>Kompetence pracovní</b>                   |                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|----------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Žáci:</b>                                 | <b>Učitel:</b>                                                                                                                                                                                                                                                   |
| - dokáží efektivně organizovat vlastní práce | <ul style="list-style-type: none"> <li>- dodává sebedůvěru               <ul style="list-style-type: none"> <li>- podle potřeby napomáhá při cestě ke správnému řešení</li> </ul> </li> <li>- vede ke správnému způsobu používání techniky a vybavení</li> </ul> |

## Očekávané výstupy

### ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI

žák

- .. objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání
- .. rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu
- .. zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje
- .. zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají
- .. kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí
- .. zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu
- .. uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem
- .. objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám
- .. rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti
- .. posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci

### Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- .. přistupuje kriticky k projevům vandalismu
- .. v modelové situaci uplatní dovednosti potřebné k ochraně osob za mimořádných událostí
- .. respektuje mravní principy a pravidla společenského soužití
- .. uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích a rozlišuje projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem
- .. rozpoznává hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a je ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům
- .. seznámen s nebezpečím rasismu a xenofobie
- .. respektuje kulturní zvláštnosti, názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti

### ČLOVĚK JAKO JEDINEC

žák

- .. objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života
- .. posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek
- .. rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání
- .. popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru

## **Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**

žák

- .. chápe význam vzdělávání v kontextu s profesním uplatněním
- .. formuluje své nejbližší plány

## **ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO**

žák

- .. rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky
- .. rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu
- .. objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů
- .. vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů
- .. přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinností občana při zajišťování obrany státu
- .. objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství
- .. provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava; koupě, oprava či pronájem věci
- .. dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují a uvědomuje si rizika jejich porušování
- .. rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů
- .. rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady
- .. diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání

## **Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**

žák

- .. uvede základní prvky fungování demokratické společnosti
- .. chápe státoprávní uspořádání České republiky, zákonodárných orgánů a institucí státní správy
- .. uvede symboly našeho státu a zná způsoby jejich užívání
- .. vyjmenuje základní práva a povinnosti občanů

## **MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT**

žák

- .. popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování
- .. uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích
- .. uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory
- .. uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva
- .. objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni - v obci, regionu
- .. uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání, objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru

## **Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**

žák

- .. je seznámen s nebezpečím rasismu a xenofobie
- .. respektuje kulturní zvláštnosti, názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti

## **ETICKÁ VÝCHOVA**

žák

- .. komunikuje otevřeně, pravdivě, s porozuměním pro potřeby druhých a přiměřeně situaci
- .. respektuje velikost a důstojnost lidské osoby, objevuje vlastní jedinečnost a identitu a vytváří si zdravé sebevědomí
- .. analyzuje a aplikuje empatii v kolektivu
- .. nahrazuje agresivní a pasivní chování chováním asertivním, neagresivním způsobem obhajuje svá práva
- .. rozlišuje manipulační působení médií a identifikuje se s pozitivními prosociálními vzory
- .. spolupracuje i v obtížných sociálních situacích
- .. je vnímavý k sociálním problémům, v kontextu své situace a svých možností přispívá k jejich řešení
- .. analyzuje etické aspekty různých životních situací
- .. se rozhoduje uvážlivě a vhodně v každodenních situacích a nevyhýbá se řešení osobních problémů
- .. aplikuje postoje a způsobilosti, které rozvíjejí mezilidské vztahy

## **Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**

žák

- .. rozeznává nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy

## **ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ**

žák

- .. rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany uvede příklady
- .. sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti, dodržuje zásady hospodárnosti a vyhýbá se rizikům v hospodaření s penězi
- .. na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení
- .. vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít
- .. uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu
- .. na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz
- .. rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané
- .. rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti

## **Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**

žák

- .. stručně popíše sociální, právní a ekonomické otázky rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků
- .. sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi
- .. ukáže na příkladech vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, vysvětlí, k čemu slouží bankovní účet
- .. uvede příklady služeb, které banky nabízejí občanům
- .. uvědomuje si význam sociální péče o potřebné občany
- .. na příkladu vysvětlí, jak reklamovat výrobek nebo službu
- .. uvede příklady, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele
- .. uvědomuje si rizika porušování právních ustanovení a důsledky protiprávního jednání
- .. uvede základní informace o sociálních, právních a ekonomických otázkách rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků
- .. vyřizuje své osobní záležitosti včetně běžné komunikace s úřady; požádá v případě potřeby vhodným způsobem o radu

**Vzdělávací oblast:** Člověk a společnost  
**Vyučovací předmět:** Občanská výchova  
**Ročník:** 6.

| Výstup                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Průřezová témata, mezipředm. vztahy, projekty, exkurze, kurzy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Poznámky |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|
| <p>Člověk ve společnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- vysvětlí, proč je třeba své chování a jednání ve škole podřizovat školnímu řádu, k čemu slouží žákovská samospráva</li> <li>- vysvětlí, jaký význam má základní vzdělání pro vlastní vývoj a pro budoucí život ve společnosti</li> <li>- uvede příklady památných míst obce a regionu</li> <li>- vysvětlí, k jakým událostem či osobnostem se vážou</li> <li>- chová se šetrně ke kulturním památkám a přírodním objektům</li> <li>- na příkladech vyloží pojem vlastenectví a odliší projevy vlasteneckých pocitů od projevů nacionalismu</li> <li>- vysvětlí význam symbolů našeho státu a uvede příklady příležitostí, při kterých se používají</li> <li>- uvede příklady významných osobností, které proslavily národ</li> <li>- určí významná místa a díla z oblasti kultury</li> </ul> | <p>Naše škola</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- život v naší škole, tradice školy</li> <li>- školní řád, práva a povinnosti žáků, společná pravidla chování</li> <li>- význam a úkoly žákovské samosprávy</li> <li>- význam školy pro život</li> <li>- vklad vzdělání</li> </ul> <p>Naše obec, region, kraj</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- naše obec v minulosti a přítomnosti, místní tradice</li> <li>- významné události, zajímavá a památná místa</li> <li>- důležité instituce, významní rodáci</li> <li>- ochrana kulturních památek, přírodních objektů a majetku</li> </ul> <p>Naše vlast</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- pojem vlast, vlastenectví</li> <li>- co nás proslavilo, významné osobnosti a památky</li> <li>- státní svátky, státní symboly, významné dny</li> </ul> | <p>OSV - osobnostní rozvoj (poznávání, kreativita)</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- sociální rozvoj (komunikace, mezilidské vztahy, poznávání lidí)</li> </ul> <p>EGS - Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané</p> <p>MKV – multikulturalita</p> <p>EV - vztah člověka k prostředí</p> <p>MEV – produktivní činnosti (práce v realizačním týmu)</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- receptivní činnosti (fungování a vliv médií ve společnosti)</li> </ul> <p>VDO – občan. společnost a škola; občan, občán. společnost a stát</p> <p>MzV- český jazyk, dějepis, cizí jazyky, přírodopis, zeměpis</p> |          |

| Výstup                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Průřezová témata,<br>mezipředm. vztahy,<br>projekty, kurzy | Poznámky |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------|----------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- porovnává různé podoby a projevy kultury (odívání, bydlení, cestování, chování lidí)</li> <li>- projevuje smysl a cit pro kulturní rozdíly, respektuje odlišné projevy kultury a kulturní zvláštnosti</li> <li>- vysvětlí přínos kulturních institucí pro život lidí</li> <li>- orientuje se v nabídce jednotlivých kulturních institucí</li> <li>- charakterizuje prostředky masové komunikace</li> <li>- posoudí vliv masmédií na utváření masové kultury, na veřejné mínění</li> </ul><br><ul style="list-style-type: none"> <li>- rozpozná, v jakých spol. vztazích je člověk osobně začleněn a jaké soc. role pro něj z těchto vztahů vyplývají</li> <li>- na příkladech zdůvodní příčiny a vysvětlí význam sociální nerovnosti lidí</li> <li>- navrhuje způsoby pomoci lidem v nouzi a v případě potřeby jim dokáže přiměřeně pomáhat</li> <li>- vysvětlí, proč je důležitá vzájemná solidarita mezi lidmi v situacích ohrožení (záplavy, požáry, ...)</li> </ul> | <p>Kulturní život</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- rozmanitost kultury, podoby a projevy kultury,</li> <li>- hodnoty a tradice</li> <li>- kulturní instituce – typy, jejich nabídka, význam pro život</li> <li>- masová kultura, masmédia (prostředky masové komunikace, vliv masmédií na utváření masové kultury a veřejného mínění a na chování lidí)</li> </ul><br><p>Lidská setkání</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi</li> <li>- rovnost a nerovnost, rovné postavení mužů a žen</li> <li>- lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi, potřební lidé ve společnosti</li> </ul> |                                                            |          |

**Vzdělávací oblast:** Člověk a společnost  
**Vyučovací předmět:** Občanská výchova

**Ročník: 7.**

| Výstup                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Průřezová témata, mezipředm. vztahy, projekty, exkurze, kurzy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Poznámky |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|
| <p>Člověk ve společnosti – pokračování</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- uvede příklady příčin a situací, v nichž mohou mezi lidmi vznikat vzájemné neshody a konflikty</li> <li>- uvědomí si význam přátelství v životě člověka</li> <li>- uplatňuje vhodné způsoby komunikace v různých životních situacích</li> <li>- rozpozná projevy rasové nesnášenlivosti a vysvětlí k jakým důsledkům může vést</li> <li>- dokáže zdůvodnit, proč je důležité, aby člověk řídil své jednání a rozhodování na základě mravních hodnot</li> <li>- uvede a na příkladech rozliší případy morálního a nemorálního jednání, umí zaujmout k nim vlastní postoj</li> <li>- vysvětlí, jaký význam má pro život jednotlivce ve společnosti svoboda a vzájemná závislost</li> <li>- vysvětlí, proč je výhodné vzájemně spolupracovat (rozdělit si úkoly)</li> <li>- spolupracuje ve skupině a přebírá odpovědnost za společné úkoly, činnosti či práce</li> <li>- rozlišuje vhodné a nevhodné způsoby využívání volného času</li> <li>- orientuje se v místní nabídce volnočasových</li> </ul> | <p>Vztahy mezi lidmi</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- osobní a neosobní vztahy</li> <li>- mezilidská komunikace</li> <li>- konflikty v mezilidských vztazích</li> <li>- problémy lidské nesnášenlivosti</li> </ul> <p>Zásady lidského soužití</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- morálka a mravnost, pravidla chování</li> <li>- svoboda a vzájemná závislost</li> <li>- dělba práce a činností, výhody spolupráce lidí</li> <li>- volný čas a jeho využití</li> </ul> | <p>OVS – osobnostní rozvoj (poznávání, sebepoznání a sebepojetí)</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- sociální rozvoj (poznávání lidí, mezilid. vztahy, komunikace, kooperace a kompetice)</li> </ul> <p>MKV- kulturní difference</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- lidské vztahy</li> <li>- multikulturalita</li> <li>- princip soc. smíru a solidarity</li> </ul> <p>VDO - občan.společnost a škola</p> <p>MEV – stavba mediálních sdělení</p> <p>Projekt: Interview</p> |          |

| Výstup                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Průřezová témata, mezipředm. vztahy, projekty, kurzy | Poznámky |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------|----------|
| <p>Člověk jako jedinec</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- pochopí význam pojmu osobnost z psycholog. i sociolog. hlediska</li> <li>- pochopí, co vytváří rozdílnost jednotlivých osobností</li> <li>- pochopí, že každý člověk má kladné i záporné vlastnosti a že je důležité rozvíjet dobré stránky osobnosti a potlačovat špatné</li> <li>- objasní, jak může realistické poznání a hodnocení vlastní osobnosti ovlivňovat jeho rozhodování a vztahy s druhými lidmi</li> <li>- je schopen sebepoznání, poznání jiných lidí</li> <li>- posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů</li> <li>- učí se zodpovědně volit životní cíle a nacházet cesty k jejich realizaci</li> <li>- zamyslí se nad smyslem lidského života</li> <li>- porozumí různým stránkám lidského života</li> <li>- uvědomí si existenci sociálních pozic a rolí, učí se, co role vyžadují a jak se s nimi musí člověk vyrovnávat</li> <li>- uvědomí si význam vůle</li> <li>- dokáže posilovat své volní jednání</li> </ul> | <p>Podobnost a odlišnost lidí</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- člověk jako osobnost</li> <li>- projevy chování</li> <li>- rozdíly v prožívání, myšlení a jednání</li> <li>- osobní vlastnosti, dovednosti, schopnosti</li> <li>- charakter člověka, charakterové vlastnosti</li> <li>- vrozené předpoklady, osobní potenciál</li> </ul> <p>Vnitřní svět člověka</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- vnímání, prožívání</li> <li>- poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí</li> <li>- systém osobních hodnot, sebehodnocení</li> <li>- stereotypy v posuzování druhých lidí</li> </ul> <p>Osobní rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- životní cíle a plány</li> <li>- životní perspektiva</li> <li>- adaptace na životní změny, sebezměna</li> <li>- význam motivace, aktivity při seberozvoji</li> <li>- vůle, volní jednání a osobní kázeň</li> </ul> | <p>Projekt: Plán života</p>                          |          |

**Vzdělávací oblast:** Člověk a společnost  
**Vyučovací předmět:** Občanská výchova

**Ročník: 8.**

| Výstup                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Průřezová témata,<br>mezipředm. vztahy,<br>projekty, exkurze, kurzy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Poznámky |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|
| <p>Stát a hospodářství</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví</li> <li>- objasní potřebu dodržování zásad ochrany duševního vlastnictví</li> <li>- zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování k veřejnému majetku a vysvětlí, jak lze proti němu aktivně vystupovat</li> <li>- dokáže rozhodnout, jak vhodně nakládat s penězi</li> <li>- pochopí, jak se vyhnou rizikům v hospodaření s penězi</li> <li>- popíše, ze kterých zdrojů pochází příjmy státu a do kterých důležitých oblastí stát směřuje své výdaje</li> <li>- uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané</li> </ul> | <p>Majetek, vlastnictví</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- formy vlastnictví</li> <li>- hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana</li> <li>- hospodaření s majetkem a různými formami vlastnictví, ochrana majetku</li> </ul> <p>Peníze</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- funkce a podoby peněz, formy placení</li> <li>- rozpočet rodiny, státu</li> <li>- význam daní</li> </ul> | <p>MzV – mat.-deník<br/>hospodaření</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- dějepis, zeměpis</li> </ul> <p>Projekt: Rozpočet rodiny<br/>OSV - sociální rozvoj (kooperace a kompetice)<br/>VDO – občanská společnost a škola</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- občan, občanská společnost a stát</li> <li>- formy participace občanů v politickém životě</li> </ul> |          |

| Výstup                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Průřezová témata, mezipředm. vztahy, projekty, kurzy                                                                                                                                                                 | Poznámky |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb</li> <li>- uvede příklady jejich součinnosti</li> <li>- vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby nabízejí</li> <li>- pochopí Zákon nabídky a poptávky</li> <li>- na příkladu kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu</li> </ul> <p>Stát a právo</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- na příkladech známých států rozliší republiku a monarchii (demokracii a diktaturu)</li> <li>- vysvětlí, jaké výhody má demokratický způsob řízení státu pro každodenní život občanů</li> <li>- charakterizuje a porovná složky státní moci a vysvětlí, jaké úkoly plní jejich orgány a instituce</li> </ul> | <p>Výroba, obchod, služby</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- jejich funkce a návaznost</li> </ul> <p>Principy tržního hospodářství</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- nabídka, poptávka, trh</li> <li>- podstata fungování trhu</li> <li>- právní formy podnikání</li> </ul> <p>Právní základy státu</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- vznik státu a jeho znaky</li> <li>- typy a formy států</li> <li>- státní občanství</li> <li>- ÚSTAVA ČR</li> <li>- složky státní moci, jejich orgány a instituce</li> </ul> | <p>MKV- lidské vztahy</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- princip sociálního smíru a solidarity</li> </ul> <p>MEV - tvorba mediálního sdělení</p> <p>MzV-zeměpis, dějepis,</p> <p>Projekt: Ministerstva</p> |          |

| Výstup                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Průřezová témata,<br>mezipředmětové<br>vztahy, projekty, exkurze, kurzy | Poznámky |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------|----------|
| <p>- uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu</p> <p>- objasní smysl voleb v demokratických státech a vysvětlí, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat život občanů</p> <p>- stručně charakterizuje hlavní formy voleb do zastupitelstev ČR</p> | <p>Státní správa a samospráva</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– orgány a instituce státní správy a samosprávy, jejich úkoly</li> </ul> <p>Principy demokracie</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu</li> <li>- politický pluralismus, soc. dialog a jejich význam</li> <li>- význam a formy voleb do zastupitelstev</li> </ul> |                                                                         |          |

**Vzdělávací oblast:** Člověk a společnost  
**Vyučovací předmět:** Občanská výchova

**Ročník: 9.**

| Výstup                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Průřezová témata,<br>mezipředm. vztahy,<br>projekty, exkurze, kurzy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Poznámky |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|
| <p>Stát a právo-pokračování</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí</li> <li>- uvede příklady základních práv a svobod každého člověka a dokumentů upravujících lidská práva</li> <li>- posoudí význam ochrany lidských práv a svobod a v případě potřeby dokáže přiměřeně uplatňovat svá práva</li> <li>- vysvětlí, proč je každý občan povinen dodržovat právní řád, respektuje základní právní normy našeho státu</li> <li>- uvede příklady činnosti důležitých orgánů právní ochrany občanů (policie, státní zastupitelství, soudy, advokáti, notáři)</li> <li>- orientuje se ve významných dokumentech, v nichž se publikují právní předpisy</li> <li>- rozliší protipráv. jednání, přestupek a trestní čin, na příkladech posoudí podmínky trestní postizitelnosti občanů</li> <li>- uvede příklady postihů, které může použít náš stát v případě protipráv. jednání (pokuta, odnětí svobod</li> </ul> | <p>Lidská práva</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- základní lidská práva, práva dítěte, jejich ochrana</li> <li>- úprava lidských práv a práv dětí v dokumentech</li> <li>- poškozování lid. práv, šikana, diskriminace</li> </ul> <p><b>Právní řád České republiky</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- význam funkce právního řádu</li> <li>- orgány právní ochrany občanů, soustava soudů</li> <li>- právní norma, předpis publikování právních předpisů</li> </ul> | <p>OSV: - osobnostní rozvoj (seberegulace a sebeorganizace)</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- sociální rozvoj (mezilidské vztahy)</li> </ul> <p>VDO: - formy participace občanů v politickém životě</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</li> </ul> <p>EGS: - Evropa a svět nás zajímá</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- objevujeme Evropu a svět</li> <li>- jsme Evropané</li> </ul> <p>MKV: - kulturní diference</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- lidské vztahy</li> <li>- multikulturalita</li> </ul> |          |

| Výstup                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Průřezová témata, mezipředm. vztahy, projekty, kurzy                                                                                                        | Poznámky |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- uvede příklady práv a povinností, které vyplývají z důležitých právních vztahů (vlastnictví předmětu, pracovní poměr, manželství)</li> <li>- na příkladech posoudí podmínky vzniku reklamačního nároku, dokáže reklamovat vadné zboží</li> <li>- provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky</li> <li>- uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy-osob. přeprava, koupě, oprava či pronájem věci</li> </ul> <p>Mezinárodní vztahy, globální svět</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů</li> <li>- uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování</li> <li>- uvede příklady činnosti mezinárodních organizací, s kterými má ČR vztah (OSN, WHO, NASO, UNICEF)</li> <li>- posoudí význam ekonomické, politické a bezpečnostní spolupráce mezi státy</li> </ul> | <p>Právo v každodenním životě</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- člověk v právních vztazích</li> <li>- důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající</li> <li>- styk s úřady</li> </ul> <p>Evropská integrace</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- podstata, význam, výhody</li> <li>- integrační proces v Evropě</li> <li>- Evropská unie a ČR</li> </ul> <p>Mezinárodní spolupráce</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- ekonomická, politická a bezpečnostní spolupráce mezi státy a její výhody</li> <li>- významné mezinárodní organizace (RE, NATO, OSN aj.)</li> </ul> | <p>EV: - lidské aktivity a problémy životního prostředí<br/>MEV: - tvorba mediálního sdělení<br/>- práce v realizačním týmu</p> <p>MzV-dějepis, zeměpis</p> |          |

| Výstup                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Učivo                                                                                                                                                                 | Průřezová témata,<br>mezipředm. vztahy,<br>projekty, kurzy | Poznámky |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------|----------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- uvede příklady některých projevů globalizace v současném světě a objasní její klady a zápory</li> <li>- uvede příklady některých globálních problémů současnosti a jejich možných důsledků pro život lidstva</li> <li>- objasní souvislosti globálních a lokálních problémů</li> <li>- uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni-v obci, regionu</li> <li>- uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání</li> </ul> | <p>Globalizace</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- projevy, klady a zápory</li> <li>- významné globální problémy</li> <li>- způsoby jejich řešení</li> </ul> |                                                            |          |

## **7.5. Člověk a příroda**

### **7.5.1. Fyzika**

#### **Charakteristika vyučovacího předmětu**

##### **1. Obsahové vymezení**

Obsahem předmětu fyzika je:

- hledání a poznávání fyzikálních faktů a jejich vzájemných souvislostí
- rozvíjení a upevňování dovedností objektivně pozorovat a měřit fyzikální vlastnosti a procesy
- vytváření a ověřování hypotéz
- zkoumání příčin přírodních procesů, souvislostí a vzájemných vztahů
- osvojení si základních fyzikálních pojmů a odborné terminologie
- vytváření otevřeného myšlení a logického uvažování

##### **2. Časové vymezení**

- 6. – 9. ročník
- v 6. ročníku 1 hodina týdně, v 7., 8., a 9. ročníku 2 hodiny týdně

##### **3. Organizační vymezení**

Místo realizace:

- třídy
- učebna F a PC

Formy a metody realizace:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce – využití pomůcek, přístrojů a měřidel, pracovních listů a odborné literatury
- samostatná práce
- referáty a projekty

**Průřezová témata a mezipředmětové vztahy:**

- VDO- rozvíjení kritického myšlení, navrhování způsobů řešení problémů, ochota pomoci a spolupracovat
- OSV- rozvíjení dovedností a schopností
- EV- posuzování obnovitelných a neobnovitelných zdrojů energie, princip výroby el. energie, klady a zápory jaderné energetiky
- MEV- komunikace a kooperace, kritické myšlení
- EGS- evropská a globální dimenze v efektivním využívání zdrojů energie v praxi, výroba a potřeba energie v globálním měřítku, udržitelný rozvoj
- MV- vzájemné respektování
- Ch- jaderná reakce, radioaktivita, skupenství a vlastnosti látek, stavba atomu...
- Př- fotosyntéza, zrak-optika, sluch-zvuk, elektromagnetické spektrum....
- Z- sluneční soustava, magnetické póly Země...
- aj.

#### **4. Výchovné a vzdělávací strategie**

| <b><u>Kompetence k učení:</u></b>                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                   |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Žáci:</b>                                                                                                                                                                            | <b>Učitel:</b>                                                                                                                                                                                    |
| <ul style="list-style-type: none"><li>- využívají vhodné způsoby a metody učení, propojují získané poznatky</li><li>- získané poznatky hodnotí, třídí a vyvozují z nich závěr</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>- vede žáky k vyhledávání, třídění a propojování informací</li><li>- k používání odborné terminologie, k nalézání souvislostí, k samostatné práci</li></ul> |

| <b><u>Kompetence k řešení problémů</u></b>                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                          |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Žáci:</b>                                                                                                                                                                 | <b>Učitel:</b>                                                                                                                                                           |
| <ul style="list-style-type: none"><li>- tvořivě přistupují k řešení problému</li><li>- vyhledávají vhodné informace a pracují s nimi</li><li>- hájí svá rozhodnutí</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>- zadává úlohy, které vedou žáky k nalezení problému, formulaci, hledání a zvolení postupu a k vyhodnocení získaných dat</li></ul> |

| <b>Kompetence komunikativní</b>                                                                                                                          |                                                                                          |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Žáci:</b>                                                                                                                                             | <b>Učitel:</b>                                                                           |
| <ul style="list-style-type: none"><li>- pracují ve skupinách</li><li>- komunikují a respektují názory druhých</li><li>- diskutují na dané téma</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>- vede žáky k formulování svých myšlenek</li></ul> |

| <b>Kompetence sociální a personální</b>                                                                                        |                                                                                                                                                                 |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Žáci:</b>                                                                                                                   | <b>Učitel:</b>                                                                                                                                                  |
| <ul style="list-style-type: none"><li>- využívají skupinové a inkluzivní vyučování ke spolupráci při řešení problémů</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>- navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti</li><li>- vede žáky k ochotě pomoci</li></ul> |

| <b>Kompetence občanské</b>                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                         |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Žáci:</b>                                                                                                                                                                                                                                                        | <b>Učitel:</b>                                                                                                                                                                                                          |
| <ul style="list-style-type: none"><li>- rozhodují se zodpovědně dle dané situace</li><li>- jednájí v zájmu trvale udržitelného rozvoje</li><li>- uvědomují si své školní povinnosti</li><li>- pochopí výhody dodržování pravidel zdravého životního stylu</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>- vede žáky k šetrnému využívání el. energie, k posuzování efektivity jednotlivých energetických zdrojů</li><li>- podněcuje žáky k upřednostňování obnovitelných zdrojů</li></ul> |

| <b>Kompetence pracovní</b>                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                         |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Žáci:</b>                                                                                                                                                                                                                              | <b>Učitel:</b>                                                                                                                                          |
| <ul style="list-style-type: none"><li>- dokáží efektivně organizovat svou práci</li><li>- přistupují kriticky k výsledkům své práce a stanoví si kritéria sebehodnocení</li><li>- dodržují pravidla hygieny a bezpečnosti práce</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>- vede žáky k dodržování a upevňování bezpečného chování při práci s fyzikálními přístroji a zařízeními</li></ul> |

## **Očekávané výstupy**

### **LÁTKY A TĚLESA**

žák

- .. změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa
- .. uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí
- .. předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty
- .. využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů

#### **Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**

žák

- .. změří v jednoduchých konkrétních případech vhodně zvolenými měřidly důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa – délku, hmotnost, čas

### **POHYB TĚLES**

#### **SÍLY**

žák

- .. rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu
- .. využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles
- .. změří velikost působící síly
- .. určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici
- .. využívá Newtonovy zákony pro objasňování či předvídání změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly v jednoduchých situacích
- .. aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů

#### **Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**

žák

- .. rozeznává, že je těleso v klidu, či pohybu vůči jinému tělesu
- .. zná vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného přímočarého pohybu těles při řešení jednoduchých problémů
- .. rozezná, zda na těleso v konkrétní situaci působí síla
- .. předvídá změnu pohybu těles při působení síly
- .. aplikuje poznatky o jednoduchých strojích při řešení jednoduchých praktických problémů

### **MECHANICKÉ VLASTNOSTI TEKUTIN**

žák

- .. využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů
- .. předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní

### **Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**

žák

.. využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení jednoduchých praktických problémů

### **ENERGIE**

žák

.. určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa  
.. využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem  
.. využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh  
.. určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem  
.. zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí

### **Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**

žák

.. uvede vzájemný vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem (bez vzorců)  
.. rozpozná vzájemné přeměny různých forem energie, jejich přenosu a využití  
.. rozezná v jednoduchých příkladech teplo přijaté či odevzdané tělesem  
.. pojmenuje výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí

### **ZVUKOVÉ DĚJE**

žák

.. rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku  
.. posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí

### **Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**

žák

.. rozpozná zdroje zvuku, jeho šíření a odraz  
.. posoudí vliv nadměrného hluku na životní prostředí a zdraví člověka

### **ELEKTROMAGNETICKÉ A SVĚTELNÉ DĚJE**

žák

.. sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu  
.. rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí  
.. rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností  
.. využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů  
.. využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní  
.. zapojí správně polovodičovou diodu  
.. využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh  
.. rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami

### **Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**

žák

- .. sestaví podle schématu jednoduchý elektrický obvod
- .. vyjmenuje zdroje elektrického proudu
- .. rozliší vodiče od izolantů na základě jejich vlastností; zná zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji a zařízeními; zná druhy magnetů a jejich praktické využití; rozpozná, zda těleso je, či není zdrojem světla
- .. zná způsob šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí; rozliší spojnou čočku od rozptylky a zná jejich využití

### **VESMÍR**

žák

- .. objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet
- .. odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností

### **Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**

žák

- .. objasní pohyb planety Země kolem Slunce a pohyb Měsíce kolem Země
- .. odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností
- .. zná planety sluneční soustavy a jejich postavení vzhledem ke Slunci
- .. osvojí si základní vědomosti o Zemi jako vesmírném tělese a jejím postavení ve vesmíru

**Vzdělávací oblast: Člověk a příroda**  
**Vyučovací předmět: Fyzika**

**Ročník: 6.**

| Očekávané výstupy:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Průřezová témata,<br>* mezipředmětové vztahy                                                                                                      | Poznámky |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|
| <ul style="list-style-type: none"><li>- rozlišuje tělesa a látky</li><li>- chápe pojem síla jako vzájemné působení dvou těles</li><li>- chápe vztah mezi gravitační silou Země a hmotností tělesa, užívá s porozuměním pojem gravitační pole Země</li><li>- dokáže rozlišit mezi atomem a molekulou, chápe stavbu látek z atomů a molekul</li><li>- vysvětlí příčiny Brownova pohybu, uvede příklady</li><li>- rozlišuje krystalickou a amorfní stavbu látek</li><li>- rozlišuje vlastnosti kapalin a plynů dané jejich částicovým složením a vzdáleností částic</li></ul> | <u>1. Látka a těleso</u><br>Vlastnosti látek<br>S t a v b a l á t e k <ul style="list-style-type: none"><li>- tělesa a látky</li><li>- síla</li><li>- gravitační síla, gravitační pole</li><li>- složení látek, atomy, molekuly</li><li>- neuspořádaný pohyb částic hmoty</li><li>- čističové složení pevných krystalických látek</li><li>- vlastnosti kapalin a plynů</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>* Ch – atomy, molekuly</li></ul> EV – základní podmínky života<br>EGS – Globální vlivy na životní prostředí |          |
| <ul style="list-style-type: none"><li>- zná čističové složení atomu</li><li>- chápe rozdíl mezi atomem a iontem</li><li>- chápe pojem elektrování, popíše vlastnosti zelektrovaného tělesa</li><li>- popíše působení elektrického pole</li></ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | <b>Elektrické vlastnosti látek</b> <ul style="list-style-type: none"><li>- model atomu atomy některých chemických prvků a ionty</li><li>- elektrování těles při vzájemném dotyku</li><li>- elektrické pole</li></ul>                                                                                                                                                             | <ul style="list-style-type: none"><li>* CH – model atomu, ionty</li></ul>                                                                         |          |
| <ul style="list-style-type: none"><li>- popíše vlastnosti magnetu a přírodní magnetické látky</li><li>- zná vzájemné působení pólů magnetů</li><li>- dokáže zmagnetovat feromagnetickou látku,</li></ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | <b>Magnetické vlastnosti látek</b> <ul style="list-style-type: none"><li>- magnety přírodní a umělé</li><li>- póly magnetu, magnetické pole</li><li>- magnetizace látky</li></ul>                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                   |          |

| Očekávané výstupy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Průřezová témata,<br>* mezipředmětové vztahy  | Poznámky |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------|----------|
| <p>vysvětlí pojem a působení magnetického pole</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- pomocí pomůcek dokáže znázornit magnetické pole magnetů</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                       | <ul style="list-style-type: none"> <li>- indukční čáry magnetického pole</li> <li>- magnetické pole Země</li> </ul>                                                                                                                                                                             |                                               |          |
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- změří délku tělesa</li> <li>- převádí délkové jednotky</li> <li>- při opakovaném měření vypočítá přesnější hodnotu pomocí aritmetického průměru</li> </ul>                                                                                                                                                                                                  | <p>Vlastnosti těles</p> <p><b>Měření délky tělesa</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- porovnávání a měření</li> <li>- jednotky délky, délková měřidla, opakovaní měření délky</li> </ul>                                                                                           | * M – převody jednotek                        |          |
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- zná objemové jednotky i jejich převody</li> <li>- změří objem kapalného tělesa pomocí odměrného válce</li> <li>- změří objem pevného tělesa pomocí odměrného válce s tekutinou</li> </ul>                                                                                                                                                                   | <p><b>Měření objemu tělesa</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- jednotky objemu</li> <li>- měření objemu kapalného tělesa</li> <li>- měření objemu pevného tělesa</li> </ul>                                                                                                        | * M – převody jednotek, výpočet objemu tělesa |          |
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- chápe pojem hmotnost tělesa</li> <li>- umí používat rovníramenné váhy</li> <li>- zná jednotky hmotnosti a ovládá převody mezi nimi</li> <li>- změří hmotnost pevného i kapalného tělesa</li> <li>- vysvětlí pojem hustota látky, dokáže ji vypočítat ze vztahu hmotnosti a objemu</li> <li>- vypočítá ze vztahu hustoty a objemu hmotnost tělesa</li> </ul> | <p><b>Měření hmotnosti tělesa</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- hmotnost tělesa</li> <li>- rovníramenné váhy, jednotky hmotnosti</li> <li>- měření hmotnosti pevného a kapalného tělesa</li> <li>- hustota látky, výpočet hustoty</li> <li>- výpočet hmotnosti tělesa</li> </ul> | * M – převody jednotek                        |          |
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- zná jednotky času, změří časový úsek na stopkách</li> <li>- orientuje se na ciferníku hodin</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                      | <p><b>Měření času</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- jednotky času, měření času</li> </ul>                                                                                                                                                                                        | OSV - Komunikace                              |          |

| Očekávané výstupy                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Učivo                                                                                                                                                                                                       | Průřezová témata,<br>* mezipředmětové vztahy                                  | Poznámky |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------|----------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- zdůvodní změnu objemu kapalného a plynného tělesa při změně teploty</li> <li>- vysvětlí prodloužení kovové tyče při zahřívání, zdůvodní nutnost s pár mezi materiály v praxi</li> <li>- rozezná druhy teploměrů</li> <li>- změří teplotu pomocí teploměru</li> </ul> | <b>Měření teploty tělesa</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- změna objemu kapalného a plynného tělesa při změně teploty</li> <li>- teploměr, jednotky teploty</li> <li>- měření teploty</li> </ul> | OSV – Rozvoj schopností poznávání                                             |          |
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- sestaví jednoduchý elektrický obvod</li> <li>- vyjmenuje příklady elektrických vodičů a izolantů</li> </ul>                                                                                                                                                          | <u>2. Elektrický obvod</u><br><b>Elektrický proud v kovech</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- sestavení elektrického obvodu</li> <li>- vodiče a izolanty</li> </ul>                               |                                                                               |          |
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- vysvětlí důvod zahřívání vodiče při průchodu elektrického proudu</li> <li>- vyjmenuje elektrické spotřebiče, zná zásady používání</li> </ul>                                                                                                                         | <b>Tepelné elektrické spotřebiče</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- zahřívání vodiče při průchodu elektrického proudu</li> <li>- tepelné spotřebiče</li> </ul>                                    | EGS – Evropané, společný svět nás zajímá – globální problémy spotřeby energie |          |

**Vzdělávací oblast:** Člověk a příroda  
**Vyučovací předmět:** Fyzika

**Ročník: 7.**

| Očekávané výstupy:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Průřezová témata,<br>mezipředmětové vztahy                                                                                                                           | Poznámky |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|
| <ul style="list-style-type: none"><li>- pozná, zda je těleso v klidu či pohybu vzhledem k jinému tělesu</li><li>- změří dráhu, kterou těleso urazí a zapíše výsledek</li><li>- rozezná, zda se jedná o pohyb rovnoměrný či nerovnoměrný</li><li>- určí rychlost rovnoměrného či průměrnou rychlost nerovnoměrného pohybu, užívá vztah <math>v=s/t</math></li><li>- vyjádří graficky závislost dráhy na čase</li><li>- uvede charakteristiku hlavní jednotky síly – newton</li><li>- znázorní velikost a směr síly a změří danou sílu siloměrem</li><li>- charakterizuje gravitační sílu a používá vztah <math>F_g = m \times g</math></li><li>- určí výpočtem i graficky velikost a směr výslednice dvou sil stejných či opačných směrů</li><li>- charakterizuje těžiště tělesa a ví, že závisí na rozložení látky v tělese</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>- Pohyb tělesa<ul style="list-style-type: none"><li>- pohyb a klid tělesa</li><li>- vzájemné působení těles</li></ul></li><li>- Síla a její měření</li><li>- Skládání sil<ul style="list-style-type: none"><li>- těžiště tělesa</li></ul></li></ul> | <p>M-přímá a nepřímá úměrnost</p> <p>OSV-bezpečnost silničního provozu</p> <p>M-grafické sčítání a odčítání úseček<br/>EV-silniční doprava-škody na komunikacích</p> |          |

| Očekávané výstupy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Průřezová témata, mezipředmětové vztahy                                                                                                        | Poznámky          |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- využívá tyto zákony k vysvětlení nebo předvídání změn pohybu tělesa při působení sil</li> <li>- využívá poznatky o podmínkách rovnovážné polohy na páce a pevné kladce pro vysvětlení praktických situací</li> <li>- charakterizuje tlakovou sílu, uvede hlavní jednotku tlaku a používá vztah <math>p = F/S</math></li> <li>- chápe, že třecí síla je příměrná tlakové síle a závisí na drsnosti styčných ploch a na materiálu</li> <li>- vysvětlí účinky tlakové síly na kapalinu</li> <li>- objasní podstatu Pascalova zákona a užívá ho k vysvětlení funkce hydraulického zařízení</li> <li>- vysvětlí vznik hydrostatického tlaku a používá vztah <math>p = h \times \rho \times g</math></li> <li>- objasní vznik vztlakové síly při ponoření tělesa do kapaliny a určí její velikost</li> <li>- objasní podstatu Archimédova zákona a používá ho při řešení úkolů a problémů</li> <li>- dokáže předpovědět, zda se těleso v kapalině potopí, bude plovat nebo vznášet se</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Newtonovy pohybové zákony / posuvné účinky síly/</li> <li>- Otáčivý účinek síly- páka a kladka</li> <li>- Deformační účinky síly<br/>- třecí síla</li> <li>- Mechanické vlastnosti kapalin<br/>- Pascalův zákon<br/><br/>- Hydrostatický tlak<br/><br/>- Vztlaková síla<br/><br/>- Archimédův zákon<br/><br/>- Potápění, plavání a vznášení se těles v kapalině</li> </ul> | <p>OSV-bezpečnost silničního provozu- setrvačnost- bezpečnostní pásy</p> <p>EV-železniční a silniční doprava</p> <p>OSV-záchrana tonoucího</p> | Práce s tabulkama |

| Očekávané výstupy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Průřezová témata,<br>mezipředmětové vztahy                                                                                                             | Poznámky |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- charakterizuje atmosférický tlak a dovede ho změřit</li> <li>- změří tlak v uzavřené nádobě</li> <li>- charakterizuje zdroje světla a optické prostředí</li> <li>- objasní způsoby šíření světla, vznik stínu a zatmění Slunce a Měsíce</li> <li>- popisuje měsíční fáze</li> <li>- zná hodnotu rychlosti světla a chápe, že největší je ve vakuu</li> <li>- charakterizuje zákon odrazu světla a používá ho při objasňování principu zobrazení předmětu rovinným a kulovým zrcadlem</li> <li>- charakterizuje lom světla ke kolmici a od kolmice</li> <li>- rozliší spojku a rozptylku, najde jejich ohnisko a určí ohniskovou vzdálenost</li> <li>- popíše využití optických přístrojů v praxi</li> <li>- objasní krátkozrakost a dalekozrakost a způsoby napravení</li> <li>- objasní rozklad bílého světla optickým hranolem</li> <li>- objasní vznik duhy</li> <li>- utřídí si získané poznatky a vytvoří si celkový náhled na probrané učivo</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Mechanické vlastnosti plynů</li> <li>- atmosférický tlak</li> <li>- tlak plynu v uzavřené nádobě</li> <li>- Světelné jevy</li> <li>- světelné zdroje</li> <li>- šíření světla</li> <li>- rychlost světla</li> <li>- odraz světla</li> <li>- lom světla na optickém rozhraní</li> <li>- čočky</li> <li>- rozklad světla</li> <li>- Opakování</li> </ul> | <p>Z-atmosféra Země<br/>EV-předpověď počasí,<br/>znečištění ovzduší, exhalace</p> <p>Př- oko<br/>EGS-sluneční elektrárny</p> <p>M-převody jednotek</p> |          |

**Vzdělávací oblast:** Člověk a příroda  
**Vyučovací předmět:** Fyzika

**Ročník: 8.**

| Očekávané výstupy:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Učivo                                                                                                                                                                                                                                       | Průřezová témata,<br>mezipředmětové vztahy | Poznámky |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------|----------|
| <ul style="list-style-type: none"><li>- chápe pojmy – práce a výkon, využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem</li><li>- získané poznatky aplikuje na využití jednoduchých strojů</li><li>- dovede změřit účinnost jednod. stroje</li><li>- z vykonané práce určí v jednoduchých případech změnu polohové a pohybové energie, je schopen porovnat pohybové energie těles na základě jejich rychlosti a hmotnosti</li><li>- užívá vztah <math>E_p = m \times g \times h</math> a <math>E_k = 0,5m \times v^2</math></li><li>- vysvětlí změnu vnitřní energie tělesa při změně teploty</li><li>- rozpozná v přírodě a v praktickém životě některé formy tepelné výměny – vedením, prouděním, zářením</li><li>- charakterizuje teplo jako změnu vnitřní energie při tepelné výměně</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>- Energie</li><li>- Práce a výkon</li><li>- Polohová a pohybová energie</li><li>- Teplo a teplota<ul style="list-style-type: none"><li>- vnitřní energie</li><li>- tepelná výměna</li></ul></li></ul> | EGS-tepelná izolace-šetření energie        |          |

| Očekávané výstupy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Učivo                                                                                                                                                                   | Průřezová témata,<br>mezipředmětové vztahy                                             | Poznámky |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------|----------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- dokáže určit množství tepla přijatého a odevzdaného tělesem, zná-li hmotnost, měrnou tepelnou kapacitu a změnu teploty tělesa- bez změny skupenství</li> <li>- uvede jednotlivé skupenské přeměny a bude schopen uvést praktický příklad- tání, tuhnutí, vypařování, var, kondenzace, sublimace a desublimace</li> <li>- určí skupenské teplo tání u některých látek</li> <li>- zjistí, kdy nastává kapalnění vodní páry ve vzduchu, dokáže vysvětlit základní meteorologické děje</li> <li>- objasní jev anomálie vody a jeho důsledky v přírodě</li> <li>- vyhledává potřebné údaje v tabulkách</li> <li>- chápe, na jakém principu pracují běžné domácí spotřebiče</li> <li>- chápe na jakém principu pracují běžné domácí spotřebiče</li> <li>- zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí</li> <li>- vyjmenuje a charakterizuje tepelné motory a zná jejich praktické využití</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- teplo přijaté a odevzdané tělesem</li> <li>- Změny skupenství</li> <li>- Fyzika v kuchyni</li> <li>- Tepelné motory</li> </ul> | <p>EGS- globální oteplování Země- skleníkový efekt</p> <p>EV- znečišťování ovzduší</p> |          |

| Očekávané výstupy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                | Průřezová témata,<br>mezipředmětové vztahy                                  | Poznámky |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------|----------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- porozumí základním pojmům- atom a jeho složení, molekula, iont</li> <li>- na základě znalosti druhu náboje rozhodne, zda se budou dvě tělesa elektricky přitahovat či odpuzovat</li> <li>- podle počtu protonů a elektronů v částici pozná, zda se jedná o kladný či záporný iont</li> <li>- ověří, jestli na těleso působí elektrická síla a zda v jeho okolí existuje elektrické pole</li> <li>- pokusně ověří, za jakých podmínek prochází obvodem elektrický proud</li> <li>- objasní účinky elektrického proudu- světelné, tepelné a pohybové</li> <li>- změří elektrický proud ampérmetrem a elektrické napětí voltmetrem</li> <li>- správně sestaví jednoduchý a rozvětvený el. obvod podle schématu</li> <li>- volí k jednotlivým spotřebičům vhodný zdroj napětí</li> <li>- odliší zapojení spotřebičů v obvodu za sebou a vedle sebe a určí výsledné napětí, proud a odpor</li> <li>- pochopí, na čem závisí velikost odporu</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Elektřina <ul style="list-style-type: none"> <li>- atom, iont</li> <li>- elektrický náboj</li> <li>- el. síla</li> <li>- el. pole</li> </ul> </li> <li>- el. proud a napětí</li> <li>- el. obvod</li> </ul> | <p>MEV- informace v médiích o mikrosvětě</p> <p>Ch-atom. molekula, iont</p> |          |

| Očekávané výstupy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Průřezová témata,<br>mezipředmětové vztahy                                                                                                                                                                                                                          | Poznámky |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- chápe jejich využití v praxi, rozumí pojmu elektrolýza</li> <li>- zná rozdíl mezi výkonem a příkonem a rozumí základním výpočtům a využití v praxi</li> <li>- rozlišuje rozdíly mezi vodičem, izolantem a polovodičem na základě jejich analýzy, chápe podstatu polovodičů, jejich využití a faktory, které ovlivňují jejich funkci při zapojení do el. obvodu</li> <li>- charakterizuje zdroj zvuku a šíření zvuku v prostředí</li> <li>- uvádí, že rychlost zvuku závisí na druhu prostředí a na jeho teplotě, což využívá při řešení problémů a úloh</li> <li>- charakterizuje tón a výšku tónu/ kmitočet /</li> <li>- charakterizuje hlasitost zvuku a má představu o hlasitosti různých zdrojů zvuku</li> <li>- zná stavbu a funkci lidského ucha a rozumí škodlivosti hlasitého zvuku na sluchový aparát</li> <li>- charakterizuje hluk a možnosti jeho potlačení</li> <li>- charakterizuje odraz zvuku a vznik ozvěny a její využití v praxi</li> <li>- charakterizuje atmosféru Země a její složení</li> <li>- porozumí základním meteorologickým jevům a způsobům jejich měření</li> <li>- zná příčiny znečišťování atmosféry a možnosti zlepšení, rozumí pojmu skleníkový efekt</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- galvanické články</li> <li>- výkon a příkon</li> <li>- Elektřina v domě</li> <li>- Polovodiče</li> <li>- Zvukové jevy <ul style="list-style-type: none"> <li>- zvukový rozruch</li> <li>- šíření zvuku</li> <li>- tón</li> <li>- lidské ucho</li> <li>- odraz zvuku</li> <li>- ochrana zvuku</li> </ul> </li> </ul> | <p>EGS-šetření el. energií-žárovka-zářivka</p> <p>EGS-alternativní zdroje energie, vliv výroby el. energie na životní prostředí</p> <p>OSV-bezpečné zacházení s elektrospotřebiči, l. pomoc při úrazu el. proudem</p> <p>Př- ucho<br/>EV-nadměrná hladina zvuku</p> |          |

|                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                 |                                                             |  |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------|--|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- utřídí si získané poznatky a vytvoří si celkový náhled na probrané učivo</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Počasí kolem nás <ul style="list-style-type: none"> <li>- atmosféra Země</li> <li>- znečišťování atmosféry</li> </ul> </li> <li>- Opakování</li> </ul> | Z- atmosféra<br>CH-složení atmosféry<br>EV-změny skupenství |  |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------|--|

**Vzdělávací oblast:** Člověk a příroda  
**Vyučovací předmět:** Fyzika  
**Ročník:** 9.

| Očekávané výstupy:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Učivo                                                                                                                                                                                                                                            | Průřezová témata,<br>mezipředmětové vztahy | Poznámky |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------|----------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- rozliší stejnosměrný proud od střídavého na základě jejich časového průběhu</li> <li>- vysvětlí,</li> <li>- na čem závisí velikost indukovaného proudu v cívce a objasní vznik střídavého proudu</li> <li>- popíše funkci transformátoru a jeho využití při přenosu el. energie</li> <li>- dokáže popsat způsob výroby a přenosu el. energie</li> <li>- popíše některé nepříznivé vlivy při výrobě el. energie na životní prostředí</li> <li>- dodržuje pravidla bezpečné práce při zacházení s el. zařízením, objasní nebezpečí vzniku zkratu a popíše možnosti ochrany</li> <li>-</li> <li>- chápe podstatu světla a charakterizuje spektrum elektromagnetického záření</li> <li>- zná jednotlivé zdroje světla a popíše jejich význam a funkci</li> <li>- využívá poznatků získaných v 7.třídě, na tyto vědomosti navazuje a aplikuje je při sestavování modelů lupy, mikroskopu a dalekohledů</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Elektřina a magnetismus <ul style="list-style-type: none"> <li>- elektromagnetická indukce</li> <li>- střídavý proud</li> <li>- transformátor</li> </ul> </li> <li>- Využití světla a záření</li> </ul> | <p>F8-opakování<br/>D-objevy</p>           |          |

| Očekávané výstupy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Učivo                                                                                                                                                                                                             | Průřezová témata,<br>mezipředmětové vztahy                                                                                                                                              | Poznámky |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- charakterizuje jadernou energii, radionuklidy / přirozené a umělé /, jaderné záření a způsoby ochrany</li> <li>- charakterizuje štěpení jádra atomu a řetězovou reakci</li> <li>- uvede hlavní části atomové elektrárny</li> <li>- vysvětlí využití radionuklidů v praxi</li> <li>- rozumí termonukleární reakci a možnostem jejího využití či zneužití</li> <li>- charakterizuje nepříznivé vlivy výroby elektrické energie v tepelných elektrárnách na životní prostředí</li> <li>- uvádí a charakterizuje alternativní zdroje energie a vysvětlí jejich výhody i nevýhody – i ve vztahu k životnímu prostředí</li> <li>- využívá získaných poznatků pro řešení problémů a úloh</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Jaderná energie</li> <li>- Energie a její přeměny <ul style="list-style-type: none"> <li>- různé druhy energie</li> <li>- zákon zachování energie</li> </ul> </li> </ul> | <p>EGS-jaderná energie-výhody a nevýhody-vliv na životní prostředí, freony-ozonová díra, škodlivý vliv UV záření</p> <p>EV-vliv na ž. prostř.</p> <p>EV-alternativní zdroje energie</p> |          |

| Očekávané výstupy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Učivo                                                                                  | Průřezová témata,<br>mezipředmětové vztahy                                                  | Poznámky |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------|----------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- uvede složení sluneční soustavy a základní charakteristiku jednotlivých těles</li> <li>- charakterizuje galaxii a souhvězdí</li> <li>- orientuje se v mapě hvězdné oblohy, charakterizuje hvězdy jako vesmírná tělesa</li> <li>- rozumí pojmům oběžná doba planety, hvězdný a sluneční den, světelný rok</li> <li>- utřídí si získané poznatky a vytvoří si celkový náhled na probrané učivo, a to v průběhu celkové školní docházky</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Země a Vesmír</li> <li>- Opakování</li> </ul> | <p>Z-postavení Země ve vesmíru, práce s mapou<br/>EGS-planeta Země jako součást vesmíru</p> |          |

## 7.5.2. Chemie

### Charakteristika vyučovacího předmětu

#### 1. Obsahové vymezení

Vzdělávání v předmětu chemie:

- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o obor
- vede k poznávání základních chemických pojmů a zákonitostí na příkladech směsí, chemických látek a jejich reakcí s využíváním jednoduchých chemických pokusů
- učí řešit problémy a správně jednat v praktických situacích, vysvětlovat a zdůvodňovat chemické jevy
- učí poznatky využívat k rozvíjení odpovědných občanských postojů
- učí získávat a upevňovat dovednosti pracovat podle pravidel bezpečné práce s chemikáliemi a dovednosti poskytnout první pomoc při úrazech s nebezpečnými chemickými látkami a různými chemickými přípravky

#### 2. Časové vymezení

- 8. – 9. ročník
- 8. roč. – 2 vyučovací hodiny týdně
- 9. roč. – 2 vyučovací hodiny týdně

#### 3. Organizační vymezení

Místo realizace:

- učebna chemie
- učebna PC

Formy a metody realizace:

- frontální výuka spojována s praktickými cvičeními
- nácviky jednoduchých laboratorních metod a postupů
- práce ve skupinách
- demonstrační pokusy

Kláse důraz na dodržování zásad bezpečné práce a postupů v souladu s platnou legislativou a dodržování řádu učebny chemie.

**Průřezová témata:**

- OSV – osob. rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace, psychohygiena (zodpovědnost každého jedince za své zdraví)
- VDO – Občan, občanská spol. a stát
- EGS – Evropa a svět nás zajímá, Jsme Evropané (globální problémy – znečišťování ovzduší, ochrana vodních zdrojů)
- EV - Ekosystémy, Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí
- MKV – Multikulturalita
- MEV - receptivní činnosti – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Vnímání autora mediálních sdělení
- produktivní činnosti – Práce v realizačním týmu

#### **4. Výchovné a vzdělávací strategie**

##### **Kompetence k učení:**

Žáci:

- se snaží o poznávání přírodních procesů, vlastností a jevů

Učitel:

- vede žáky k systematickému pozorování jako základní formě zjišťování chemických vlastností látek, jejich přeměn a podmínek, za kterých tyto přeměny nastávají, k jejich popisu, hledání souvislostí mezi jevy a jejich vysvětlení
- vede žáky ke správnému používání chemických termínů, symbolů a značek
- dává žákům možnost samostatně či ve skupinách formulovat závěry na základě pozorování a pokusů
- vede žáky jak zpracovávat informace z hlediska důležitosti i objektivitu a jak je využívat k dalšímu učení

##### **Kompetence k řešení problémů**

Žáci:

- přechází od smyslového poznání k poznání založenému na pojmech, prvcích, teoriích a modelech
- snaží se chápat vzájemné souvislosti či zákonitosti přírodních faktů
- učí se základům logického vyvozování a předvídání specifických závěrů z přírodních zákonů

Učitel:

- předkládá problémové situace související s učivem chemie
- dává žákům možnost volit různé způsoby řešení
- dává možnost obhajovat svá rozhodnutí
- vede žáky k promýšlení pracovních postupů praktických cvičení
- vede žáky k nacházení příkladů chemických dějů a jevů z běžné praxe, k vysvětlování jejich chemické podstaty
- klade důraz na aplikaci poznatků v praxi

##### **Kompetence komunikativní**

Žáci:

- snaží se sdělovat stručně, přehledně, objektivně postup a výsledky svých pozorování a experimentů

Učitel:

- vede žáky ke správnému užívání chemických symbolů a značek
- podněcuje žáky k argumentaci
- zadává takové úkoly, při kterých mohou žáci navzájem komunikovat
- vede žáky k přesnému záznamu a prezentaci průběhu a výsledku zjištění

##### **Kompetence sociální a personální**

Žáci:

- osvojuje si dovednosti kooperace a společného hledání optimálních řešení problémů

Učitel:

- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- podněcuje žáky ke smysluplné diskusi
- vytváří situace, při kterých se žáci učí respektovat názory jiných

### **Kompetence občanské**

**Žáci:**

- učí se odpovědnosti za zachování životního prostředí

**Učitel:**

- společně s žáky respektuje pravidla pro práci s chemickými látkami, řád učebny a laboratorní řád
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- předkládá situace, ve kterých se žáci učí chápat základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektovat požadavky na kvalitní životní prostředí
- vede žáky k zodpovědnému chování v krizových situacích (přivolat pomoc a poskytnout první pomoc)
- poukazuje na možnosti rozvoje i zneužití chemie a vede žáky k zamyšlení nad problémem

### **Kompetence pracovní**

**Žáci:**

- snaží se optimálně plánovat a provádět soustavná pozorování a experimenty a získaná data zpracovává a vyhodnocuje

**Učitel:**

- vede žáky k bezpečnému a účinnému používání materiálů, nástrojů a vybavení
- vyžaduje dodržování vymezených pravidel a povinností z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých a ochrany životního prostředí
- zadává úkoly tak, aby žáci byli schopni využít poznatků v běžné praxi
- vede žáky k osvojování pracovních návyků a postupů při řešení problémů

## **Očekávané výstupy**

### **POZOROVÁNÍ, POKUS A BEZPEČNOST PRÁCE**

žák

- .. určí společné a rozdílné vlastnosti látek
- .. pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí
- .. objasní nejefektivnější jednání v modelových příkladech havárie s únikem nebezpečných látek

#### **Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**

žák

- .. rozliší společné a rozdílné vlastnosti látek
- .. pracuje bezpečně s vybranými běžně používanými nebezpečnými látkami
- .. reaguje na případy úniku nebezpečných látek
- .. rozpozná přeměny skupenství látek

### **SMĚSI**

žák

- .. rozlišuje směsi a chemické látky
- .. vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení
- .. vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek
- .. navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi
- .. rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití
- .. uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti, navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění

#### **Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**

žák

- .. pozná směsi a chemické látky
- .. rozezná druhy roztoků a jejich využití v běžném životě
- .. rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich použití
- .. uvede zdroje znečišťování vody a vzduchu ve svém nejbližším okolí

### **ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK A CHEMICKÉ PRVKY**

žák

- .. používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech
- .. rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech
- .. orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti

#### **Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**

žák

- .. uvede nejobvyklejší chemické prvky a jednoduché chemické sloučeniny a jejich značky
- .. rozpozná vybrané kovy a nekovy a jejich možné vlastnosti

## **CHEMICKÉ REAKCE**

žák

- .. rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání
- .. přečte chemické rovnice a s užitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu
- .. aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu

**Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**

žák

- .. pojmenuje výchozí látky a produkty nejjednodušších chemických reakcí

## **ANORGANICKÉ SLOUČENINY**

žák

- .. porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí
- .. vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, kterými jim lze předcházet
- .. orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi

**Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**

žák

- .. popíše vlastnosti a použití vybraných prakticky využitelných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a zná vliv těchto látek na životní prostředí
- .. orientuje se na stupnici pH, změří pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem
- .. poskytne první pomoc při zasažení pokožky kyselinou nebo hydroxidem

## **ORGANICKÉ SLOUČENINY**

žák

- .. rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití
- .. zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy
- .. rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití
- .. orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy a koncových produktů biochemického zpracování, především bílkovin, tuků, sacharidů
- .. určí podmínky postačující pro aktivní fotosyntézu
- .. uvede příklad zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů

**Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**

žák

- .. zhodnotí užívání paliv jako zdrojů energie
- .. vyjmenuje některé produkty průmyslového zpracování ropy
- .. uvede příklady bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů v potravě z hlediska obecně uznávaných zásad správné výživy

## **CHEMIE A SPOLEČNOST**

žák

- .. zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi
- .. aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe
- .. orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka

### **Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**

žák

- .. uvede příklady využívání prvotních a druhotných surovin
- .. zhodnotí využívání různých látek v praxi vzhledem k životnímu prostředí a zdraví člověka

**Vzdělávací oblast:** Člověk a příroda  
**Vyučovací předmět:** Chemie  
**Ročník:** 8.

| Výstup                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Učivo                                                                                                                                                                                                                                       | Mezipředm. vztahy, průřezová témata, kurzy, projekty                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Poz |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| <p>pozná skupenství a jejich přeměny (včetně sublimace)<br/>rozliší fyzikální a chemický děj</p> <p>zná zásady bezpečné práce<br/>dovede poskytnout 1. pomoc<br/>zná tel. číslo záchr. služby, umí přivolat pomoc<br/>rozumí významu H-vět a R-vět<br/>vysvětlí význam piktogramů</p> <p>umí rozlišit a pojmenovat druhy směsí<br/>zná pojmy rozpustnost, koncentrovaný, zředěný,<br/>nasycený, nenasyčený<br/>zná vliv teploty, plošného obsahu, povrchu na rychlost<br/>rozpuštění<br/>zná příklady z praxe<br/>umí vypočítat hmotnostní zlomek složek směsí a<br/>%koncentraci</p> <p>zná princip, postup a užití v praxi metody oddělování<br/>složek směsí - usazování, filtrace, destilace,<br/>krystalizace<br/>umí provést filtraci a destilaci ve školních<br/>podmínkách<br/>umí zvolit vhodný postup k oddělování složek směsí</p> <p>umí vyjmenovat druhy a význam vod podle užití a<br/>znečištění<br/>zná hygienické požadavky na pitnou vodu<br/>zná hlavní znečišťovatele pitné vody</p> | <p>látky, jejich vlastnosti, skupenství, rozpustnost,<br/>chemické děje</p> <p>bezpečnost práce v laboratoři a při pokusech</p> <p>směsi různorodé a stejnorodé<br/>roztoky, složení roztoků</p> <p>oddělování složek směsí</p> <p>voda</p> | <p>opak. F 6</p> <p>OSV – osob. rozvoj –<br/>Psychohygiena (zodpověd. za své<br/>zdraví, pomoc zraněným lidem)<br/>MeVz – <i>Člověk a zdraví</i></p> <p>MeVz – <i>Matematika</i></p> <p>EV – Vztah čl. k prostředí<br/>(likvidace úniku ropných a jiných<br/>škodlivých látek)</p> <p>2. období – koloběh vody,<br/>skupenství, teplota varu, tuhnutí<br/>EV – Zákl. podmínky života<br/>(význam vody a vzduchu jako<br/>základní podmínky života)<br/>MEV – Kritické čt. a vnímání med.</p> |     |

| Výstup                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Učivo                                                                                                   | Mezipředm. vztahy, průřezová témata, kurzy, projekty                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Poz |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| <p>zná procentový obsah hlavních složek vzduchu<br/>umí vysvětlit význam vzduchu jako průmyslové suroviny<br/>zná hlavní znečišťovatele vzduchu<br/>umí vysvětlit vznik a význam inverze a smogu</p> <p>zná pojmy atomové jádro, elektronový obal, proton, neutron, elektron, valenční elektron, valenční vrstva, protonové číslo, hmotnostní číslo<br/>zná vztahy mezi počty protonů, elektronů a neutronů v atomu<br/>s PSP umí nakreslit schéma atomu<br/>umí odvodit vznik kationtů a aniontů z atomu<br/>umí vysvětlit rozdíl mezi atomem a molekulou</p> <p>zná české názvy a značky prvků H, Li, Na, K, e, Mg, Ca, a, Ra, V, Cr, Mo, W, Mn, Fe, Os, Co, Ni, Pt, Cu, Ag, Au, Zn, Cd, Hg, B, Al, C, Si, Sn, P, N, P, As, Sb, O, S, F, Cl, Br, I, He, Ne, Ar</p> | <p>vzduch</p> <p>atom, molekula, ionty</p> <p>chemické prvky</p> <p>periodická soustava prvků (PSP)</p> | <p>sdělení (kritický přístup k inf. z médií k probl. čistoty vody a vzduchu)<br/>2. období - význam kyslíku pro dýchání a hoření<br/>potřeba čistého vzduchu pro zdraví<br/>EV – Ekosystémy (čistota vody a vzduchu jako globální problém lidstva, dotace EU na projekty ochrany a čištění vody a ovzduší<br/>význam trop. deštých pralesů a zeleně obecně, význam korálů a planktonu)<br/>OSV – osob. rozvoj – Seberegulace (osob. zodpovědnost za stav čistoty vody a vzduchu)<br/>MEV – Vnímání med. sdělení (sledování a vyhledávání inf. o nových objevech v mikrosvětě)</p> <p>OSV – osob. rozvoj – Seberegul. (zodpovědnost jednotlivce za práci s prvky a sloučen. ohrožujícími zdraví a živ. prostředí)<br/>EV – Vztah člověka k prostředí (nebezpečí poškození živ. prostředí někt. prvky a jejich slouč. - těžké kovy, baterie z mobilních tel., součástky PC v odpadu)<br/>EGS – Evropa a svět nás zajímá</p> |     |

| Výstup                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Učivo                                                                                                                                                                         | Mezipředm. vztahy, průřezová témata, kurzy, projekty                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Poz |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| <p>s pomocí PSP umí přiřadit protonové číslo prvku a naopak</p> <p>zná princip uspořádání prvků v PSP</p> <p>umí zařadit prvek do skupiny a periody PSP</p> <p>umí vyhledat prvek podle skupiny a periody PSP</p> <p>zná znění a význam periodického zákona</p> <p>zná pojmy kovy, nekovy, polokovy, těžké kovy</p> <p>umí vysvětlit rozdíl mezi prvkem a sloučeninou</p> <p>určí počet atomů ve vzorci</p> <p>zná pojem elektronegativita</p> <p>umí vyhledat elektronegativitu prvku v PSP</p> <p>určí charakter chemické vazby podle elektronegativity</p> <p>zná význam symbolů v chemické rovnici</p> <p>umí zapsat slovně popsaný chemický děj chemickou rovnicí</p> <p>umí zapsat jednoduché rovnice (hoření C, S apod.)</p> <p>umí zformulovat zákon zachování hmotnosti</p> <p>dokáže opravit špatně vyčíslenou rovnici</p> <p>dokáže vyčíslit jednoduchou rovnici</p> <p>umí vysvětlit pojem halogenid</p> <p>zná pravidla názvosloví halogenidů</p> <p>umí vytvořit vzorec z názvu a naopak</p> <p>zná význam a užití NaCl</p> <p>umí vysvětlit pojem oxid</p> <p>zná pravidla názvosloví oxidů</p> | <p>chemické sloučeniny</p> <p>chemická vazba</p> <p>chemické reakce</p> <p>zákon zachování hmotnosti</p> <p>jednoduché anorganické sloučeniny<br/>halogenidy</p> <p>oxidy</p> | <p>(znečištění životního prostředí jako globální problém lidstva)</p> <p>OSV – osob. rozvoj – Seberegul.<br/>(osobní zodpovědnost jedince za své zdraví, NaCl – hypertenze)<br/>EV – Vztah čl. k prostředí (solení silnic)<br/>MEV – Kritické čtení (informace a názory v médiích k probl. solení vozovek, formulace vlastních názorů)<br/>OSV – osob. rozvoj – Seberegul.</p> |     |

| Výstup                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Učivo                                                                                         | Mezipředm. vztahy, průřezová témata, kurzy, projekty                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Poz |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| <p>umí vytvořit vzorec z názvu a naopak<br/>zná význam a užití CO, CO<sub>2</sub>, SO<sub>2</sub>, SO<sub>3</sub>, NO, NO<sub>2</sub>, CaO</p> <p>zná pojmy kyselinotvorný oxid, zásadotvorný oxid<br/>podle elektronegativity určí kyselinotvorný a zásadotvorný oxid<br/>orientuje se na stupnici pH<br/>zná rozmezí pH kyselin a zásad<br/>zná pojem pH indikátor<br/>zná barevné přechody lakmusu, fenolftaleinu a univ. indikátoru<br/>zná podstatu vzniku kyselých dešťů a vliv v přírodě</p> <p>umí vysvětlit pojem kyselina<br/>zná pravidla názvosloví kyselin bezkyslíkatých a kyslíkatých<br/>umí vytvořit vzorec z názvu a naopak<br/>zná vzorec, vlastnosti, význam a užití HCl, H<sub>2</sub>SO<sub>4</sub>, HNO<sub>3</sub><br/>zná zásady bezpečné práce s kyselinami<br/>zná postup ředění H<sub>2</sub>SO<sub>4</sub> konc.<br/>umí poskytnout první pomoc při poleptání</p> <p>umí vysvětlit pojem hydroxid (zásada)<br/>zná pravidla názvosloví hydroxidů<br/>umí vytvořit vzorec z názvu a naopak<br/>zná vzorec, vlastnosti, význam a užití NaOH, KOH, NH<sub>4</sub>OH, Ca(OH)<sub>2</sub><br/>zná zásady bezpečné práce s hydroxidy<br/>umí poskytnout první pomoc při poleptání</p> | <p>kyselost a zásaditost roztoků, pH</p> <p>kyseliny</p> <p>hydroxidy</p> <p>neutralizace</p> | <p>(zodpovědnost jedince za své zdraví - revize plyn. spotřebičů v domácnosti, význam hromadné dopravy – oxidy ve výfukových plynech)<br/>EGS – Jsme Evropané (kamiony x železnice, projekty a dotace EU na snížení emisí)<br/>EV – Vztah čl. k prostředí (vliv pH na život ve vodě - mrtvá jezera v Kanadě, řeky u nás)<br/>– reakce kyselinotvorných oxidů v atmosféře, působení kyselých dešťů, vznik smogu a jeho vliv na zdraví<br/>MeVz – Př, Z</p> <p>OSV – osob. rozvoj – Seberegul. (osobní zodpovědnost při práci se žíravými kyselinami a hydroxidy, poskytnutí první pomoci při poleptání, zabezpečení lékařské pomoci zraněnému)</p> <p>EV – Vztah člověka k prostředí (nebezpečí havárií při výrobě, přepravě a skladování kyselin a hydroxidů)</p> |     |

| Výstup                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Učivo       | Mezipředm. vztahy, průřezová témata, kurzy, projekty                                                                                                                                                                                                                                    | Poz |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| <p>zná reaktanty a produkty neutralizace (obecně)<br/>ze zadání konkrétních reaktantů dokáže určit názvy a vzorce produktů<br/>zná příklady užití neutralizace v praxi</p> <p>umí vysvětlit pojem sůl<br/>zná pravidla názvosloví solí<br/>umí vytvořit vzorec z názvu a naopak<br/>zná vybrané metody přípravy solí<br/>zná příklady použití solí z praxe - hnojiva, stavební pojiva, modrá skalice, vápenec<br/>zná chemický princip výroby páleného vápna a hašeného vápna<br/>zná princip tvrdnutí malty</p> | <p>solí</p> | <p>OSV – osob. rozvoj – Seberegul.<br/>(osobní zodpovědnost při užívání chem.látek - hnojiva apod.)</p> <p>EV – Vztah člověka k prostředí<br/>(nebezpečí nadměrného hnojení um. hnojivy - stav plodin, ohrožení zdrojů pitné vody, poškození půdy apod.)</p> <p><b>MeVz – Př, Z</b></p> |     |

Projekty dle aktuálních možností např. Voda kolem nás, Zákony a předpisy pro nakládání s chem. látkami, Zásady poskytnutí první pomoci

**Vzdělávací oblast:** Člověk a příroda  
**Vyučovací předmět:** Chemie

**Ročník: 9.**

| Výstup                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Učivo                              | Mezipředm. vztahy, průřezová témata, kurzy, projekty                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Poz |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| <p>zná pojmy oxidace, redukce, redox reakce<br/> umí určit oxidační číslo prvku ve sloučenině<br/> pozná redox reakci<br/> zná princip výroby surového železa a oceli<br/> zná princip koroze a způsob ochrany kovů před korozí<br/> umí vysvětlit děje na elektrodách při elektrolýze NaCl</p> <p>zná princip galvanického článku<br/> zná příklady užití elektrolýzy v praxi<br/> zná příklady užití galv. článku v praxi</p> <p>umí vysvětlit rozdíl mezi exotermickou a endotermickou reakcí<br/> umí třídit paliva podle skupenství, původu, výhřevnosti a zná příklady z praxe<br/> zná rozdíl mezi obnovitelnými a neobnovitelnými zdroji energie</p> <p>zná pravidla bezpečnosti práce s topnými plyny<br/> umí poskytnout první pomoc při popáleninách<br/> zná způsoby hašení požáru, typy a užití hasících přístrojů<br/> zná vliv produktů spalování na životní prostředí<br/> zná význam ropy, zemního plynu a uhlí, hlavní produkty zpracování ropy a uhlí</p> | <p>redox reakce</p> <p>energie</p> | <p>EV – Lidské aktivity (význam sběru starého železa a ost. kovů jako prům. suroviny, hosp. ztráty způsobené korozí železa)<br/> MeVz – Z - <i>sv. naleziště rud</i><br/> MeVz – Z - <i>ocelářský průmysl</i></p> <p>MeVz – Z - <i>těžba ropy, uhlí, plynu</i><br/> OSV – osob. rozvoj – Seberegul. (vlastní zodpovědnost za bezp. práci s topnými plyny a palivy)</p> <p>MeVz – <i>Př - ochrana přírody</i><br/> EV – Zákl. podmínky života (CO<sub>2</sub>, CH<sub>4</sub> jako skleníkové plyny, SO<sub>2</sub> jako vedl. produkt spalování uhlí – kyselá dešť, význam obnovitelných zdrojů energie)<br/> MKV – Multikulturalita(nebezpečí zneužití přírodního bohatství zemí 3. světa)</p> |     |

| Výstup                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Učivo                                                                                                  | Mezipředm. vztahy, průřezová témata, kurzy, projekty                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Poz |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| <p>zná pojem uhlovodíky, čtyřvaznost uhlíku<br/>rozliší řetězec otevřený, uzavřený, nevětvený, větvený<br/>zná obecné vlastnosti uhlovodíků<br/>umí vyjmenovat homologickou řadu uhlovodíků<br/><math>C_1 - C_{10}</math><br/>zná pojmy alkan, alken, alkin, aren<br/>umí napsat molekulové, racionální a strukturní vzorce<br/><math>C_1 - C_{10}</math><br/>umí sestavit model uhlovodíků <math>C_1 - C_{10}</math><br/>umí zařadit uhlovodíky do skupin podle vazeb<br/>zná vzorec, význam, užití metanu, etanu, propanu, butanu, etenu, etinu, benzenu<br/>zná pravidla bezpečnosti práce s org. rozpouštědly</p> <p>zná pojmy charakteristická skupina, uhlovodíkový zbytek<br/>umí odvodit obecný vzorec derivátů uhlovodíků<br/>umí zařadit derivát podle charakteristické skupiny</p> <p>zná význam freonů<br/>zná vlastnosti a užití teflonu<br/>zná vzorec, význam, užití metanolu, etanolu, glycerolu, fenolu<br/>zná pojem vícesytný alkohol<br/>umí vysvětlit rozdíl líh (etanol) - denaturovaný líh<br/>zná podstatu alkoholového kvašení<br/>zná princip výroby destilátů<br/>zná důsledky působení metanolu a etanolu na člověka</p> | <p>uhlovodíky</p> <p>deriváty uhlovodíků</p> <p>halogenderiváty uhlovodíků</p> <p>alkoholy, fenoly</p> | <p>EGS – Evropa a svět nás zajímá (záv. sv. hospodářství na těžbě ropy, ochrana těžebních, opravních a zpracovatelských provozů ropy a plynu před teror. útoky)<br/>EV – Vztah čl. k prostředí (nebezpečí havárie při přepravě a zpracování ropy)<br/>MDV – Kritické čtení (inf. o haváriích tankerů)<br/>OSV – osob. rozvoj – Seberegul. (osobní zodpovědnost při práci s uhlovodíky – zemní plyn, acetylen, benzen atd.)<br/>MeVz – <i>Př - živ. prostředí</i><br/>OSV – osob. rozvoj – Seberegul. (osobní zodpovědnost při práci s deriváty uhlovodíků – rozpouštědla, ředidla, barvy)<br/>EV – Vztah čl. k prostředí (zneč. živ. prostředí a odpadních vod, org. rozp. a řed., zneč. živ. prostř. v chem. výrobach, poškození ozónové vrstvy)<br/>EGS – Evropa a svět nás zajímá (poškození ozónové vrstvy jako globální problém lidstva)<br/>MeVz – <i>Ch 8 – destilace</i><br/>OSV – osob. rozvoj – Seberegul. (poškození zdraví užíváním alkohol. nápojů, nebezpečí vzniku závislosti na alkoholu)<br/>VDO – Občan, spol. a stát (zákony</p> |     |

| Výstup                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Učivo                                                                                                                                         | Mezipředm. vztahy, průřezová témata, kurzy, projekty                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Poz |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| <p>zná vzorec, význam, užití formaldehydu, acetaldehydu, acetonu<br/>zná karcinogenní účinky formaldehydu a acetonu<br/>zná pravidla bezpečné práce</p> <p>zná vzorec, význam, užití kys. mravenčí, kys. octové<br/>zná pojmy vyšší kyseliny, aminokyseliny<br/>umí zapsat obecné schéma neutralizace karb. kyseliny a obecné schéma esterifikace<br/>rozliší sůl kyseliny a ester kyseliny</p> <p>zná pojmy monomer, polymer, makromolekula</p> <p>zná rovnici a podmínky fotosyntézy<br/>zná rozdělení sacharidů (mono-, oligo-, poly-)<br/>zná obecné vlastnosti mono- a polysacharidů<br/>umí zařadit glukózu, fruktózu, sacharózu, škrob, glykogen, celulózu, zná jejich výskyt a význam<br/>zná podstatu diabetes<br/>umí provést důkaz glukózy a škrobu</p> <p>rozliší tuky podle původu, zná příklady z praxe<br/>rozliší tuky a oleje, zná příklady z praxe<br/>zná schéma rovnice vzniku tuků<br/>zná zdroje tuků ve výživě a jejich význam v organismu<br/>zná princip a význam ztužování tuků</p> | <p>karbonylové sloučeniny</p> <p>karboxylové kyseliny</p> <p>makromolekulární chemie</p> <p>přírodní sloučeniny<br/>sacharidy</p> <p>tuky</p> | <p>o výrobě, prodeji a užívání alkohol. nápojů)<br/>MEV – Práce v real. týmu (výsled. průzkumu KHS o užívání alkohol. nápoj nezletilými, vl. anketa ve tř.<br/>OSV – osob. rozvoj – Seberegul. (osobní zodpovědnost při práci s acetonem - karcin. látka)<br/>EV – Vztah k prostředí (nakládání se zbytky org. rozp., acetonu aj.)</p> <p>MeVz – Př - zelené rostliny<br/>MeVz – Z - pěstování cukrovky a cukrové třtiny, bavlníku<br/>MeVz – Z- papírny v ČR<br/>MeVz – Př 8<br/>EV – Ekosystémy (stav tropických deštných pralesů)<br/>OSV – osob. rozvoj – Seberegul. (osobní zodpovědnost za svoji výživu, nadměrný příjem cukru) – osobní zodpovědnost za svoji výživu – nadměrný příjem tuků, cholesterol<br/>EV – Vztah čl. k prostředí (znečištění odpad. vody saponáty)<br/>EGS – Evropa a svět nás zajímá</p> |     |

| Výstup                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Učivo                                                                                 | Mezipředm. vztahy, průřezová témata, kurzy, projekty                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Poz |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| <p>zná princip zmýdelnění<br/>umí vysvětlit rozdíl v užitných vlastnostech mýdel a saponátů a vliv na životní prostředí</p> <p>zná zdroje bílkovin ve výživě a jejich význam<br/>zná princip trávení bílkovin a princip jejich vzniku v organismu<br/>zná význam DNA, RNA<br/>zná faktory poškozující bílkoviny<br/>umí vyjmenovat některé z funkcí bílkovin<br/>zná význam enzymů, hormonů, vitamínů A, B, C, D, E<br/>zná zdroje vitamínů A, B, C, D, E v potravě<br/>zná zásady zdravé výživy</p> <p>umí vysvětlit rozdíl mezi plastem a přírodním materiálem z hlediska užitných vlastností a vlivu na životní prostředí<br/>zná rozdělení plastů podle vlastností<br/>zná běžně užívané zkratky plastů (PE, PP, PET, PAD, PES, PAN, PVC, PS), jejich vlastnosti a užití<br/>zná význam recyklace plastů</p> <p>zná významné chemické závody v ČR<br/>zná pravidla bezpečné práce s chemickými látkami běžně užívanými v domácnosti - lepidla, barvy, laky, čisticí prostředky, ředidla atd.<br/>zná pojmy léčiva, analgetika, antipyretika, analgetika, drogy, doping, pesticidy, herbicidy, fungicidy, insekticidy, karcinogeny<br/>zná příklady návykových látek a nebezpečí jejich</p> | <p>bílkoviny</p> <p>plasty a umělá textilní vlákna</p> <p>chemie v životě člověka</p> | <p>(znečištění odpadních vod saponáty jako globální problém lidstva)</p> <p>OSV – osob. rozvoj – Seberegul. (osobní zodpov. za svoji výživu)<br/>MEV – Kritické čtení (inf. o nových poznatcích a výzkumu dědičnosti)</p> <p>EV – Vztah čl. k prostředí (plasty v odpadech, význam recyklace)<br/>EGS – Evropa a svět nás zajímá (plasty jako globální problém lidstva)<br/>VDO – Občan, občan. spol. a stát (zákony a předpisy o odpadech, recyklaci plastů)<br/>OSV – osob. rozvoj – Seberegul. (osobní zodpovědnost při nakládání s použitými plasty)</p> <p>OSV – osob. rozvoj – Seberegul. (osobní zodpovědnost při práci s chemickými látkami v domácnosti, zaměstnání)</p> |     |

| Výstup                                                                                                                                                                                                                                           | Učivo | Mezipředm. vztahy, průřezová témata, kurzy, projekty | Poz |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|------------------------------------------------------|-----|
| <p>požívání</p> <p>zná schéma výroby cukru, papíru, piva, skla, porcelánu a keramiky</p> <p>zná význam hnojiv, rozdělení podle původu a složení</p> <p>zná názvy běžně užívaných hnojiv</p> <p>zná běžně užívané stavební materiály a pojiva</p> |       |                                                      |     |

Projekty dle aktuálních možností, např.: Světová naleziště a těžba surovin, Chemické látky užívané při výrobě potravin - aditiva, přísady ap., chemické výroby (cukr, papír, pivo, sklo, porcelán, keramika aj.)

### **7.5.3. Přírodopis**

#### **Charakteristika vyučovacího předmětu**

Svým činnostním a badatelským charakterem výuky umožňuje žákům hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů. Žáci si uvědomují důležitost přírodovědných poznatků a jejich aplikaci v praktickém životě. Rozvíjejí dovednosti pozorovat, experimentovat a měřit.

Žáci postupně poznávají souvislosti mezi stavem přírody a lidskou činností, především pak závislost člověka na přírodních zdrojích a vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí a na lidské zdraví. Učí se zkoumat změny probíhající v přírodě, odhalovat příčiny a následky ovlivňování důležitých místních i globálních ekosystémů.

#### **1.Obsahové vymezení:**

- seznamuje žáka se stavbou živých organismů, se stavbou Země, součástmi a složením neživé přírody
- umožňuje poznat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se
- vede k chápání podstatných souvislostí mezi stavem přírody a lidskou činností, závislosti člověka na přírodních zdrojích
- učí aplikovat přírodovědné poznatky v praktickém životě

#### **2.Časové vymezení:**

2 vyučovací hodiny týdně v 6. – 9. ročníku

#### **3.Organizační vymezení:**

Předmět je převážně vyučován v hodinových časových jednotkách. Je realizován v odborné učebně, učebně informatiky, v přírodě.

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání: Frontální výuka s demonstračními pomůckami; skupinová práce s využitím přírodnin, pracovních listů, odborné literatury; přírodovědné vycházky s pozorováním; krátkodobé projekty (Den Země, život šelem,...)

#### **Mezipředmětové vztahy**

Přírodopis je doplňován poznatky ostatních předmětů, jako je fyzika, chemie, souvisí s matematikou, zeměpisem i dějepisem, výchovou ke zdraví.

#### **Průřezová témata, která prolínají předmětem**

EV, EGS

#### **4.Výchovné a vzdělávací strategie**

| <b><u>Kompetence k učení:</u></b>                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Žáci:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | <b>Učitel:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <ul style="list-style-type: none"><li>- vybírají a využívají vhodné způsoby, metody a strategie učení, řídí vlastní učení</li><li>- vyhledávají a třídí informace, systematizují a propojují je</li><li>- vytvářejí si komplexnější pohled na přírodní jevy</li><li>- kriticky zhodnotí výsledky svého učení</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>- vede k osvojování pojmů, k vyhledávání, třídění a propojování informací, ke správnému používání odborné terminologie</li><li>- učí samostatnému pozorování a porovnávání získaných informací</li><li>- vede k nalézání souvislostí</li></ul> |

| <b><u>Kompetence k řešení problémů</u></b>                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                        |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Žáci:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                               | <b>Učitel:</b>                                                                                                                                                                                                         |
| <ul style="list-style-type: none"><li>- vnímají nejružnější problémové situace, promyslí, naplánují způsob řešení problémů</li><li>- vyhledávají informace vhodné k řešení problémů, nachází konečné řešení problémů</li><li>- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, jsou schopni je obhájit</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>- zadává úkoly způsobem, který umožňuje více postupů</li><li>- zařazuje metody, při kterých žáci sami navrhnou řešení, docházejí k závěrům a vyhodnocují získaná fakta</li></ul> |

| <b><u>Kompetence komunikativní</u></b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Žáci:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | <b>Učitel:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| <ul style="list-style-type: none"><li>- formulují a vyjadřují myšlenky a názory v logickém sledu, naslouchají promluvám druhých lidí, vhodně argumentují</li><li>- využívají informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem</li><li>- využívají získané komunikativní dovednosti ke spolupráci s ostatními</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>- vede žáky v práci ve skupinách ke komunikaci, respektování názoru druhých, k diskusi</li><li>- k formulování myšlenek v písemné i mluvené formě</li><li>- umožňuje prezentaci práce žáků, zhodnotit výsledky své práce, reagovat na hodnocení ostatních, přijmout kritiku</li></ul> |

| <b><u>Kompetence sociální a personální</u></b>                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                   |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Žáci:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                            | <b>Učitel:</b>                                                                                                                                                                    |
| <ul style="list-style-type: none"><li>- spolupracují ve skupině, podílejí se na utváření příjemné atmosféry, k upevňování dobrých vztahů, poskytnou pomoc či o ni požádají</li><li>- přispívají k diskusi ve skupině i celé třídě, oceňují zkušenosti druhých lidí, respektují různá hlediska</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>- vede žáky ke spolupráci při řešení problémů</li><li>- navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti</li></ul> |

| <b>Kompetence občanské</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                 |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Žáci:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Učitel:                                                                                                                                                                                                                         |
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- respektují přesvědčení druhých lidí, jsou si vědomi svých práv a povinností ve škole i mimo ni</li> <li>- rozhodují se zodpovědně podle dané situace</li> <li>- chápou základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektují požadavky na kvalitní životní prostředí</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Vyžaduje dodržování slušného chování</li> <li>- vede žáky k pochopení práv a povinností v souvislosti s ochranou životního prostředí, ochranou zdraví vlastního i ostatních</li> </ul> |

| <b>Kompetence pracovní</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Žáci:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Učitel:                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- používají bezpečně a účinně materiály, dodržují vymezená pravidla</li> <li>- přistupují k výsledkům práce nejen z hlediska kvality, ale i ochrany životního prostředí</li> <li>- využívají znalosti a zkušenosti v zájmu vlastního rozvoje a své přípravy na budoucnost</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- vede žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci s mikroskopem, preparáty a živými přírodninami</li> <li>- zadává úkoly tak, aby žáci měli možnost si práci sami organizovat, navrhnout postup a časový rozvrh</li> </ul> |

## Očekávané výstupy

### OBECNÁ BIOLOGIE A GENETIKA

žák

- .. rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů
  - .. popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních organel
  - .. rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin i živočichů
  - .. třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek
  - .. vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti
  - .. uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů
  - .. uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka
- Obecná biologie a genetika

#### Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- .. orientuje se v přehledu vývoje organismů a rozliší základní projevy a podmínky života
- .. zná základní funkce hlavních orgánů a orgánových soustav rostlin i živočichů
- .. rozpozná rozdíl mezi jednobuněčnými a mnohobuněčnými organismy
- .. uvede na příkladech vliv virů a bakterií v přírodě a na člověka, má základní vědomosti o přírodě a přírodních dějích, pozná význam rostlin a živočichů v přírodě i pro člověka

### BIOLOGIE HUB

žák

- .. rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků
- .. vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích
- .. objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníků

#### Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- .. rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby podle charakteristických znaků
- .. pozná lišejníky

### BIOLOGIE ROSTLIN

žák

- .. odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům
- .. porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku
- .. vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování

roślin

- .. rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů
- .. odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí

### **Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**

žák

- .. porovná vnější a vnitřní stavbu rostlinného těla a zná funkce jednotlivých částí těla rostlin
- .. rozlišuje základní rostlinné fyziologické procesy a jejich využití
- .. uvede význam hospodářsky důležitých rostlin a způsob jejich pěstování
- .. rozliší základní systematické skupiny rostlin a zná jejich zástupce
- .. popíše přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí

## **BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ**

žák

- .. porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů
- .. rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin
- .. odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí
- .. zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy

### **Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**

žák

- .. porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů
- .. rozliší jednotlivé skupiny živočichů a zná jejich hlavní zástupce
- .. odvodí na základě vlastního pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí
- .. ví o významu živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku s živočichy, využívá zkušenosti s chovem vybraných domácích živočichů k zajišťování jejich životních potřeb

## **BIOLOGIE ČLOVĚKA**

žák

- .. určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy
- .. orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka
- .. objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří
- .. rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasní význam zdravého způsobu života
- .. aplikuje první pomoc při poranění a jiném poškození těla

### **Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**

žák

- .. popíše stavbu orgánů a orgánových soustav lidského těla a jejich funkce
- .. charakterizuje hlavní etapy vývoje člověka
- .. popíše vznik a vývin jedince
- .. rozliší příčiny, případné příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby
- .. zná zásady poskytování první pomoci při poranění

### **NEŽIVÁ PŘÍRODA**

žák

- .. objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života
- .. rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek
- .. rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody
- .. porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě
- .. rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků
- .. uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi

### **Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**

žák

- .. popíše jednotlivé vrstvy Země
- .. pozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny
- .. rozliší důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů
- .. rozezná některé druhy půd a objasní jejich vznik
- .. na příkladech uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi

### **ZÁKLADY EKOLOGIE**

žák

- .. uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi
- .. rozlišuje a uvede příklady systémů organismů – populace, společenstva, ekosystémy a objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému
- .. vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam
- .. uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému

### **Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**

žák

- .. uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi

- .. rozliší populace, společenstva, ekosystémy a objasní základní princip některého ekosystému
- .. vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech
- .. popíše změny v přírodě vyvolané člověkem a objasní jejich důsledky
- .. pozná kladný a záporný vliv člověka na životní prostředí

## **PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY**

žák

- .. aplikuje praktické metody poznávání přírody
- .. dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody

### **Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**

žák

- .. využívá metody poznávání přírody osvojovaného v přírodopisu
- .. dodržuje základní pravidla bezpečného chování při poznávání přírody

**Vzdělávací oblast: Člověk a příroda**  
**Vyučovací předmět: Přírodopis**

**Ročník: 6.**

| Očekávané výstupy:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Průřezová témata,<br>* mezipředmětové vztahy                                                                                             | Poznámky |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- má utvořenou představu o vzniku vesmíru, Sluneční soustavy, Země</li> <li>- vysvětlí vznik atmosféry a vodního obalu Země</li> <li>- časově vymezí vznik ozonoféry a její význam pro vznik života</li> <li>- má představu o vzniku života</li> <li>- rozumí principu, na kterém pracuje mikroskop, zná jeho součásti, dokáže s ním samostatně pracovat</li> <li>- popíše živočišnou a rostlinnou buňku</li> <li>- vysvětlí funkci organel</li> <li>- popíše fotosyntézu jako důležitý děj v přírodě, umí dát do vztahu s dýcháním</li> </ul> | <p><b><u>Země a život</u></b><br/> <b>Planeta Země</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- vznik atmosféry, hydrosféry</li> <li>- Slunce</li> <li>- vznik ozonoféry a biosféry</li> <li>- vznik života</li> <li>- mikroskop</li> <li>- buňka, fotosyntéza, dýchání</li> </ul> | <p>* Z – planeta Země</p> <p>EV – Základní podmínky života</p> <p>* F – optika</p> <p>* Ch – složitost chemických dějů v organismech</p> |          |
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- zná znaky virů</li> <li>- uvede základní choroby způsobené viry</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | <p><b>Nebuněčné organismy – viry</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- viry</li> </ul>                                                                                                                                                                                      | <p>EV – Vztah člověka k prostředí -<br/> - ochrana zdraví, léčení virových onemocnění</p>                                                |          |
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- chápe pojem buňka s nepravým jádrem</li> <li>- vysvětlí význam bakterií v přírodě</li> <li>- zná základní bakteriální choroby</li> <li>- popíše stavbu a význam řas</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | <p><b>Jednobuněčné organismy</b></p> <p>a) s nepravým jádrem</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- bakterie a sinice</li> </ul> <p>b) s pravým jádrem</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- jednobuněčné rostliny</li> <li>- jednobuněčné houby</li> </ul>               | <p>EV – Vztah člověka k prostředí -<br/> - ochrana zdraví, bakteriální nemoci</p>                                                        |          |

| Očekávané výstupy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Učivo                                                                                                                                                                                                                         | Průřezová témata,<br>* mezipředmětové vztahy                                                                                                                   | Poznámky |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- chápe význam jednobuněčných hub v přírodě a pro člověka</li> <li>- vysvětlí rozdíl mezi živočichem a rostlinou</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | <ul style="list-style-type: none"> <li>- jednobuněční živočichové</li> </ul>                                                                                                                                                  | EV – Vztah člověka k prostředí                                                                                                                                 |          |
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- vysvětlí rozdíl mezi jednobuněčným a mnohobuněčným organismem</li> <li>- zná význam mnohobuněčných řas v přírodě</li> <li>- rozdělí houby do tříd a pozná nejdůležitější zástupce</li> <li>- vysvětlí význam penicilinu a antibiotik</li> <li>- určí nejvýznamnější jedlé i jedovaté houby</li> <li>- popíše stavbu lišejníku</li> <li>- rozpozná nejznámější druhy</li> </ul>                                                                                                         | <b>Mnohobuněčné organismy</b><br>Podříše:<br><ul style="list-style-type: none"> <li>- řasy</li> <li>- Říše: Houby</li> <li>- lišejníky</li> </ul>                                                                             | EV – Ekosystémy – základní<br>Podmínky života<br>EV – Ekosystémy – les<br>* Výchova ke zdraví – Antibiotika<br>EGS – objev antibiotik<br>EV – ekosystémy - les |          |
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- vysvětlí rozdíl mezi jednobuněčným a mnohobuněčným organismem</li> <li>- popíše stavbu těla žahavce a rozliší zástupce</li> <li>- popíše stavbu těla ploštěnců a hlístů. zná vývojová stadia jednotlivých zástupců</li> <li>- vysvětlí pojem vnitřní parazit</li> <li>- určí rozdíly ve stavbě těla jednotlivých tříd měkkýšů</li> <li>- zná způsob života vybraných druhů</li> <li>- popíše žížalu, způsob života, význam</li> <li>- zná některé další zástupce kroužkovců</li> </ul> | <b>Mnohobuněční živočichové:</b><br><b>Kmeny:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- žahavci</li> <li>- ploštěnci</li> <li>- hlísti</li> <li>- měkkýši (Třídy: plži, mlži, hlavonožci)</li> <li>- kroužkovci</li> </ul> | EV – Ekosystémy – sladké vody, moře<br>EV – Základní podmínky života - půda                                                                                    |          |

| Očekávané výstupy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Učivo                                                                                                                                                                                                                                     | Průřezová témata,<br>* mezipředmětové vztahy                                                    | Poznámky |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- zná charakteristické znaky kmene členovců</li> <li>- charakterizuje třídu pavoukovců</li> <li>- popíše rozdíly i společné znaky jednotlivých řádů</li> <li>- pozná vybrané zástupce a zná způsob života některých druhů naší i cizokrajné fauny</li> </ul>                                        | <b>Kmen: Členovci</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Třída: Pavoukovi</li> <li>- Řády: pavouci, sekáči, roztoči, štíři</li> </ul>                                                                                               |                                                                                                 |          |
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- popíše stavbu těla korýšů</li> <li>- zná jejich význam v přírodě</li> <li>- popíše život některých druhů</li> </ul>                                                                                                                                                                               | <b>Třída: Korýši</b>                                                                                                                                                                                                                      | EV – Ekosystémy – sladké vody, moře                                                             |          |
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- zná podrobně stavbu těla hmyzu- vnější i vnitřní orgány a jejich funkci</li> <li>- popíše stavbu na příkladu včely medonosné</li> <li>- vysvětlí vývin přímý a nepřímý a nepřímý s proměnou nedokonalou a dokonalou</li> <li>- rozezná příslušníky řádů podle charakteristických znaků</li> </ul> | <b>Třída: hmyz</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- anatomie</li> <li>- fyziologie</li> <li>- <b>hmyz s proměnou nedokonalou</b></li> <li>- Řády: rybenky, vážky, švábi, saranče, kobylky, vši, stejnokřídlí, ploštice</li> </ul> | EV – Ekosystémy<br>* D – počátky pěstování včel na našem území; hedvábí                         |          |
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- chápe složitost proměny dokonalé</li> <li>- orientuje se v jednotlivých řádech hmyzu i vybraných zástupcích</li> <li>- popíše a vysvětlí zákonitosti života některých druhů</li> </ul>                                                                                                            | <ul style="list-style-type: none"> <li>- <b>hmyz s proměnou dokonalou</b></li> <li>- Řády: síťokřídlí, blanokřídlí, brouci, dvoukřídlí, blechy, chrostíci, motýli</li> </ul>                                                              | EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí –<br>- ohrožené druhy<br>* Ch - insekticidy |          |

| Očekávané výstupy                                                                                           | Učivo                    | Průřezová témata,<br>* mezipředmětové vztahy | Poznámky |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------|----------------------------------------------|----------|
| - zhodnotí význam hmyzu v přírodě, pozitivní i „negativní“ význam pro člověka                               |                          |                                              |          |
| - chápe význam ostnokožců z vývojového hlediska                                                             | <b>Kmen: Ostnokožci</b>  |                                              |          |
| - zvládá práci ve skupině<br>- dokáže připravit preparát z živého materiálu, zakreslit<br>- vyvozuje závěry | <b>Laboratorní práce</b> |                                              |          |

**Vzdělávací oblast:** Člověk a příroda  
**Vyučovací předmět:** Přírodopis

**Ročník: 7.**

| Očekávané výstupy:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Průřezová témata,<br>mezipředmětové vztahy                                                                                                                            | Poznámky                                      |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- vysvětlí zásady třídění organismů</li> <li>- vysvětlí rozdíl mezi strunatci a obratlovci</li> <li>- porovná stavbu a funkci těla zástupců těchto podkmenů obratlovců</li> <li>- vyjmenuje jednotlivé třídy obratlovců</li> <li>- dokáže rozdělit zástupce do jednotlivých tříd a chápe vývojové zdokonalování</li> <li>- popíše stavbu a funkci těla ryb a vysvětlí přizpůsobení vodnímu prostředí</li> <li>- pozná vybrané zástupce ryb- mořských i sladkovodních</li> <li>- rozumí postavení ryb v potravním řetězci a jejich významu pro výživu člověka</li> <li>- popíše stavbu a funkci těla obojživelníků, zhodnotí jejich význam v přírodě</li> <li>- pozná vybrané zástupce obojživelníků a vysvětlí důvody jejich ochrany v přírodě</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Systematické jednotky</li> <li>- Strunatci <ul style="list-style-type: none"> <li>- pláštěnci</li> <li>- bezlebeční</li> <li>- obratlovci</li> </ul> </li> <li>- Obratlovci <ul style="list-style-type: none"> <li>- kruhoústí</li> <li>- paryby</li> </ul> </li> <li>- ryby</li> <li>- obojživelníci</li> </ul> | <p>Z- rozšíření organismů,migrace<br/> D- vznik rybníků,historie v Čechách<br/> EGS- mezinárodní smlouvy zaměřené na rybolov</p> <p>EV- znečišťování vodních toků</p> | <p>Práce s atlasem</p> <p>Práce s atlasem</p> |

| Očekávané výstupy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Učivo                     | Průřezová témata,<br>mezipředmětové vztahy                                                                | Poznámky           |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- porovná obojživelníky s plazy</li> <li>- popíše stavbu a funkci těla plazů a určí vybrané druhy našich i jinde žijících zástupců</li> <li>- rozumí pojmu teraristika</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                        | - plazi                   |                                                                                                           | Práce<br>s atlasem |
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- popíše stavbu a funkci těla ptáků, vysvětlí schopnost létat</li> <li>- určí vybrané zástupce a dokáže je podle znaků zařadit do jednotlivých řádů</li> <li>- charakterizuje výrazné etologické znaky- komunikace, sociální chování, tahy</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                    | - ptáci                   | EV- příkrmování během zimy, výstavba hnízdicích budek, chov domácího ptactva<br>Z- tahy stěhovavých ptáků | Práce<br>s atlasem |
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- popíše stavbu a funkci těla savců a vypráví o jejich přizpůsobování prostředí a o jejich výživě s ohledem na potravní řetězec</li> <li>- podle charakteristických znaků rozlišuje základní řády savců a správně roztřídí vybrané zástupce</li> <li>- uvede některé kriticky ohrožené druhy</li> <li>- objasní pojmy: zoologie, predátor, konzument, reducent</li> <li>- zná význam těchto živočichů v přírodě i pro člověka a jejich postavení v ekosystému</li> </ul> | - savci                   | EV- chov domácích zvířat, velkochovy, kožešinová zvířata<br>EGS- ohrožené druhy – Červená kniha           | Práce<br>s atlasem |
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- zná zákl. podmínky nutné pro život na Zemi</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | - Přechod rostlin na souš | EV –ekologické zemědělství                                                                                |                    |

| Očekávané výstupy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Průřezová témata,<br>mezipředmětové vztahy                                         | Poznámky                                     |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- objasní význam vzniku ozonoféry pro vývoj suchozemských rostlin</li> <li>- vysvětlí vývoj rostlin a dokáže vysvětlit rozdíl mezi nižší a vyšší rostlinou</li> <li>- rozliší základní orgány vyšších rostlin</li> <li>- určí vybrané zástupce mechu, vysvětlí vznik a význam rašeliny</li> <li>- popíše stavbu kapradinorostů a způsoby rozmnožování</li> <li>- určí vybrané zástupce a vysvětlí význam prvohorních ekosystémů pro dnešek</li> <li>- umí vysvětlit, které soubory orgánů tvoří rostlinu a jakou mají funkci</li> <li>- umí vysvětlit rozdíl mezi R rozmnožující se výtrusy a semeny</li> <li>- podle charakteristických znaků rozlišuje hlavní zástupce nahosemenných rostlin a určí je</li> <li>- zná význam lesa a způsoby jeho ochrany</li> <li>- vysvětlí stavbu a funkci jednotlivých částí rostlinného těla – kořen, stonek, list, květ, plod</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Vyšší rostliny – výtrusné</li> <li>- Mechorosty</li> <li>- Kapradiny</li> <li>- Plavuně</li> <li>- Přesličky</li> <li>- Soustavy pletiv</li> <li>- Rostliny – semenné <ul style="list-style-type: none"> <li>- nahosemenné</li> </ul> </li> <li>- Les – ekosystém, ochrana</li> <li>- Stavba rostlinného těla</li> </ul> | <p>Z- rozšíření rostlin</p> <p>D- vznik uhlí</p> <p>EV- ochrana ekosystému les</p> | <p>Práce s atlasem</p> <p>Mikroskopování</p> |



| Očekávané výstupy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Učivo                                                                                                                                                                                  | Průřezová témata, mezipředmětové vztahy                                                                                                         | Poznámky                                              |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------|
| <p>dýchání, fotosyntéza, opylení, oplození, veget. rozmnož., pohyby R, rozšiř. semen a plodů</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- rozumí rozdílu mezi krytosemennými a nahosemen.</li> <li>- srovnává znaky jednoděložných a dvouděložných R, coby 2 tříd rostlin krytosem.</li> <li>- zařazuje vybrané zástupce těchto tříd podle znaků do základních čeledí</li> <li>- určí významné zástupce a vysvětlí jejich význam pro člověka</li> <li>- seznámí se s cizokrajnými a pokojovými R</li> <li>- seznámí se s R se zvláštním způsobem života- masožravé, cizopasně aj.</li> <li>- chápe nutnost ochrany životního prostředí a charakterizuje chráněná území</li> <li>- utřídí si získané poznatky a vytvoří si celkový náhled na probrané učivo</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Rostliny semenné <ul style="list-style-type: none"> <li>- Krytosemenné</li> </ul> </li> <li>- Ochrana přírody</li> <li>- Opakování</li> </ul> | <p>EV- léčivky, bio potraviny<br/>EGS- hospodářsky významné R<br/>Z- mezinárodní obchod, dovoz a vývoz</p> <p>EV- zásahy člověka do přírody</p> | <p>Mikroskop<br/>Herbář<br/>Poznávání R v přírodě</p> |

**Vzdělávací oblast: Člověk a příroda**  
**Vyučovací předmět: Přírodopis**  
**Ročník: 8.**

| Očekávané výstupy:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Učivo                                                                                                                                                                                | Průřezová témata,<br>mezipředmětové vztahy                                                                                                                                                                 | Poznámky |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- pochopí základy o chování živočichů, porozumí pojmům vrozené a získané chování</li> <li>- rozumí využití etologických poznatků v praxi</li> <li>- umí zařadit člověka do systému živočišné říše a charakterizovat biologické znaky lidského organismu</li> <li>- umí vysvětlit vývoj člověka</li> <li>- rozumí pojmům: atavismus a rudiment</li> <li>- zná lidské rasy a jejich charakteristické znaky</li> <li>- chápe všechny rasy jako sobě rovné a odmítá rasismus</li> <li>- zná význam soustavy tvořící oporu a tvar těla</li> <li>- dovede pojmenovat základní kosti</li> <li>- zná příčiny nemocí, jejich prevenci a zásady 1. pomoci</li> <li>- zná význam soustavy umožňující pohyb</li> <li>- dovede pojmenovat základní svaly</li> <li>- umí vysvětlit zdroj energie pro činnost svalstva</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Základy etologie</li> <li>- Původ a vývoj člověka</li> <li>- Lidské rasy</li> <li>- Soustava opěrná</li> <li>- Soustava pohybová</li> </ul> | <p>D- vývoj člověka</p> <p>MV- národnostní menšiny<br/> Z- výskyt ras<br/> VDO- tolerance k odlišnostem</p> <p>TV- význam posilování, kondice</p> <p>CH- přeměna cukrů<br/> F- zákon zachování energie</p> |          |

| Očekávané výstupy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Učivo                                                                                                                                                                                                                         | Průřezová témata,<br>mezipředmětové vztahy                                                                                                                                                                                      | Poznámky |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- zná význam tělních tekutin</li> <li>- popíše složení krve a funkci jednotlivých částí krve</li> <li>- zná stavbu srdce a druhy cév</li> <li>- umí vysvětlit činnost srdce a celé soustavy</li> <li>- zná příčiny nemocí oběhové soustavy i krve, jejich prevenci i zásady 1. pomoci</li> <li>- umí pojmenovat a popsat části dýchací soust.</li> <li>- vysvětlí její činnost a zná příčiny nemocí, prevenci a zásady 1. pomoci</li> <li>- umí pojmenovat a popsat části trávicí soust.</li> <li>- zná její funkci, příčiny nemocí a prevenci</li> <li>- rozumí zastoupení základních živin v potravě, chápe denní potřebu energie a hygienu potravy</li> <li>- zná stavbu a funkci vylučovací soustavy</li> <li>- zná příčiny onemocnění a prevenci</li> <li>- zná význam a stavbu kůže</li> <li>- zná příčiny onemocnění a prevenci</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Tělní tekutiny</li> <li>- Soustava oběhová</li> <li>- Soustava dýchací</li> <li>- Soustava trávicí</li> <li>- Metabolismus</li> <li>- Soustava vylučovací</li> <li>- Kůže</li> </ul> | <p>EV-znečištěné ovzduší, exhalace<br/>CH- oxidy, spalování<br/>MEV- stav ovzduší</p> <p>EGS- hladomor<br/>Z- rozvojové země</p> <p>CH- vitamíny, tuky, bílkoviny</p> <p>EV- zdroje pitné vody</p> <p>F- ozón, sklen. efekt</p> |          |

| Očekávané výstupy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                        | Průřezová témata,<br>mezipředmětové vztahy                                          | Poznámky |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------|----------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- zná stavbu nervové soustavy a popíše její funkci, popíše části mozku a jejich význam</li> <li>- zná příčiny nemocí a prevenci</li> <li>- zná nejdůl. hormony lids. těla a jejich význam</li> <li>- uvědomuje si nebezpečí návykových látek</li> <li>- zná stavbu a funkci smysl. orgánů</li> <li>- zná základní způsoby rozmnožování</li> <li>- umí popsat stavbu a funkci mužské a ženské pohlavní soustavy, vysvětlí způsob oplození</li> <li>- zná nebezpečí přenosu pohl. chorob</li> <li>- popíše jednotlivé etapy života</li> <li>- vysvětlí význam dědičnosti a proměnlivosti organismu</li> <li>- chápe pojmy přírodní a umělý výběr</li> <li>- rozumí základům genetiky</li> <li>- utřídí si získané poznatky a vytvoří si celkový náhled</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Soustava nervová</li> <li>- Soustava žláz s vnitřní sekrecí</li> <li>- Hygiena duševní činnosti</li> <li>- Smyslové ústrojí</li> <li>- Vývin lidského jedince</li> <li>- Základy nauky o dědičnosti</li> <li>- Opakování</li> </ul> | <p>MEV- aktuální informace</p> <p>RV- sexualita, pohlavní choroby<br/>EGS- AIDS</p> |          |

**Vzdělávací oblast: Člověk a příroda**  
**Vyučovací předmět: Přírodopis**

**Ročník: 9.**

| Očekávané výstupy:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Průřezová témata,<br>mezipředmětové vztahy                                                                                                                                                                                                                  | Poznámky                                     |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- umí popsat hlavní části Země</li> <li>- vysvětlí teorii vzniku Země</li> <li>- rozliší prvky souměrnosti krystalu</li> <li>- orientuje se ve fyzikálních,chemických a optických vlastnostech nerostů</li> <li>- určuje vybrané nerosty dle jejich vlastností</li> <li>- zná význam některých důležitých nerostů</li> <li>- rozlišuje horniny vyvřelé,usazené a přeměněné a vysvětlí způsob jejich vzniku</li> <li>- zná význam a použití důležitých hornin</li> <li>- rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů</li> <li>- uvede konkrétní příklady těchto dějů</li> <li>- popíše druhy zvětrávání</li> <li>- dokáže popsat vlivy erozí ve svém okolí a důsledky jejich činnosti</li> <li>- porovná význam půdních činitelů pro vznik půdy</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Vznik a stavba Země</li> <li>- Mineralogie <ul style="list-style-type: none"> <li>- nerost,hornina</li> <li>- fyz.,opt.,chem. vl.</li> </ul> </li> <li>- Třídění nerostů</li> <li>- Geologie – petrologie</li> <li>- Geologické děje- vnitřní a vnější</li> <li>- Pedologie – půdy</li> </ul> | <p>Z- planeta Země,stavba</p> <p>F,CH- chemické vzorce a značky prvků,hustota</p> <p>MV- přírodní katastrofy,zemětřesení<br/> Z- vznik pohoří,vyhledávání pohoří,sopek,litosférické desky<br/> CH- vznik krasových útvarů</p> <p>Z- půdy na našem území</p> | <p>Klíč<br/> k určování nerostů a hornin</p> |

| Očekávané výstupy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Průřezová témata,<br>mezipředmětové vztahy                                                                        | Poznámky                      |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- rozlišuje hlavní půdní druhy a typy</li> <li>- zná zdroje pitné vody a chápe nutnost ochrany podzemních zdrojů vod</li> <li>- popíše teorii o vzniku a vývoji života na Zemi</li> <li>- rozlišuje jednotlivé geologické éry podle charakteristických znaků a typických organismů</li> <li>- chápe složitost geologické stavby ne našem území</li> <li>- charakterizuje Český masiv a Západní Karpaty</li> <li>- orientuje se v základních ekologických pojmech:ekosystém, potravní řetězec, populace, společenstvo,biom aj.</li> <li>- rozlišuje živé a neživé složky životního prostředí</li> <li>- uvede konkrétní příklad potravního řetězce a vysvětlí důsledky oslabení jednoho článku řetězce</li> <li>- vysvětlí základní vztahy mezi populacemi a uvede konkrétní příklady parazitismu a symbiózy</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Podzemní voda a prameny</li> <li>- Vznik a vývoj života na Zemi</li> <li>- Éry vývoje Země</li> <li>- Geologický vývoj a stavba ČR</li> <li>- Ekologie <ul style="list-style-type: none"> <li>- podmínky života</li> <li>- stav životního prostředí</li> <li>- živé a neživé složky ž. prostř.</li> </ul> </li> </ul> | <p>EV- ochrana vod</p> <p>Z- geologie na našem území</p> <p>EV- aktivní přístup k ochraně životního prostředí</p> | <p>Projekt</p> <p>Projekt</p> |

| Očekávané výstupy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Učivo                                                                                      | Průřezová témata,<br>mezipředmětové vztahy                                                                                                     | Poznámky |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a jejich důsledky pro rovnováhu ekosystémů</li> <li>- sleduje aktuální stav životního prostředí</li> <li>- chápe principy trvale udržitelného rozvoje</li> <li>- rozlišuje obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie</li> <li>- orientuje se v globálních problémech biosféry</li> <li>- utřídí si získané poznatky a vytvoří si celkový náhled na probrané učivo během školní docházky</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Člověk a biosféra</li> <li>- Opakování</li> </ul> | <p>EV- principy udržitelného rozvoje<br/>EGS- spolupráce v otázkách životního prostředí, ochrana přírodního a kulturního bohatství, UNESCO</p> |          |

## **7.5.4. Zeměpis**

### **Charakteristika vyučovacího předmětu**

#### **1.Obsahové vymezení**

Obsahem předmětu zeměpis je:

- získávání a rozvíjení orientace v geografickém prostředí, osvojování hlavních geogr. objektů, jevů, pojmů a používání poznávacích metod
- respektování přírodních hodnot, lidských výtvorů a podpora ochrany ž. prostř.
- získávání a rozvíjení dovedností pracovat se zdroji informací
- rozvoj trvalého zájmu o poznávání vlastní země a regionu
- rozvíjení kritického myšlení a logického uvažování
- aplikování geogr. poznatků v praktickém životě

#### **2.Časové vymezení**

6.,7., a 9. ročník – 2 hodiny týdně, 8. ročník – 1 hodina týdně

#### **3.Organizační vymezení**

Místo realizace:

- učebna Z
- učebna PC

Formy a metody práce podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami a obrazovým materiálem
- skupinová práce – mapy, pracovní listy, odborná literatura, časopisy, internet
- zeměpisné vycházky s pozorováním
- referáty, projekty
- 

**Průřezová témata a mezipředmětové vztahy:**

- VDO – občanská společnost a stát, formy participace občanů v pol.životě, principy demokracie
- OSV – rozvoj schopností poznávání, seberegulace, sebeorganizace, kreativita, poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace, kooperace, hodnoty, postoje aj.
- EV – ekosystémy, zákl. podm. života, problémy život. prostř., vztah čl. k prostř.
- MEV – kritické čtení a vnímání mediálního sdělení, interpretace vztahu med. sdělení a reality, stavba mediálního sdělení, tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu
- EGS – objevování Evropy a světa
- MV – kulturní difference, lidské vztahy, etnický původ, principy solidarity
- Ch – znečištění ovzduší ....
- F – sluneční soustava, vesmír....
- Př- rozšíření Ž a R, biotopy, chráněná území....
- M – měřítko mapy, převody jednotek, práce s grafy....
- D – kultura národů, historie států....

#### **4. Výchovné a vzdělávací strategie**

| <b><u>Kompetence k učení:</u></b>                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Žáci:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                    | <b>Učitel:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <ul style="list-style-type: none"><li>- vybírají a využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení, propojují získané poznatky do širších celků, nalézají souvislosti</li><li>- získané poznatky posuzují, porovnávají a formulují závěry</li><li>- poznávají smysl a cíl učení</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>- vede žáky k vyhledávání a porovnávání informací</li><li>- k používání odborné terminologie</li><li>- k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využití v praxi</li><li>- k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů</li></ul> |

| <b><u>Kompetence k řešení problémů</u></b>                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Žáci:</b>                                                                                                                                                                                                          | <b>Učitel:</b>                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <ul style="list-style-type: none"><li>- jsou schopni pochopit problém, vyhledat k němu vhodné informace, diskutovat o možnostech řešení</li><li>- učí se myslet kriticky, jsou schopni hájit svá rozhodnutí</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>- vede žáky k vyhledávání informací, k využívání metod, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům</li><li>- k argumentaci a diskusi na dané téma, k odpovědím na otevřené otázky</li><li>- k práci s chybou</li></ul> |

| <b><u>Kompetence komunikativní</u></b>                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                          |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Žáci:</b>                                                                                                                                                                                                       | <b>Učitel:</b>                                                                                                                                                                                                                                           |
| <ul style="list-style-type: none"><li>- formulují a vyjadřují své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřují se souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu</li><li>- učí se naslouchat druhým</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>- vede žáky ke vzájemné komunikaci, k naslouchání a respektování názorů druhých</li><li>- k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů, grafů či jiných forem práce slovně i písemně</li></ul> |

| <b><u>Kompetence sociální a personální</u></b>                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Žáci:</b>                                                                                                                                                                                    | <b>Učitel:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| <ul style="list-style-type: none"><li>- spolupracují ve skupinách, upevňují dobré mezilidské vztahy, pomáhají si a jsou schopni o pomoc žádat</li><li>- učí se vzájemnému naslouchání</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>- vede žáky k využívání skupinového a inkluzivního vyučování, k utváření zodpovědnosti za svá jednání, k ochotě pomoci a o pomoc požádat</li><li>- k spoluúčasti na vytváření kritérií hodnocení a k hodnocení svých výsledků</li><li>- k dodržování dohodnuté kvality, postupů a termínů</li></ul> |

| <b><u>Kompetence občanské</u></b>                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Žáci:</b>                                                                                                                                                                                                                                           | <b>Učitel:</b>                                                                                                                                                                                                                                                               |
| <ul style="list-style-type: none"><li>- respektují názory druhých, uvědomují si svá práva a povinnosti</li><li>- zodpovědně se rozhodují</li><li>- chápou základní problémy životního prostředí, jednají v zájmu trvale udržitelného rozvoje</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>- vede žáky k dodržování pravidel slušného chování</li><li>- k pochopení práv a povinností v souvislosti s principem trvale udržitelného rozvoje</li><li>- k vytváření osobních představ o geografickém a životním prostředí</li></ul> |

|  |                   |
|--|-------------------|
|  | - k ohleduplnosti |
|--|-------------------|

| <b>Kompetence pracovní</b>                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                   |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Žáci:</b>                                                                                                                              | <b>Učitel:</b>                                                                                                                                                                                    |
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- jsou vedeni k efektivní práci</li> <li>- jsou seznámeni s pravidly bezpečného chování</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- vede žáky k dodržování pravidel bezpečného chování</li> <li>- k vyhledávání a využívání různých zdrojů informací</li> <li>- dodává sebedůvěru</li> </ul> |

## **Očekávané výstupy**

### **GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE**

žák

- .. organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů
- .. používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii
- .. přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině
- .. vytváří a využívá osobní myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu

#### **Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**

žák

- .. rozumí základní geografické, topografické a kartografické terminologii
- .. získá osobní představu o prostředí, které nás obklopuje, umí ho popsat a určit jednoduché vazby, vyjádří co mu prospívá a škodí

### **PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ**

žák

- .. zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy
- .. prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů
- .. rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu
- .. porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost

#### **Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**

žák

- .. objasní důsledky pohybů Země
- .. uvede příklady působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vlivu na přírodu a na lidskou společnost
- .. uvede příklady působení přírodních vlivů na utváření zemského povrchu

### **REGIONY SVĚTA**

žák

- .. rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa
- .. lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií,

srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny

.. porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států

.. zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich

### **Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**

žák

.. vyhledá na mapách jednotlivé světadíly a oceány

.. rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů

.. charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států

### **SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ**

žák

.. posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa

.. posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel

.. zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje

.. porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit

.. porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků

.. lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech

### **Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**

žák

.. uvede příklady, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí a rozmístěním lidských sídel

.. vyhledá na mapách nejznámější oblasti cestovního ruchu a rekreace

### **ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ**

žák

.. porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajiny

.. uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů)

.. uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí

### **Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**

žák

- .. umí pojmenovat různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozliší na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin
- .. uvede příklady přírodních a kulturních krajinných složek
- .. uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí

### **ČESKÁ REPUBLIKA**

žák

- .. vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy
- .. hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům
- .. hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu
- .. lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit
- .. uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států

### **Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**

žák

- ..vymezí a lokalizuje území místní krajiny a oblasti regionu podle bydliště nebo školy
- .. charakterizuje přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu
- .. určí zeměpisnou polohu a rozlohu ČR a její sousední státy
- .. rozlišuje přírodní podmínky ČR, popíše povrch a jeho členitost
- .. uvede hlavní údaje o rozmístění obyvatelstva
- ..vyhledává na mapách jednotlivé kraje ČR a charakterizuje hospodářské poměry, přírodní zvláštnosti a kulturní zajímavosti

### **TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE**

žák

- .. ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu
- .. aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny
- .. uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech

### **Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**

žák

- .. ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu
- .. uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě



**Vzdělávací oblast:** Člověk a příroda  
**Vyučovací předmět:** Zeměpis  
**Ročník 6.**

| Očekávané výstupy:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Učivo                                                                                                                                                                      | Průřezová témata, mezipředmětové vztahy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Poznámky                                                                                         |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- používá glóbus jako zmenšený model Země k demonstraci rozmístění oceánů a kontinentů</li> <li>- používá různé druhy map, umí je orientovat, určovat vzdálenosti dle měřítka</li> <li>- seznámí se se znázorněním výškopisu a polohopisu, určuje dle značkového klíče, vrstevnic, výškových kót nadmořské výšky</li> <li>- orientuje se v obsahu a rejstříku atlasu</li> <li>- používá zeměpisnou síť a pomoci souřadnic určuje geografickou polohu jednotlivých míst Země</li> <li>- rozumí pojům: poledník, nultý poledník, rovník, rovnoběžka, obratník, polární kruh, datová mez</li> <li>- objasní postavení Slunce ve vesmíru a popíše planetární systém a tělesa sluneční soustavy</li> <li>- charakterizuje polohu, povrch a pohyby Měsíce, popisuje fáze Měsíce</li> <li>- aplikuje poznatky o vesmíru a o sluneční soustavě</li> <li>- rozumí pojům: planeta, hvězda, planetka, měsíc, meteor, meteorit, kometa, Galaxie</li> <li>- orientuje se na hvězdné obloze</li> <li>- používá znalosti o kulatosti Země</li> <li>- orientuje se v přírodě podle Slunce a jiných úkazů</li> <li>- chápe otáčení Země okolo vlastní osy a oběhu Země okolo Slunce</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Glóbus a mapa</li> <li>- Planeta Země<br/>- postavení Země ve vesmíru</li> <li>- Planeta Země<br/>- tvar a pohyby Země</li> </ul> | <p>EGS- model Země<br/> M- práce s měřítkem, převody jednotek<br/> MEV- zdroj informací, aktuality<br/> EGS- pohled na můj svět<br/> D- historické mapy, objevné mořeplavby</p> <p>M- jednotky vzdáleností, porovnání velikosti planet<br/> D- stáří kosmu, existence lidstva<br/> Př- život ve vesmíru<br/> MEV – snímky z kosmu</p> <p>EGS- důsledky pohybů Země pro život lidí<br/> OSV- názor na vznik a pohyby Země v minulosti<br/> M- porovnání rozměrů SMZ<br/> Př- změny v přírodě ve vztahu k ročním obdobím</p> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- zeměpisná vycházka, použití busoly a kompasu</li> </ul> |

| Očekávané výstupy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Učivo                                                                              | Průřezová témata, mezipředmětové vztahy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Poznámky |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- vysvětlí délku trvání dne a noci dle střídání ročních období</li> <li>- vysvětlí podstatu polárního dne a noci</li> <li>- dokáže využít znalosti o jarní a podzimní rovnodennosti a o zimním a letním slunovratu, chápe důvody používání letního času</li> <li>- vysvětlí pojem krajinná sféra a určuje jednotlivé složky přírodní sféry</li> <li>- objasní stavbu zemského tělesa a dna oceánů</li> <li>- orientuje se v oblasti litosféry, chápe proces zemětřesení a sopečné činnosti, vznik pohoří</li> <li>- orientuje se v oblasti atmosféry, pracuje s pojmy počasí, meteorologické prvky, podnebí, oběh vzduchu na Zemi, tlak vzduchu, pasáty, monzuny, hurikány aj,</li> <li>- určuje jednotlivé teplotní pásy a chápe důvody ochrany ovzduší</li> <li>- orientuje se v oblasti hydrosféry, porozumí pojmům: oceán, moře, pohyby vody, vodní toky, ledovce, podpovrchová voda, jezera, vodní nádrže aj.</li> <li>- vyhledává jednotlivé složky hydrosféry a chápe důvody ochrany vod</li> <li>- orientuje se v oblasti pedosféry, popíše složení půdy, půdní typy a druhy a jejich hospodářské využití, rozumí pojmům mateční hornina, humus a eroze půdy</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Přírodní složky a oblasti Země</li> </ul> | <p>EV- klimatické změny, ekosystémy, význam vody, kvalita ovzduší</p> <p>EGS- propojení složek přírodní sféry, oteplování, rozšiřování pouští</p> <p>OSV- rozvoj kritického myšlení, řešení globálních problémů</p> <p>ICT- zdroj informací internet</p> <p>Př- vznik krajinných sfér, horniny a nerosty, rozmístění zástupců rostlinné a živočišné říše, ekosystémy, fotosyntéza</p> <p>F- teplota, tlak, hustota, změny skupenství</p> <p>Ov- plýtvání s vodou</p> <p>D- rozpad kontinentů z hlediska času</p> |          |

| Očekávané výstupy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Učivo                                                                                                                                                            | Průřezová témata, mezipředmětové vztahy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Poznámky |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- vysvětlí příčiny úbytku půdy a způsoby ochrany</li> <li>- orientuje se v oblasti biosféry, objasní uspořádání bioty v závislosti na nadmořské výšce a zeměpisné šířce</li> <li>- vymezí geografická šířková pásma na Zemi a seznámí se s vlivy člověka na přírodní prostředí</li> <li>- charakterizuje polohu, rozlohu, členitost pobřeží, povrch, podnebí, charakter a rozmístění vodstva, rostlinstva a živočišstva, přírodních zdrojů, obyvatelstva a hospodářství jednotlivých světadílů</li> <li>- vyhledá na mapě a charakterizuje jednotlivé zeměpisné oblasti a nejvýznamnější státy, vyhledá a určí hlavní a významná města seznámí se s mezinárodními organizacemi</li> <li>- seznámí se s jednotlivými rasami, mezilidské vztahy</li> <li>- vyhledá na mapě nejvýznamnější oblasti cestovního ruchu v jednotlivých světadílech</li> <li>- dokáže na mapě lokalizovat významné geografické pojmy, s kterými se seznámí rozliší více zeměpisných podrobností o státech</li> <li>- zopakuje si probírané učivo a utřídí si získané poznatky</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Zeměpis světadílů <ul style="list-style-type: none"> <li>- Afrika</li> <li>- Austrálie a Oceánie</li> </ul> </li> </ul> | <p>D- historie jednotlivých území, osidlování, kolonizace, otroctví, význam zemědělství v historii, vývoj obchodu, významné objevy, průmyslový pokrok, rozvoj služeb, založení univerzit</p> <p>Ov- lidská práva, vzdělání, pokrok, zdravý životní styl, šetření surovinami</p> <p>Rv- životní styl</p> <p>Př- podmínky života na Zemi, lidská populace a rasy, produkty rostlinné a živočišné výroby, suroviny pro odvětví průmyslu</p> <p>M- rozbor grafů, porovnávání čísel, určování hustoty zalidnění, průměrné hodnoty, jednotky plochy</p> <p>Čj- různá písma, základní konverzační témata, pozdrav v cizím jazyce</p> <p>Vv- nákresy map</p> <p>Ch- využití nerostných surovin, chemický průmysl, katalyzátory</p> |          |

|  |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |  |
|--|--|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
|  |  | <p>EV- obnovitelné a neobnovitelné<br/>přírodní zdroje, ochrana<br/>životního prostředí<br/>VDO- prvky demokracie,<br/>dodržování lidských práv<br/>Etv- rasy rasismus<br/>OSV- mezilidské vztahy, řešení<br/>mezinárodních konfliktů<br/>EGS- mezinárodní spolupráce,<br/>organizace, globalizace</p> |  |
|--|--|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|

**Vzdělávací oblast:** Člověk a příroda  
**Vyučovací předmět:** Zeměpis  
**Ročník:** 7.

| Očekávané výstupy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Učivo                                                                                                                                                                | Průřezová témata, mezipředmětové vztahy                                                                                                                                                                                                                                                             | Poznámky |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- vyjmenuje a vyhledá na mapě jednotlivé oceány a světadíly a určí jejich polohu a porovná rozlohu</li> <li>- charakterizuje význam oceánů, jejich stav a problémy s životním prostředím</li> </ul>                                                                                                                                                                                                          | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Zeměpis světadílů a oceánů</li> </ul>                                                                                       | <p>EV- podmínky života na Zemi, ekologická problematika oceánů, ekologické katastrofy<br/> EGS- využití oceánů<br/> Př- vliv geografické polohy na život ve světadílech a oceánech<br/> D- objevné cesty</p>                                                                                        |          |
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- určí geografickou polohu a vyhledá na mapách polární oblasti</li> <li>- uvede význam Arktidy a Antarktidy</li> <li>- seznámí se s globálními problémy těchto oblastí</li> <li>- posoudí význam vědecké spolupráce při výzkumu a využívání polárních oblastí</li> </ul>                                                                                                                                     | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Zeměpis světadílů – polární oblasti</li> </ul>                                                                              | <p>EV- klimatické změny, podmínky života<br/> EGS- oteplování, mezinárodní spolupráce<br/> MV- spolupráce mezi národy<br/> D- dobývání pólů<br/> Př- zastoupení živých organismů</p>                                                                                                                |          |
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- charakterizuje polohu, rozlohu, členitost pobřeží, povrch, podnebí, charakter a rozmístění vodstva, rostlinstva a živočišstva, přírodních zdrojů, obyvatelstva a hospodářství jednotlivých světadílů</li> <li>- vyhledá na mapě a charakterizuje jednotlivé zeměpisné oblasti a nejvýznamnější státy, vyhledá a určí hlavní a významná města</li> <li>- seznámí se s mezinárodními organizacemi</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Zeměpis světadílů <ul style="list-style-type: none"> <li>- Amerika</li> <li>- Asie</li> <li>- Evropa</li> </ul> </li> </ul> | <p>D- historie jednotlivých území, osidlování, kolonizace, otroctví, význam zemědělství v historii, vývoj obchodu, významné objevy, průmyslový pokrok, rozvoj služeb, založení univerzit<br/> Ov- lidská práva, vzdělání, pokrok, zdravý životní styl, šetření surovinami<br/> Rv- životní styl</p> |          |

| Očekávané výstupy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Učivo | Průřezová témata,<br>mezipředmětové vztahy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Poznámky |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- seznámí se s jednotlivými rasami, mezilidské vztahy</li> <li>- vyhledá na mapě nejvýznamnější oblasti cestovního ruchu v jednotlivých světadílech</li> <li>- dokáže na mapě lokalizovat významné geografické pojmy, s kterými se seznámí</li> <li>- rozliší více zeměpisných podrobností o státech Evropy, zejména pak Evropy střední</li> </ul> |       | <p>Př- podmínky života na Zemi, lidská populace a rasy, produkty rostlinné a živočišné výroby, suroviny pro odvětví průmyslu</p> <p>M- rozbor grafů, porovnávání čísel, určování hustoty zalidnění, průměrné hodnoty, jednotky plochy</p> <p>Čj- různá písma, základní konverzační témata, pozdrav v cizím jazyce</p> <p>Vv- nákresy map</p> <p>Ch- využití nerostných surovin, chemický průmysl, katalyzátory</p> <p>EV- obnovitelné a neobnovitelné přírodní zdroje, ochrana životního prostředí</p> <p>VDO- prvky demokracie, dodržování lidských práv</p> <p>Etv- rasy rasismus</p> <p>OSV- mezilidské vztahy, řešení mezinárodních konfliktů</p> <p>EGS- mezinárodní spolupráce, organizace, globalizace</p> |          |

| Očekávané výstupy                                                                                                                                                     | Učivo                                                         | Průřezová témata,<br>mezipředmětové vztahy                                                                                                                                                 | Poznámky |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- zopakuje si probírané učivo, utřídí si získané poznatky</li> <li>- vytvoří si celkový náhled na geografické učivo</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Opakování</li> </ul> | <p>MV- kultura a tradice, rasismus, xenofobie, diskriminace<br/> MEV- aktuality, zdroj informací<br/> F- typy elektráren, rychlost dopravních prostředků</p> <p>Projekty- vlajky států</p> |          |

**Vzdělávací oblast:** Člověk a příroda  
**Vyučovací předmět:** Zeměpis  
**Ročník:** 8.

| Očekávané výstupy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Učivo                                                                                                                                                                               | Průřezová témata, mezipředmětové vztahy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Poznámky |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- pracuje aktivně s tematickými mapami obsahujícími informace o obyvatelstvu, sídlech a hospodářských činnostech v celosvětovém měřítku</li> <li>- rozlišuje a posuzuje předpoklady a lokalizační faktory sídel a hospodářských aktivit na konkrétních regionálních příkladech</li> <li>- orientuje se v počtu a rozmístění lidí na Zemi, vyhodnocuje demografické ukazatele</li> <li>- popisuje rozmístění lidských ras, národů, jazyků, náboženství, lidských sídel, aglomerací</li> <li>- učí se toleranci k odlišným národům, náboženstvím, rasám</li> <li>- určí a vyhledá hlavní oblasti světového hospodářství, zemědělství, rybolov, průmyslová výroba</li> <li>- vymezí kritéria hodnocení vyspělosti států</li> <li>- uvede, vyhledá a charakterizuje příklady států podle stupně rozvoje</li> </ul><br><ul style="list-style-type: none"> <li>- orientuje se na politické mapě světa</li> <li>- vyhledá nově vzniklé státy</li> <li>- porovnává státy dle zeměpisné polohy, počtu obyvatelstva, svrchovanosti, státního zřízení, formy vlády, spr. členění</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Společenské a hospodářské složky v krajině</li> </ul><br><ul style="list-style-type: none"> <li>- Politická mapa dnešního světa</li> </ul> | <p>MEV- aktuality<br/> EGS- globalizace, závislost světového hospodářství na těžbě nerostných surovin<br/> EV- vztah k přírodě, ochrana přírody<br/> OSV- vztahy mezi lidmi<br/> MV- rozmanitost etnik, jejich kultura<br/> Etv- duchovní rozměr člověka<br/> ICT- informace<br/> Př- lidská populace, podmínky života na Zemi, nerostné suroviny<br/> D- neolitická revoluce, průmyslová revoluce<br/> Ov- volba povolání, zdravý životní styl, konzumní způsob života<br/> Rv- podmínky života lidí v různých lokalitách<br/> M- rozbor grafů, určování hustoty sídel, porovnávání číselných údajů<br/> Ch- chemizace ,využití nerostných surovin, znečištění ovzduší<br/> F- průmyslová revoluce, vědecké objevy, typy elektráren<br/> MEV- aktuality<br/> EGS- mezinárodní spolupráce, terorismus, globalizace<br/> MV- mezinárodní konflikty, rasismus<br/> OSV- vytvoření vlastního názoru, vhodné argumenty<br/> Etv – asertivní chování</p> |          |

| Očekávané výstupy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Učivo                                | Průřezová témata, mezipředmětové vztahy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Poznámky |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- uvádí příklady různé demokracie ve světě</li> <li>- lokalizuje aktuální příklady politických, národnostních a náboženských konfliktů</li> <li>- uvede příklady integrace</li> <li>- vymezí globální problémy</li> </ul><br><ul style="list-style-type: none"> <li>- rozlišuje kulturní a přírodní krajinu</li> <li>- posuzuje působení přírodních krajinotvorných procesů a vzájemný vztah mezi přírodou a lidskou společností na krajinu a životní prostředí</li> <li>- posoudí vliv hospodářské činnosti na krajinu a životní prostředí</li> <li>- zhodnotí dodržování zásad ochrany prostředí na globální úrovni</li> <li>- navrhne možná řešení dané problematiky</li> </ul> | <p>- Krajina a životní prostředí</p> | <p>VDO-vztahy mezi státy světa<br/> ICT- zdroj informací<br/> EV- trvale udržitelný rozvoj<br/> Př- osidlování, podvýživa, ekologické katastrofy, fotosyntéza, kácení deštných pralesů<br/> D- vznik států, počet obyvatel, rozvoj společnosti<br/> Ov- mezinárodní spolupráce, řešení konfliktů<br/> Ch- znečištění ovzduší, alternativní zdroje energie<br/> M- statistické údaje, grafy<br/> Etv – ochrana přírody globální problémy</p> <p>EV- ochrana přírody, trvale udržitelný rozvoj<br/> MEV- kritické vyhodnocení informací<br/> EGS- globální úroveň životního prostředí<br/> OSV- osobnostní vztah k přírodě<br/> Př- život v jednotlivých krajinách, zdraví a prostředí</p> |          |

| Očekávané výstupy                                                                                                                                                                                                                                   | Učivo       | Průřezová témata,<br>mezipředmětové vztahy | Poznámky |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------|--------------------------------------------|----------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- rozmístí prostorově dané ekosystémy</li> <li>- rozumí pojmům- ekologie, trvale udržitelný rozvoj</li> <li>- zopakuje si probírané učivo, utřídí si získané poznatky a vytvoří si celkový náhled</li> </ul> | - Opakování |                                            |          |

**Vzdělávací oblast:** Člověk a příroda  
**Vyučovací předmět:** Zeměpis

**Ročník: 9.**

| Očekávané výstupy:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Učivo                                                                                                                                                                    | Průřezová témata,<br>mezipředmětové vztahy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Poznámky |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|
| <ul style="list-style-type: none"><li>- určí geografickou polohu ČR</li><li>- vyhodnotí polohu ČR podle různých hledisek</li><li>- porovná rozlohu ČR s rozlohou jiných států a zejména států střední Evropy</li><li>- popíše s pomocí různých druhů map vznik a vývoj reliéfu, určí a vyhledá horopisné celky, charakterizuje podnebí, vodstvo, půdy, rostlinstvo a živočišstvo</li><li>- zhodnotí stav životního prostředí, vyhledá NP a CHKO a pochopí jejich význam</li><li>- porovnává soustředění obyvatelstva na našem území</li><li>- vyhledá na mapách nejvýznamnější sídla a lokality</li><li>- srovnává ukazatele o lidnatosti, rozmístění a pohybu obyvatelstva ČR a sousedních států</li><li>- vyhledává aktuální demografické údaje</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>- Poloha, státní hranice, postavení České republiky ve světě</li><li>- Přírodní poměry ČR</li><li>- Obyvatelstvo a sídla</li></ul> | <p>EGS- poloha států na mapě světa<br/>D- vývoj našeho území</p> <p>EV- stav naší přírody, změny a prognóza vývoje<br/>Př- geologická stavba<br/>Etv- ochrana přírody a životního prostředí</p> <p>OSV- národnost, národnostní menšina, rasismus, xenofobie<br/>EGS- mezinárodní vztahy, cestování<br/>MEV- aktuality<br/>MV- kultura a tradice<br/>Př- osidlování<br/>D- stěhování národů<br/>ČJ- nářečí<br/>Etv - asertivita</p> |          |

| Očekávané výstupy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Učivo                                                                                                                                                                                                      | Průřezová témata, mezipředmětové vztahy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Poznámky |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- rozlišuje a porovnává předpoklady, rozmístění a perspektivu hospodářských aktivit v ČR</li> <li>- charakterizuje průmysl, zemědělství, dopravu a spoje, služby, cestovní ruch a zahraniční obchod ČR</li> <li>- zhodnotí postavení svého regionu</li> </ul><br><ul style="list-style-type: none"> <li>- lokalizuje na mapách jednotlivé regiony ČR</li> <li>- charakterizuje přírodní podmínky, hospodářství, kulturní zajímavosti jednotlivých regionů a porovnává jejich hospodářskou funkci a vyspělost</li> </ul><br><ul style="list-style-type: none"> <li>- vymezí a konkretizuje území místní krajiny a místního regionu</li> </ul> <p>charakterizuje přírodní, sídelní, hospodářské, kulturní a ekologické poměry těchto území</p> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Hospodářství ČR</li> </ul><br><ul style="list-style-type: none"> <li>- Oblasti ČR</li> </ul><br><ul style="list-style-type: none"> <li>- Místní region</li> </ul> | <p>EV- vliv celého hospodářství na životní prostředí<br/> OSV- posoudit stav hospodaření<br/> EGS- porovnání s EU<br/> MEV- aktuality<br/> Př- vazby na obyvatelstvo<br/> F- typy elektráren<br/> D- historie hosp. činnosti<br/> Ch- chemický průmysl</p><br><p>EV- stav životního prostředí<br/> EGS- spolupráce v EU<br/> MEV- hodnocení ukazatelů hospodářství a srovnání s jiným regionem<br/> Př- stav krajiny, suroviny<br/> D- historie a kultura krajů<br/> CH- průmyslová výroba<br/> Čj- význační lidé<br/> M- vyhodnocení grafů</p><br><p>EV- stav životního prostředí regionu<br/> VDO- život v regionu<br/> EGS- mezinárodní spolupráce regionu<br/> MEV- vyhodnocení zjištěných údajů</p> |          |

| Očekávané výstupy                                                                                                                                                   | Učivo                                                                               | Průřezová témata,<br>mezipředmětové vztahy                                                                                                                                             | Poznámky |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- zopakuje si probírané učivo, utřídí si získané poznatky</li> <li>- vytvoří si celkový náhled na zeměpisné učivo</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Opakování celkového učiva na ZŠ</li> </ul> | OSV- závažné problémy regionu<br>D- historie regionu, význační lidé<br>Př- rostlinstvo a živočišstvo regionu<br>CH- průmyslová výroba<br>M- práce s daty, grafy<br>Čj- kultura regionu |          |



## **7.6. Umění a kultura**

### **7.6.1. Hudební výchova**

#### **Charakteristika vyučovacího předmětu**

##### **1. Obsahové vymezení**

Vzdělávání v předmětu hudební výchova směřuje k:

- vnímání hudby jako důležité součásti života jedince a celé společnosti prostřednictvím vokálních instrumentálních, hudebně pohybových, poslechových i jiných aktivit
- chápání hudebního jazyka jako specifické formy komunikace
- získávání orientace v širokém spektru hudebních stylů a žánrů současnosti a minulosti
- pochopení různorodé hudební kultury různých národů a národností
- rozvoji žákovy celkové hudebnosti

##### **2. Časové vymezení**

- 6. - 9. ročník
- 1 hodina týdně

##### **3. Organizační vymezení**

Místo realizace:

- učebna hudební výchovy
- komunitní učebna

Formy a metody realizace:

- skupinové vyučování
- samostatná práce
- kolektivní práce
- krátkodobé projekty

**Průřezová témata:**

EV - Vztah člověka k prostředí

EGS - Jsme Evropané  
- Evropa a svět nás zajímá  
- Objevujeme Evropu a svět

OSV - osobnostní rozvoj (Rozvoj schopnosti poznávání, Kreativita, Seberegulace a sebeorganizace)  
- sociální rozvoj (Komunikace, Mezilidské vztahy, Kooperace a kompetice)  
- morální rozvoj (Hodnoty, postoje, praktická etika)

MKV - Kulturní difference, Etnický původ, Multikulturalita

#### **4. Výchovné a vzdělávací strategie**

| <b><u>Kompetence k učení:</u></b>                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Žáci:</b>                                                                                                                                                                                                                                  | <b>Učitel:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <ul style="list-style-type: none"><li>- podle individuálních hudebních schopností a dovedností vyhledávají a třídí informace</li><li>- používají obecně užívané hudební termíny</li><li>- získané znalosti propojují do souvislostí</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>vede žáky<ul style="list-style-type: none"><li>- k vyhledávání, shromažďování, třídění, porovnávání informací</li></ul></li><li>- k používání odborné terminologie</li><li>- k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využití v praxi</li><li>- k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů</li><li>- stanovuje dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu</li></ul> |
|                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |

| <b><u>Kompetence k řešení problémů</u></b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                            |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Žáci:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | <b>Učitel:</b>                                                                                                                                                                                             |
| <ul style="list-style-type: none"><li>- na základě individuální hudební vyspělosti postihují z hudebního proudu znějící skladby významné sémantické prvky, srovnávají je, slovně charakterizují, hledají spojitosti mezi vlastní hudební zkušeností a zkušeností autora předávané hudebním dílem</li><li>- samostatně a kriticky přemýšlejí</li><li>- při zadání úkolu žáci rozpoznají problém a hledají nejvhodnější způsob řešení</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>- předkládá žákům dostatek námětů k samostatnému řešení problémů</li><li>- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení</li></ul> |

| <b><u>Kompetence komunikativní</u></b>                                                                                                                     |                                                                                                                                                 |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Žáci:</b>                                                                                                                                               | <b>Učitel:</b>                                                                                                                                  |
| <ul style="list-style-type: none"><li>- při práci ve skupině dokáže žák vyjádřit svůj názor, vhodnou formou ho obhájit a tolerovat názor druhých</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat</li><li>- zajímá se o náměty a názory žáků</li></ul> |

| <b><u>Kompetence sociální a personální</u></b>                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                              |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Žáci:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                      | <b>Učitel:</b>                                                                                                                               |
| <ul style="list-style-type: none"><li>- efektivně spolupracují, respektují názory jiných</li><li>- učí se objektivním přístupem zhodnotit svoji práci i práci ostatních</li><li>- učí se chápat odlišné kvality svých spolužáků</li><li>- učí se respektovat pravidla při práci v týmu,</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování</li><li>- umožňuje každému žáku zažít úspěch</li></ul> |

|                                                                              |  |
|------------------------------------------------------------------------------|--|
| <p>dodržovat je a svou pracovní činností kladně ovlivňovat kvalitu práce</p> |  |
|------------------------------------------------------------------------------|--|

| <b>Kompetence občanské</b>                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                       |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Žáci:</b>                                                                                                                                                                     | <b>Učitel:</b>                                                                                                                                                        |
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- respektují názor druhých</li> <li>- chrání a oceňují naše kulturní tradice</li> <li>- aktivně se zapojují do kulturního dění</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- vytváří prostor pro žáky, aby reflektovali společenské dění</li> <li>- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé</li> </ul> |

| <b>Kompetence pracovní</b>                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                              |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Žáci:</b>                                                                                                                                                                                                                            | <b>Učitel:</b>                                                                                               |
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- při samostatné práci jsou žáci vedeni ke koncentraci na pracovní výkon, jeho dokončení a dodržují vymezená pravidla</li> <li>- žáci si vytváří pozitivní vztah k hudebním činnostem</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- vyžaduje dodržování dohodnuté kvality, postupů a termínů</li> </ul> |

## **Očekávané výstupy**

žák

- .. využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách
- .. uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého
- .. reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace
- .. realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů
- .. rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu
- .. orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku
- .. zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami
- .. vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění

## **Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**

žák

- .. doprovází písně pomocí ostinata
- .. interpretuje vybrané lidové a umělé písně
- .. rozeznává různé hudební žánry
- .. pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu
- .. rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru
- .. uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl

**Vzdělávací oblast:** Umění a kultura  
**Vyučovací předmět:** Hudební výchova

**Ročník: 6.**

| Výstup                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Průřezová témata<br>Mezipředm. vztahy<br>Projekty Kurzy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Poznámky |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- dokáže podle svých individuálních dispozic intonačně čistě arytmiicky přesně zpívat v jednohlase, popř. v dvojhase, trojhase</li> <li>- umí slovně charakterizovat rozdíl mezi stupnicí a tóninou</li> <li>- orientuje se v jednoduchém notovém zápisu</li> <li>- umí vyhledat určené takty a rytmy</li> <li>- sluchem rozliší zvuk vybraných hudebních nástrojů a dovede je pojmenovat</li> <li>- rozliší skladbu vokální a instrumentální</li> </ul> | <p><b>Vokální činnosti</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- intonační cvičení --&gt; vzestupná a sestupná řada tónů, intonace stupnic dur</li> <li>- zpěv lidových písní, práce s notovým zápisem</li> <li>- říkadlo, píseň – rytmické vyjádření textu písně</li> <li>- vyhledávání rytmu v zápisu písně, rytmické hádanky</li> </ul> <p><b>Poslechové činnosti</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- poznávání hud nástrojů – rozdělení do skupin</li> <li>- píseň lidová, umělá</li> <li>- vokální a instrumentální skladba</li> </ul> | <p>MeVz – Vv – <i>ilustrace písní, výtvarný záznam melodie, rytmu</i></p> <p>EV – Vztah člověka k prostředí (citová stránka osobnosti, láska k přírodě, vnímání krásy)</p> <p>OSV – osob rozvoj (Rozvoj schopnosti poznávání)</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- soc rozvoj (Koooperace a kompetice)</li> <li>- morál.rozvoj (Hodnoty, postoje, praktická etika)</li> </ul> |          |

| Výstup                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Průřezová témata<br>Mezipředm. vztahy<br>Projekty Kurzy                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Poznámky |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- umí rozlišit lidovou a umělou píseň, melodram, muzikál, operu a operetu</li> <li>- seznámí se s obdobím baroka a klasicismu</li> <li>- seznámí se s vybranými skladbami</li> <li>- správně rytmicky doprovází jednoduchou píseň na Orfovy nástroje</li> <li>- má rytmické cítění a rytmickou paměť</li> <li>- dokáže vytvořit vlastní rytmické motivy, přede hry, mezihry a dohry</li> <li>- pohybem vyjadřuje pochodový, polkový a valčíkový rytmus</li> <li>- umí taktovat dvoučtvrťový a tříčtvrťový takt</li> <li>- dokáže pohybem vyjádřit obsah písně</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- melodram</li> <li>- muzikál</li> <li>- opereta, opera</li> <li>G. F. Händel – poslech skladeb</li> <li>- Opera – nově vzniklá hud. forma</li> <li>Claudio Monteverdi</li> <li>- symfonie</li> <li>- koncert</li> <li>- W. A. Mozart</li> <li>- J. Haydn</li> <li>- L. van Beethoven</li> <li>- B. Smetana</li> <li>- A. Dvořák</li> </ul> <p><b>Instrumentální činnosti</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- reprodukce známých písní s důrazem na první a druhou dobu taktu (Já husárek malý; Koulelo se, koulelo; Malé kotě)</li> <li>- rytmické hádanky, rytmické ozvěny, rytmická hra na tělo</li> <li>- rytmické hud. formy – pochod, polka, valčík</li> <li>- analytická práce s písní, jednoduchá písňová forma</li> <li>- tvoření jednoduchých partitur pro Orfowy nástroje</li> </ul> <p><b>Hudebně pohybové činnosti</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- pochod, polka, valčík, mazurka</li> </ul> | <p>MeVz – D, Vv – baroko, klasicismus</p> <p>EGS – Jsme Evropané (vnímání evropské hudeb. kultury, emotivnost, prožitek)</p> <p>MeVz – TV – hud. poh. činnosti: krok pochodový, vlačíkový, polkový<br/>OSV – osobnostní rozvoj – Kreativita (rozvoj smyslov. vnímání, obecná kreativita)<br/>- soc.rozvoj – Komunik. (umění jako prostředek komunikace)</p> |          |

| Výstup | Učivo                                                                                                                                                         | Průřezová témata<br>Mezipředm. vztahy<br>Projekty Kurzy                                                                       | Poznámky |
|--------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|
|        | <ul style="list-style-type: none"> <li>- hra na dirigenta a orchestr</li> <li>- dramatizace písní</li> <li>- vánoční koledy – dramatické ztvárnění</li> </ul> | MeVz – <i>dějepis</i> – vznik<br><i>křesťanství</i><br>OSV – soc. rozvoj -<br>Mezilidské vztahy (estetika<br>mezilid. vztahů) |          |

**Vzdělávací oblast:** Umění a kultura  
**Vyučovací předmět:** Hudební výchova

**Ročník: 7.**

| Výstup                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Průřezová témata<br>Mezipředm. vztahy<br>Projekty Kurzy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Poznámky |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- při zpěvu využívá správné pěvecké návyky</li> <li>- podle individuálních dispozic zpívá intonačně čistě a rytmicky přesně</li> </ul><br><ul style="list-style-type: none"> <li>- při poslechu využívá získané zkušenosti</li> <li>- spojuje poslech s instrumentální nebo pohybovou činností</li> <li>- rozpozná hudební nástroje , jejich výrazové možnosti</li> <li>- rozpozná rozdíly komorní a symfonické hudby</li> <li>- zařadí skladbu do příslušného období</li> </ul> | <p><b>Vokální činnosti</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- lidové a umělé písně – dynamika<br/>melodie<br/>rytmus</li> <li>- výběr písní různých období</li> </ul> <p><b>Poslechové činnosti</b></p> <p>Pochod, tanec, vážná hudba k poslechu<br/> Výběr poslechových skladeb různých období</p> <p><b>Baroko</b> – Vivaldi,<br/> <b>Klasicismus</b> - Mozart, Beethoven<br/> <b>Romantismus</b> – Chopin, Schubert<br/> <b>Český romantismus</b> – Smetana, Dvořák</p> | <p>MeVz – <i>V<sub>v</sub></i>, Čj, D</p> <p>MKV – Kulturní diferenciacce<br/> (lid. písně jiných národů,<br/> poznávání kulturních tradic)</p> <p>EV – Vztah člověka k prostředí<br/> (citlivý přístup k okolní krajině,<br/> vnímání krásy přírody)</p> <p>OSV – soc. rozvoj –<br/> Komunikace (hudba jako<br/> prostředek komunikace)</p> <p>EGS – Evropa a svět nás zajímá<br/> (vnímání evropské hudeb.<br/> kultury)</p> |          |

| Výstup                                                                                                                                                                                                                                   | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Průřezová témata<br>Mezipředm. vztahy<br>Projekty Kurzy                               | Poznámky |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------|----------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- pohybem reaguje na znějící hudbu s využitím jednoduchých gest a tanečních kroků</li> <li>- dokáže využít získaných znalostí a dovedností k vytvoření hudebně dramatického vystoupení</li> </ul> | <p><b>Instrumentální činnosti a pohybové činnosti</b></p> <p>Prolínají do ostatních hudebních činností v průběhu celého šk. roku.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- taktování, taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění – choreografie</li> <li>- polka, valčík, mazurka</li> <li>- moderní tance</li> <li>- dramatizace v hud. projektu k příležitosti Vánoc</li> </ul> | <p>OSV – osob. rozvoj – Kreativita (obecná kreativita, rozvoj smyslového vnímání)</p> |          |

**Vzdělávací oblast:** Umění a kultura  
**Vyučovací předmět:** Hudební výchova  
**Ročník:** 8.

| Výstup                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Průřezová témata<br>Mezipředm. vztahy, Projekty Kurzy                                                                                                                                                                                          | Poznámky |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- dodržuje správné pěvecké návyky a hlasovou hygienu</li> <li>- zpívá intonačně čistě, rytmicky přesně</li> <li>- respektuje dynamiku písně</li> <li>- umí použít k doprovodu jednoduché nástroje</li> <li>- zná pojem akord</li> <li>- zná jednoduché kytarové akordy</li> <li>- rozliší durovou a molovou stupnici</li> <li>- umí zazpívat lidový dvojhlas</li> <li>- seznámí se s charakteristickými prvky džezové hudby</li> <li>- umí přesně rytmicky zazpívat vybrané písně</li> <li>- postihuje rytmické, dynamické a výrazové změny v hudebním proudu</li> </ul> | <p><b>Vokální činnosti</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- hlasová a rytmická cvičení</li> <li>- intervaly</li> <li>- rytm. výcvik s oporou hud. nástroje</li> <li>- zpěv lidových i umělých písní<br/>(Horo, horo, vysoká jsi; Ej vandrovali hudci, Nezacházej slunce, Řekni kde ty kytky jsou, Stín katedrál)</li> <li>- transpozice vzestupné a sestupné řady tónů (stupnic)</li> <li>- akord</li> <li>- příklady v lidové tvorbě</li> <li>- divadla malých forem</li> <li>- Semafor – Šlitr, Suchý (Klementaine, Honky tonky blues, To jsem ještě žil)</li> <li>- Osvobozené divadlo – J. Ježek (Klobouk ve křoví, David a Goliáš)</li> </ul> <p><b>Poslechové činnosti</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- poslech různých hud. žánrů, srovnávání, postihování charakteristických rozdílů</li> <li>- G. Gershwin – Rhapsodie in blue</li> <li>- J. Scott – The Entertainer – ragtime</li> </ul> | <p>EV – Vztah člověka k prostředí (citlivý přístup k přírodě, láska k místu, kde bydlím,...)</p> <p>MeVz – ČJ</p> <p>MKV – Multikulturalita (tradice a rozmanitost kultur)</p> <p>EGS – Jsme Evropané (vnímání evropské a světové kultury)</p> |          |

| Výstup                                                                                                                                                                                                           | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Průřezová témata<br>Mezipředm. vztahy, Projekty Kurzy                                                                                                                                                 | Poznámky |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- rozliší základní vlastnosti tónu</li> <li>- sluchem rozliší melodii vzestupnou a sestupnou</li> <li>- umí pojmenovat vybrané hudební formy</li> </ul>                   | <ul style="list-style-type: none"> <li>- opera, oratorium</li> <li>- fuga</li> <li>- suita</li> <li>- concerto grosso</li> </ul> <p><b>Baroko</b> – Vivaldi, Bach, Händel - Mesiáš<br/>Česká mše vánoční – J. J. Ryba<br/>Česká mše půlnoční – A. Michna z Otradovic</p> <p><b>Klasicismus</b> – znaky</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- J. Haydn – kvarteto</li> <li>- W. A. Mozart – Kl. koncert</li> </ul> <p><b>Romantismus</b> – Chopin, Liszt, Schubert</p> <p><b>Ruská hudba – Čajkovskij</b><br/><b>Český romantismus</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- B. Smetana – Má vlast</li> <li>- A. Dvořák – symfonická tvorba</li> <li>- Z. Fibich – melodram Vodník, Poem</li> </ul> <p><b>Česká hudba 20. století</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- L. Janáček, B. Martinů</li> </ul> <p><b>Instrumentální činnosti</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Hud. projekt k příležitosti vánočních oslav: pásmo reprodukováno hudby, koled, vlastní instrumentální tvorby</li> </ul> | <p>MeVz – Čj, D, Vv<br/>OSV – soc. rozvoj – Komunikace,<br/>Mezilid. vztahy (umění jako prostředek komunikace, estetika mezi lidských vztahů)</p> <p>MKV – Multikulturalita (původ různých stylů)</p> |          |
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- seznámí se s vybranými skladbami L. Janáčka a B. Martinů</li> </ul>                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                       |          |
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- tvoří jednoduché doprovody</li> <li>- dokáže sestavit pásmo hudby a mluveného slova</li> <li>- umí podle individuálních dispozic vytleskat obtížnější rytmus</li> </ul> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                       |          |

| Výstup                                         | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Průřezová témata<br>Mezipředm. vztahy, Projekty Kurzy | Poznámky |
|------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------|----------|
| <p>- pohybem vyjadřuje různé taneční rytmy</p> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Výběr skladeb s výrazně odlišným tempem a rytmem</li> <li>- Pochod pro bicí</li> <li>- píseň Život je jen náhoda</li> <li>- ragtime – synkopický rytmus</li> <li>- swing, boogie woogie, blues</li> </ul> <p><b>Hudebně pohybové činnosti</b><br/> Prolínají do ostatních hudebních činností v průběhu celého šk. roku.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- taktování, taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění – choreografie</li> <li>- polka, valčík, mazurka</li> <li>- džajv, cha-cha</li> </ul> <p>- dramatizace v hud. projektu k příležitosti Vánoc</p> |                                                       |          |

**Vzdělávací oblast:** Umění a kultura  
**Vyučovací předmět:** Hudební výchova

**Ročník: 9.**

| Výstup                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Průřezová témata<br>Mezipředm. vztahy<br>Projekty Kurzy                                                                                                                                                                                                                                          | Poznámky |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- dodržuje správné pěvecké návyky a hlasovou hygienu</li> <li>- poznává nejstarší hudební památky a umí je zařadit do historických souvislostí</li> <li>- orientuje se v jednotlivých hudebních obdobích</li> <li>- zná charakteristické znaky a umí nalézt souvislosti z jiných oborů umělecké činnosti</li> <li>- podle svých individuálních hudebních dispozic zpívá kultivovaně a pěvecky správně písně různých žánrů</li> </ul> | <p><b>Vokální činnosti</b><br/> Opakování učiva z předchozích ročníků.<br/> - opakování lidových i umělých písní s důrazem na dynamiku, melodii, rytmus</p> <p>Výběr písní období:<br/> středověk: Hospodine pomiluj ny<br/> Kdož jsú boží bojovníci<br/> gregoriánský chorál –<br/> Veni domine (B. Basiková)<br/> renesance: práce s písní Viva la musica<br/> (tříhlasý kánon)<br/> Fuga trium vocum<br/> baroko: J. S. Bach – Blaženost má<br/> klasicismus: J. Haydn – Intervaly<br/> Beethoven – Óda na radost<br/> romantismus: F. Schubert – Pstruh<br/> Verdi – sbor židů z opery<br/> Nabucco</p> <p>Hudební žánry 20. století:<br/> vážná hudba: B. Martinů – Rozmarýn<br/> L. Janáček – Ej, mamko<br/> jazz: J. Ježek – Klobouk ve křoví,<br/> Ezop</p> | <p>EV – Vztah člověka k prostředí (citový vztah k přírodě)</p> <p>EGS – Objevujeme Evropu a svět (vnímání evropské hudební kultury)</p> <p>OSV – morál. rozvoj – Hodnoty, postoje, praktic. etika</p> <p>- osob. rozvoj –<br/> Seberegulace (zásady slušnosti, tolerance, odpovědné chování)</p> |          |

| Výstup                                                                                                                                                     | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Průřezová témata<br>Mezipředm. vztahy<br>Projekty Kurzy   | Poznámky |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------|----------|
| <p>- při poslechu využívá získaných znalostí a zkušeností</p> <p>- postihuje hudebně výrazové prostředky</p> <p>- spojuje poslech s pohybovou činností</p> | <p>G. Gershwin – Summertime</p> <p>divadla malých forem:</p> <p>Suchý a Šlitr – Pramínek vlasů</p> <p>Krajina posedlá tmou</p> <p>country: Montgomery, Všichni jsou už v Mexiku</p> <p>bluegrass: Panenka (Křesťan)</p> <p>česká trampská píseň: Rosa na kolejích, Ascalona</p> <p>folk: Když mě brali za vojáka</p> <p>pop a rok: Stín katedrál, Co je na tom tak zlého</p> <p><b>Poslechové činnosti</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- hudba období pravěku</li> <li>- Egypt, Řecko, Řím</li> <li>- hudba období středověku: duchovní hudba, gregoriánský chorál, mše, madrigal (Thomas Tallis, G. de Machaut)</li> <li>- baroko – hlavní znaky, formy, představitelé (opak.)</li> <li>- adventy – vánoce, význam lidových tradic, J. J. Ryba – Česká mše vánoční</li> <li>- klasicismus – znaky, formy, představitelé – symf. tvorba, komorní, vokální (Haydn, Beethoven, Mozart)</li> <li>- český klasicismus: J. Mysliveček, F. X. Brix, Stamicové, A. Rejcha, česká hud. emigrace</li> <li>- romantismus: Chopin, Schumann, Schubert, Grieg, Brahms, Čajkovskij</li> <li>- český romantismus: Smetana, Dvořák, Fibich</li> <li>- hud. směry 20. století: aleatorika, seriální</li> </ul> | <p>MKV – Etnický původ (tradice a rozmanitost kultur)</p> |          |

| Výstup                                                                                                                                                                                                                    | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Průřezová témata<br>Mezipředm. vztahy<br>Projekty Kurzy | Poznámky |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------|----------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- postihuje hudební výrazové prostředky</li> <li>- spojuje poslech s instrumentální nebo pohybovou činností</li> <li>- rozpozná hud. nástroje, jejich výrazové možnosti</li> </ul> | <p>hudba, konkrétní, počítačová, čtvrttónová:<br/>Janáček, Martinů, Hába, Stravinskij, Debussy,<br/>Orff</p> <p><b>Instrumentální a pohybové činnosti</b></p> <p>Prolínají do vokálních i poslechových činností</p> <p>během celého školního roku</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- hudební výrazové prostředky</li> <li>- hudební nástroje historické a současné</li> </ul> |                                                         |          |

## **7.6.2. Výtvarná výchova**

### **Charakteristika vyučovacího předmětu**

#### **1. Obsahové vymezení**

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu:

- pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy
- rozvíjí tvůrčí činnosti, smyslovou citlivost a uplatňování subjektivity
- přistupuje k uměleckému procesu v jeho celistvosti a chápe ho jako způsob poznání a komunikace
- užívá různých uměleckých vyjadřovacích prostředků včetně nejnovějších informačních a komunikačních technologií
- rozvíjí především průřezové téma Osobnostní a sociální výchovy a Výchovy k myšlení v evropských a globálních souvislostech

#### **2. Časové vymezení**

- 6. ročník – 2 hodiny týdně
- 7. ročník - 1 hodina týdně
- 8. a 9. ročník – 1 hodina týdně

#### **3. Organizační vymezení**

Místo realizace:

- učebna Vv
- učebna PC
- komunitní učebna
- práce v plenéru – mimo budovu školy

Formy a metody realizace:

- skupinové vyučování
- samostatná práce
- kolektivní práce
- krátkodobé projekty

#### **Průřezová témata:**

EV – vztah člověka k přírodě, ekosystémy, lidské aktivity a problémy životního prostředí

EGS – Evropa a svět nás zajímá, jsme Evropané

OSV – poznávání lidí, kreativita, sebepoznání a sebepojetí, komunikace, hodnoty, postoje, praktická etika, rozvoj schopnosti poznávání, řešení problémů a rozhodovací dovednosti, kooperace a kompetice

MDV – práce v realizačním týmu, fungování a vliv médií ve společnosti, tvorba mediálního sdělení

MKV – lidské vztahy, multikulturalita

VDO – principy demokracie

#### **4. Výchovné a vzdělávací strategie**

| <b><u>Kompetence k učení:</u></b>                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                           |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Žáci:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                | <b>Učitel:</b>                                                                                                                                                                                            |
| <ul style="list-style-type: none"><li>- při teoreticky zaměřených hodinách si vytváří učební materiály tak, aby je mohli využívat dále pro své vlastní učení</li><li>- při své tvorbě poznávají vlastní pokroky a při konečném výstupu si dokáží zpětně uvědomit problémy související s realizací</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>- zadává jednotlivé úkoly tak, aby si každý mohl zorganizovat vlastní činnost</li><li>- využívá kladného hodnocení k motivaci pro další výtvarnou činnost</li></ul> |

| <b><u>Kompetence k řešení problémů</u></b>                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                               |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Žáci:</b>                                                                                                                                                                                                                                                      | <b>Učitel:</b>                                                                                                |
| <ul style="list-style-type: none"><li>- rozpozná výtvarný problém a hledá nejvhodnější způsob řešení</li><li>- je předkládám dostatek náměru k samostatnému zpracování a řešení problémů souvisejících s výběrem výtvarné techniky, materiálu a pomůcek</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů</li></ul> |

| <b><u>Kompetence komunikativní</u></b>                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                           |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Žáci:</b>                                                                                                                                           | <b>Učitel:</b>                                                                                                                                                                                                                            |
| <ul style="list-style-type: none"><li>- při práci ve skupině dokáže vyjádřit svůj názor, vhodnou formou ho obhájit a tolerovat názor druhých</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>- klade dostatek prostoru pro střetávání a komunikaci různými formami (písemně, pomocí technických prostředků, výtvarnými prostředky...)</li><li>- dohlíží na dodržování etiky komunikace</li></ul> |

| <b><u>Kompetence sociální a personální</u></b>                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                           |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Žáci:</b>                                                                                                                                                          | <b>Učitel:</b>                                                                                                                                                                            |
| <ul style="list-style-type: none"><li>- učí se respektovat pravidla při práci v týmu, dodržovat je a svou pracovní činností kladně ovlivňovat kvalitu práce</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>- dodává žákům sebedůvěru</li><li>- umožňuje každému žákovi zažít úspěch</li><li>- zohledňuje rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků</li></ul> |

| <b><u>Kompetence občanské</u></b>                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                       |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Žáci:</b>                                                                                                                                                                                                       | <b>Učitel:</b>                                                                                                        |
| <ul style="list-style-type: none"><li>- vytváří plakáty a upoutávky, které reprezentují školu</li><li>- respektují názor druhých</li><li>- prezentují výsledky své práce a účastní se výtvarných soutěží</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>- podporuje občanské cítění žáků při vytváření propagačních materiálů</li></ul> |

| <b><u>Kompetence pracovní</u></b> |                |
|-----------------------------------|----------------|
| <b>Žáci:</b>                      | <b>Učitel:</b> |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                    |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- jsou vedeni při samostatné práci ke koncentraci na pracovní výkon, jeho dokončení a dodržují vymezena pravidla</li> <li>- vytváří si pozitivní vztah k manuálním činnostem</li> <li>- dodržují při práci hygienická pravidla</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- vede žáky ke správným způsobům užití materiálu, nástrojů a vybavení</li> <li>- požaduje dodržování dohodnuté kvality a postupů</li> </ul> |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

## Očekávané výstupy

žák

.. vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků

.. zaznamenává vizuální zkušenost, i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie

.. zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace

.. vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření;

.. rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku

.. interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků

.. ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření

## Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

.. uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru

.. uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci

.. při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy; zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává ho s výsledky ostatních

.. vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjádří své postřehy a pocity



| Očekávané výstupy:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Průřezová témata, mezipředmětové vztahy                                                                                                                                                                                                                                     | Poznámky                                                                                                                                                                          |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných elementů zkušeností z vlastního vnímání, z představ a poznání.</li> <li>- uplatňuje osobitý přístup k realitě</li> <li>- variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků</li> <li>- zaznamenává vizuální zkušenost, i zkušenosti získané pohybem, hmatem a sluchem</li> <li>- k tvorbě užívá techniku malby, texturu, míchá a vrství barvy</li> <li>- vytváří kompozice v prostoru – instalace, své představy dokáže převést do objemových rozměrů</li> <li>- dokáže využít perspektivu ve svém vlastním výtvarném vyjádření</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- kresebné studie – linie, tvar, objem – jejich rozvržení v obrazové ploše, v objemu, v prostoru, jejich vztahy, podobnost, kontrast, rytmus</li> <li>- rozvíjení smyslové citlivosti, např. hmat – tvary ze zmačkaného papíru</li> <li>- plastická tvorba – papír, hlína, drát, sádra</li> <li>- malba</li> <li>- teorie barev – Goethův barevný kruh, teplé a studené barvy, barvy příbuzné</li> <li>- plastická a prostorová tvorba</li> <li>- nauka o perspektivě</li> <li>- umístění postav na plochu, velikost objektů</li> </ul> | <p>OSV – kreativita<br/>HV – melodie, rytmus</p> <p>HV – hudební nahrávky<br/>OSV – rozvoj schopnosti poznávání</p> <p>D – pravěk – starší doba<br/>kamenná – způsob života</p> <p>OSV – komunikace</p> <p>Čj – Řecko a Řím – báje a pověsti</p> <p>EGS – Jsme evropané</p> | <p>Např. pocity vyjádřené linií</p> <p>Např. společná plastika</p> <p>Např. shon na ulici – vystříhování a lepení postav a objektů na plochu – společná práce, ilustrace bájí</p> |

| Očekávané výstupy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Průřezová témata, mezipředmětové vztahy                                                                                                                                                                                                        | Poznámky                                                                                                                                                                  |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- k tvorbě užívá některých z metod výtvarného umění – počítačová grafika, video, animace</li> <li>- seznamuje se s některými netradičními výtvarnými postupy</li> <li>- zobrazuje vlastní fantazijní představy a rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku a v rovině subjektivního účinku</li> <li>- umí využívat znalosti o barvách k osobitému výtvarnému vyjádření</li> <li>- dokáže vhodně rozvrhnout hlavní motivy na ploše</li> <li>- využívá dekorativních postupů – rozvíjí své estetické cítění</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- práce s www stránkami</li> <li>- třetí prostor – linie</li> <li>- subjektivní vyjádření fantastických představ – využití různorodých materiálů a výtvarných postupů, kombinované techniky</li> <li>- přírodní motivy – rostliny, neživá příroda, živočichové, člověk, svět, vesmír, bytosti, události</li> <li>- zvětšování – zmenšování, detail, polodetail, celek</li> <li>- tvarová a barevná kompozice – majáky, věže</li> <li>- lidská figura - tvar</li> <li>- dekorační práce – využití tvaru, linie, pravidelné střídání lineárních tvarů</li> <li>- písmo a grafika - např. plakát, reklama, obal na CD, časopis</li> </ul> | <p>MDV – tvorba mediálního sdělení</p> <p>VDO – principy demokracie</p> <p>OSV – sebepoznání a sebepojetí, komunikace</p> <p>EV – ekosystémy</p> <p>D – památky<br/>EGS – Jsme Evropané</p> <p>MDV – fungování a vliv médií ve společnosti</p> | <p>Např. technický výkres, vynálezy století,</p> <p>Např. koláž, těstoviny – lepení, barvení, koření – voňavé obrázky, rozfoukaná tuš, papírorýt, fantastická planeta</p> |

| Očekávané výstupy                                                   | Učivo                                                                                   | Průřezová témata,<br>mezipředmětové vztahy | Poznámky |
|---------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------|----------|
| <p>- výtvarně se vyjadřuje k lidovým tradicím, zvykům a svátkům</p> | <p>- tématické práce – Vánoce, Velikonoce – dekorativní předměty, výzdoba interiéru</p> | <p>Čj – poezie a próza s tématem Vánoc</p> |          |

**Vzdělávací oblast:** Umění a kultura  
**Vyučovací předmět:** Výtvarná výchova  
**Ročník:** 8.

| Očekávané výstupy:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Průřezová témata, mezipředmětové vztahy                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Poznámky                               |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- Vybírání a samostatně vytváří bohatou škálu vizuálně obrazných elementů zkušeností z vlastního vnímání</li> <li>- uplatňuje osobitý přístup k realitě</li> <li>- orientuje se v grafických technikách</li> <li>- interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti, vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků</li> <li>- rozvíjí se v estetickém cítění – využívá dekorativních postupů</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- kresebné etudy, etuda s linií jako výtvarným prostředkem</li> <li>- různé typy zobrazení – pohledy, rovnoběžné promítání</li> <li>- linoryt, tisk z koláže, papírorýt</li> <li>- práce s uměleckým dílem, teoretické práce – renesance, baroko, klasicismus – na příkladech konkrétních výtvarných děl vyhledávat a srovnávat různé způsoby uměleckého vyjadřování</li> <li>- pozorují, porovnávají a zařazují do historických souvislostí základní stavební prvky architektury (římsa, okno, portál, sloup, sgrafita, mozaika) – renesance, baroko</li> <li>- tematické práce – Vánoce, Velikonoce – jak se slaví v jiných zemích</li> <li>- písmo, užitá grafika, reklama a propagační prostředky</li> </ul> | <p>OSV – rozvoj schopností poznávání</p> <p>OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>D, Čj – renesance, baroko, klasicismus, romantismus</p> <p>OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>Výtvarný projekt – cestujeme po Evropě<br/> EGS – Evropa a svět nás zajímá<br/> OSV – kooperace a kompetice</p> | <p>Využití barevných papírů-vitráž</p> |

| Očekávané výstupy:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Průřezová témata,<br>mezipředmětové vztahy                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Poznámky                                                                |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- správně uplatňuje techniku kresby a zachycuje prostor</li> <li>- zobrazuje vlastní fantazijní představy a odhaluje interpretační kontext vlastního vyjádření, experimentuje s výtvarnými prostředky</li> <li>- správně užívá techniku malby, využívá texturu, míchá a vrství barvy</li> <li>- užívá perspektivních postupů</li> <li>- k tvorbě užívá některé metody současného výtvarného umění a digitálních médií – animace, počítačová grafika</li> <li>- umí využívat znalostí o základních, druhotných a doplňkových barvách k osobitému výtvarnému vyjádření</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- zdokonalování technik kresby – stínování, kontrast</li> <li>- práce s netradičními materiály</li> <li>- objemové vyjádření námětu barvami – barvy podobné a příbuzné, subjektivní barevná škála</li> <li>- lineární perspektiva</li> <li>- práce s počítačem, internetem – orientace</li> <li>- správná technika malby – zvládnutí větší plochy</li> <li>- technika akvarelu, pastel</li> </ul> | <p>OSV – rozvoj schopností poznávání</p> <p>EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí<br/>OSV – sebepoznání a sebepojetí</p> <p>Z – mapa světa, obal Země<br/>MKV – lidské vztahy<br/>EV – vztah člověka k prostředí</p> <p>D – renesance – objev perspektivy</p> <p>MDV – fungování a vliv médií ve společnosti</p> | <p>Kresba zátiší s geometrickými tvary.</p> <p>Práce s PET láhvemi.</p> |

**Vzdělávací oblast:** Umění a kultura  
**Vyučovací předmět:** Výtvarná výchova  
**Ročník:** 9.

| Očekávané výstupy:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Průřezová témata, mezipředmětové vztahy                                                                                                                                                                                                                                                                         | Poznámky                                                             |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- Vybírání a samostatně vytváří bohatou škálu vizuálně obrazných elementů zkušeností z vlastního vnímání, z představ a poznání</li> <li>- uplatňuje osobitý přístup k realitě</li> <li>- umí využívat znalostí o základních, druhotných a doplňkových barvách</li> <li>- rozlišuje obsah vyjádření uměleckých projevů současnosti a minulosti, orientuje se v oblastech moderního umění</li> <li>- porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace</li> <li>- užívá vyjádření k zachycení jevů v proměnách, vývoji a vztazích</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- techniky kresby – tužka, perko, uhlí, rudka</li> <li>- dynamická kresba – kruh, koloběh vody, zátiší s jablky, kresba hlavy</li> <li>- uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu</li> <li>- symbolika barev, mísení barev, působení barev vztahy mezi barvami</li> <li>- kontrast (barevný, světelný)</li> <li>- práce s uměleckým dílem – umění 1. pol. 20. stol – kubismus, surrealismus, impresionismus</li> <li>- seznamují se s hlavními současnými trendy – instalace, performance, videoart, multimédia, akční umění</li> <li>- společná práce – komunikace</li> <li>- vyjádření procesuálních a kvalitativních proměn</li> </ul> | <p>EV – vztah člověka k prostředí</p> <p>D – historické souvislosti 20. stol.<br/> HV – výtvarné směry 20. stol. promítající se v hudbě<br/> OSV – hodnoty, postoje, praktická etika<br/> Výtvarná řada – výtvarné trendy 20. stol.</p> <p>OSV – komunikace<br/> EV – ekosystémy<br/> Etv – ochrana přírody</p> | <p>Např. Jaká byla léta minulá? – graf, svět po katastrofě apod.</p> |

| Očekávané výstupy:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Průřezová témata,<br>mezipředmětové vztahy                                                                                                              | Poznámky                                                                                                                                     |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- užívá vyjádření k zachycení zkušeností získaných pohybem, hmatem a sluchem</li> <li>- k tvorbě užívá některé metody současného umění – počítačová grafika, fotografie, animace</li> <li>- užívá vyjádření k zaznamenání podnětů z představ a fantazie</li> <li>- zasazuje předměty do neobvyklých souvislostí, vytváří nové a neobvyklé</li> <li>- zvládá zachycení pomíjivého okamžiku – skicování</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- reflexe a vztahy zrakového vnímání ostatními smysly</li> <li>- převádění pocitů těla na obrazové znaky s hledáním vzájemných souvislostí</li> <li>- reklama a propagační prostředky (obaly, plakáty, prostředky doplňkové reklamy)</li> <li>- vytváření obrazových znaků na základě fantazie</li> <li>- prostorová tvorba – modelování</li> <li>- krajinomalba, frotáž</li> </ul> | <p>OSV – sebepoznání a sebepojetí</p> <p>MDV – práce v realizačním týmu</p> <p>OSV – sebepoznání a sebepojetí</p> <p>EV – vztah člověka k prostředí</p> | <p>Např. Já – kombinovaná technika – plastika, asambláž, koláž</p> <p>Např. dotváření náhodného tvaru podle svých fantazijních představ.</p> |

## 7.7. Člověk a zdraví

### 7.7.1. Tělesná výchova

#### Charakteristika vyučovacího předmětu

Výuka tělesné výchovy je posílena v 6. ročníku o 1 vyučovací hodinu (vyučuje se 3 hodiny týdně) a bude zaměřena na zdravotní tělesnou výchovu, relaxaci a kondiční cvičení. Má přispět k úspěšnému přechodu žáků z 1. na 2. stupeň.

#### 1. Obsahové vymezení

Obsah předmětu tělesná výchova je zaměřen na:

- regeneraci a kompenzaci jednostranné zátěže působené pobytem ve škole
- rozvoj pohybových dovedností a kultivaci pohybu
- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- rozpoznávání základních situací ohrožujících tělesné a duševní zdraví a na osvojování dovedností jim předcházet nebo je řešit

#### 2. Časové vymezení

v 6., 7., 8. a 9. ročníku      2 hodiny týdně

#### 3. Organizační vymezení

Místo realizace:

- místní Sokolovna, která se využívá místo tělocvičny
- školní hřiště
- hřiště obce
- třídy

Formy a metody realizace:

- vyučovací hodina
- beseda (se sportovcem...)

#### **Průřezová témata:**

- VDO - angažovaný přístup k druhým, zásady slušnosti, tolerance, odpov. chování
- OSV – obecné modely řešení problémů, zvládání rozhodovacích situací, schopnosti poznávání, sebepoznávání, poznávání lidí a jednání ve specifických rolích a situacích
- MKV – schopnost zapojovat se do diskuze, lidské vztahy,....
- EV – vysoké oceňování zdraví a chápání vlivu prostředí na vlastní zdraví i zdraví ostatních lidí
- MV – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, práce v realizačním týmu

#### 4. Výchovné a vzdělávací strategie

| <b><u>Kompetence k učení:</u></b>                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                    |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Žáci:</b>                                                                                                                                                                                                                      | <b>Učitel:</b>                                                                                                                                                                                     |
| <ul style="list-style-type: none"><li>- poznávají smysl a cíl svých aktivit</li><li>- plánují, organizují a řídí vlastní činnost</li><li>- užívají osvojené názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře,</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>- hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok</li><li>- stanovuje dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu</li></ul> |

|                                                                                              |                                                          |
|----------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------|
| uživatelé internetu<br>- různým způsobem zpracují informace o pohybových aktivitách ve škole | - dodává žákům sebedůvěru<br>- sleduje pokrok všech žáků |
|----------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------|

| <b><u>Kompetence k řešení problémů</u></b>                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                           |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Žáci:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | <b>Učitel:</b>                                                                                                            |
| - vnímají nejrůznější problémové situace a plánují způsob řešení problémů<br>- vyhledávají informace vhodné k řešení problémů<br>- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, jsou schopni je obhájit<br>- uvědomují si zodpovědnost svých rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí<br>- jsou schopni obhájit svá rozhodnutí | - s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, ukázat cestu ke správnému řešení<br>- vede žáky ke správnému řešení problémů |

| <b><u>Kompetence komunikativní</u></b>                                                                         |                                                                                                                                                      |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Žáci:</b>                                                                                                   | <b>Učitel:</b>                                                                                                                                       |
| - komunikují na odpovídající úrovni<br>- si osvojí kultivovaný ústní projev<br>- účinně se zapojují do diskuze | - vyžaduje dodržování pravidel slušného chování<br>- podle potřeby žákům v činnostech pomáhá<br>- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat |

| <b><u>Kompetence sociální a personální</u></b>                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                  |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Žáci:</b>                                                                                                                                                                                                                             | <b>Učitel:</b>                                                                                                                                                                                   |
| - spolupracují ve skupině<br>- podílejí se na vytváření pravidel práce v týmu<br>- v případě potřeby poskytnou pomoc nebo o ni požádají<br>- si vytváří pozitivní představu o sobě samém, která podporuje sebedůvěru a samostatný rozvoj | - umožňuje každému žákovi zažít úspěch<br>- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat<br>- podle potřeby žákům v činnostech pomáhá<br>- požaduje dodržování dohodnuté kvality a postupy |

| <b><u>Kompetence občanské</u></b>                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                           |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Žáci:</b>                                                                                                                                                                                                        | <b>Učitel:</b>                                                                                                                                                                            |
| - respektují názory ostatních<br>- si formují volní a charakterové rysy<br>- se zodpovědně rozhodují podle dané situace<br>- aktivně se zapojují do sportovních aktivit<br>- rozhodují se v zájmu podpory a ochrany | - vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé<br>- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování<br>- umožňuje žákům, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky |

|                                                                                                             |  |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| zdraví<br>- rozlišují a uplatňují práva a povinnosti vyplývající z různých rolí ( hráč, rozhodčí, divák,..) |  |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|

| <i>Kompetence pracovní</i>                                                                                                                                                                        |                                                                                                           |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Žáci:</b>                                                                                                                                                                                      | <b>Učitel:</b>                                                                                            |
| - jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní práce<br>- spoluorganizují svůj pohybový režim<br>- využívají znalostí a dovedností v běžné praxi<br>- ovládají základní postupy první pomoci | - vyžaduje dodržování pravidel slušného chování<br>- vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti |

## Očekávané výstupy

### ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ

žák

- .. aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem
- .. usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program
- .. samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly
- .. odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší
- .. uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost

### Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- .. usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí
- .. cíleně se připraví na pohybovou činnost a její ukončení, využívá základní kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy
- .. odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem
- ..vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje pohybové aktivity
- .. uplatňuje základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného
- .. uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu, chápe zásady zatěžování, jednoduchými zadanými testy změří úroveň své tělesné zdatnosti

## **ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ**

žák

- .. zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech
- .. posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny

### **Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**

žák

- .. zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech
- .. posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků

## **ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ**

žák

- .. užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu
- .. naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu
- .. dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji
- .. rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora
- .. sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí
- .. zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže
- .. zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci

### **Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**

žák

- .. užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka
- .. naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu
- .. dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji
- .. rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka
- .. sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotí je
- .. spolurozhoduje osvojované hry a soutěže

## **Zdravotní tělesná výchova**

### **Očekávané výstupy**

žák

- .. uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení
- .. zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení
- .. aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení

### **Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**

žák

- ... uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení
- ... zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení
- ... vyhýbá se činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení

**Vzdělávací oblast:** Člověk a zdraví  
**Vyučovací předmět:** Tělesná výchova  
Zdravotní tělesná výchova

**Ročník: 6.**

| Očekávané výstupy:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Průřezová témata,<br>mezipředmětové vztahy | Poznámky |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------|----------|
| <ul style="list-style-type: none"><li>- aktivně se vyhýbá činnostem, které by mohly negativně ovlivnit zdravotní oslabení nebo ho způsobit</li><li>- uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při předcházení zdravotnímu oslabení zařazuje pravidelně a samostatně do svého režimu vyrovnávací a posilovací cvičení, usiluje o jejich optimální provedení</li><li>- vyvíjí maximální úsilí při svalovém napětí a zvládnou i obtížnější vědomé uvolnění</li><li>- ovládá základy techniky průpravných cvičení prostných</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>- prevence oslabení</li><li>- nevhodné cvičení</li><li>- odstraňování pohybově funkčních nedostatků</li><li>- soustředění na cvičení</li><li>- vědomá kontrola cvičení</li><li>- vytváření předpokladů ke správnému držení těla</li><li>- samostatnost při výběru vhodných cviků</li><li>- <u>koordinace svalového napětí</u></li><li>- střídání napětí v jednotlivých částech těla s celkovým uvolněním</li><li>- konkretizace centra napětí a uvolnění</li><li>- pohyby paží - napnutí, uvolněný pohyb, vlastní váha ruky</li><li>- pohyby nohou – uvolnění, natažení, napnutí chodidel</li><li>- pohyby trupu – protažení, předklon, záklon</li><li>- kompenzace aktivní a pasivní</li><li>- relaxace</li></ul> |                                            |          |

| Očekávané výstupy                                                                                                                                                                                                       | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Průřezová témata,<br>mezipředmětové vztahy | Poznámky |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------|----------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- zná příčiny vadného držení těla a předchází jim</li> <li>- rozvíjí své pohybové vlastnosti</li> <li>- uplatňuje získané pohybové dovednosti i mimo tělesnou výchovu</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- příčiny vnitřní a vnější</li> <li>- pohybová rekreace</li> <li>- nesprávné a správné pracovní polohy</li> <li>- kyfóza, lordóza, skolióza</li> <li>- <b><u>kondiční pohybové schopnosti</u></b></li> <li>- síla – posilování paží, nohou, břišních a zádočných svalů</li> <li>- rychlost – cvičení s maximální zátěží, se zatížením, bez zatížení, pohotovostní cvičení</li> <li>- vytrvalost – všestranná tělesná příprava (chůze, běh, cyklistika )</li> <li>- <b><u>koordinační pohybové schopnosti</u></b></li> <li>- obratnost – <u>analytická cvičení</u> – akrobacie, cvičení na nářadí, cviky nervosvalové koordinace (cviky nesouměrné, nesoudobé a nerytmické ), <u>komplexní cvičení</u> – spontánní – košíková, fotbal</li> <li>- relaxace – uvolňovací cvičení pasivní a aktivní, spojení s dýcháním</li> <li>- rovnováha statická a dynamická</li> <li>- rozšiřující pohybové činnosti</li> </ul> |                                            |          |

**Vzdělávací oblast:** Člověk a zdraví  
**Vyučovací předmět:** Tělesná výchova  
**Činnosti ovlivňující zdraví**

**Ročník: 6. – 7.**

| Očekávané výstupy:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Průřezová témata, mezipředmětové vztahy                                                | Poznámky      |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------|---------------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem</li> <li>- samostatně využívá osvojené pohybové činnosti jako prostředek překonávání negativních tělesných či duševních stavů a dlouhodobější zdravotní prevence</li> <li>- usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, z nabídky zvolí vhodný rozvojový program</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- zachování a zdokonalování přirozené pohyblivosti</li> <li>- zlepšování celkové fyzické kondice</li> <li>- koordinace svalového napětí a uvolnění</li> <li>- správné držení těla a zapojení správného dýchání</li> <li>- rozvoj ohebnosti a kloubní pohyblivosti</li> <li>- preventivní pohybová činnost</li> <li>- správné držení těla</li> <li>- správné dýchání</li> <li>- příprava organismu před různými druhy pohybových činností</li> <li>- konkrétní účinky jednotlivých druhů cvičení</li> <li>- podstata únavy, jednostranné zátěže a svalové nerovnováhy</li> <li>- technika jednotlivých cviků</li> <li>- kontrola a korekce jednotlivých cvičení</li> <li>- rozvoj vytrvalosti, zdravotně orientovaná zdatnost</li> </ul> | PT – OSV – osobnostní rozvoj – Rozvoj schopnosti poznávání, sebepoznávání a sebepojetí | 6. – 7. třída |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                        | 6. – 7. třída |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                        | 6. – 7. třída |

| Očekávané výstupy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Průřezová témata, mezipředmětové vztahy                                                                              | Poznámky      |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly</li> <li>- odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím, upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší</li> <li>- uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu, předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost, usiluje o zlepšení své fyzické zdatnosti</li> <li>- zvládá i delší pobyt v přírodě s mírnou zátěží do 15 km</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- strečinková cvičení ( volená dle účelu následné nebo předchozí činnosti a pohybové úrovně žáka</li> <li>- individuální rozcvičení</li> <li>- na závěr uvolnění těla</li> <li>- drogy a jiné škodliviny( anabolika, steroidy, alkohol, kouření)</li> <li>- pohybová činnost při různém stupni znečištění ovzduší</li> <li>- sport ve zdravém životním stylu</li> <li>- hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech</li> <li>- životospráva a pohyb pro zdraví</li> <li>- zásady protiúrazové zábrany</li> <li>- poskytování dopomoci a záchrany</li> <li>- vhodné a bezpečné chování</li> <li>- bezpečné používání sportovních potřeb a náčiní</li> <li>- turistika, pobyt v přírodě – uplatnění znalostí a zkušeností ze školních branných kurzů a cvičení(přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění potravy, vody a tepla)</li> </ul> | <p>EV – osvojení si základních pravidel racionální výživy a zdravého pohybu</p> <p>EV- vztah člověka k prostředí</p> | 6. – 7. třída |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                      | 6. – 7. třída |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                      | 6. – 7. třída |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                      | 6. – 7. třída |

**Vzdělávací oblast:** Člověk a zdraví  
**Vyučovací předmět:** Tělesná výchova  
**Činnosti ovlivňující zdraví**

**Ročník: 8. – 9.**

| Očekávané výstupy:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Průřezová témata,<br>mezipředmětové vztahy                                                    | Poznámky                                                       |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem</li> <li>- samostatně využívá osvojené pohybové činnosti jako prostředek překonávání negativních tělesných či duševních stavů a dlouhodobější zdravotní prevence</li> <li>- usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, z nabídky zvolí vhodný rozvojový program</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- zachování a zdokonalování přirozené pohyblivosti</li> <li>- zlepšování celkové fyzické kondice</li> <li>- koordinace svalového napětí a uvolnění</li> <li>- správné držení těla a zapojení správného dýchání</li> <li>- rozvoj ohebnosti a kloubní pohyblivosti</li> <li>- preventivní pohybová činnost</li> <li>- správné držení těla</li> <li>- správné dýchání</li> <li>- příprava organismu před různými druhy pohybových činností</li> <li>- konkrétní účinky jednotlivých druhů cvičení</li> <li>- podstata únavy, jednostranné zátěže a svalové nerovnováhy</li> <li>- technika jednotlivých cviků</li> <li>- kontrola a korekce jednotlivých cvičení</li> <li>- rozvoj vytrvalosti, zdravotně orientovaná zdatnost</li> </ul> | <p>PT – OSV – osobnostní rozvoj – Rozvoj schopnosti poznávání, sebepoznávání a sebepojetí</p> | <p>8. – 9. třída</p> <p>8. – 9. třída</p> <p>8. – 9. třída</p> |

| Očekávané výstupy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Průřezová témata,<br>mezipředmětové vztahy                               | Poznámky      |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------|---------------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly</li> <li>- odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím, upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům znečištění ovzduší</li> <li>- uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody silničního provozu, předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost, usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti</li> <li>- zvládá i delší pobyt v přírodě se zátěží do 25 km</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- strečinková cvičení ( volená dle účelu následné nebo předchozí činnosti a pohybové úrovně žáka</li> <li>- individuální rozcvičení</li> <li>- na závěr uvolnění těla</li> <li>- drogy a jiné škodliviny( anabolika, steroidy, alkohol, kouření)</li> <li>- pohybová činnost při různém stupni znečištění ovzduší</li> <li>- sport ve zdravém životním stylu</li> <li>- hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech</li> <li>- životospráva a pohyb pro zdraví</li> <li>- zásady protiúrazové zábrany</li> <li>- poskytování dopomoci a záchrany</li> <li>- vhodné a bezpečné chování</li> <li>- bezpečné používání sportovních potřeb a náčiní</li> <li>- turistika, pobyt v přírodě – uplatnění znalostí a zkušeností ze školních branných dnů a kurzů a cvičení( přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy a tepla)</li> </ul> | EV – osvojení si základních pravidel racionální výživy a zdravého pohybu | 8. – 9. třída |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                          | 8. – 9. třída |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | EV – vztah člověka k prostředí                                           | 8. – 9. třída |

**Vzdělávací oblast:** Člověk a zdraví  
**Vyučovací předmět:** Tělesná výchova  
**Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností**

**Ročník: 6. – 7.**

| Očekávané výstupy:                                                                                                                                                                                 | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Průřezová témata, mezipředmětové vztahy                                                  | Poznámky      |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------|---------------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- <u>pohybové hry</u> s různým zaměřením a účelem, družstva i jednotlivci</li> <li>- <u>turistika a pobyt v přírodě</u>( rozvoj pohybových dovedností a kondičních předpokladů s využitím terénu, jízda na kole, první pomoc a ošetření závažnějších poranění, základy orientačního běhu, pravidla silničního provozu, orientace podle mapy a buzoly, ochrana přírody )</li> <li>- <u>sportovní hry</u></li> <li>- volejbal – odhad síly, pohotovost, základní postoj, odbíjení míče obouruč spodem, podání spodní</li> <li>- fotbal – pohotovost, rychlost, obratnost, herní činnosti jednotlivce – uvolňování, nabíhání, zpracování míče- převzetí, tlumení, střelba z místa, vhazování míče</li> <li>- <u>sportovní hry</u></li> <li>- volejbal – zóny a prostory hřiště,sít' a sloupky, odbíjení míče obouruč vrchem, přihrávka, nahrávka</li> </ul> | PT – EV – Vztah člověka k prostředí                                                      | 6. – 7. třída |
|                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Etv – fair play                                                                          | 6. třída      |
|                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | VDO – zásady slušnosti, odpovědnosti, tolerance, řešení problémů samostatně a zodpovědně | 7. třída      |

| Očekávané výstupy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Průřezová témata,<br>mezipředmětové vztahy                                                                                 | Poznámky                                                                                       |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech, získané dovednosti uplatní při reprezentaci školy</li> <li>-</li> <li>- uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších sportech, dokáže řídit utkání svých vrstevníků</li> <li>-</li> <li>- zvládá techniku nové atletické disciplíny i další náročnější techniky</li> <li>- při vytrvalosti dovede uplatnit svou vůli</li> <li>-</li> <li>- dokáže sestavit jednoduchou gymnastickou sestavu s náčiním za doprovodu hudby</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- fotbal – základy herních systémů – útok, protiútok, obrana, útočné a obranné kombinace, vedení míče, přihrávka po zemi, uvolňování, obcházení soupeře s míčem</li> <li>- <u>doplňkové sportovní hry</u> ringo, florbal, stolní tenis, házená, freesbee, softball</li> <li>- <u>lyžování</u> – v případě zájmu rodičů a žáků týdenní lyžařský výcvikový kurs (bezpečnost pohybu v zimní horské krajině, jízda na vleku, běžecké a sjezdové lyžování)</li> <li>- <u>atletika</u> - průpravná cvičení pro jednotlivé atletické činnosti (atletická abeceda), názvy náčiní</li> <li>- běh - rychlý běh do 100 m, vytrvalý běh do 1000 m, štafetový běh, různé druhy startů, běh přes nízké překážky</li> <li>- skok – do dálky z místa i s rozběhem, do výšky (nácvik flopem)</li> <li>- hod míčkem a granátem, vrh koulí z místa</li> <li>- <u>gymnastika</u> – záchrana a dopomoc, průpravná cvičení, sestavy s náčiním – švihadlo, míč, obruč, stuha</li> </ul> | <p>MKV – lidské vztahy, kulturní difference</p> <p>MV – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, práce v týmu</p> | <p>7. třída</p> <p>6. – 7. třída</p> <p>7. třída</p> <p>6. – 7. třída</p> <p>6. – 7. třída</p> |

| Očekávané výstupy:                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Průřezová témata,<br>mezipředmětové vztahy | Poznámky      |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------|---------------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech, zvládá přemet</li> <li>- dokáže uskutečnit obtížnější prvek s dopomocí, při cvičení uplatní svůj fyzický fond</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- <u>akrobacie</u> – kotoul vpřed a vzad, kotoul letmo, stoje na rukou se záchranou, přemet stranou se záchranou, rovnovážné polohy ve stojích</li> <li>- <u>přeskoky</u> – roznožka přes kozu nadél, našír i s oddáleným odrazem<br/>švédská bedna – výskok s odrazového můstku a seskok</li> <li>- <u>šplh na laně a na tyči</u></li> </ul> |                                            | 6. – 7. třída |
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- zvládá jednoduché taneční kroky, tančí se žákem opačného pohlaví</li> </ul>                                                                                                                                                                                              | <ul style="list-style-type: none"> <li>- <u>rytmické a kondiční gymnastické činnosti s hudbou, tanec</u> – správné držení těla, estetika, společenský kontakt, technika tanců (držení, pohyby, kroky), polka, valčík</li> </ul>                                                                                                                                                      |                                            | 6. – 7. třída |
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- zvládá bezpečný pohyb na bruslích a jednoduché bruslařské techniky</li> </ul>                                                                                                                                                                                            | <ul style="list-style-type: none"> <li>- <u>úpolové sporty</u> – význam úpolových sportů pro sebeobranu, střehové postoje, přetahy, přetlaky, úpolové odpory, pády stranou, pády vzad skulením do kolébky, zásady bezpečnosti při úpolových cvičeních</li> <li>- <u>bruslení</u> – jednoduché úkony</li> </ul>                                                                       |                                            | 6. – 7. třída |

**Vzdělávací oblast:** Člověk a zdraví  
**Vyučovací předmět:** Tělesná výchova 8. a 9. třída  
**Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností**

| Očekávané výstupy:                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Průřezová témata, mezipředmětové vztahy                                                                                                                           | Poznámky      |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech, získané dovednosti uplatní při reprezentaci školy</li> <li>- zvládá i delší pobyt v přírodě se zátěží do 25 km</li> <li>-</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- <u>pohybové hry</u> s různým zaměřením a účelem, družstva i jednotlivci</li> <li>- <u>turistika a pobyt v přírodě</u>( rozvoj pohybových dovedností a kondičních předpokladů s využitím terénu, jízda na kole, první pomoc a ošetření závažnějších poranění, základy orientačního běhu, pravidla silničního provozu, orientace podle mapy a buzoly, ochrana přírody)- uplatnění znalostí a zkušeností z branných dnů a kurzů</li> <li>- <u>sportovní hry</u></li> <li>- volejbal – podání horní, odbití jednoruč (lob), přihrávky přes síť spodem i vrchem, útok, blokování</li> <li>- fotbal – útočná kombinace založená na přihrávce, vhazování míče, činnost brankáře – chytání a vyražení nízkých a polovysokých střel</li> <li>- volejbal – pravidla, postavení při příjmu podání, nácvik smeče, libero</li> <li>- fotbal – obranná kombinace, přihrávka hlavou, výkop, přihrávání rukou, pravidla, utkáni</li> </ul> | <p>PT – EV – Vztah člověka k prostředí</p> <p>Etv – fair play</p> <p>VDO – zásady slušnosti, odpovědnosti, tolerance, řešení problémů samostatně a zodpovědně</p> | 8. – 9. třída |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                   | 8. – 9. třída |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                   | 8. třída      |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                   | 9. třída      |

| Očekávané výstupy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Průřezová témata, mezipředmětové vztahy                                                                                    | Poznámky                                                      |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech, uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších sportech, dokáže řídit sportovní utkání svých vrstevníků, snaží se hrát fair play</li> <li>- zvládá techniku nové atletické disciplíny i další náročnější techniky, při vytrvalosti dovede uplatnit vůli</li> <li>- dokáže sestavit gymnastickou sestavu pro jednotlivce i skupinu s náčiním i bez</li> <li>- dokáže uskutečnit obtížnější prvek</li> <li>- s dopomocí, při cvičení uplatní svůj fyzický fond, zvládá přemet</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- <u>doplňkové sportovní hry</u><br/>ringo, florbal, stolní tenis, házená</li> <li>- <u>atletika</u> - průpravná cvičení pro jednotlivé atletické činnosti (atletická abeceda), názvy náčiní</li> <li>- běh - rychlý běh do 100 m, vytrvalý běh do 1500 m, štafetový běh, běh do 12 minut, štafetová předávka, překážkový běh, různé druhy startů</li> <li>- skok – do dálky z místa i s rozběhem, do výšky (flopem)</li> <li>- hod granátem, vrh koulí z místa, vrh koulí s otočkou</li> <li>- <u>gymnastika</u> – záchrana a dopomoc, průpravná cvičení, sestava s náčiním za doprovodu hudby, rytmiická a kondiční gymnastika</li> <li>- <u>akrobacie</u> – stoj na rukou s výdrží (samostatně), přemet stranou vpravo, vlevo, vpřed</li> <li>- přeskoky – skrčka přes kozu našir i s oddáleným odrazem</li> <li>- <u>šplh na laně bez přírazu</u></li> </ul> | <p>MKV – lidské vztahy, kulturní difference</p> <p>MV – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, práce v týmu</p> | <p>8. – 9. třída</p> <p>8.- 9. třída</p> <p>8. – 9. třída</p> |

| Očekávané výstupy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Průřezová témata,<br>mezipředmětové vztahy | Poznámky                                  |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------|-------------------------------------------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech, zvládá taneční kroky</li> <li>- používá správnou techniku</li> <li>- zvládá rychlý a bezpečný pohyb na bruslích všemi směry, obtížnější bruslařské techniky</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- <u>rytmické a kondiční gymnastické činnosti s hudbou, tanec</u> – správné držení těla, estetika, společenský kontakt, technika tanců (držení, pohyby, kroky), polka, valčík, základy – tango, waltz</li> <li>- <u>úpolové sporty</u> – význam úpolových sportů pro sebeobranu, základní postoje, úchopy a vyproštění z držení, zásady bezpečnosti při úpolových cvičeních</li> <li>- <u>bruslení</u> – rozšíření základních technik bruslení</li> </ul> |                                            | <p>8. – 9. třída</p> <p>8. – 9. třída</p> |

**Vzdělávací oblast:** Člověk a zdraví  
**Vyučovací předmět:** Tělesná výchova  
**Činnosti podporující pohybové učení**

**Ročník: 6. – 7.**

| Očekávané výstupy:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Průřezová témata, mezipředmětové vztahy                                                                                                                                                                                         | Poznámky |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu</li> <li>- naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu</li> <li>- dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji</li> <li>- rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- komunikace v Tv , tělocvičné názvosloví osvojovaných činností</li> <li>- rozdíly mezi Tv a sportem dívek a chlapců, mladých a starých, zdravých a oslabených</li> <li>- dodržování pravidel, smysl pro uvědomělou kázeň, čestné měření sil,</li> <li>- aktivní ochrana prostředí</li> <li>- historie OH, sportovci</li> <li>- školní olympijské hry</li> <li>- zásady fair play</li> <li>- smysl pro spolupráci a vzájemnou pomoc</li> <li>- iniciativa v situacích, které vyžadují rozhodnost</li> <li>- objektivnost</li> <li>- hra v týmu</li> <li>- význam sociálních vztahů a rolí ve sportu (herní role a funkce – brankář, kapitán</li> <li>- základní pravidla pohybových činností a jejich dodržování</li> </ul> | <p>PT – OSV - sociální rozvoj – Mezilidské vztahy<br/> PT – OSV - morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>PT – MK – Lidské vztahy<br/> PT – OSV -osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace</p> |          |

| Očekávané výstupy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Průřezová témata,<br>mezipředmětové vztahy                                                                                                                                                                                 | Poznámky |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a hodnotí</li> <li>- zorganizuje samostatně i v týmu jednoduchá sportovní utkání</li> <li>- zpracuje naměřená data a informace a prezentuje je</li> <li>- vyhledává informace o pohybových aktivitách a sporu ve škole, v regionu</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- manipulace se stopkami, pásmem</li> <li>- měření prvků pohybových činností (výška, délka, rychlost)</li> <li>- zápis jednotlivých výkonů</li> <li>- samostatné zhodnocení kvality</li> <li>- samostatná organizace spolužáků,</li> <li>- základy organizace soutěží</li> <li>- zapojení žáků do řízení</li> <li>- účelný pracovní postup</li> <li>- evidence výkonů</li> <li>- orientace v zápisu z utkání</li> <li>- výsledková listina</li> <li>- televize, rozhlas, časopisy, encyklopedie, tvorba článků,</li> </ul> | <p>PT – OSV - sociální rozvoj –<br/>Mezilidské vztahy</p> <p>PT – MEV – receptivní činnosti -<br/>Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality<br/>PT – MEV – produktivní činnosti<br/>– Tvorba mediálního sdělení</p> |          |

**Vzdělávací oblast:** Člověk a zdraví  
**Vyučovací předmět:** Tělesná výchova  
**Činnosti podporující pohybové učení**

**Ročník: 8. – 9.**

| Očekávané výstupy:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Průřezová témata, mezipředmětové vztahy                                                                                                                                                                                          | Poznámky |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu</li> <li>- naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu</li> <li>- dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji</li> <li>- rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- komunikace v Tv , tělocvičné názvosloví osvojovaných činností</li> <li>- rozdíly mezi Tv a sportem dívek a chlapců, mladých a starých, zdravých a oslabených</li> <li>- dodržování pravidel, smysl pro uvědomělou kázeň, čestné měření sil,</li> <li>- aktivní ochrana prostředí</li> <li>- historie OH, sportovci</li> <li>- školní olympijské hry</li> <li>- zásady fair play</li> <li>- smysl pro spolupráci a vzájemnou pomoc</li> <li>- iniciativa v situacích, které vyžadují rozhodnost</li> <li>- objektivnost</li> <li>- hra v týmu</li> <li>- význam sociálních vztahů a rolí ve sportu</li> <li>- funkce rozhodčího – organizace, rozhodování, řízení</li> </ul> | <p>PT – OSV - sociální rozvoj – Mezilidské vztahy<br/> PT – OSV - morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>PT – OSV - osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace<br/> PT – MK – Lidské vztahy</p> |          |

| Očekávané výstupy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Průřezová témata,<br>mezipředmětové vztahy                                                                                                                                                                             | Poznámky |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a hodnotí</li> <li>- zorganizuje samostatně i v týmu jednoduchá sportovní utkání</li> <li>- zpracuje naměřená data a informace a prezentuje je</li> <li>- vyhledává informace o pohybových aktivitách a sporu ve škole, v regionu</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- manipulace se stopkami, pásmem</li> <li>- měření prvků pohybových činností (výška, délka, rychlost)</li> <li>- zápis jednotlivých výkonů</li> <li>- samostatné zhodnocení kvality</li> <li>- organizace prostoru a pohybových činností</li> <li>- zastupování učitele v hodnocení, organizování</li> <li>- účelný pracovní postup</li> <li>- evidence výkonů</li> <li>- orientace v zápisu z utkání</li> <li>- výsledková listina</li> <li>- televize, rozhlas, časopisy, encyklopedie, tvorba článků,</li> </ul> | <p>PT – OSV - sociální rozvoj – Mezilidské vztahy</p> <p>PT – MEV – receptivní činnosti<br/>- Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality<br/>PT – MEV – produktivní činnosti<br/>– Tvorba mediálního sdělení</p> |          |

## **7.7.2. Výchova ke zdraví**

### **Charakteristika vyučovacího předmětu**

#### **1. Obsahové vymezení**

Obsahem předmětu výchova ke zdraví je:

- preventivní ochranu zdraví
- na základní hygienické, stravovací, pracovní i jiné zdravotně preventivní návyky
- na dovednosti odmítat škodlivé látky
- předcházení úrazům
- získávání orientace v základních otázkách sexuality a uplatňování odpovědného sexuálního chování
- upevnění návyků poskytovat základní první pomoc

#### **2. Časové vymezení**

- 8. – 9. ročník
- 1 vyučovací hodina týdně

#### **3. Organizační vymezení**

Místo realizace:

- třídy
- knihovna
- učebna PC
- veřejná prostranství mimo školu

Formy a metody realizace:

- vyučovací hodina – skupinové vyučování, diskuse, výklad, samostatná práce, krátkodobé i dlouhodobé projekty, PC, testy, dramatizace, soutěže
- beseda
- dotazníky – interview

**Průřezová témata:**

- VDO - angažovaný přístup k druhým, zásady slušnosti, tolerance, odpov. chování
- OSV – obecné modely řešení problémů, zvládání rozhodovacích situací, poznávání sebe a lidí a jednání ve specifických rolích a situacích
- MKV – schopnost zapojovat se do diskuze, rozeznat argumentaci a výrazové prostředky komerční i politické reklamy
- EV – vysoké oceňování zdraví a chápání vlivu prostředí na vlastní zdraví i zdraví ostatních lidí
- EGS – osvojování evropských hodnot, svoboda lidské vůle, humanismus, morálka, kritické myšlení,...

#### **4. Výchovné a vzdělávací strategie**

| <b><u>Kompetence k učení:</u></b>                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Žáci:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                      | <b>Učitel:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| jsou vedeni k: <ul style="list-style-type: none"><li>- efektivnímu učení</li><li>- vyhledávají a třídí informace, využívá je v procesu učení</li><li>- vytváří si komplexnější pohled na přírodní a společenské jevy</li><li>- plánují, organizují a řídí vlastní učení</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>- se zajímá o náměty, názory, zkušenosti žáků</li><li>- zadává úkoly, které vyžadují využití poznatků z různých předmětů</li><li>- zařazuje metody, při kterých docházejí k závěrům, řešením sami žáci</li><li>- sleduje při hodině pokrok všech žáků</li></ul> |

| <b><u>Kompetence k řešení problémů</u></b>                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                          |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Žáci:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                      | <b>Učitel:</b>                                                                                                                                                                           |
| <ul style="list-style-type: none"><li>- vnímají nejrozličnější problémové situace – mimořádné situace, krizové situace a plánují způsob řešení problémů</li><li>- vyhledávají informace vhodné k řešení problémů</li><li>- kriticky myslí</li><li>- jsou schopni obhájit svá rozhodnutí</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>- klade otevřené otázky</li><li>- ukazuje žákovi cestu ke správnému řešení střednictvím jeho chyb</li><li>- podněcuje žáky k argumentaci</li></ul> |

| <b><u>Kompetence komunikativní</u></b>                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Žáci:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                      | <b>Učitel:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <ul style="list-style-type: none"><li>- komunikují na odpovídající úrovni</li><li>- si osvojí kultivovaný ústní projev</li><li>- účinně se zapojují do diskuze</li><li>- uplatňují bezpečné a odpovědné sexuální chování s ohledem na zdraví a etické partnerské vztahy</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>- vede žáky k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu</li><li>- vytváří příležitosti k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů, grafů</li><li>- vytváří příležitosti pro relevantní komunikaci mezi žáky</li></ul> |

| <b><u>Kompetence sociální a personální</u></b>                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                   |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Žáci:</b>                                                                                                                                                                                       | <b>Učitel:</b>                                                                                                                                                                                                    |
| <ul style="list-style-type: none"><li>- spolupracují ve skupině</li><li>- se podílí na utváření příjemné atmosféry v týmu</li><li>- v případě potřeby poskytnou pomoc nebo o ni požádají</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat</li><li>- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé</li><li>- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování</li></ul> |

| <b>Kompetence občanské</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Žáci:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | <b>Učitel:</b>                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- respektují názory ostatních</li> <li>- si formují volní a charakterové rysy</li> <li>- se zodpovědně rozhodují podle dané situace</li> <li>- chápou základní ekologické souvislosti, respektují požadavky na kvalitní životní prostředí</li> <li>- rozhodují se v zájmu podpory a ochrany zdraví</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé</li> <li>- umožňuje, aby žáci na základě jasných kritérií hodnotili svoji činnost nebo její výsledky</li> <li>- se zajímá, jak vyhovuje žákům jeho způsob výuky</li> </ul> |

| <b>Kompetence pracovní</b>                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Žáci:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                          | <b>Učitel:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- si zdokonalují grafický projev</li> <li>- jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní práce</li> <li>- mohou využít ICT pro hledání informací</li> <li>- využívají znalostí v běžné praxi</li> <li>- ovládají základní postupy první pomoci</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- umožňuje žákům, aby při hodině pracovali s odbornou literaturou, encyklopediemi,...</li> <li>- vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti</li> <li>- vytváří pro žáky příležitosti k aplikacím v modelových situacích</li> </ul> |

## Očekávané výstupy

### žák

.. respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě

.. vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví

.. vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví

.. posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví

.. usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví

.. vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí

.. dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky

.. uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc

- .. projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce
- .. samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím
- .. respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje a kultivovaně se chová k opačnému pohlaví
- .. respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli, chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování
- .. uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým
- .. vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresii
- .. projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy, aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí, v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc
- .. uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí

### **Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**

žák

- .. chápe význam dobrého soužití mezi vrstevníky i členy rodiny
- .. uvědomuje si základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím
- .. respektuje zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a v rámci svých možností usiluje o aktivní podporu zdraví
- .. projevuje zdravé sebevědomí a preferuje ve styku s vrstevníky pozitivní životní cíle, hodnoty a zájmy
- .. dodržuje správné stravovací návyky a v rámci svých možností uplatňuje zásady správné výživy a zdravého stravování
- .. svěří se se zdravotním problémem
- .. dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a provozováním hazardních her
- .. uplatňuje osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy
- .. zaujímá odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí
- .. uplatňuje způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky, při komunikaci s neznámými lidmi, v konfliktních a krizových situacích a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc; ví o centrech odborné pomoci, vyhledá a použije jejich telefonní čísla
- .. chová se odpovědně při mimořádných událostech a prakticky využívá základní

**Vzdělávací oblast:** Člověk a zdraví  
**Vyučovací předmět:** Výchova ke zdraví  
**Ročník:** 8.

| Očekávané výstupy:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Průřezová témata, mezipředmětové vztahy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Poznámky                                       |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------|
| <p>rozlišuje choroby běžné, infekční, civilizační, aktivně se proti nim brání</p> <p>vyhledá v případě potřeby lékaře a popíše své zdravotní problémy</p> <p>uplatňuje osobní a intimní hygienu s ohledem na zdravotní hlediska a ohleduplné mezilidské vztahy</p> <p>rozlišuje závažná a méně závažná poranění</p> <p>zná techniky zvládání stresu</p> <p>zařazuje do svého denního režimu aktivní pohyb, otužování a relaxaci</p> <p>zvládá postupy 1. pomoci i při vážnějších poranění</p> <p>uplatňuje zásady racionální výživy</p> <p>orientuje se v údajích o složení a trvanlivosti potravinářských výrobků a využívá je při nákupu a uchovávání potravin v domácnosti</p> <p>posoudí na konkrétních příkladech zastoupení jednotlivých potravin a nápojů ve stravovacím režimu člověka z hlediska zdravé výživy</p> | <p><b>Péče o zdraví</b><br/> <b>Výživa a zdraví</b><br/> ochrana před nemocemi a odpovědnost za své zdraví i zdraví jiných<br/> vliv životních podmínek a život.stylu na zdraví, vznik civilizač. nemocí</p> <p>preventivní a lékařská péče</p> <p>odolávání stresu</p> <p>základní postupy 1.pomoci, obvazová technika, přivolání lékaře<br/> poruchy příjmu potravy – mentální anorexie, bulimie</p> <p>výživa a civilizační nemoci</p> | <p>OSV-učit dovednostem seberegulace, učit sociálním dovednostem, utvářet postoje a hodnotové orientace optimální pro zvládání úkonů každodenní existence v jejich běžných i náročnějších formách</p> <p>VDO-zásady slušnosti, odpovědnosti, tolerance, angažovaný přístup k druhým, projevovat se v jednání i v řešení problémů samostatně a odpovědně</p> <p>EV-vysoké oceňování zdraví a chápání vlivu prostředí na vlastní zdraví i na zdraví ostatních lidí</p> | <p>spolupráce se záchranou službou Jihlava</p> |

| Očekávané výstupy:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Průřezová témata,<br>mezipředmětové vztahy                                                                                                             | Poznámky             |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------|
| <p>chápe souvislosti mezi civilizačními chorobami a nezdravou výživou</p> <p>umí navrhnout jídelníček svým spolužákům, který odpovídá zásadám zdravé životosprávy</p> <p>rozpozná klamavou reklamu na potraviny a nápoje, dokáže vyjádřit vlastní názor</p> <p>chápe integraci postižených lidí</p> <p>uvede zdravotní rizika spojená s kouřením,alkoholem, drogami a argumentuje ve prospěch zdraví</p> <p>používá způsoby odmítání návykových látek v modelových situacích i ve styku s vrstevníky</p> <p>orientuje se v zákonech omezujících kouření</p> <p>vysvětlí psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek</p> <p>obhájí příklady pozitivních životních cílů a hodnot jako protiargument zneužívání návykových látek</p> <p>vysvětlí souvislosti mezi zneužíváním návykových látek a bezpečností silničního provozu</p> <p>orientuje se v trestně právní problematice návykových látek</p> <p>kriticky posoudí reklamy na cigarety a alkohol</p> <p>vysvětlí zdravotní a sociální rizika spojená s hracími a výherními automaty</p> | <p>zásady zdravé výživy</p> <p>alternativní výživové směry</p> <p>reklamy na potraviny</p> <p>kvalita lidského života (handicapovaní lidé)</p> <p><b>Návykové látky a zdraví</b><br/><b>Osobní bezpečí</b><br/>návykové látky –zdravotní a sociální rizika<br/>zneužívání návykových látek</p> <p>odmítání návykových látek</p> <p>pozitivní životní cíle a hodnoty</p> <p>návykové látky a bezpečnost v dopravě<br/>návykové látky a zákon<br/>reklamní vlivy<br/>počítače a hazardní hry, gamblérství</p> <p>linky důvěry, krizová centra</p> | <p>OSV-prevence soc. patologických jevů a škodlivých způsobů chování</p> <p>VDO-projevovat se v jednání i v řešení problémů samostatně a odpovědně</p> | <p>video, besedy</p> |

| Očekávané výstupy:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Učivo                                                                                                                                                                                                             | Průřezová témata,<br>Mezipředmětové vztahy                                                               | Poznámky |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|
| <p>samostatně vyhledá v případě potřeby specializované pomoci</p> <p>předchází úrazům</p> <p>rozpozná situace ohrožující jeho bezpečnost a používá účinné formy chování</p> <p>uplatňuje účelné modely chování v případě šikanování, týrání a zneužívání dítěte</p> <p>kriticky se vyjadřuje k projevům násilí</p> <p>samostatně vyhledává v případě potřeby služby specializované pomoci</p> | <p>krizové situace-šikanování, týrání, sexuální zneužívání</p> <p>brutalita a jiné formy násilí v médiích</p> <p>přivolání pomoci v případě osobního nebo cizího ohrožení</p> <p>linky důvěry, krizová centra</p> | <p>EV-vysoké oceňování zdraví a chápání vlivu prostředí na vlastní zdraví i na zdraví ostatních lidí</p> |          |

**Vzdělávací oblast:** Člověk a zdraví  
**Vyučovací předmět:** Výchova ke zdraví  
**Ročník:** 9.

| Očekávané výstupy:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Průřezová témata,<br>Mezipředmětové vztahy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Poznámky |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- zná základní informace o sexualitě</li> <li>- pojmenuje tělesné , fyziologické a psychické změny dospívání</li> <li>- osvojí si pojmy z oblasti sexuality</li> <li>- zná a respektuje základní pravidla hygieny pro každý den , při menstruaci</li> <li>- zná základní pravidla hygieny pohlavního styku</li> <li>- uvede argumenty pro odložení pohlavního života do doby plné zralosti a vysvětlí, proč organismus dospívající dívky není biologicky zralý pro těhotenství a porod</li> <li>- orientuje se v rozdílech sexuálního chování jednotlivců ( homosexuální, bisexuální,...)</li> <li>- vysvětlí početí a vývoj plodu, orientuje se v průběhu porodu</li> <li>- pojmenuje způsoby ochrany proti nechtěnému těhotenství a orientuje se v možnostech i ve vhodnosti jejich použití</li> <li>- vysvětlí rizika nechráněného pohlavního styku a střídání partnerů</li> <li>- pojmenuje nejčastější pohlavní choroby a vysvětlí, jak se před nimi chránit</li> </ul> | <p><b>Sexuální výchova</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- význam sexuální výchovy</li> <li>- fakta o sexualitě</li> <li>- anatomie ženských a mužských pohlavních orgánů</li> <li>- slovníček pojmů</li> <li>- intimní hygiena pro každý den, hygiena při menstruaci, hygiena pohlavního styku</li> <li>- dětská gynekologie</li> <li>- předčasná sexuální zkušenost a její rizika ( strom rozhodování)</li> <li>- sexuální orientace</li> <li>- potřeba citu a lásky u tělesně a smyslově postižených</li> <li>- početí, těhotenství, porod</li> <li>-antikoncepce</li> <li>- předčasné ukončení těhotenství</li> <li>-nemoci přenosné pohlavním stykem, HIV/AIDS</li> <li>- cesty přenosu</li> <li>- rizikové chování a ochrana před nákazou, promiskuita</li> <li>- odborná pomoc</li> </ul> | <p>VDO – v samostatném a odpovědném řešení problémů</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- angažovaný přístup k druhým</li> <li>- zásady slušnosti, tolerance, odpov. chování</li> </ul> <p>OSV – obecné modely řešení problémů</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- zvládání rozhodovacích situací</li> <li>- poznávání sebe a lidí a jednání ve specifických rolích a situacích</li> </ul> <p>EGS – osvojování evropských hodnot, svoboda lidské vůle, humanismus, morálka, osobní zodpovědnost, kritické</p> |          |

| Očekávané výstupy:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Průřezová témata,<br>Mezipředmětové vztahy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Poznámky |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- vysvětlí, jak dochází k přenosu viru HIV a co se děje pro proniknutí infekce do organismu</li> <li>- orientuje se v léčbě infekce HIV a AIDS a zdůvodní preventivní opatření boje proti šíření HIV</li> <li>- použije v případě problémů kontakty na odbornou pomoc</li> <li>- zdůvodní nevhodnost veřejně mluvit o svých intimních záležitostech</li> <li>- vyjádří svůj názor k pořadům v médiích, které ukazují lásku a rodičovství ve zkreslené podobě</li> <li>- respektuje odlišné přístupy k sexualitě ovlivněné odlišnou kulturou a vírou</li> <li>- orientuje se v zákonech, které se vztahují na sexuální život jedince a v právní problematice zneužívání dítěte</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- etická stránka sexuality</li> <li>- způsoby vyjadřování lásky</li> <li>- zdrženlivost a pohlavní stud</li> <li>- nevhodné chování v oblasti sexuality</li> <li>- sexuální zneužití</li> <li>- reálné a nereálné informace o sexualitě v médiích</li> <li>- sexualita z hlediska odlišné kultury a víry</li> <li>- sexualita a zákon</li> </ul> | <p>myšlení, tvořivá lidská aktivita</p> <p>-</p> <p>OSV – učit dovednostem seberegulace, učit sociálním dovednostem, utvářet postoje a hodnotové orientace optimální pro zvládání „provozu“, každodenní existence v jejich běžných i náročnějších formách</p> <p>VDO – zásady slušnosti, odpovědnosti, tolerance, angažovaný přístup k druhým</p> <p>- projevovat se v jednání i v řešení problémů samostatně a odpovědně</p> <p>EV – vysoké oceňování zdraví a chápání vlivu prostředí na vlastní zdraví i na zdraví ostatních lidí</p> | Video    |

## **7.8. Člověk a svět práce**

### **7.8.1. Pracovní výchova**

#### **Charakteristika vyučovacího předmětu**

Vzhledem k materiálně technickým podmínkám a pedagogickým záměrům školy jsou vybrány tématické okruhy - Práce s technickými materiály, Pěstitelství a chovatelství, Příprava pokrmů, Provoz a údržba domácnosti, Svět práce.

#### **1. Obsahové vymezení**

Vzdělávání v pracovní výchově směřuje k:

- získání základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, zejména při ručním opracování materiálu, činnostech v domácnosti, vedení domácnosti apod.
- osvojování správné volby a používání vhodných nástrojů, náradí a pomůcek při práci, práce s dostupnou mechanizací a technikou, s elektronikou
- seznámení se základními podmínkami pro pěstování rostlin, zpracování půdy a chov drobných hospodářských zvířat
- poznání vybraných technologických výrobních postupů, materiálů a jejich užitných vlastností, surovin a plodin a osvojení si jednoduchých pracovních postupů pro běžný život
- osvojení a uplatňování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, hygieny práce, základů organizace a plánování práce a technologické kázně
- získání pozitivního vztahu k práci a odpovědného a tvořivého postoje k vlastní činnosti a její kvalitě
- získávání orientace v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci
- seznámení s historií významných a zajímavých vynálezů technického pokroku pro poznání a pochopení kontinuity vývoje technické vyspělosti a ekonomických podmínek života společnosti

#### **2. Časové vymezení**

- 6. - 9. ročník
- 1 vyučovací hodina týdně

#### **3. Organizační vymezení**

Místo realizace:

- třídy
- cvičná kuchyně
- školní pozemek
- školní dílna

Formy a metody realizace:

- skupinové vyučování
- samostatná práce

- kolektivní práce
- pokusy a pozorování

**Průřezová témata:**

- VDO** - Občan, občanská společnost a stát  
(zásady slušnosti, tolerance a odpovědného jednání, osob. zodpovědnost, právní řád, práva a povinnosti občanů)
- OSV** - osobnostní rozvoj (Sebepoznání a sebepoznání, Seberegulace a sebeorganizace)  
- sociální rozvoj (Kooperační a kompetice, Komunikace)  
(orientovat se v sobě samém, rozvíjet dovednosti a schopnosti, dobré vztahy k sobě samému, k dalším lidem)
- EV** - Lidské aktivity a problémy život. prostředí, Vztah člověka k prostředí  
(pozorovat a popisovat okolní prostředí, získávat informace o ekologické problematice, získané poznatky kriticky zvažovat a domýšlet možné důsledky, provádět konkrétní pracovní aktivity ve prospěch životního prostředí, péče o zeleň, třídění odpadů, zlepšování okolního prostředí)
- MEV** - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení  
(schopnost zpracovat , vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z médií, tisk, rozhlas, televize, internet)

#### **4. Výchovní a vzdělávací strategie**

| <b><u>Kompetence k učení:</u></b>                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                         |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Žáci:</b>                                                                                                                                                                                                                                                            | <b>Učitel:</b>                                                                                                                                                                                                          |
| <ul style="list-style-type: none"><li>- poznává smysl a cíl učení</li><li>- má pozitivní vztah k učení prostřednictvím zadávaných úkolů v rámci výuky</li><li>- umí posoudit vlastní pokrok</li><li>- kriticky zhodnotí výsledky své práce a diskutuje o nich</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>- zadává úkoly, které umožní volbu různých postupů</li><li>- vede žáky, aby v hodinách pracovali s odbornou literaturou</li><li>- pozoruje pokrok u všech žáků v hodině</li></ul> |

| <b><u>Kompetence k řešení problémů</u></b>                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                      |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Žáci:</b>                                                                                                                                                                                                                                             | <b>Učitel:</b>                                                                                       |
| <ul style="list-style-type: none"><li>- promýšlí pracovní postupy praktických cvičení</li><li>- při řešení se učí chápat, že se při práci budou setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení</li><li>- poznatky aplikuje v praxi</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>- se zajímá o náměty</li><li>- klade otevřené otázky</li></ul> |

| <b><u>Kompetence komunikativní</u></b>                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                            |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Žáci:</b>                                                                                                                                                                                                                     | <b>Učitel:</b>                                                                                                                             |
| <ul style="list-style-type: none"><li>- se učí správnému technologickému postupu při práci</li><li>- při komunikaci používá správné technické názvosloví</li><li>- využívá informační zdroje k získání nových poznatků</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>- zadává úkoly při kterých žáci spolupracují</li><li>- vede žáky, aby na sebe brali ohledy</li></ul> |

| <b><u>Kompetence sociální a personální</u></b>                                                                                                                                                                  |                                                                                                                             |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Žáci:</b>                                                                                                                                                                                                    | <b>Učitel:</b>                                                                                                              |
| <ul style="list-style-type: none"><li>- pracují ve skupinách</li><li>- spolupracují při řešení problémů</li><li>- přispívají k diskusi a respektují názory jiných</li><li>- učí se věcně argumentovat</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>- podle potřeby pomáhá žákům</li><li>- každému žákovi umožňuje zažít úspěch</li></ul> |

| <b><u>Kompetence občanské</u></b>                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                   |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Žáci:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                      | <b>Učitel:</b>                                                                                                                    |
| <ul style="list-style-type: none"><li>- respektují pravidla při práci</li><li>- dokáží přivolat pomoc při zranění</li><li>- chápou základní ekologické souvislosti, chrání a oceňují naše kulturní tradice a historické dědictví</li><li>- projevují pozitivní postoj k uměleckým dílům</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování</li><li>- dodává žákům sebedůvěru</li></ul> |

| <b><u>Kompetence pracovní</u></b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Žáci:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | <b>Učitel:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- dodržuje bezpečnostní a hygienická pravidla při práci</li> <li>- používá bezpečně a účinně nástroje, vybavení, materiály</li> <li>- dodržuje technologický postup a pravidla, plní povinnosti, myslí na ochranu svého zdraví a zdraví druhých</li> <li>- dbá na ochranu životního prostředí</li> <li>- své znalosti využívá v běžné praxi</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- vede žáky ke správným způsobům užití materiálů a nástrojů</li> <li>- pozoruje pokrok při práci v hodině</li> <li>- jasnými pokyny směřuje činnosti ke stanovenému cíli</li> <li>- hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok</li> </ul> |

## **Očekávané výstupy**

### **PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY**

žák

- .. provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň
- .. řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí
- .. organizuje a plánuje svoji pracovní činnost
- .. užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku
- .. dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu

### **DESIGN A KONSTRUOVÁNÍ**

žák

- .. sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model
- .. navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu aj.
- .. provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení
- .. dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu

### **PĚSTITELSKÉ PRÁCE, CHOVATELSTVÍ**

žák

- .. volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin
- .. pěstuje a využívá květiny pro výzdobu
- .. používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu
- .. prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty
- .. dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty

### **Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**

žák

- .. volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlých
- .. pěstuje a ošetřuje květiny v interiéru a využívá je k výzdobě
- .. používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu
- .. prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty
- .. dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu způsobeném zvířaty a při styku s jedovatými rostlinami

### **PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI**

žák

- .. provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví
- .. ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů
- .. správně zachází s pomůckami, nástroji, náradím a zařízením včetně údržby; provádí drobnou domácí údržbu
- .. dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem

### **PŘÍPRAVA POKRMŮ**

žák

- .. používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče
- .. připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy
- .. dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti
- .. dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni

### **Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**

žák

- .. používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče
- .. připraví jednoduché pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy
- .. dodržuje základní principy stolování a obsluhy u stolu
- .. dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni

### **PRÁCE S LABORATORNÍ TECHNIKOU**

žák

- .. vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů
- .. zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl
- .. vyhledá v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci

- .. dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci
- .. poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři

### **Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**

žák

- ... vybere a prakticky využívá pracovní postup konkrétní laboratorní činnosti a dodrží kázeň při práci s přístroji, zařízením a pomůckami nutnými pro konání pozorování, měření, experimentu
- ... dodržuje hygienu práce a zásady bezpečné práce s laboratorní technikou, příslušnými nástroji, přístroji a pomůckami při laboratorních činnostech
- ... poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři

### **VYUŽITÍ DIGITÁLNÍCH TECHNOLOGIÍ**

žák

- .. ovládá základní funkce digitální techniky; diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu digitální techniky
- .. propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení
- .. pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi – cestování, obchod, vzdělávání, zábava
- .. ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením
- .. dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu

### **SVĚT PRÁCE (závazný pro 8. a 9. ročník)**

žák

- .. orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí
- .. posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy
- .. využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání
- .. prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce

### **Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**

žák

- .. orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí, v učebních oborech a středních školách
- .. posoudí své možnosti v oblasti profesní, případně pracovní orientace přihlédnutím k potřebám běžného života
- .. využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného dalšího vzdělávání
- .. prokáže v modelových situacích prezentaci své osoby při ucházení se o zaměstnání, byl seznámen s právy a povinnostmi zaměstnanců a zaměstnavatelů, byl seznámen s možnostmi využití poradenské pomoci v případě neúspěšného hledání zaměstnání

**Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce**  
**Vyučovací předmět: Pracovní výchova**  
**Ročník: 6.**

| Výstup                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Průřezová témata<br>Mezipředmětové vztahy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Poznámky                                                                                       |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- <i>Práce s technickými materiály</i></li> <li>- je seznámen s řádem učebny, s bezpečností a hygienou práce</li> <li>- zná zásady poskytnutí první pomoci při úrazu</li> <li>- je schopen načrtnout jednoduchý náčrtek výrobku</li> <li>- dokáže porozumět technickému výkresu</li> <li>- zvládá základní postupy při opracování dřeva, kovů a plastů – měření, orýsování, řezání, broušení, stříhání, ohýbání, vrtání, spojování</li> <li>- provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň</li> <li>- dokáže vyrobit jednotlivé části výrobku</li> <li>- zvolí a umí použít vhodné pracovní nástroje a nářadí</li> <li>- dodržuje zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci s nástroji a nářadím</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- organizace a bezpečnost práce</li> <li>- technické náčrty a výkresy, technické informace, rovnoběžné pravoúhlé promítání</li> <li>- technické kreslení – nárys, půdorys, bokorys</li> <li>- vlastnosti materiálu, užití v praxi – dřevo, plast, kov</li> <li>- úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí</li> <li>- jednoduché pracovní postupy a operace-zhotovení výrobků ze dřeva, kovů a plastů</li> <li>- pracovní pomůcky nářadí a nástroje pro ruční opracování</li> <li>- péče o čistotu a pořádek ve školní dílně, v okolí školy</li> </ul> | <p>Ov - hygiena, bezpečnost, činnost lidí, povolání</p> <p>F - technika, stroje a nástroje</p> <p>M - geometrie</p> <p>P - dřeviny, význam lesa</p> <p>Z - těžba žel. rudy a bar. kovů</p> <p>Exkurze do dřevozpracujícího podniku</p> <p>OSV- osob. rozvoj (Sebepozn. a sebepojetí, Psychohygiena)</p> <p>- soc. rozvoj (Kooperace a kompetice, Komunikace)</p> <p>- morál. rozvoj (Řešení prob. a rozhod. dovednosti)</p> <p>EV- Vztah člověka k prostředí</p> <p>P – péče o životní prostředí, ekologické problémy</p> | <p>Krabička</p> <p>Průvlesek</p> <p>Háček</p> <p>Brousítko na tužky</p> <p>Škrabka na ryby</p> |

**Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce**  
**Vyučovací předmět: Pracovní výchova**  
**Ročník: 7.**

| Výstup                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Průřezová témata<br>Mezipředmětové vztahy                                                                                 | Poznámky |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- <i>Pěstitelství a chovatelství</i></li> <li>- dokáže sklídit podzimní plodiny a uskladnit je tak,<br/>aby vydržely celou zimu</li> <li>- připraví pozemek na zimní období</li> </ul>                                                                                                                                                                                                     | <b>Práce na školním pozemku</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- sklizeň plodin</li> <li>- příprava pozemku na zimu</li> </ul>                                                                                                                                                                                            | EV – vztah člověka<br>k prostředí<br>OSV- komunikace                                                                      |          |
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- charakterizuje půdní druhy a typy</li> <li>- rozezná druhy ovoce a zeleniny</li> <li>- popíše zásady při pěstování probraných druhů rostlin</li> <li>- vyseje různé druhy semen, spočítá klíčivost</li> <li>- rozlišuje a určí druhy hospodářských zvířat</li> <li>- zná zásady chovu drobných hospodářských zvířat</li> <li>- popíše možnosti využití drob. hospodář. zvířat</li> </ul> | <b>Témata pro práci ve třídě</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- půdní druhy a typy</li> <li>- druhy ovoce a zeleniny, zásady pěstování</li> <li>- klíčení semen</li> <li>- druhy hospodářských zvířat</li> <li>- zásady chovu drobných hospodářských zvířat</li> <li>- využití drobných hospodářských zvířat</li> </ul> | *M – výpočet klíčivosti<br>*Př – druhy rostlin, zařazování do čeledí<br>*Z, D – původ rostlin, původ hospodářských zvířat |          |
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- zpracuje půdu a připraví ji pro výsev a výsadbu</li> <li>- upraví záhony</li> <li>- vyseje různé druhy zeleniny a ostatních rostlin</li> <li>- vysadí sazenice ve správném sponu</li> <li>- ošetřuje vzešlé rostliny, aby dobře prospívaly</li> </ul>                                                                                                                                    | <b>Práce na školním pozemku</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- příprava pozemku na jarní výsev a výsadbu plodin</li> <li>- výsev semen, sázení brambor, výsadba sazenic</li> <li>- ošetřování vzešlých rostlin</li> </ul>                                                                                               | EV – ekosystémy; vztah člověka<br>k prostředí; základní podmínky života; lidské aktivity a problémy                       |          |

| Výstup | Učivo | Průřezová témata<br>Mezipředmětové vztahy                                   | Poznámky |
|--------|-------|-----------------------------------------------------------------------------|----------|
|        |       | životního<br>Prostředí<br>OSV – mezilidské vztahy;<br>kooperace a kompetice |          |

| Očekávané výstupy:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                               | Průřezová témata,<br>*mezipředmětové vztahy                                                                                                                                       | Poznámky |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|
| <p>- <i>Pěstitelství a chovatelství</i></p> <p>- dokáže sklídit podzimní plodiny a uskladnit je tak,<br/>aby vydržely celou zimu</p> <p>- připraví pozemek na zimní období</p>                                                                                                                                                                                             | <p><b>Práce na školním pozemku</b></p> <p>- sklizeň plodin</p> <p>- příprava pozemku na zimu</p>                                                                                                                                                                                    | <p>EV – vztah člověka k prostředí</p> <p>OSV- komunikace</p>                                                                                                                      |          |
| <p>- charakterizuje půdní druhy a typy</p> <p>- rozezná druhy ovoce a zeleniny</p> <p>- popíše zásady při pěstování probraných druhů rostlin</p> <p>- vyseje různé druhy semen, spočítá klíčivost</p> <p>- rozlišuje a určí druhy hospodářských zvířat</p> <p>- zná zásady chovu drobných hospodářských zvířat</p> <p>- popíše možnosti využití drob. hospodář. zvířat</p> | <p><b>Témata pro práci ve třídě</b></p> <p>- půdní druhy a typy</p> <p>- druhy ovoce a zeleniny, zásady pěstování</p> <p>- klíčení semen</p> <p>- druhy hospodářských zvířat</p> <p>- zásady chovu drobných hospodářských zvířat</p> <p>- využití drobných hospodářských zvířat</p> | <p>*M – výpočet klíčivosti</p> <p>*Př – druhy rostlin, zařazování do čeledí</p> <p>*Z, D – původ rostlin, původ hospodářských zvířat</p>                                          |          |
| <p>- zpracuje půdu a připraví ji pro výsev a výsadbu</p> <p>- upraví záhony</p> <p>- vyseje různé druhy zeleniny a ostatních rostlin</p> <p>- vysadí sazenice ve správném sponu</p> <p>- ošetřuje vzešlé rostliny, aby dobře prospívaly</p>                                                                                                                                | <p><b>Práce na školním pozemku</b></p> <p>- příprava pozemku na jarní výsev a výsadbu plodin</p> <p>- výsev semen, sázení brambor, výsadba sazenic</p> <p>- ošetřování vzešlých rostlin</p>                                                                                         | <p>EV – ekosystémy; vztah člověka k prostředí; základní podmínky života; lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <p>OSV – mezilidské vztahy; kooperace a kompetice</p> |          |

**Vzdělávací oblast:** Člověk a svět práce  
**Vyučovací předmět:** Pracovní výchova  
**Ročník:** 8

| Výstup                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Průřezová témata,<br>mezipředmětové vztahy                                                                                                                | Poznámky |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|
| <p><i>Příprava pokrmů</i></p> <p>Používá základní inventář v kuchyni, pracuje s kuchyňskými spotřebiči</p> <p>Pracuje podle návodu a vedení na přípravě jednoduchých pokrmů a na přípravě jídelníčku</p> <p>Zná a používá zásady správného chování u stolu, užívá znalosti principů správného stolování</p> <p>Zná a řídí se pravidly bezpečnosti a hygieny v kuchyni, soustředí se na práci</p> | <p>Základní vybavení kuchyně:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- inventář</li> <li>- spotřebiče</li> <li>- nábytek</li> </ul> <p>Obsluha spotřebičů, správný postup při provozu - úklid, umývání</p> <p>Jídelníček ( pravidla správné výživy)</p> <p>Výběr, nákup a skladování potravin</p> <p>Způsoby úpravy pokrmů</p> <p>Vybrané postupy při přípravě jídel, nápojů</p> <p>Úprava stolu, prostírání</p> <p>Chování u stolu, oslavy, svátky, návštěva</p> <p>Společenské vystupování</p> <p>Hygiena ( pracoviště, osobní, úklid, mytí nádobí)</p> <p>Pravidla bezpečnosti v kuchyni</p> <p>Úrazy a jejich předcházení</p> <p>Poučení o bezpečnosti</p> <p>Zásady první pomoci</p> | <p>EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <p>EV – Vztah člověka k prostředí</p> <p>MEV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p> |          |

| Výstup                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Průřezová témata,<br>mezipředmětové vztahy                                                                                                                | Poznámky |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|
| <p><i>Příprava pokrmů</i><br/>Používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče</p> <p>Připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy</p> <p>Dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti</p> <p>Dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni</p> | <p>Vybavení kuchyně<br/>Základní kuchyňský inventář<br/>Spotřebiče a jejich obsluha<br/>Pořádek a čistota</p> <p>Potravin – výběr, nákup, skladování, skupiny potravin<br/>Sestavení jídelníčku<br/>Úprava pokrmů za studena<br/>Základní způsoby tepelné úpravy<br/>Základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů</p> <p>Jednoduché prostírání, úprava stolu, květinová výzdoba<br/>Obsluha a chování u stolu<br/>Slavnostní stolování v rodině, rodinné svátky, oslavy<br/>Malé společenské desatero</p> <p>Bezpečnost a hygiena provozu – hygiena pracoviště, osobní hygiena, ochutnávání, úklid pracoviště, mytí nádobí<br/>Zásady pro bezpečnou práci v kuchyni<br/>Úrazy v kuchyni, zásady první pomoci, předcházení úrazům, poučení o bezpečnosti</p> | <p>EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <p>EV – Vztah člověka k prostředí</p> <p>MEV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p> |          |

**Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce**  
**Vyučovací předmět: Pracovní činnosti**  
**Ročník: 9.**

| Očekávané výstupy:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Průřezová témata,<br>Mezipředmětové vztahy                                                    | Poznámky |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------|----------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- je schopen reálně posoudit své možnosti při volbě vzdělávání směřující k volbě povolání</li> <li>- umí posoudit vliv svého zdravotního stavu na úroveň vykonávání povolání</li> <li>- bude schopen využít poradenských služeb, umí nalézt zdroje informací</li> </ul>                                                                                     | <b>Volba profesní orientace</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- sebepoznávání- využívání osobnostních testů</li> <li>- osobní zájmy a cíle</li> <li>- tělesný a zdravotní stav</li> <li>- osobní vlastnosti a schopnosti</li> <li>- informační základna pro volbu povolání, práce a profesními informacemi a využívání poradenských služeb</li> </ul> | OSV – osobnostní rozvoj (sebe-Poznání a sebepojetí, seberegulace sebeorganizace)              |          |
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- má přehled o druzích povolání</li> <li>- umí pohovořit o druzích pracovišť</li> <li>- má dobrou představu o využívání pracovních prostředků, své vědomosti umí dát do souvislosti s povoláním , které si hodlá zvolit</li> <li>- zná požadavky na kvalifikaci pro různá povolání, zná omezující vliv zdravotního stavu pro vykonávání povolání</li> </ul> | <b>Trh práce</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- rozdělení povolání</li> <li>- druhy pracovišť</li> <li>- druhy pracovních prostředků</li> <li>- pracovní činnosti</li> <li>- požadavky kvalifikační, zdravotní a a osobnostní</li> </ul>                                                                                                             | VDO – občan, občanská společnost (osobní zodpovědnost, právní řád, práva a povinnosti občanů) |          |

| Očekávané výstupy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Průřezová témata,<br>mezipředmětové vztahy    | Poznámky |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------|----------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- má přehled o studijních a učebních oborech zvláště svého regionu, má k dispozici informace o studijních oborech a školách v celé ČR</li> <li>- zná požadavky přijímacího řízení, umí vyplnit přihlášku</li> <li>- umí využít poradenských služeb pracovního úřadu, výchovného poradce pro volbu povolání, je schopen nalézt a využít informace nabízené IT</li> </ul>            | <b>Možnosti vzdělávání</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- náplň učebních a studijních oborů</li> <li>- přijímací řízení</li> </ul>                                                                                                                                                                                    | OV – osobní vlastnosti a zájmy, sebehodnocení |          |
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- zná část pracovních příležitostí blízkého regionu</li> <li>- má přehled o možnostech hledání zaměstnání na pracovním úřadě, pomocí informací uveřejněných IT, přímo u různých zaměstnavatelů,...</li> <li>- je schopen napsat životopis</li> <li>- částečně zná svá práva a povinnosti v roli zaměstnance, podobný přehled má o právech a povinnostech zaměstnavatele</li> </ul> | <b>Zaměstnání</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- pracovní příležitosti v obci a regionu</li> <li>- pracovní příležitosti ve vzdálenějších regionech</li> <li>- způsoby hledání zaměstnání</li> <li>- psaní životopisu; pohovor u zaměstnavatele</li> <li>- práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů</li> </ul> | Čj - životopis                                |          |
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- zná druhy organizací a jak jsou strukturovány</li> <li>- má obecný přehled o jednotlivých formách podnikání</li> <li>- zná podmínky pro založení soukromé firmy</li> </ul>                                                                                                                                                                                                       | <b>Podnikání</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- druhy a struktura organizací</li> <li>- nejčastější formy podnikání</li> <li>- drobné a soukromé podnikání</li> </ul>                                                                                                                                                 |                                               |          |

## **7.9. Volitelné předměty – II. Stupeň**

### **7.9.1 Základy přírodních věd**

#### **Charakteristika vyučovacího předmětu**

Svým činnostním a badatelským charakterem výuky umožňuje žákům hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů. Žáci si uvědomují důležitost přírodovědných poznatků a jejich aplikaci v praktickém životě. Rozvíjejí dovednosti pozorovat, experimentovat a měřit.

Žáci postupně poznávají souvislosti mezi stavem přírody a lidskou činností, především pak závislost člověka na přírodních zdrojích a vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí a na lidské zdraví. Učí se zkoumat změny probíhající v přírodě, odhalovat příčiny a následky ovlivňování důležitých místních i globálních ekosystémů. Vhodným a praktickým způsobem doplňuje a zvětšuje poznatky získané z předmětů – fyzika, matematika, dějepis, chemie a přírodopis.

#### **1.Obsahové vymezení:**

- seznamuje žáka se stavbou živých organismů, se stavbou Země, součástmi a složením neživé přírody
- učí žáky zpracovávat praktické pokusy, krátkodobé projekty a informace z odborné literatury
- klade důraz na provázanost a spojitosti jednotlivých oborů, které souhrnně označujeme jako „přírodní vědy“
- umožňuje poznat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se
- vede k chápání podstatných souvislostí mezi stavem přírody a lidskou činností, závislosti člověka na přírodních zdrojích
- učí aplikovat přírodovědné poznatky v praktickém životě

#### **2.Časové vymezení:**

1 vyučovací hodina týdně v 6. ročníku – volitelný předmět

#### **3.Organizační vymezení:**

Předmět je převážně vyučován v hodinových časových jednotkách. Je realizován v odborné učebně, učebně informatiky, v přírodě.

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání: Frontální výuka s demonstračními pomůckami; skupinová práce s využitím přírodnin, pracovních listů, odborné literatury; přírodovědné vycházky s pozorováním; krátkodobé projekty (záchranný transfer obojživelníků, Den Země, krátkodobý chov bezobratlých,...)

#### **Mezipředmětové vztahy**

Předmět Základy přírodních věd je doplňován poznatky ostatních předmětů, jako je fyzika, chemie, souvisí s matematikou, zeměpisem i dějepisem, výchovou ke zdraví, navazuje na ně a dále je prohlubuje, zejména pomocí praktických ukázek a pokusů.

#### **Průřezová témata, která prolínají předmětem**

EV, EGS, OSV

#### **4.Výchovné a vzdělávací strategie**

| <b><u>Kompetence k učení:</u></b>                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Žáci:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | <b>Učitel:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <ul style="list-style-type: none"><li>- vybírají a využívají vhodné způsoby, metody a strategie učení, řídí vlastní učení</li><li>- vyhledávají a třídí informace, systematizují a propojují je</li><li>- vytvářejí si komplexnější pohled na přírodní jevy</li><li>- kriticky zhodnotí výsledky svého učení</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>- vede k osvojování pojmů, k vyhledávání, třídění a propojování informací, ke správnému používání odborné terminologie</li><li>- učí samostatnému pozorování a porovnávání získaných informací</li><li>- vede k nalézání souvislostí</li></ul> |

| <b><u>Kompetence k řešení problémů</u></b>                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                        |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Žáci:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                               | <b>Učitel:</b>                                                                                                                                                                                                         |
| <ul style="list-style-type: none"><li>- vnímají nejruznější problémové situace, promyslí, naplánují způsob řešení problémů</li><li>- vyhledávají informace vhodné k řešení problémů, nachází konečné řešení problémů</li><li>- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, jsou schopni je obhájit</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>- zadává úkoly způsobem, který umožňuje více postupů</li><li>- zařazuje metody, při kterých žáci sami navrhnou řešení, docházejí k závěrům a vyhodnocují získaná fakta</li></ul> |

| <b><u>Kompetence komunikativní</u></b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Žáci:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | <b>Učitel:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <ul style="list-style-type: none"><li>- formulují a vyjadřují myšlenky a názory v logickém sledu, naslouchají promluvám druhých lidí, vhodně argumentují</li><li>- využívají informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem</li><li>- využívají získané komunikativní dovednosti ke spolupráci s ostatními</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>- vede žáky v práci ve skupinách ke komunikaci, respektování názoru druhých, k diskusi</li><li>- k formulování myšlenek v písemné i mluvené formě</li><li>- umožňuje prezentaci práce žáků, zhodnotit výsledky své práce, reagovat na hodnocení ostatních přijmout kritiku</li></ul> |

| <b><u>Kompetence sociální a personální</u></b>                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                   |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Žáci:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                            | <b>Učitel:</b>                                                                                                                                                                    |
| <ul style="list-style-type: none"><li>- spolupracují ve skupině, podílejí se na utváření příjemné atmosféry, k upevňování dobrých vztahů, poskytnou pomoc či o ni požádají</li><li>- přispívají k diskusi ve skupině i celé třídě, oceňují zkušenosti druhých lidí, respektují různá hlediska</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>- vede žáky ke spolupráci při řešení problémů</li><li>- navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti</li></ul> |

| <b><u>Kompetence občanské</u></b>                                                              |                                                                                        |
|------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Žáci:</b>                                                                                   | <b>Učitel:</b>                                                                         |
| <ul style="list-style-type: none"><li>- respektují přesvědčení druhých lidí, jsou si</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>- Vyžaduje dodržování slušného chování</li></ul> |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                 |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>vědomí svých práv a povinností ve škole i mimo ni</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- rozhodují se zodpovědně podle dané situace</li> <li>- chápou základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektují požadavky na kvalitní životní prostředí</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- vede žáky k pochopení práv a povinností v souvislosti s ochranou životního prostředí, ochranou zdraví vlastního i ostatních</li> </ul> |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

| <b><u>Kompetence pracovní</u></b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Žáci:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | <b>Učitel:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- používají bezpečně a účinně materiály, dodržují vymezená pravidla</li> <li>- přistupují k výsledkům práce nejen z hlediska kvality, ale i ochrany životního prostředí</li> <li>- využívají znalosti a zkušenosti v zájmu vlastního rozvoje a své přípravy na budoucnost</li> <li>- výsledky zpracování jsou koncipovány k archivaci, která umožňuje se žákům k práci vracet a průběžně doplňovat a navazovat na ni.</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- vede žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci s mikroskopem, preparáty a živými přírodninami</li> <li>- zadává úkoly tak, aby žáci měli možnost si práci sami organizovat, navrhnout postup a časový rozvrh</li> <li>- Předvede žákům metody a postupy, které umožní dlouhodobou archivaci a uložení vytvořených sbírek k dalšímu využití</li> <li>- seznámí žáky s prací v odborných učebnách a chem. laboratořích</li> </ul> |

## **Očekávané výstupy**

### **Mikroskopování, zakládání jednoduchých pokusů a chov drobných živočichů za účelem pozorování a jednoduchých pokusů**

#### **Žák**

.. je schopen samostatně obsluhovat mikroskop a vhodně ho využívat k prohlubování znalostí z oblasti buněk a pouhým okem špatně pozorovatelných objektů

..chápe jakým způsobem mikroskop funguje a umí vytvářet základní krátkodobé preparáty k pozorování

..dokáže své domněnky potvrdit, prohloubit a obhájit pomocí jednoduchých demonstračních pokusů

..při přímém pozorování živých organismů dovede chovat a využívat nenáročné druhy bezobratlých živočichů. Přistupuje k nim zodpovědně a dovede jim zajistit dostatečné životní podmínky pro dlouhodobé přežití v zajetí

### **Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**

#### **Žák**

.. je schopen samostatně obsluhovat mikroskop

..zvládne samostatnou péči o chov nenáročných druhů bezobratlých organismů

## **Archivace biologických materiálů, práce s určovacími klíči, odbornou literaturou a určovacími aplikacemi**

**Žák**

..umí pracovat s určovacími aplikacemi a odbornou literaturou při určování organismů, cíleně z nich čerpá informace a dokáže posuzovat jejich využitelnost a relevanci  
..pomocí určovacích aplikací a určovacích klíčů je schopen určit druhy, které nezná  
..chápe význam a důvody archivace biologických materiálů v podobě biologických sbírek a herbářů. Dokáže je vést pečlivě a svědomitě, umí je zakládat, vést a ošetřovat.

### **Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**

**žák**

..si umí vyhledat potřebné informace z odborné literatury a dokáže rozpoznat literaturu a aplikace k tomu určené

## **Základy ekologie, vztahy mezi organismy a mezi organismy a člověkem, možnosti praktické ochrany přírody a lidské aktivity a problémy životního prostředí**

**Žák**

..chápe význam pojmu „ekologie“, vnímá ho jako jedno ze samostatných odvětví přírodních věd  
..dokáže vysvětlit základní pilíře této vědy ve vztahu k přírodě a člověku  
..chápe vztahy mezi jednotlivými organismy v přírodě a uvede ty nejvýznamnější z nich  
..chápe celou přírodu jako provázaný celek  
..vnímá člověka a jeho činnost, jako nedílnou součást přírody a součást přírodních celků  
.. rozumí nutnosti ochraňovat přírodu a dovede ji realizovat na školních pozemcích

### **Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**

**žák**

.. rozumí pojmu „ekologie“ a chápe, že se jedná o samostatný obor týkající se zkoumáním a ochrannou přírody  
..samostatně zvládá péči o prostředky praktické ochrany přírody na školních pozemcích – budky, biopásy, napajedla, hmyzí domečky  
..chápe člověka jako nedílnou součást přírody a to jak jako někoho, kdo dokáže v přírodě figurovat negativně (globální oteplování, znečištění, likvidace druhů atd.), tak i pozitivně (přímá ochrana druhů a přírody, snaha o nápravu škod v přírodě atd.).

## **Základy archeologie**

**Žák**

..chápe archeologii, jako vědu, která úzce souvisí s přírodními vědami a vhodným způsobem je doplňuje z pohledu chápání širších historických souvislostí (zkameněliny organismů, historické přírodní úkazy, zaniklé civilizace atd.)  
..zná základní, jednoduché postupy při správném nalézání, odkrývání a archivaci archeologických nálezů a umí je dodržovat

**Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**

žák

..zná a umí vysvětlit pojem „archeologie“ a vnímá ji jako součást přírodních věd

**Vznik plemen a odrůd a jejich další využití v rukou člověka**

Žák

..umí vysvětlit proč člověk šlechtí živočichy a rostliny

..zná a vysvětlí pojmy „plemeno“ a „odrůda“

..rozumí, že typické znaky vznikají jako mutace v dědičné informaci

..dovede určit hranice možného a nemožného ve vztahu ke šlechtění

**Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**

žák

.. vysvětlit pojmy „plemeno“ a odrůda“

**Matematické modely ze světa přírody**

žák

.. umí aplikovat poznatky získané v předmětu - matematika – na modely a slovní úlohy týkající se přírody

.. chápe matematiku jako nedílnou součást přírodních věd

**Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**

žák

.. chápe matematiku jako nedílnou součást přírodních věd

**Vzdělávací oblast:** Člověk a příroda  
**Vyučovací předmět:** Základy přírodních věd  
**Ročník:** 6.

| Očekávané výstupy:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Průřezová témata, mezipředmětové vztahy                                                                                                                                                                                                                                                   | Poznámky                                                                                                                                                                                                                        |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- Zná základní části mikroskopu a dokáže ho obsluhovat.</li> <li>- Za pomoci mikroskopu zvládá vytvořit, pozorovat a popisovat předložené preparáty.</li> <li>- Zná základní postupy k sestavování biologických sbírek.</li> <li>- Umí je správně popisovat, archivovat a využívat i při další práci.</li> <li>- Sestaví a správně popíše vlastní rostlinný herbář (10 rostlin)</li> <li>- Chápe funkci a limity určovacích klíčů (rostliny, hmyz, houby), umí se v nich orientovat. Zvládá základní vyhledávání informací v odborné literatuře.</li> <li>- používá je při pohybu v přírodě a sestavování vlastního herbáře</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Mikroskopování a tvorba mikroskopických preparátů</li> <li>- Archivace biologických materiálů - sestavení herbáře, sbírky hmyzu, hornin (minerálů) a zkamenělin</li> <li>- Práce s určovacími klíči, atlasy a odbornou literaturou</li> <li>- Práce s elektronickými určovacími aplikacemi</li> </ul> | <p>* Z – planeta Země<br/> EV – Základní podmínky života<br/> * F – optika<br/> * Ch – složitost chemických dějů v organismech<br/> EGS- ohrožené druhy – Červená kniha</p> <p>*Z- rozšíření rostlin</p> <p><b>OSV – osob. rozvoj – Psychohygiena (zodpověd. za své zdraví, pomoc</b></p> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Práce se školním mikroskopem</li> <li>- biologická vycházka, použití mobilních aplikací k určení přírodnin v terénu</li> <li>- zeměpisná vycházka, použití busoly a kompasu</li> </ul> |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                          |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- Zná možnosti a limity elektronických určovacích aplikací (rostliny, houby, ptáci, hlasy ptáků atd.) určených pro mobilní telefony a tablety.</li> <li>- Zná některé z nich, umí s nimi pracovat a v případě potřeby správně použít.</li> <li>- Orientuje se na hvězdné obloze</li> <li>- Orientuje se v přírodě podle Slunce a jiných přírodních úkazů</li> <li>- Zná a dovede úspěšně používat kompas a buzolu a zná historii využívání orientace v přírodě (námořníci, cestovatelé, první národy)</li> <li>- Spojuje a porovnává prostředky pro orientaci lidí a volně žijících zvířat</li> <li>- Zakládá jednoduché pokusy (biologické, fyzikální, chemické) chápe význam pokusů, dovede vznášet myšlenky, které pokusy ověřuje.</li> <li>- Zvládá pokus zrealizovat a vyvodit závěry.</li> <li>- Rozumí potřebě chovat drobné živočichy za účelem zkoumání a chápe potřeby pro chov, možnosti využití chovu k jednoduchým pokusům a pozorování.</li> <li>- Zvládá péči o snadno chovatelné bezobratlé, přistupuje</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Orientace ve volné přírodě</li> <li>- Zakládání jednoduchých pokusů</li> <li>- Chov drobných živočichů za účelem pozorování a jednoduchých pokusů</li> <li>- Základy ekologie</li> </ul> | <p><b>zraněným lidem)</b><br/> MeVz – <i>Člověk a zdraví</i><br/> *Ch – zásady práce v chem. laboratořích; ochranné pomůcky a první pomoc</p> <p>EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí - ohrožené druhy<br/> EV- aktivní přístup k ochraně životního prostředí<br/> EV –ekologické zemědělství<br/> EV- principy udržitelného rozvoje<br/> EV- zásahy člověka do přírody</p> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Účast na záchranném transferu žab a zakládání biopásů a údržba hmyzích domečků na školních pozemcích</li> </ul> |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |  |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| <p>k chovu zodpovědně, rozumí dodržování životních potřeb daného druhu a zajišťuje mu potřebné podmínky pro chov.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Po ukončení pokusů a pozorování zajistí podmínky pro další existenci chovaných organismů.</li> <li>- Zná pojem „ekologie“ jako odvětví biologických věd a ví čím se zabývá. Chápe a dovede vysvětlit její význam a stručně zodpoví jakou má tento obor funkci z hlediska oborů ochrany přírody, biologie a chemie</li> <li>- Chápe, že všechny organismy podléhají mezidruhovým vztahům, zná některé nejčastější z nich a dovede je uvést na příkladu (konkurence, predace – potravní řetězce, amenzálismus, komenzálismus, parazitismus, symbióza) a zná i některé zajímavá řešení těchto vztahů (ochranné mimikry, obrana jedy atd.).</li> <li>- Zná postavení člověka vůči ostatním organismům.</li> <li>- Umí vysvětlit možnosti, jak podpořit některé druhy přímo ve svém okolí vlastními silami a laickou veřejností.</li> <li>- Uvede nejvýznamnější problémy životnímu prostředí vlivem lidské činnosti.</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Vztahy mezi organismy a mezi organismy a člověkem</li> <li>- Možnosti praktické ochrany přírody – biopásy, budky, záchranné transfery, přírodní zahrady, hmyzí domečky</li> <li>- Lidské aktivity a problémy životního prostředí</li> <li>- Vesmír</li> </ul> | <p>Z – planeta Země<br/>EV – Základní podmínky života</p> <p>D - princip vzniku fosilií</p> <p>EV- léčivky, bio potraviny<br/>EGS- hospodářsky významné R a Ž<br/>* D – počátky pěstování rostlin a první chovy hosp. zvířat na našem území; hedvábí<br/>M – osová souměrnost a početní slovní úlohy</p> |  |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                             |  |  |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- Dovede navrhnout řešení a uvědomuje si vliv lidské činnosti na životní prostředí a následně na zánik druhů.</li> <li>- objasní postavení Slunce ve vesmíru a popíše planetární systém a tělesa sluneční soustavy.</li> <li>- charakterizuje polohu, povrch a pohyby Měsíce, popisuje fáze Měsíce.</li> <li>- aplikuje poznatky o vesmíru a o sluneční soustavě.</li> <li>- rozumí pojmům: planeta, hvězda, planetka, měsíc, meteor, meteorit, kometa, Galaxie.</li> <li>- chápe otáčení Země okolo vlastní osy a oběhu Země okolo Slunce.</li> <li>- Zná pojem „archeologie“ a vnímá archeologii jako jedním z vědních oborů přírodních věd. Stručně dovede vysvětlit možné přínosy archeologie pro vědu.</li> <li>- Spojuje archeologii se zakládáním sbírek artefaktů a zkamenělin. Zná základní zásady práce archeologů a stručně zná i základní postupy práce – zakreslení nálezů, popis a archivace nálezů.</li> <li>- Zná některé významné údaje, týkající se výrazných schopností některých organismů v boji o přežití a dovede je aplikovat na již získané znalosti z přírodovědných předmětů.</li> <li>- Rozumí principu cíleného šlechtění za účelem vzniku</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Základy archeologie</li> <li>- Rekordy a extrémy ze světa přírody</li> <li>- Vznik plemen a odrůd a jejich další využití v rukou člověka</li> <li>- Matematické modely ze světa přírody</li> </ul> |  |  |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |  |  |  |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|--|
| <p>nových plemen a odrůd s žádoucími znaky.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Chápe důvody šlechtění člověkem.</li> <li>- Spojuje si matematické modely se světem přírody a aktivně nalézá jejich příklady.</li> <li>- Dovede užít základní matematické výpočty ve slovních úlohách týkajících se živých organismů a ekologie.</li> </ul> |  |  |  |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|--|

## **7.9.2 Základy psaní všemi deseti**

### **Charakteristika vyučovacího předmětu**

#### **1. Obsahové vymezení**

Vyučovací předmět je zaměřen na získání dovedností ovládat klávesnici počítače desetiprstovou hmatovou metodou.

Cílem předmětu je zvýšení produktivity a kvality práce na počítači. Psaní desetiprstovou hmatovou metodou, základním předpokladem pro efektivní ovládání počítače. Tuto dovednost žáci uplatní ve výuce ostatních předmětů, v praxi při vyhotovování písemností v normalizované úpravě, dokladů a dalším studiu. Výuka rozvíjí samostatné logické uvažování a pěstuje kultivovaný písemný projev. Výuka probíhá v počítačové učebně, kdy se žáci učí základní desetiprstovou hmatovou metodu.

#### **2. Časové a organizační vymezení**

Předmět je realizován dotací jedné hodiny týdně.

#### **Realizovaná průřezová témata**

Osobnostní a sociální výchova (OSV) – komunikační nástroje, motorika, dovednostní rozvoj

Mediální výchova (MV) – podpora forem el. komunikace efektivně

#### **Mezipředmětové vztahy**

IVT – textové editory

Český jazyk a literatura – písemný projev

Cizí jazyky (AJ znaky, speciální znaky)

M – matematické znaky

Psy – hygiena práce, koncentrace, osobnostně sociální rozvoj, sebehodnocení

#### **4. Výchovné a vzdělávací strategie**

| <b><u>Kompetence k učení:</u></b>                                                                                           |                                                  |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------|
| <b>Žáci:</b>                                                                                                                | <b>Učitel:</b>                                   |
| - mají pozitivní vztah k učení a vzdělávání<br>- ovládají různé techniky učení<br>- uplatňují různé techniky práce s textem | - žáky motivuje zábavnou formou k vyšším výkonům |

| <b><u>Kompetence k řešení problémů</u></b>                                                                                                                                      |                                                                                                                                    |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Žáci:</b>                                                                                                                                                                    | <b>Učitel:</b>                                                                                                                     |
| - vyhodnocují nedostatky a chyby v psaní<br>- samostatně zvládají nápravu chyb při psaní a odstraňování špatných návyků, např. nesprávného sedění, nesprávné polohy rukou apod. | - vede žáky k tomu, aby byli schopni samostatně řešit běžné problémy<br>- učí žáky zodpovědnosti za svěřený počítač a jeho ochranu |

| <b><u>Kompetence komunikativní</u></b>   |                                                                                                                                                                                                                                   |
|------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Žáci:</b>                             | <b>Učitel:</b>                                                                                                                                                                                                                    |
| - vhodným způsobem prezentují svou práci | - učí žáky efektivně využívat informační komunikační technologie<br>- vede žáky k efektivnímu využívání dostupných prostředků komunikace verbální i neverbální, včetně symbolických a grafických vyjádření informací různého typu |

| <b><u>Kompetence sociální a personální</u></b>                             |                                                                                                                                                 |
|----------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Žáci:</b>                                                               | <b>Učitel:</b>                                                                                                                                  |
| - posuzují reálně své fyzické a duševní možnosti, jsou schopni sebereflexe | - dodává žákům sebedůvěru, společně vytváří dobrou pracovní atmosféru<br>- učí žáky k zodpovědnému vztahu k vlastnímu zdraví a k zdraví druhých |

| <b><u>Kompetence občanské</u></b>        |                                                                                                                                                         |
|------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Žáci:</b>                             | <b>Učitel:</b>                                                                                                                                          |
| - jednají zodpovědně ve vztahu ke zdraví | - učí žáky chovat se zodpovědně ve vztahu ke zdraví a chápat význam životního prostředí pro člověka<br>- učí žáky ke kultivaci vyjadřovacích schopností |

| <b><u>Kompetence pracovní</u></b>           |                                                                                                                                       |
|---------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Žáci:</b>                                | <b>Učitel:</b>                                                                                                                        |
| - rozvíjejí svůj osobní i odborný potenciál | - učí žáky rozvíjet svůj osobní i odborný potenciál, rozpoznávat a využívat příležitosti pro svůj rozvoj v osobním a profesním životě |

**Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace**  
**Vyučovací předmět: Základy psaní všemi deseti**  
**Ročník: 6.**

| Očekávané výstupy z RVP                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Školní očekávané výstupy                                                                                                                                                                                                                         | Učivo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Mezipředmětové vztahy a průřezová témata                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- Žák se seznámí s prostředky informačních a komunikačních technologií</li> <li>- Žák přesně píše desetiprstovou hmatovou metodou</li> <li>- Žák dodržuje ustanovení týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence na PC</li> <li>- Přesnost je vždy nadřazena rychlosti.</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Žák se seznámí s osobním počítačem</li> <li>- Žák se seznámí s výukovým programem</li> <li>- Zná desetiprstovou hmatovou metodu</li> <li>- Žák zná zásady bezpečnosti práce a ochrany zdraví</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Seznámení s výukovým programem</li> <li>- Klávesnice</li> <li>- Bezpečnost práce</li> <li>- Psaní deseti prsty</li> <li>- Správné držení těla</li> <li>- Písmena prostřední a horní řady</li> <li>- Písmena dolní řady, velká písmena, tečka,</li> <li>- pomlčka, spojovník</li> <li>- Číselná řada</li> <li>- Diakritická a interpunkční znaménka, číslice, značky</li> <li>- Přesnost, rychlost</li> <li>- Psaní textů dle předlohy</li> <li>- Psaní cizojazyčných textů</li> <li>- Zvláštní úpravy textů</li> </ul> | <p>IVT - Žáci jsou vedeni k tomu, aby používali základní programové vybavení počítače, a to nejen pro účely uplatnění se v praxi, ale i pro potřeby dalšího vzdělávání, pracovali s informacemi a komunikačními prostředky.</p> <p>ČJ – komunikace, psaní textů</p> <p>Cizí jazyky – komunikace, psaní textů</p> <p>OSV – komunikace, spolupráce</p> |



## **8. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků**

### **8.1 Slovní hodnocení**

Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých předmětech stanovených školním vzdělávacím programem jsou v případě použití slovního hodnocení popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu.

Slovní hodnocení zahrnuje:

- a) posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji
- b) ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon
- c) naznačení dalšího rozvoje žáka

Obsahuje také zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat.

#### *Zásady pro používání slovního hodnocení včetně předem stanovených kritérií*

O slovním hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení rozhoduje ředitelka školy se souhlasem školské rady a po projednání v pedagogické radě.

Třídní učitel/ka po projednání s vyučujícími ostatních předmětů převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka.

Je-li žák hodnocen slovně, převede třídní učitel/ka po projednání s vyučujícími ostatních předmětů slovní hodnocení do klasifikace pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání.

U žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitelka školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.

Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých předmětech stanovených školním vzdělávacím programem jsou v případě použití slovního hodnocení popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka.

Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka.

Obsahuje také zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat.

*Zásady pro vzájemné převedení klasifikace a slovního hodnocení*

|                                   |                                                                                              |
|-----------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------|
| Prospěch                          |                                                                                              |
| <b>Ovládnutí učiva</b>            |                                                                                              |
| 1 – výborný                       | ovládá bezpečně                                                                              |
| 2 – chvalitebný                   | ovládá                                                                                       |
| 3 – dobrý                         | v podstatě ovládá                                                                            |
| 4 – dostatečný                    | ovládá se značnými mezerami                                                                  |
| 5 – nedostatečný                  | neovládá                                                                                     |
|                                   |                                                                                              |
| <b>Myšlení</b>                    |                                                                                              |
| 1 – výborný                       | pohotový, bystrý, dobře chápe souvislosti, samostatný                                        |
| 2 – chvalitebný                   | uvažuje celkem samostatně                                                                    |
| 3 – dobrý                         | menší samostatnost v myšlení                                                                 |
| 4 – dostatečný                    | nesamostatné myšlení, pouze s nápovědou                                                      |
| 5 – nedostatečný                  | odpovídá nesprávně i na návodné otázky                                                       |
|                                   |                                                                                              |
| <b>Vyjadřování</b>                |                                                                                              |
| 1 – výborný                       | výstižné a poměrně přesné                                                                    |
| 2 – chvalitebný                   | celkem výstižné                                                                              |
| 3 – dobrý                         | myšlenky vyjadřuje ne dost přesně                                                            |
| 4 – dostatečný                    | myšlenky vyjadřuje se značnými obtížemi                                                      |
| 5 - nedostatečný                  | nedokáže se samostatně vyjádřit, i na návodné otázky odpovídá nesprávně                      |
|                                   |                                                                                              |
| <b>Celková aplikace vědomostí</b> |                                                                                              |
| 1 – výborný                       | užívá vědomostí a spolehlivě a uvědoměle dovedností, pracuje samostatně, přesně a s jistotou |
| 2 – chvalitebný                   | dovede používat vědomosti a dovednosti při řešení úkolů, dopouští se jen menších chyb        |
| 3 – dobrý                         | řeší úkoly s pomocí učitele a s touto pomocí snadno překonává potíže a odstraňuje chyby      |
| 4 – dostatečný                    | dělá podstatné chyby, nesnadno je překonává                                                  |
| 5 - nedostatečný                  | praktické úkoly nedokáže splnit ani s pomocí                                                 |
|                                   |                                                                                              |
| <b>Aktivita, zájem o učení</b>    |                                                                                              |
| 1 – výborný                       | aktivní, učí se svědomitě a se zájmem                                                        |
| 2 – chvalitebný                   | učí se svědomitě                                                                             |
| 3 – dobrý                         | k učení a práci nepotřebuje větších podnětů                                                  |
| 4 – dostatečný                    | malý zájem o učení, potřebuje stále podněty                                                  |
| 5 - nedostatečný                  | pomoc a pobízení k učení jsou zatím neúčinné                                                 |

## 8.2 Klasifikace

Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni prospěchu:

- a) 1 - výborný,
- b) 2 - chvalitebný,
- c) 3 - dobrý,
- d) 4 - dostatečný,
- e) 5 - nedostatečný.

Při hodnocení touto stupnicí jsou výsledky vzdělávání žáka a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou hodnoceny tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména vzhledem k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Klasifikace zahrnuje ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon.

Při hodnocení žáka podle se na prvním stupni použije pro zápis stupně hodnocení číslice, na druhém stupni se použije slovní označení stupně hodnocení.

*Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni:*

- a) prospěl (a) s vyznamenáním,
- b) prospěl (a),
- c) neprospěl (a)
- d) nehodnocen (a).

Žák je hodnocen stupněm

a) *prospěl(a) s vyznamenáním*, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 - chvalitebný, průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré

b) *prospěl(a)*, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 - nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením

c) *neprospěl(a)*, je-li v některém z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 - nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením nebo není-li z něho hodnocen na konci druhého pololetí

d) *nehodnocen(a)*, není-li možné žáka hodnotit z některého z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem na konci prvního pololetí.

Pro potřeby klasifikace se předměty dělí do tří skupin:

- a) předměty s převahou teoretického zaměření,
- b) předměty s převahou praktických činností a

c) předměty s převahou výchovného a uměleckého odborného zaměření.

Kritéria pro jednotlivé klasifikační stupně jsou formulována především pro celkovou klasifikaci. Učitel však nepřeceňuje žádné z uvedených kritérií, posuzuje žákovy výkony komplexně, v souladu se specifikou předmětu.

### ***Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření***

Převahu teoretického zaměření mají jazykové, společenskovední, přírodovědné předměty a matematika.

Při klasifikaci výsledků ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí:

- a) ucelenost, přesnost a trvalost osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic, zákonitostí a vztahů, kvalita a rozsah získaných dovedností vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti,
- b) schopnost uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení společenských a přírodních jevů a zákonitostí,
- c) kvalita myšlení, především jeho logika, samostatnost a tvořivost,
- d) aktivita v přístupu k činnostem, zájem o ně a vztah k nim,
- e) přesnost, výstižnost a odborná i jazyková správnost ústního a písemného projevu,
- f) kvalita výsledků činností,
- g) osvojení účinných metod samostatného studia.

*Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:*

#### ***Stupeň 1 (výborný)***

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně, přesně a úplně a chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky. Je schopen samostatně studovat vhodné texty.

#### ***Stupeň 2 (chvalitebný)***

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní a písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.

#### ***Stupeň 3 (dobrý)***

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných intelektuálních a motorických činností projevuje nedostatky. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení

teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky, grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele.

#### *Stupeň 4 (dostatečný)*

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti a v grafickém projevu se projevují nedostatky, grafický projev je málo estetický. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti.

#### *Stupeň 5 (nedostatečný)*

Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají vážné nedostatky. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat.

#### *Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou praktického zaměření*

Převahu praktické činnosti mají v základní škole pracovní vyučování, praktika, základy techniky, domácí nauky.

Při klasifikaci v předmětech uvedených v s převahou praktického zaměření v souladu s požadavky učebních osnov se hodnotí:

- a) vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem,
- b) osvojení praktických dovedností a návyků, zvládnutí účelných způsobů práce,
- c) využití získaných teoretických vědomostí v praktických činnostech,
- d) aktivita, samostatnost, tvořivost, iniciativa v praktických činnostech,
- e) kvalita výsledků činností,
- f) organizace vlastní práce a pracoviště, udržování pořádku na pracovišti,
- g) dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a péče o životní prostředí,
- h) hospodárné využívání surovin, materiálů, energie, překonávání překážek v práci,
- i) obsluha a údržba laboratorních zařízení a pomůcek, nástrojů, náradí a měřidel.

*Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:*

*Stupeň 1 (výborný)*

Žák soustavně projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Pohotově, samostatně a tvořivě využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává pohotově, samostatně uplatňuje získané dovednosti a návyky. Bezpečně ovládá postupy a způsoby práce; dopouští se jen menších chyb, výsledky jeho práce jsou bez závažnějších nedostatků. Účelně si organizuje vlastní práci, udržuje pracoviště v pořádku. Uvědoměle dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a aktivně se stará o životní prostředí. Hospodárně využívá suroviny, materiál, energii. Vzorně obsluhuje a udržuje laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje, nářadí a měřidla. Aktivně překonává vyskytující se překážky.

*Stupeň 2 (chvalitebný)*

Žák projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Samostatně, ale méně tvořivě a s menší jistotou využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává samostatně, v postupech a způsobech práce se nevyskytují podstatné chyby. Výsledky jeho práce mají drobné nedostatky. Účelně si organizuje vlastní práci, pracoviště udržuje v pořádku. Uvědoměle udržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a stará se o životní prostředí. Při hospodárném využívání surovin, materiálů a energie se dopouští malých chyb. Laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje, nářadí a měřidla obsluhuje a udržuje s drobnými nedostatky. Překážky v práci překonává s občasnou pomocí učitele.

*Stupeň 3 (dobrý)*

Žák projevuje vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem s menšími výkyvy. Za pomoci učitele uplatňuje získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech se dopouští chyb a při postupech a způsobech práce potřebuje občasnou pomoc učitele. Výsledky práce mají nedostatky. Vlastní práci organizuje méně účelně, udržuje pracoviště v pořádku. Dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a v malé míře přispívá k tvorbě a ochraně životního prostředí. Na podněty učitele je schopen hospodárně využívat suroviny, materiály a energii. K údržbě laboratorních zařízení, přístrojů, nářadí a měřidel musí být částečně podněcován. Překážky v práci překonává jen s častou pomocí učitele.

*Stupeň 4 (dostatečný)*

Žák pracuje bez zájmu a vztahu k práci, k pracovnímu kolektivu a praktickým činnostem. Získané teoretické poznatky dovede využít při praktické činnosti jen za soustavné pomoci učitele. V praktických činnostech, dovednostech a návycích se dopouští větších chyb. Při volbě postupů a způsobů práce potřebuje soustavnou pomoc učitele. Ve výsledcích práce má závažné nedostatky. Práci dovede organizovat za soustavné pomoci učitele, méně dbá o pořádek na pracovišti. Méně dbá na dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a o životní prostředí. Porušuje zásady hospodárnosti využívání surovin, materiálů a energie. V obsluze a údržbě laboratorních zařízení a pomůcek, přístrojů, nářadí a měřidel se dopouští závažných nedostatků. Překážky v práci překonává jen s pomocí učitele.

*Stupeň 5 (nedostatečný)*

Žák neprojevuje zájem o práci a vztah k ní, ani k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Nedokáže ani s pomocí učitele uplatnit získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech, dovednostech a návycích má podstatné nedostatky. Nedokáže postupovat při práci ani s pomocí učitele. Výsledky jeho práce jsou nedokončené,

neúplné, nepřesné, nedosahují předepsané ukazatele. Práci na pracovišti si nedokáže zorganizovat, nedbá na pořádek na pracovišti. Neovládá předpisy o ochraně zdraví při práci a nedbá na ochranu životního prostředí. Nevyužívá hospodárně surovin, materiálů a energie. V obsluze a údržbě laboratorních zařízení a pomůcek, přístrojů a náradí, nástrojů a měřidel se dopouští závažných nedostatků.

#### *Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného zaměření*

Převahu výchovného zaměření mají: výtvarná výchova, hudební výchova, tělesná výchova. Žák zařazený do zvláštní tělesné výchovy se při částečném uvolnění nebo úlevách doporučených lékařem klasifikuje s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu.

*Při klasifikaci v předmětech s převahou výchovného zaměření se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí:*

- a) stupeň tvořivosti a samostatnosti projevu,
- b) osvojení potřebných vědomostí, zkušeností, činností a jejich tvořivá aplikace,
- c) poznání zákonitostí daných činností a jejich uplatňování ve vlastní činnosti,
- d) kvalita projevu,
- e) vztah žáka k činnostem a zájem o ně,
- f) estetické vnímání, přístup k uměleckému dílu a k estetice ostatní společnosti,
- g) v tělesné výchově s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu žáka všeobecná, tělesná zdatnost, výkonnost a jeho péče o vlastní zdraví.

*Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:*

##### *Stupeň 1 (výborný)*

Žák je v činnostech velmi aktivní. Pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně podle požadavků osnov je rozvíjí v individuálních a kolektivních projevech. Jeho projev je esteticky působivý, originální, procítěný, v hudební a tělesné výchově přesný. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvořivě. Má výrazně aktivní zájem o umění, estetiku, brannost a tělesnou kulturu a projevuje k nim aktivní vztah. Úspěšně rozvíjí svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

##### *Stupeň 2 (chvalitebný)*

Žák je v činnostech aktivní, tvořivý, převážně samostatný na základě využívání svých osobních předpokladů, které úspěšně rozvíjí v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je esteticky působivý a má jen menší nedostatky z hlediska požadavků osnov. Žák tvořivě aplikuje osvojené vědomosti, dovednosti a návyky v nových úkolech. Má aktivní zájem o umění, o estetiku a tělesnou zdatnost. Rozvíjí si v požadované míře estetický vkus, brannost a tělesnou zdatnost.

##### *Stupeň 3 (dobrý)*

Žák je v činnostech méně aktivní, tvořivý, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb. Jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nemá dostatečný aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu. Nerozvíjí v požadované míře svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

#### *Stupeň 4 (dostatečný)*

Žák je v činnostech málo aktivní a tvořivý. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Projevuje velmi malou snahu a zájem o činnosti, nerozvíjí dostatečně svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

#### *Stupeň 5 (nedostatečný)*

Žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Jeho projev je povětšinou chybný a nemá estetickou hodnotu. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o práci a nevyvíjí úsilí rozvíjet svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

### **8.3 Opravné zkoušky**

Žáci devátých ročníků a žáci, kteří na daném stupni základní školy dosud neopakovali ročník, kteří na konci druhého pololetí neprospěli nejvýše ze dvou povinných předmětů s výjimkou předmětů výchovného zaměření, konají opravné zkoušky.

Opravné zkoušky se konají nejpozději do konce příslušného školního roku v termínu stanoveném ředitelkou školy. Žák může v jednom dni skládat pouze jednu opravnou zkoušku. Opravné zkoušky jsou komisionální.

Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitelka školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do 15. září následujícího školního roku. Do té doby je žák zařazen do nejbližšího vyššího ročníku, popřípadě znovu do devátého ročníku.

V odůvodněných případech může krajský úřad rozhodnout o konání opravné zkoušky a komisionálního přezkoušení na jiné základní škole. Zkoušky se na žádost krajského úřadu účastní školní inspektor.

Komisi pro komisionální přezkoušení jmenuje ředitelka školy; v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitelka školy, jmenuje komisi krajský úřad.

Komise je tříčlenná a tvoří ji:

- a) předseda, kterým je ředitelka školy, popřípadě jí pověřený/á učitel/ka, nebo v případě, že vyučujícím daného předmětu je ředitelka školy, krajským úřadem jmenovaný jiný pedagogický pracovník školy
- b) zkoušející učitel/ka, jí(m)ž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu
- c) přísedící, kterým/ou je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti stanovené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

Výsledek přezkoušení již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení. Výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním. Výsledek přezkoušení se vyjádří slovním hodnocením nebo stupněm prospěchu. Ředitelka školy sdělí výsledek přezkoušení prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. V případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení.

O přezkoušení se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy.

Žák může v jednom dni vykonat přezkoušení pouze z jednoho předmětu. Není-li možné žáka ze závažných důvodů ve stanoveném termínu přezkoušet, stanoví orgán jmenující komisi náhradní termín přezkoušení.

Konkrétní obsah a rozsah přezkoušení stanoví ředitelka školy v souladu se školním vzdělávacím programem.

Vykonáním přezkoušení není dotčena možnost vykonat opravnou zkoušku.

#### **8.4 Způsob získávání podkladů pro hodnocení**

Při celkové klasifikaci přihlíží učitel/ka k věkovým zvláštěnostem žáka i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování žáků pedagogickými pracovníky je jednoznačné, srozumitelné, srovnatelné s předem stanovenými kritérii, věcné, všestranné, pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné.

*Podklady pro hodnocení a klasifikaci získávají vyučující zejména:*

- a) soustavným diagnostickým pozorováním žáků
  - b) sledováním jeho výkonů a připravenosti na vyučování
  - c) různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové,...)
  - d) kontrolními písemnými pracemi
  - e) analýzou výsledků různých činností žáků
  - f) konzultacemi s ostatními vyučujícími
- (a podle potřeby i psychologickými a zdravotnickými pracovníky)

#### **8.5 Zásady pro stanovení celkového hodnocení žáka na vysvědčení v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace**

Žák 2. až 9. ročníku základní školy musí mít z každého předmětu, alespoň dvě známky za každé pololetí, z toho nejméně jednu za ústní zkoušení. Znamky získávají vyučující průběžně během celého klasifikačního období.

Není přípustné ústně přezkušovat žáky koncem klasifikačního období z látky celého tohoto období.

Zkoušení je prováděno zásadně před kolektivem třídy, nepřípustné je individuální přezkušování po vyučování v kabinetech.

Výjimka je možná jen při diagnostikované vývojové poruše, kdy je tento způsob doporučen ve zprávě psychologa.

Učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace, klasifikaci zdůvodňuje a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených projevů, výkonů, výtvorů. Po ústním vyzkoušení oznámí učitel žákovi výsledek hodnocení okamžitě.

Výsledky hodnocení písemných zkoušek a prací a praktických činností oznámí žákovi nejpozději do 14 dnů.

Učitel sděluje všechny známky, které bere v úvahu při celkové klasifikaci, zástupcům žáka a to zejména prostřednictvím zápisů do žákovské knížky - současně se sdělováním známek žákům.

Kontrolní písemné práce a další druhy zkoušek rozvrhne učitel rovnoměrně na celý školní rok, aby se nadměrně nehromadily v určitých obdobích.

O termínu písemné zkoušky, která má trvat více než 25 minut, informuje vyučující žáky dostatečně dlouhou dobu předem. Ostatní vyučující o tom informuje formou zápisu do třídní knihy. V jednom dni mohou žáci konat jen jednu zkoušku uvedeného charakteru.

Učitel je povinen vést soustavnou evidenci o každé klasifikaci žáka průkazným způsobem tak, aby mohl vždy doložit správnost celkové klasifikace žáka i způsob získání známek (ústní zkoušení, písemné,...).

V případě dlouhodobé nepřítomnosti nebo rozvázání pracovního poměru v průběhu klasifikačního období předá tento klasifikační přehled zastupujícímu učiteli nebo vedení školy.

Klasifikační stupeň určí učitel/ka, který/á vyučuje příslušnému předmětu. Při dlouhodobějším pobytu žáka mimo školu (lázeňské léčení, léčebné pobyty, dočasné umístění v ústavech, apod.) vyučující respektuje známky žáka, které škole sdělí škola při instituci, kde byl žák umístěn; žák se znovu nepřezkčuje.

Při určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období.

Stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru z klasifikace za příslušné období. Výsledná známka za klasifikační období musí odpovídat známám, které žák získal a které byly sděleny rodičům.

Případy zaostávání žáků v učení a nedostatky v jejich chování se projednají v pedagogické radě, a to zpravidla k 15. listopadu a 15. dubnu.

Na konci klasifikačního období, v termínu, který určí ředitelka školy, nejpozději však 48 hodin před jednáním pedagogické rady o klasifikaci, zapíše učitelé příslušných předmětů

číslicí výsledky celkové klasifikace do katalogových listů a připraví návrhy na umožnění opravných zkoušek, na klasifikaci v náhradním termínu apod.

Zákonné zástupce žáka informuje o prospěchu a chování žáka: třídní učitel/ka a učitelé jednotlivých předmětů v polovině prvního a druhého pololetí; třídní učitel/ka nebo učitel/ka, jestliže o to zákonní zástupci žáka požádají.

Informace jsou zákonným zástupcům předávány převážně při osobním jednání na třídních schůzkách nebo informačním odpoledni pro rodiče, na které jsou zákonní zástupci písemně zváni.

Zákonným zástupcům, kteří se nemohli dostavit na školou určený termín, poskytnou vyučující možnost individuální konzultace.

Údaje o klasifikaci a hodnocení chování žáka jsou sdělovány pouze zástupcům žáka, nikoli veřejně.

V případě mimořádného zhoršení prospěchu žáka informuje zákonné zástupce vyučující předmětu bezprostředně a prokazatelným způsobem.

Pokud je klasifikace žáka stanovena na základě písemných nebo grafických prací, vyučující tyto práce uschovávají po dobu, během které se klasifikace žáka určuje nebo ve které se k ní mohou zákonní zástupci žáka odvolat - tzn. celý školní rok včetně hlavních prázdnin, v případě žáků s odloženou klasifikací nebo opravnými zkouškami až do 30. 10. dalšího školního roku. Opravené písemné práce musí být předloženy všem žákům a na požádání ve škole také zákonným zástupcům.

*Vyučující dodržují zásady pedagogického taktu, zejména*

- a) neklasifikují žáky ihned po jejich návratu do školy po nepřítomnosti delší než jeden týden
- b) žáci nemusí dopisovat do sešitů látku za dobu nepřítomnosti, pokud to není jediný zdroj informací
- c) účelem zkoušení není nacházet mezery ve vědomostech žáka, ale hodnotit to, co umí
- d) učitel klasifikuje jen probrané učivo, zadávání nové látky k samostatnému nastudování celé třídy není přípustné,
- d) před prověřováním znalostí musí mít žáci dostatek času k učení, procvičení a zažití učiva
- f) prověřování znalostí provádět až po dostatečném procvičení učiva.

Třídní učitelé/ky (výchovná poradkyně) jsou povinni seznamovat ostatní vyučující s doporučením psychologických vyšetření, které mají vztah ke způsobu hodnocení a klasifikace žáka a způsobu získávání podkladů. Údaje o nových vyšetřeních jsou součástí zpráv učitelů (nebo speciální pedagožky) na pedagogické radě.

## **8.6 Způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami**

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je osoba se zdravotním postižením, zdravotním znevýhodněním nebo sociálním znevýhodněním.

Zdravotním postižením je pro účely školských prepisů mentální, tělesné, zrakové nebo sluchové postižení, vady řeči, souběžné postižení více vadami, autismus a vývojové poruchy učení nebo chování.

Zdravotním znevýhodněním zdravotní oslabení, dlouhodobá nemoc nebo lehčí zdravotní poruchy vedoucí k poruchám učení a chování, které vyžadují zohlednění při vzdělávání.

Sociálním znevýhodněním je rodinné prostředí s nízkým sociálně kulturním postavením, ohrožení sociálně patologickými jevy, nařízená ústavní výchova nebo uložená ochranná výchova, nebo postavení azylanta a účastníka řízení o udělení azylu na území České republiky.

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami mají právo na vytvoření nezbytných podmínek při vzdělávání i klasifikaci a hodnocení.

Při hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami se přihlíží k povaze postižení nebo znevýhodnění.

Vyučující respektují doporučení psychologických vyšetření žáků a uplatňují je při klasifikaci a hodnocení chování žáků a také volí vhodné a přiměřené způsoby získávání podkladů.

Způsob hodnocení a klasifikace žáka vychází ze znalosti příznaků postižení a uplatňuje se ve všech vyučovacích předmětech, ve kterých se projevuje postižení žáka, a na obou stupních základní školy.

Při způsobu hodnocení a klasifikaci žáků pedagogičtí pracovníci zvýrazňují motivační složku hodnocení, hodnotí jevy, které žák zvládl. Při hodnocení se doporučuje užívat různých forem hodnocení, např. bodové ohodnocení, hodnocení s uvedením počtu chyb apod.

Při klasifikaci žáků se doporučuje upřednostnit širší slovní hodnocení. Způsob hodnocení projedná třídní učitel/ka a výchovná poradkyně s ostatními vyučujícími.

O použití slovního hodnocení rozhodne ředitelka školy na základě žádosti zákonného zástupce žáka.

Třídní učitel/ka sdělí vhodným způsobem ostatním žákům ve třídě podstatu individuálního přístupu a způsobu hodnocení a klasifikace žáka.

Vyučující respektuje doporučené způsoby práce a hodnocení žáka, popsané ve zprávě o psychologickém vyšetření. Volí takové způsoby prověřování znalostí žáka, ve kterých se co nejméně projevuje zdravotní postižení (např. doplňování jevů místo diktátů, ústní zkoušení místo písemných prací či naopak, zkrácený rozsah písemných prací,...).

Po dohodě se speciální pedagožkou školy a podle druhu postižení využívá speciální metody, postupy, formy a prostředky vzdělávání a hodnocení, kompenzační, rehabilitační a učební pomůcky, speciální učebnice a didaktické materiály

Pro zjišťování úrovně žákových vědomostí a dovedností volí učitel/ka takové formy a druhy zkoušení, které odpovídají schopnostem žáka a na něž nemá porucha negativní vliv.

Kontrolní práce a diktáty píší tito žáci po předchozí přípravě. Pokud je to nutné, nebude dítě s vývojovou poruchou vystavováno úkolům, v nichž vzhledem k poruše nemůže přiměřeně pracovat a podávat výkony odpovídající jeho předpokladům.

Vyučující klade důraz na ten druh projevu, ve kterém má žák předpoklady podávat lepší výkony.

Při klasifikaci se nevychází z prostého počtu chyb, ale z počtu jevů, které žák zvládl.

Klasifikace byla provázena hodnocením, t.j. vyjádřením pozitivních stránek výkonu, objasněním podstaty neúspěchu, návodem, jak mezery a nedostatky překonávat,

Všechna navrhovaná pedagogická opatření se zásadně projednávají se zákonnými zástupci a jejich souhlasný či nesouhlasný názor je respektován.

V hodnocení se přístup vyučujícího zaměřuje na pozitivní výkony žáka a tím na podporu jeho poznávací motivace k učení namísto jednostranného zdůrazňování chyb.

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami se řídí vyhláškou č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání, pokud není zvláštním právním předpisem stanoveno jinak.

## **8.7 *Hodnocení nadaných žáků***

Vzdělávání žáků nadaných se řídí vyhláškou č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání, pokud není zvláštním právním předpisem stanoveno jinak.

Ředitelka školy může mimořádně nadaného žáka přeradit do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku.

Podmínkou přerazení je vykonání zkoušek z učiva nebo části učiva ročníku, který žák nebude absolvovat. Obsah a rozsah zkoušek stanoví ředitelka školy.

Individuálně vzdělávaný žák koná za každé pololetí zkoušky z příslušného učiva, a to ve škole, do níž byl přijat k plnění povinné školní docházky.

Nelze-li individuálně vzdělávaného žáka hodnotit na konci příslušného pololetí, určí ředitelka školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení pololetí.

Ředitelka školy zruší povolení individuálního vzdělávání, pokud žák na konci druhého pololetí příslušného školního roku neprospěl, nebo nelze-li žáka hodnotit na konci pololetí ani v náhradním termínu.

